

RP 120/2016 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av arbetspensionslagarna och av vissa andra lagar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås det att arbetspensionslagarna, lagarna om införande av arbetspensionslagarna, vissa andra lagar om sociala förmåner, lagen om Keva, lagen om finansiering av statens pensionskydd och strafflagen ska ändras. Det föreslås att det i lagarna görs vissa ändringar som har samband med den arbetspensionsreform som träder i kraft vid ingången av 2017 samt vissa andra ändringar.

Arbetspensionslagarna ska enligt förslaget ändras så att den rehabiliteringspenning som Folkpensionsanstalten betalar inte förhindrar att retroaktiv invalidpension betalas. Också bestämmelserna om primära förmåner som ska dras av från pension ska preciseras. Dessutom föreslås att det i arbetspensionslagarna görs ändringar som följer av att det stiftas en ny lag om smittsamma sjukdomar. Under tiden med dagpenning vid smittsam sjukdom tjänas pension in så att till pension berättigar 65 procent av den lön som utgör grund för dagpenningen vid smittsam sjukdom. Det föreslås att de skyddsbestämmelser som gäller tilläggs pensioner och som finns i lagarna om införande av arbetspensionslagarna ska kompletteras i fråga om de personer som redan har gått i pension eller som redan har uppnått pensionsåldern.

Till arbetspensionslagarna, lagarna om olycksfallsförsäkring och vissa lagar som gäller de förmåner som Folkpensionsanstalten verkställer ska fogas en bestämmelse om återbetalning av en sådan förmån som efter en förmånstagares död betalats utan grund. Återbetalningen ska utan återkravsförfarande göras till den som betalat förmånen. Också de bestämmelser om utlämnande av uppgifter som finns i arbetspensionslagarna ska preciseras. I lagen om Pensionskyddscentralen ska bestämmelserna om Pensionskyddscentralens uppgifter, styrelsemedlemmar och verkställande direktör preciseras.

Det föreslås att bestämmelserna om preskriptionstiden för arbetspensionsförsäkringsavgiften förenhetligas så att preskriptionstiden för bestämmande av en arbetspensionsförsäkringsavgift och preskriptionstiden för återbetalning av en arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund är densamma. Den förlängda tidsfristen på tio år vid bestämmande av arbetspensionsförsäkringsavgift slopas helt så att tiden för bestämmande av arbetspensionsförsäkringsavgiften inte heller i de situationer där en arbetstagares mer än fem år gamla arbetsinkomster fogas till intjäningsregistret är längre än normalt. Motsvarande ändringar föreslås också i pensionslagen för den offentliga sektorn, där det finns bestämmelser om arbetstagarens pensionsavgift, samt i lagen om Keva och lagen om finansiering av statens pensionskydd, där det finns bestämmelser om Kevas medlemsamfunds och de statliga arbetsgivarnas pensionsavgifter.

Det föreslås att den retroaktiva korrigeringen av registeruppgifter som gäller det redan nedlagda systemet med registrerad APL-tilläggs pension ska upphöra den 31 december 2020. Efter detta korrigeras endast registreringsfel till följd av fel som beror på pensionsanstalten.

RP 120/2016 rd

Rekvisiten i paragrafen om arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri i strafflagen ska förenklas och paragrafen ska komma att omfatta också försäkringar enligt lagen om sjömanspensioner.

Dessutom föreslås att det i lagarna görs vissa andra justeringar och tekniska korrigeringar som förtydligar genomförandet.

Lagarna avses träda i kraft den 1 januari 2017.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
Innehåll	3
ALLMÅN MOTIVERING	7
1 Nuläge och bedömning av nuläget	7
1.1 Pensionsreformen	7
1.2 Retroaktiv invalidpension samt rehabiliteringspenning som betalas av Folkpensionsanstalten	8
1.3 Avdrag av olycksfallsdagpenning från arbetspension	9
1.4 Totalreformen av lagen om smittsamma sjukdomar	9
1.5 Tilläggs pensioner	10
1.6 Rätt till ålderspension på basis av arbetslöshetsdagpenningens tilläggsdagar	11
1.7 Preskriptionstiderna för arbetspensionsförsäkringsavgifter	12
1.8 Pensionsavgifterna inom den offentliga sektorn	13
1.9 Arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri	13
2 Målsättning och de viktigaste förslagen	15
2.1 De viktigaste förslagen som gäller förmåner	16
2.2 De viktigaste förslagen som gäller verkställigheten och förvaltningen av förmåner	16
2.3 Preskriptionstiderna för arbetspensionsförsäkringsavgifter	17
2.4 Korrigering av registeruppgifter enligt det registrerade APL-tilläggs pensionsskyddet	18
2.5 Arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri	18
3 Propositionens konsekvenser	19
3.1 Ekonomiska konsekvenser	19
3.2 Konsekvenser för förmånstagarna och arbetsgivarna	19
3.3 Konsekvenser för verkställigheten av förmåner	21
4 Beredningen av propositionen	22
5 Samband med andra propositioner	23
DETALJMOTIVERING	24
1 Lagförslag	24
1.1 Lagen om pension för arbetstagare	24
1.2 Lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare	39
1.3 Lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare	40
1.4 Lagen om pension för företagare	42
1.5 Lagen om införande av lagen om pension för företagare	43
1.6 Lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för företagare	43
1.7 Lagen om pension för lantbruksföretagare	44
1.8 Lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare	44
1.9 Lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare	45
1.10 Lagen om sjömanspensioner	45
1.11 Lagen om införande av lagen om sjömanspensioner	47
1.12 Lag om införande av lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner	47
1.13 Pensionslagen för den offentliga sektorn	48
1.14 Lagen om införande av pensionslagen för den offentliga sektorn	51
1.15 Lagen om Keva	53
1.16 Lagen om finansiering av statens pensionsskydd	53
1.17 Lagen om Pensionsskyddscentralen	54
1.18 Lagen om ändring av lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem	57

RP 120/2016 rd

1.19	Folkpensionslagen.....	57
1.20	Lagen om införande av folkpensionslagen	58
1.21	Lagen om garantipension.....	59
1.22	Lagen om frontmannapension.....	59
1.23	Lagen om betalning av frontmannatillägg utomlands.....	59
1.24	Lagen om bostadsbidrag för pensionstagare.....	59
1.25	Lagen om handikappförmåner	59
1.26	Lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner	60
1.27	Lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar	60
1.28	Lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar	62
1.29	Sjukförsäkringslagen.....	63
	11 kap. Beloppet av dagpenningförmånerna.....	63
1.30	Lagen om utkomstskydd för arbetslösa	63
	3 kap. Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner.....	63
	6 kap. Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet	63
1.31	Lagen om ersättning för utbildning.....	63
1.32	Lagen om utkomststöd.....	63
1.33	Strafflagen.....	64
	29 kap. Om brott mot den offentliga ekonomin.....	64
2	Ikraftträdande.....	65
3	Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning	66
	Lagförslag.....	68
	1. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare.....	68
	2. Lag om ändring av lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare...80	
	3. Lag om ändring av lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare.....	82
	4. Lag om ändring av lagen om pension för företagare.....	84
	5. Lag om ändring av lagen om införande av lagen om pension för företagare.....	89
	6. Lag om ändring av lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för företagare	91
	7. Lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare.....	93
	8. Lag om ändring av lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare.....	95
	9. Lag om ändring av lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare	97
	10. Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner	99
	11. Lag om ändring av 2 och 21 § i lagen om införande av lagen om sjömanspensioner	107
	12. Lag om ändring av lagen om införande av lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner	109
	13. Lag om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn	112
	14. Lag om ändring av lagen om införande av pensionslagen för den offentliga sektorn.....	120
	15. Lag om ändring av 20 § i lagen om Keva	123
	16. Lag om ändring av 3 § i lagen om finansiering av statens pensionsskydd.....	124
	17. Lag om ändring av lagen om Pensionsskyddscentralen	125

RP 120/2016 rd

18. Lag om ändring av lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem	128
19. Lag om ändring av folkpensionslagen.....	130
20. Lag om upphävande av vissa bestämmelser i lagen om införande av folkpensionslagen.....	131
21. Lag om ändring av 7 och 32 § i lagen om garantipension.....	132
22. Lag om ändring av 17 § i lagen om frontmannapension.....	133
23. Lag om ändring av 10 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands.....	134
24. Lag om ändring av lagen om bostadsbidrag för pensionstagare	135
25. Lag om ändring av lagen om handikappförmåner.....	136
26. Lag om ändring av 39 och 40 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner.....	137
27. Lag om ändring av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar	138
28. Lag om ändring av lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar	141
29. Lag om ändring av 11 kap. 4 a § i sjukförsäkringslagen.....	143
30. Lag om ändring av 3 kap. 4 § och 6 kap. 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.....	144
31. Lag om ändring av 5 § i lagen om ersättning för utbildning.....	146
32. Lag om ändring av 2 a § i lagen om utkomststöd.....	147
33. Lag om ändring av 29 kap. 4 a § i strafflagen	148
Bilaga.....	150
Parallelltexter.....	150
1. Lag om ändring av lagen om pension för arbetstagare.....	150
2. Lag om ändring av lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare.....	171
3. Lag om ändring av lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare.....	174
4. Lag om ändring av lagen om pension för företagare.....	177
5. Lag om ändring av lagen om införande av lagen om pension för företagare.....	185
6. Lag om ändring av lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för företagare.....	187
7. Lag om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare.....	191
8. Lag om ändring av lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare.....	194
9. Lag om ändring av lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare	196
10. Lag om ändring av lagen om sjömanspensioner	199
11. Lag om ändring av 2 och 21 § i lagen om införande av lagen om sjömanspensioner	213
12. Lag om ändring av lagen om införande av lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner	215
13. Lag om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn	220
14. Lag om ändring av lagen om införande av pensionslagen för den offentliga sektorn.....	234
15. Lag om ändring av 20 § i lagen om Keva	239
16. Lag om ändring av 3 § i lagen om finansiering av statens pensionsskydd.....	240

RP 120/2016 rd

17. Lag om ändring av lagen om Pensionsskyddscentralen	241
18. Lag om ändring av lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem	245
19. Lag om ändring av folkpensionslagen.....	248
21. Lag om ändring av 7 och 32 § i lagen om garantipension.....	249
22. Lag om ändring av 17 § i lagen om frontmannapension	251
23. Lag om ändring av 10 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands.....	252
26. Lag om ändring av 39 och 40 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner.....	253
27. Lag om ändring av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar	255
28. Lag om ändring av lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar	259
29. Lag om ändring av 11 kap. 4 a § i sjukförsäkringslagen.....	262
30. Lag om ändring av 3 kap. 4 § och 6 kap. 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa.....	263
31. Lag om ändring av 5 § i lagen om ersättning för utbildning.....	265
32. Lag om ändring av 2 a § i lagen om utkomststöd.....	266
33. Lag om ändring av 29 kap. 4 a § i strafflagen	267

ALLMÄN MOTIVERING

1 Nuläge och bedömning av nuläget

1.1 Pensionsreformen

Finlands arbetspensionssystem ändras i betydande grad till följd av den pensionsreform som träder i kraft vid ingången av 2017. De lagar som ingick i regeringens proposition som gällde pensionsreformen (regeringens proposition till riksdagen om ändring av lagstiftningen om arbetspensionssystemet och om förslag till lagar som har samband med den, RP 16/2015 rd) har blivit stadfästa och träder i kraft den 1 januari 2017. Syftet med ändringarna av arbetspensionslagstiftningen är att förlänga tiden i arbetslivet, trygga finansieringen av arbetspensionssystemet och säkerställa ett tillräckligt pensionsskydd och rättvisa mellan generationerna.

Till följd av lagändringarna höjs den lägsta åldern för ålderspension stegvis till 65 år. Från och med dem som är födda 1955 höjs den lägsta åldern för ålderspension från nuvarande 63 år med tre månader per varje åldersklass, tills den är 65 år. Den lägsta åldern för ålderspension för dem som är födda 1965 eller senare ska anpassas till förändringen i den förväntade livslängden. Avsikten är att förhållandet mellan pensionstid och tid i arbete ska hållas på samma nivå som 2025.

Pensionstillväxten harmoniseras så att pensionen oberoende av ålder växer med 1,5 procent per år på basis av en arbetstagares förvärvsinkomster eller en företagares arbetsinkomster. Under övergångsperioden fram till utgången av 2025 växer dock pensionen för personer som är 53—62 år med 1,7 procent per år. Den nuvarande tillväxten på 4,5 procent för arbete som har utförts efter det att den lägsta åldern för ålderspension uppnåtts ska ersättas med uppskovsförhöjning. Till den intjänade pensionen betalas uppskovsförhöjning, vilket innebär att pensionen höjs med 0,4 procent för varje månad som begynnelsepunkt för pensionen senare läggs efter det att den lägsta åldern för ålderspension har uppnåtts. Arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift dras inte längre av från arbetsinkomsterna vid beräkningen av pensionen, vilket innebär att den intjänade pensionen beräknas på högre inkomster än tidigare.

För arbetstagare sänks den nedre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten till 17 år. Den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten höjs stegvis från nuvarande 68 år så att åldersgränsen är 69 år för dem som är födda 1958—1961 och 70 år för personer som är födda 1962 eller senare.

När invalidpension fastställs ska den återstående tid som berättigar till pension beräknas enligt den lägsta åldern för ålderspension, och när åldern för ålderspension höjs stiger också slutåldern för återstående tid. När fastställandet av den lägsta åldern för ålderspension kopplas till förändringen i den förväntade livslängden kan effekten av livslängdskoefficienten minskas, men effekten gäller också den pensionsdel för återstående tid som läggs till invalidpensionerna.

RP 120/2016 rd

Deltidspension slopas som en pensionsform och ersätts med partiell förtida ålderspension. Pensionen kan på ansökan uppgå till antingen 25 eller 50 procent av det pensionsbelopp som tjänats in. En ny pensionsform enligt arbetspensionssystemet är också arbetslivspension som möjliggör att en person som under tiden i arbetet har arbetat länge i ett arbete som är ansträngande och slitsamt kan gå i pension före den lägsta åldern för ålderspension.

Ändringarna av pensionsförmånerna gäller pensionsskyddet för både den privata sektorn och den offentliga sektorn. I samband med pensionsreformen slås de gällande separata pensionslagarna för den offentliga sektorn samman till pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016), där det föreskrivs om pensionsskyddet för dem som är anställda hos Kevas medlemsamfund, staten, evangelisk-lutherska kyrkan och Folkpensionsanstalten. Genom pensionslagen för den offentliga sektorn upphävs lagen om kommunala pensioner (549/2003), lagen om statens pensioner (1295/2006) och pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan (261/2008). De bestämmelser om finansiering och förvaltning av pensionsskyddet som ingår i dessa lagar, som upphävs, ska överföras till speciallagar som också de träder i kraft vid ingången av 2017. I lagen om Keva (66/2016) föreskrivs det om förvaltningen och finansieringen av Keva som sköter verkställigheten av pensionsskyddet. Bestämmelser om finansieringen av statens pensionsskydd finns i lagen om finansiering av statens pensionsskydd (67/2016) och bestämmelser om finansieringen av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd finns i lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd (68/2016).

En del av pensionsreformens återverkningar har beaktats i regeringens proposition RP 16/2015 rd som gäller pensionsreformen, men man hann inte ta med alla återverkningar i propositionen i fråga. I samband med beredningen har det också kommit fram vissa andra behov av att ändra arbetspensionslagstiftningen.

1.2 Retroaktiv invalidpension samt rehabiliteringspenning som betalas av Folkpensionsanstalten

I arbetspensionslagstiftningen betonas det att rehabilitering är primär i förhållande till invalidpension. Därför föreskrivs det i arbetspensionslagarna att en arbetstagare inte har rätt till invalidpension utan giltig orsak förrän rätten till rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) har upphört. Enligt 43 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) betalas retroaktiv invalidpension inte för den tid för vilken arbetstagaren har fått rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner.

Om invalidpension av ett giltigt skäl beviljas retroaktivt för samma tid för vilken en person har betalats rehabiliteringspenning av Folkpensionsanstalten, kan redan rehabiliteringspenning för också en dag förhindra att invalidpension för hela månaden betalas ut. Särskilt rehabiliteringspenning som beviljats på basis av annan än yrkesinriktad rehabilitering, t.ex. rehabiliteringspenning som beviljats i form av anpassningsträning, kan innehålla flera korta perioder. Rehabiliteringsbeslutet har ofta fattats före pensionsuppgörelsen, men om arbetsförmågan försämras kan retroaktiv invalidpension beviljas för samma tid som perioden med rehabiliteringspenning.

Rehabiliteringspenning som betalats för några få dagar kan i nuläget förhindra att invalidpension betalas för hela månaden. Detta medför ekonomiska förluster för pensionstagaren om han eller hon trots rehabilitering har blivit arbetsförmögen. De gällande bestämmelserna stöder inte heller en arbetstagares deltagande i rehabilitering, om arbetstagaren hotar att bli arbetsförmögen trots rehabiliteringen. Bestämmelserna om att rehabilitering är primär kan således snarare ha motsatt effekt än vad som avses. Dessa situationer kan i fortsättningen uppkomma

oftare än tidigare eftersom Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner håller på att utvecklas i den riktningen att de oftare betalas ut i korta perioder.

1.3 Avdrag av olycksfallsdagpenning från arbetspension

Ersättningarna enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) och lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015) är i regel primära i förhållande till arbetspensionerna. Enligt arbetspensionslagarna ska de primära förmånerna dras av från arbetspension. Enligt 92 § 1 mom. 1 och 2 punkten i lagen om pension för arbetstagare är primära förmåner dock inte olycksfallspension enligt 68 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och den dagpenning som betalas före olycksfallspensionen samt olycksfallspension enligt 58 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar och den dagpenning som betalas före olycksfallspensionen. Olycksfallspension och dagpenning enligt dessa paragrafer betalas ut när en ålderspension har börjat efter det att den skadade har fyllt 63 år och skadefallet har inträffat i arbete som den skadade utförde under pensioneringen. I dessa situationer upphör rätten att få olycksfallspension när det har gått tre år efter skadedagen eller när den skadade före det har fyllt 68 år.

Tolkningen enligt ordalydelsen i den gällande bestämmelsen leder till att om skadefallet i de situationer som nämns i 68 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller 58 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar har inträffat för en pensionstagare som fyllt 67 år, dras dagpenningen vid olycksfall av från arbetspensionen eftersom olycksfallspension inte kan beviljas efter arbetspensionen. Det kan vara ändamålsenligt att ordalydelsen i arbetspensionslagarna preciseras till dessa delar. Också den höjning av den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten som det föreskrevs om i samband med pensionsreformen bör beaktas i bestämmelserna.

1.4 Totalreformen av lagen om smittsamma sjukdomar

Den som för förhindrande av spridning av en smittsam sjukdom förordnats att utebli från sitt förvärvsarbete eller att hållas isolerad eller i karantän har enligt 27 § i lagen om smittsamma sjukdomar (583/1986) rätt att få dagpenning och ersättning för förlorad inkomst. Rätt att få dagpenning och ersättning för förlorad inkomst har också en vårdnadshavare, om ett barn under 16 år av ovan nämnd orsak ska hållas hemma och vårdnadshavaren av denna anledning är förhindrad att arbeta.

Närmare bestämmelser om fastställande av dagpenning och ersättning finns i sjukförsäkringslagen (1224/2004). Enligt 8 kap. 1 § i sjukförsäkringslagen ska vad som i sjukförsäkringslagen bestäms om sjukdagpenning i tillämpliga delar iaktas även i fråga om dagpenning som avses i 27 § 1 mom. i lagen om smittsamma sjukdomar. Sjukdagpenningens belopp beräknas i regel på basis av den försäkrades vid beskattningen konstaterade arbetsinkomst så att dagpenningens förmånen beroende på årsarbetsinkomstens storlek är 70, 35 eller 25 procent av trehundradelen av årsarbetsinkomsten. Ersättningen för inkomstbortfall bestäms utifrån den arbetsinkomst som personen skulle ha fått om inte han eller hon med stöd av lagen om smittsamma sjukdomar hade fått förordnande att utebli från sitt förvärvsarbete eller att hållas isolerad eller i karantän. Ersättningen för inkomstbortfallet utgörs av skillnaden mellan arbetsinkomsten och dagpenningen.

För tiden med dagpenning enligt lagen om smittsamma sjukdomar tjänas pension in i enlighet med 74 § 3 mom. 8 punkten i lagen om pension för arbetstagare. Enligt den punkten berättigar till pension 65 procent av sådan arbetsinkomst som ligger till grund för sjukdagpenning som avses i sjukförsäkringslagen, för den tid för vilken förmånen har betalats ut till arbetstagaren. Lagen har tolkats så att dagpenning enligt lagen om smittsamma sjukdomar har berättigat till

RP 120/2016 rd

pensionstillväxt eftersom dagpenningen fastställs med stöd av bestämmelserna i sjukförsäkringslagen. Pension tjänas in för den tid för vilken förmånen har betalats ut till arbetstagaren. Pension tillväxer inte av ersättning för inkomstbortfall.

Vid tidpunkten för överlämnandet av denna proposition behandlas i riksdagen regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om smittsamma sjukdomar och vissa lagar som har samband med den (RP 13/2016 rd). I den propositionen föreslås det att bestämmelserna ska förtydligas när det gäller rätten till ersättning för inkomstbortfall för den som, för att förhindra spridning av en smittsam sjukdom, förordnats att utebli från sitt förvärvsarbete eller hållas isolerad eller i karantän. I lagen om smittsamma sjukdomar ska det föreskrivas om rätten till dagpenning vid smittsam sjukdom och i sjukförsäkringslagen om hur dagpenningen fastställs och betalas ut. Avvikande från gällande lag föreslås att det i stället för den nuvarande dagpenningen och ersättningen för inkomstbortfall, betalas bara en förmån som ersätter inkomstbortfallet, dvs. dagpenning vid smittsam sjukdom. Dagpenning vid smittsam sjukdom motsvarar den faktiska inkomstförlust som orsakas av att en person förordnas att utebli från sitt förvärvsarbete eller hållas isolerad eller i karantän. Den nya lagen om smittsamma sjukdomar avses träda i kraft våren 2016.

I och med att det stiftas en ny lag om smittsamma sjukdomar är bestämmelserna om pensionsstillväxt för tiden med sjukdagpenning i arbetspensionslagarna inte längre tillämpliga på dagpenning vid smittsam sjukdom, eftersom dagpenning som kan jämföras med sjukdagpenning och som fastställs på basis av den arbetsinkomst som konstaterats vid beskattningen inte längre betalas ut som en del av ersättningen. I arbetspensionslagarna saknas således i fortsättningen en bestämmelse om pensionstillväxt för tiden med dagpenning vid smittsam sjukdom. Reformen av lagen om smittsamma sjukdomar medför också att bestämmelserna om regression i arbetspensionslagarna i vissa fall behöver ändras.

1.5 Tilläggspensioner

I samband med pensionsreformen föreskrevs det om skydd av vissa arrangemang som gäller tilläggskydd. Bestämmelser om skyddade tilläggspensionsarrangemang finns i 8 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016). Med stöd av skyddsbestämmelserna har arbetstagare i vissa situationer rätt att få lagstadgad pension utbetald vid en lägre ålder för tilläggspension än pensionsåldern enligt grundskyddet. Om en person som omfattas av en skyddsbestämmelse redan är pensionerad med ett tilläggspensionsarrangemang den 1 januari 2017 eller före detta datum har uppnått pensionsåldern enligt tilläggspensionsarrangemanget får han eller hon som 63-åring pension enligt lagen om pension för arbetstagare utan förtidsminskning.

I samband med pensionsreformen togs det dock inte in en motsvarande bestämmelse om rätten för dem som omfattas av ett skyddat tilläggspensionsarrangemang och dem som redan är pensionerade eller dem som uppnått åldern enligt ett tilläggspensionsarrangemang att när det fyller 63 år få pension utan förtidsminskning enligt pensionslagen för den offentliga sektorn, lagen om pension för företagare (1272/2006), lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) och lagen om sjömanspensioner (1290/2006). Det skulle vara motiverat att bestämmelsen tas in också i de andra arbetspensionslagarna och inte bara i lagen om pension för arbetstagare. Utan bestämmelsen kan höjningen av den allmänna pensionsåldern och förtidsminskningen medföra att en persons lagstadgade pension vid 63 års ålder är mindre än personen trodde då han eller hon gick i pension vid pensionsåldern enligt ett tilläggspensionsarrangemang.

När det lagstadgade arbetspensionssystemet för den privata sektorn infördes förblev den målsatta nivån för grundpensionen av olika skäl låg. Med hjälp av det registrerade APL-

RP 120/2016 rd

tilläggs pensionsskydd som baserar sig på 11 § i lagen om pension för arbetstagare (395/1961; APL) kunde en arbetsgivare erbjuda sina anställda ett pensionsskydd som låg på en högre nivå än det grundpensionsskydd som förblivit lågt till följd av det stegvisa införandet av det lagstadgade grundpensionsskyddet.

Systemet med registrerad APL-tilläggs pension har lagts ned på så sätt att giltigheten för APL-tilläggs pensionsförsäkringar som ännu är i kraft den 31 december 2016 avslutas den nämnda dagen direkt med stöd av lag. Tilläggs pensionsskyddet slutar samtidigt att växa och skyldigheten att betala försäkringsavgift upphör. Nedläggningen gjordes genom lagändringarna 1207—1210/2013 (RP 162/2013 rd). Den tilläggs pension som tjänats in fram till tidpunkten för avslutandet, dvs. den 31 december 2016, ska ombildas till ett fribrev. Arbetstagaren har fortfarande rätt till denna fribrevspension och till sina andra pensioner enligt det registrerade tilläggs pensionsskyddet och grundpensionsskyddet vid den sänkta pensionsåldern enligt APL-tilläggs pensionsskyddet som är i kraft den 31 december 2016. Förutsättningarna är att anställningsförhållandet hos den arbetsgivare som har ordnat tilläggs pensionsskyddet fortsätter fram till den ålder för ålderspension som gäller enligt APL-tilläggs pensionsarrangemanget eller upphör tidigast fyra månader innan den pensionsåldern uppnås.

Tecknande av försäkringar enligt systemet med APL-tilläggs pension upphör den 31 december 2016. Efter detta ska informationssystemen som gäller APL-tilläggs pensionsskyddet och det därmed anslutna beräkningskunnandet dock upprätthållas i flera årtionden framåt, om de gällande bestämmelserna inte ändras. Orsaken till detta är att om man i registret korrigerar t.ex. uppgifter om en anställning som saknas måste man för de korrigerade uppgifterna på nytt beräkna den målsatta pension som fastställts till 2004 års nivå. Att i flera årtionden framåt upprätthålla informationssystemen och beräkningskunnandet är med tanke på genomförandet varken ändamålsenligt eller kostnadseffektivt.

Antalet försäkrade som omfattas av APL-tilläggs pensionsskyddet och som ännu befann sig i arbetslivet och hade ett fortlöpande APL-tilläggs skydd uppgick vid utgången av 2015 till cirka 7 500 personer. Dessutom fanns det i registret cirka 55 000 personer som hade fribrev för APL-tilläggs pensionsskydd och som ännu inte hade gått i pension. De ålderspensioner enligt tilläggs pensionsskyddet som började 2015 var i genomsnitt 83 euro per månad.

1.6 Rätt till ålderspension på basis av arbetslöshetsdagpenningens tilläggsdagar

Enligt 11 § i folkpensionslagen (568/2007) har den som på grundval av 6 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) får arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar rätt att vid 63 års ålder få ålderspension utan förtidsminskning. Enligt ikraftträdande bestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen (803/2012) har personer som är födda före 1958 rätt till ålderspension som betalas på basis av tilläggsdagar utan förtidsminskning redan vid 62 års ålder.

Bestämmelser om rätten till arbetspension före den lägsta åldern för ålderspension för en person som får arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar finns i 7 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare, som träder i kraft vid ingången av 2017. En person född före 1958, som får arbetslöshetsdagpenning med stöd av den rätt till tilläggsdagar som avses i 6 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa har rätt att gå i ålderspension utan förtidsminskning vid 62 års ålder. Enligt arbetspensionssystemet har de som är födda 1958 eller senare inte rätt till ålderspension på basis av tilläggsdagar.

I och med pensionsreformen stiger den lägsta åldern för ålderspension enligt arbetspensionssystemet också för dem som är födda 1958 eller senare. För dem som är födda 1958 är den lägsta åldern för ålderspension 64 år, för dem som är födda 1959 är den 64 år och 3 månader,

för dem som är födda 1960 är den 64 år och 6 månader och för dem som är födda 1961 är den 64 år och 9 månader. Enligt folkpensionssystemet är åldern för ålderspension 65 år för dem som är födda 1958—1961, men dessa personer har rätt till ålderspension med förtidsminskning vid 64 års ålder. Den lägsta åldern för ålderspension enligt arbetspensionssystemet och folkpensionssystemet är 65 år för dem som är födda 1962 och dessa personer har ingen rätt till förtida ålderspension.

Eftersom de bestämmelser om rätt till ålderspension på basis av tilläggsdagar som finns i folkpensionslagen och arbetspensionslagarna avviker från varandra kan personer som är födda 1958 eller senare också i fortsättningen få ålderspension utan förtidsminskning enligt folkpensionssystemet vid 63 års ålder, medan arbetspension däremot fås först vid den egna lägsta åldern för ålderspension. Skillnaden mellan åldern för ålderspension enligt arbetspensionslagarna och åldersgränsen på 63 år enligt 11 § i folkpensionslagen växer ytterligare när åldern för ålderspension enligt arbetspensionslagarna höjs. Situationen är inte entydig med tanke på pensionssystemen som helhet och dem som är långtidsarbetslösa.

1.7 Preskriptionstiderna för arbetspensionsförsäkringsavgifter

Enligt lagen om pension för arbetstagare ska en pensionsanstalt fastställa en arbetspensionsförsäkringsavgift för en avtalsarbetsgivare inom fem år från den förfallodag för en arbetspensionsförsäkringsavgift som anges i försäkringsvillkoren eller pensionskassans eller pensionsstiftelsens stadgar eller, när det är fråga om en tillfällig arbetsgivare från ingången av året efter det under vilket lönen utbetalades. Med avtalsarbetsgivare avses en arbetsgivare som ordnar sina arbetstagares pensionsskydd genom att teckna försäkring i ett arbetspensionsförsäkringsbolag i enlighet med 142 § i lagen om pension för arbetstagare. Med tillfällig arbetsgivare avses en arbetsgivare som inte fortlöpande har anställda, och vars löner till visstidsanställda för sex månader understiger sammanlagt 8 238 euro 2016. En tillfällig arbetsgivare behöver inte ingå ett försäkringsavtal med en pensionsanstalt.

Preskriptionstiden för fastställande av en arbetspensionsförsäkringsavgift är således vanligen fem år. Om det dock till en arbetstagares uppgifter i Pensionsskyddscentralens intjäningsregister har fogats ostridiga arbetsinkomster som är mer än fem år gamla, ska pensionsanstalten på basis av dessa arbetsinkomster påföra arbetsgivaren en arbetspensionsförsäkringsavgift inom tio år från den utsatta tiden. För en avtalsarbetsgivare börjar tidsfristen löpa från den dag då arbetspensionsförsäkringsavgiften för anställningsförhållandet i fråga förföll till betalning enligt försäkringsvillkoren och för en tillfällig arbetsgivare från ingången av året efter det under vilket lönen utbetalades.

En arbetstagare kan upptäcka brister i det arbetspensionsutdrag som han eller hon fått om sina arbetsinkomster enligt intjäningsregistret. Genom det arbetspensionsutdrag som sänds ut vart tredje år meddelas uppgifter om arbete i enlighet med arbetspensionslagarna för den privata och den offentliga sektorn för de sex år som föregår året då utdraget utfärdades. Om en arbetstagare konstaterar ett fel eller en brist i uppgifterna i arbetspensionsutdraget ska en pensionsanstalt inom den privata sektorn eller Pensionskyddscentralen utreda uppgifternas riktighet. Pensionsanstalterna eller Pensionskyddscentralen är skyldiga att utreda uppgifternas riktighet retroaktivt från det år då utdraget utfärdades och de sex föregående åren. Också uppgifter som är äldre än sex år korrigeras om arbetstagaren kan visa upp ostridiga bevis på sina arbetsinkomster utifrån vilka han eller hon borde ha försäkrats.

Återbetalningen av arbetsgivares arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund preskriberas fem år från den dag då arbetspensionsförsäkringsavgiften betalades ut. Om arbetsgivaren utan grund innehållit arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift ska arbetsgivaren

till arbetstagaren återbetala avgiften om arbetstagaren kräver det. Denna återbetalningsavgift preskriberas fem år från den dag då avgiften innehölls.

För fastställande och återbetalning av arbetspensionsförsäkringsavgift samt utredning av arbetsinkomster gäller flera olika tidsfrister som för avtalsarbetsgivare och tillfälliga arbetsgivare börjar beräknas från olika tidpunkter. Det faktum att preskriptionen av återbetalning av arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats ut utan grund börjar vid en annan tidpunkt än preskriptionen av en försäkringsavgift som inte har blivit fastställd är problematiskt särskilt vid korrigering av felaktigt valda försäkringar. Om t.ex. arbetsinkomsterna korrigeras retroaktivt så att arbetsgivaren ändras kan försäkringsavgiften påföras den rätta arbetsgivaren för tio år retroaktivt (*korrigeringsavgift*), men avgift som tagits ut utan grund ska återbetalas till den andra arbetsgivaren retroaktivt endast för fem år.

1.8 Pensionsavgifterna inom den offentliga sektorn

Bestämmelser om pensionsavgifter för arbetstagare inom den offentliga sektorn finns i 11 kap. i pensionslagen för den offentliga sektorn. Enligt bestämmelserna, som träder i kraft vid ingången av 2017, ska Keva påföra en pensionsavgift inom fem år från ingången av året efter den slutliga avgiftens förfallodag. Om en arbetstagares arbetsinkomst utökas retroaktivt med till pension berättigande arbetsinkomster som är mer än fem år gamla, ska Keva på basis av dessa arbetsinkomster påföra pensionsavgiften inom tio år. Återbetalningen av arbetstagarens pensionsavgift som betalats ut utan grund preskriberas dock fem år från ingången av året efter den dag då arbetstagarens pensionsavgift innehölls.

Bestämmelser om de offentliga arbetsgivarnas pensionsavgifter finns i fråga om Kevas medlemsamfund i lagen om Keva, i fråga om staten i lagen om finansiering av statens pensionsskydd, i fråga om evangelisk-lutherska kyrkan i lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd och i fråga om Folkpensionsanstalten i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001).

Enligt lagen om Keva ska Keva påföra arbetstagarens pensionsavgift inom fem år från det att fordran uppkom. Avgiftsfordran anses uppkomma på förfallodagen för en slutlig avgift. Återbetalningen av en avgift som betalats ut utan grund preskriberas fem år efter den dag då avgiften betalades ut, om inte preskriptionen har avbrutits innan dess. Enligt lagen om finansiering av statens pensionsskydd preskriberas återbetalningen av en pensionsavgift som betalats ut utan grund fem år efter den dag då arbetsgivarens pensionsavgift betalades ut. Det finns inga bestämmelser om preskription av uttagandet av pensionsavgift.

Enligt lagarna som träder i kraft vid ingången av 2017 börjar preskriptionstiderna för pensionsavgifterna vid olika tidpunkter för arbetstagarens och arbetsgivarens pensionsavgifter. Dessutom är preskriptionstiden för fastställande av pensionsavgifter i överensstämmelse med bestämmelserna i lagen om pension för arbetstagare längre vid korrigering av gamla uppgifter om arbetsförhållanden än preskriptionstiden för återbetalning av pensionsavgifter.

1.9 Arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri

I 29 kap. i strafflagen (39/1889) finns bestämmelser om brott mot den offentliga ekonomin. I 4 a och 4 b § i det kapitlet föreskrivs det om arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri och grovt arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri. Enligt 4 a § 1 mom. som gäller arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri kan en arbetsgivare eller en företrädare för denne dömas till böter eller fängelse i högst två år för de gärningar som anges i paragrafen, om arbetsgivaren eller företrädaren får till stånd eller försöker få till stånd att ingen eller alltför låg arbetspensionsförsäkringsavgift bestäms eller att en sådan avgift återbetalas utan grund.

I momentet anges tre alternativa sätt på vilka felaktigt bestämmande av avgiften ska få tillstånd för att rekvisiten för arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri ska uppfyllas. Enligt 1 punkten i momentet kan en arbetsgivare göra sig skyldig till arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri genom att försumma försäkringsskyldigheten enligt lagen om pension för arbetstagare eller en annan anmälningsskyldighet som avses i lagen om pension för arbetstagare. Enligt 2 punkten är ett annat sätt att till den som sköter uppgifter enligt lagen om pension för arbetstagare lämna felaktig information om sådana uppgifter som behövs enligt nämnda lag och som påverkar försäkringsavgiften eller fördelningen av de kostnader som pensionerna föranleder eller att vägra lämna uppgifter som nämns i denna punkt. Enligt 3 punkten kan en arbetsgivare göra sig skyldig till arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri också genom att underlåta att till en pensionsanstalt som sköter pensionsförsäkring enligt lagen om pension för arbetstagare redovisa arbetspensionsförsäkringsavgift som tagits ut hos arbetstagaren.

Om gärningen bedömd som en helhet är ringa och en förhöjning av försäkringsavgiften anses vara en tillräcklig påföljd, får eftergift ske i fråga om anmälan, åtal eller straff. Enligt 29 kap. 4 b § i strafflagen kan en arbetsgivare för grovt arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri dömas till fängelse i minst fyra månader och högst fyra år. Arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeriet är grovt om vid det eftersträvas avsevärd ekonomisk vinning, eller brottet begås särskilt planmässigt och arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeriet även bedömt som en helhet är grovt.

Det inleds årligen cirka 50 utredningar som gäller arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri. Fallen har nästan alltid samband med annan ekonomisk brottslighet. Föremål för utredning är ofta också kvittohandel, skattebedrägeri och bokföringsbrott samt vanligen anlitande av svart arbetskraft. Nästan alla utredningar har lett till åtal och domar. I de fall som behandlats som arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri har arbetsgivaren genom att försumma att ordna arbetspensionsskyddet eller genom att försumma anmälningsskyldigheterna i anslutning till det eftersträvat avsevärd ekonomisk vinning. Arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri har visat sig vara ett nödvändigt redskap vid bekämpningen av ekonomisk brottslighet och grå ekonomi.

Ordalydelsen i 29 kap. 4 a och 4 b § i strafflagen gäller endast försäkring enligt lagen om pension för arbetstagare. Genom bestämmelserna i 165 § i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) har bestämmelserna om arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri dock utvidgats också till motsvarande situationer enligt lagen om sjömanspensioner. Enligt 165 § i lagen om sjömanspensioner gäller bestämmelserna om arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri och grovt arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri samt om straffet för dem i 29 kap. 4 a och 4 b § i strafflagen också i denna lag avsedda arbetsgivare och företrädare för dessa som på det sätt som avses i de nämnda bestämmelserna i strafflagen har brutit mot sina skyldigheter enligt denna lag.

Bestämmelserna i 165 § i lagen om sjömanspensioner genom vilka rekvisiten enligt strafflagen utvidgas till bestämmelserna i den materiella lagstiftningen är problematiska med tanke på principerna för den straffrättsliga regleringen. Det pensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri som avses i 165 § i lagen om sjömanspensioner kan vara förknippat med hot om fängelsestraff i upp till fyra år, och straffbestämmelser med hot om fängelsestraff ska koncentreras till strafflagen. Det finns inte heller orsak att bedöma situationer enligt lagen om sjömanspensioner och lagen om pension för arbetstagare på olika sätt. Det skulle således vara motiverat att bestämmelserna i 165 § i lagen om sjömanspensioner tas in i bestämmelserna om arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri i strafflagen.

Dessutom har det framgått att rekvisiten för arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri behöver förenklas så att i 29 kap. 4 a § 1 mom. 3 punkten i strafflagen slopas rekvisitet om tillvä-

gagångssätt. Förundersöknings- och åklagarmyndigheterna har upplevt att punkten är svårtolkad och tillämpningen av den problematisk, och tillvägagångssättet enligt punkten har ingen separat betydelse för att rekvisitet ska uppfyllas.

Enligt 1 mom. 3 punkten kan en arbetsgivare eller en företrädare för denne som underlåter att till en pensionsanstalt som sköter pensionsförsäkring enligt lagen om pension för arbetstagare redovisa arbetspensionsförsäkringsavgift som tagits ut hos arbetstagaren få till stånd att avgiften bestäms felaktigt. En arbetsgivare har rätt att innehålla arbetstagarens del av avgiften, dvs. arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift. Arbetsgivaren ska inte särskilt redovisa arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift till en pensionsanstalt, utan svarar för hela försäkringsavgiften oberoende av om arbetsgivaren har innehållit arbetstagarens andel av avgiften eller inte. Huruvida arbetsgivaren har innehållit arbetstagarens andel av avgiften eller inte innehållit den inverkar inte på arbetsgivarens försäkrings- eller anmälningsskyldighet. Arbetsgivarens rätt att innehålla arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift har inte samband med försäkringsavtalsförhållandet mellan arbetsgivaren och pensionsanstalten och som innebär att försummelse av de anknutna skyldigheterna kan medföra att rekvisiten för arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri uppfylls.

En arbetsgivare kan alltså göra sig skyldig till arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri med stöd av paragrafens 1 mom. 1 eller 2 punkt, om arbetsgivaren inte anmäler sina arbetstagare eller deras inkomster till en pensionsanstalt och pensionsanstalten på grund av detta bestämmer en för låg avgift eller helt låter bli att bestämma den. Rekvisitet uppfylls oberoende av om arbetsgivaren inte har innehållit arbetstagarens andel av avgiften eller om arbetsgivaren har innehållit arbetstagarens andel av avgiften och inte redovisat avgiften till en pensionsanstalt.

Det händelseförlopp som beskrivs i 3 punkten i momentet uppfylls redan i beskrivningarna i 1 och 2 punkten så 3 punkten har ingen separat betydelse vid bedömningen av om rekvisitet för arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri uppfylls. Att inte innehålla arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift har inte heller något egentligt samband med att inte bestämma arbetspensionsförsäkringsavgiften eller att bestämma den till fel belopp. Att inte innehålla arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift kan som ett led i helhetsbedömningen av gärningen inverka på bedömningen av påföljden för gärningen. Det kan också inverka på huruvida de villkor som anges i 2 mom. anses uppfyllas. I det nämnda momentet föreskrivs det att när en i 1 mom. avsedd gärning bedömd som en helhet är ringa, får eftergift ske i fråga om anmälan, åtal eller straff, om en förhöjning av försäkringsavgiften anses vara en tillräcklig påföljd.

I praktiken kan försummelse av skyldigheten att redovisa arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift inte bestraffas som ett separat tillvägagångssätt om inte arbetsgivaren samtidigt genom att ge felaktiga uppgifter eller helt underlåta att lämna uppgifter försummar att ordna pensionsskyddet eller försummar sin årliga eller månatliga anmälningsskyldighet.

2 Målsättning och de viktigaste förslagen

I denna proposition föreslås att de i arbetspensionslagarna och i de andra lagarna som gäller socialförsäkringsförmåner görs vissa ändringar som följer av bland annat stiftandet av pensionslagen för den offentliga sektorn, införandet av arbetslivspension, ändringarna av arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift och den stegvisa höjningen av den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten.

Propositionen innehåller också förslag till lagändringar som inte har samband med pensionsreformen och som har lyfts fram i samband med beredningen. Det föreslås dessutom att det i lagarna görs vissa tekniska korrigeringar.

2.1 De viktigaste förslagen som gäller förmåner

Det föreslås att i arbetspensionslagarna ändras bestämmelserna om retroaktiv betalning av invalidpension för tiden med rehabiliteringspenning som beviljats under tiden med invalidpension. Rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner ska i fortsättningen inte hindra att retroaktiv invalidpension betalas ut. Också bestämmelserna om beviljande av arbetspension på tidigare grunder ska preciseras. Ändringen gäller situationer där invalidpension beviljas efter rehabiliteringspenningen.

I arbetspensionslagarna ska bestämmelserna om primära förmåner som ska dras av från pension ändras så att från arbetspension ska inte dras av den dagpenning som avses i 68 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och i 58 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar innan arbetstagaren har uppnått den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten. Bestämmelserna i 68 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och i 58 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar gäller ersättning för inkomstbortfall i situationer där den försäkrade får ålderspension och skadefallet har inträffat i arbete som den skadade utförde under pensioneringen.

Det föreslås att det i arbetspensionslagarna görs ändringar som följer av att det stiftats en ny lag om smittsamma sjukdomar. I bestämmelserna om oavlönad tid som berättigar till pension ska det enligt förslaget tas in en bestämmelse om pensionstillväxten för tiden med dagpenning vid smittsam sjukdom enligt den nya lagen om smittsamma sjukdomar. Som utgångspunkt för tillväxten ska beaktas 65 procent av den lön som utgör grund för dagpenningen vid smittsam sjukdom för den tid under vilken dagpenning vid smittsam sjukdom har betalats ut till arbetstagaren.

I de lagar om införande som utfärdats om ändring av de arbetspensionslagar som stiftades i samband med pensionsreformen görs vissa preciseringar. Det föreslås att det till lagarna om införande fogas en bestämmelse som gäller skyddade tilläggs pensionsarrangemang för personer som den 1 januari 2017 redan har gått i pension eller som före detta har uppnått pensionsåldern enligt ett tilläggs pensionsarrangemang. De personer som bestämmelsen omfattar har rätt att få pension enligt pensionslagen för den offentliga sektorn, lagen om pension för företagare, lagen om pension för lantbruksföretagare eller lagen om sjömanspensioner i enlighet med de bestämmelser som gällde den 31 december 2016 utan förtidsminskning. Det föreslås att lagarna om införande av arbetspensionslagarna också ändras så att de som är födda 1948 eller tidigare inte ska ha rätt till partiell förtida ålderspension eftersom de redan har uppnått den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten när pensionsreformen träder i kraft vid ingången av 2017. I lagarna om införande föreslås också vissa andra preciseringar.

Det föreslås vidare att folkpensionslagen ändras så att de som är födda 1958—1961 och som får arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar med stöd av 6 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa ska ha rätt till ålderspension utan förtidsminskning vid 64 års ålder. För dem som är födda 1962 eller senare slopas pensionsformen i fråga.

2.2 De viktigaste förslagen som gäller verkställigheten och förvaltningen av förmåner

I propositionen föreslås att det i arbetspensionslagarna i bestämmelserna om utlämnande av uppgifter görs vissa preciseringar som effektiviserar verkställigheten av pensionskyddet och tillsynen över försäkringarna. Pensionsanstaltens, Pensionsskyddscentralens och besvärinstansernas rätt att få uppgifter ska utvidgas till att gälla uppgifter också av någon annan som betalar ersättning för arbete än arbetsgivaren. Pensionsskyddscentralen ska ha rätt att få uppgifter enligt arbetarskyddslagen (738/2002) och lagen om beskattningsförfarande (1558/1995)

av arbetarskyddsmyndigheterna och Skatteförvaltningen för fullgörandet av tillsynsskyldigheten. Dessutom ska en pensionsanstalt och Pensionskyddscentralen på eget initiativ med tanke på tillsynen kunna lämna ut uppgifter till Olycksfallsförsäkringscentralen och till ett försäkringsbolag som sköter en lagstadgad olycksfallsförsäkring. Pensionsanstalten och Pensionskyddscentralen ska för att utreda brott och missbruk som riktar sig mot den sociala tryggheten också kunna lämna uppgifter om det försäkrade arbetet till sådana anstalter eller sammanslutningar som sköter systemet med sociala förmåner. Dessutom ges Pensionskyddscentralen rätt att för vetenskaplig forskning, statistikföring eller myndigheters planerings- eller utredningsarbete utan ett särskilt avtal med en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn lämna ut uppgifter som erhållits från en pensionsanstalt som sköter verkställigheten av arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn.

Det föreslås att det till arbetspensionslagarna, lagarna om olycksfallsförsäkring och vissa lagar som gäller de förmåner som Folkpensionsanstalten verkställer fogas en bestämmelse om att banken efter förmånstagarens död ska återbetala grundlöst utbetalda förmåner till den som betalat förmåner utan ett separat återkravsförfarande. Bestämmelsen möjliggör nuvarande praxis för återbetalning av en förmån utan det samtycke som i nuläget ska begäras i samband med förmånsansökan och den underlättar således verkställandet.

I lagen om Pensionskyddscentralen föreslås vissa ändringar. Enligt förslaget ska Pensionskyddscentralen ha till uppgift att göra bedömningar av och kalkyler över utvecklingen och finansieringen av pensionsskyddet. I lagen görs också preciseringar som gäller behörighetsvillkoren för Pensionskyddscentralens styrelsemedlemmar, utseendet av en styrelsemedlem när den föregående medlemmen har avgått från sitt uppdrag och jäv för verkställande direktören.

2.3 Preskriptionstiderna för arbetspensionsförsäkringsavgifter

Det föreslås att bestämmelserna om preskription av arbetspensionsförsäkringsavgift enligt lagen om pension för arbetstagare ändras. Tidsfristerna för fastställande av debitering av arbetspensionsförsäkringsavgifter och för utredning av inkomstuppgifter ska harmoniseras. Preskriptionstiden för fastställande av arbetspensionsförsäkringsavgifter är också i fortsättningen fem år, men begynnelse tidpunkten för beräkningen av tidsfristen ska ändras. Preskriptionstiden inleds för avtalsarbetsgivare från den slutliga förfallodagen enligt försäkringsvillkoren eller bestämmelserna, liksom i nuläget, men beräkningen av tidsfristen på fem år inleds först från och med ingången av följande år. För tillfälliga arbetsgivare inleds beräkningen från början av det andra året som följer på året under vilket lönen betalades ut. Den förlängda tidsfristen på tio år vid fastställandet av arbetspensionsförsäkringsavgift slopas helt så att tiden för fastställande av arbetspensionsförsäkringsavgiften inte heller i de situationer där en arbetstagares mer än fem år gamla arbetsinkomster fogas till intjäningsregistret är längre än normalt.

Att tidsfristen på fem år för fastställande av arbetspensionsförsäkringsavgift börjar beräknas vid ingången av året förtydligar beräkningen av nämnda tidsfrist och tidsfristen motsvarar då tiden för vilken pensionsanstalten är skyldig att reda ut riktigheten av uppgifterna i arbetspensionsutdraget. Uppgifternas riktighet ska redas ut från det år utdraget utfärdades samt från de sex år som föregår detta år.

Också begynnelse tidpunkten för beräkningen av den tidsfrist på fem år som föreskrivits för preskription av återbetalning av arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund och av arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift ska enligt förslaget ändras. Tidsfristen på fem år för preskription av fordran om återbetalning av arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund ska för avtalsarbetsgivare beräknas från ingången av det år som följer efter den slutliga förfallodagen för försäkringsavgiften enligt försäkringsvillkoren eller bestämmel-

serna. Beräkningen av den tidsfrist på fem år som föreskrivits för preskription av fordran om återbetalning av en försäkringsavgift som betalats utan grund inleds för en tillfällig arbetsgivare från ingången av det andra kalenderåret som följer efter det år under vilket lönen betalades ut. Den tidsfrist på fem år som föreskrivits för preskription av återbetalningen av en arbetstagares pensionsavgift som innehållits utan grund beräknas från ingången av året efter den dag då avgiften innehölls, vilket förlänger preskriptionstiden för återbetalningen.

I bestämmelserna om pensionsavgifterna inom den offentliga sektorn föreslås motsvarande ändringar.

2.4 Korrigering av registeruppgifter enligt det registrerade APL-tilläggspensionsskyddet

När försäkringarna enligt APL-tilläggspensionsskyddet upphör den 31 december 2016 är det med tanke på verkställandet varken ändamålsenligt eller kostnadseffektivt att i tiotal år framåt upprätthålla informationssystemen och beräkningskunnandet som gäller systemet med APL-tilläggspension. Det föreslås därför att den retroaktiva korrigeringen av registeruppgifter som gäller det nedlagda systemet med APL-tilläggspension upphör den 31 december 2020.

När försäkringarna enligt APL-tilläggspensionsskyddet upphör ska det fribrev som ett APL-tilläggspensionsarrangemang ska ombildas till registreras i intjäningsregistret och uppgifter om fribrevet och dess belopp (den APL-tilläggspension som tjänats in fram till det att tilläggspensionsskyddet upphör omvandlad så att den motsvarar en pensionsålder på 65 år) framgår av arbetspensionsutdraget. En arbetstagare ska dock ha tillräckligt med tid att i arbetspensionsutdraget granska beloppet av sitt registrerade tilläggsskydd enligt fribrevet, och därför föreslås det i propositionen en granskningstid på totalt fyra år (den 1 januari 2017 till den 31 december 2020) under tiden efter det att försäkringarna enligt APL-tilläggspensionsskyddet upphört. Till följd av att arbetspensionsutdragen skickas ut enligt gradering har alla arbetstagare minst ett år tid på sig att i sitt arbetspensionsutdrag granska beloppet och riktigheten av fribrevspensionen enligt den registrerade APL-tilläggspensionsförsäkringen och reda ut ärendet med sin arbetsgivare. Om det under den nämnda granskningstiden upptäcks ett sådant fel eller en sådan brist i uppgifterna som orsakats av ett fel som beror på arbetsgivaren eller pensionsanstalten ska pensionsanstalten korrigera den felaktiga uppgiften i enlighet med gällande tillämpningspraxis. Pensionsanstalten ska senast den 20 juni 2021 påföra arbetsgivaren en arbetspensionsförsäkringsavgift som ett fel som meddelats under granskningstiden och korrigeringen av det eventuellt orsakar.

Efter granskningstiden, dvs. från och med den 1 januari 2021, ska ett fel eller en brist i registeruppgifterna korrigeras av pensionsanstalten, om felet eller bristen har orsakats av ett fel som beror på pensionsanstalten. Fel eller brister som beror på arbetsgivaren kommer däremot inte längre i fortsättningen att korrigeras i APL-tilläggspensionssystemet.

2.5 Arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri

Det föreslås att i strafflagen ändras paragrafen om arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri. Tillämpningsområdet för paragrafen ska enligt förslaget utvidgas så att det gäller också arbetspensionsförsäkring enligt lagen om sjömanspensioner. I 165 § i lagen om sjömanspensioner ändras bestämmelserna om tillämpningen av bestämmelserna om arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri i strafflagen till en informativ hänvisning. Dessutom föreslås det att rekvisiten för arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri förtydligas genom en precisering av de situationer som avses i 29 kap. 4 a § 1 mom. 1 punkten i strafflagen där rekvisitet uppfylls. Vidare föreslås att rekvisiten ska förenklas så att 29 kap. 4 a § 1 mom. 3 punkten i strafflagen upphävs.

3 Propositionens konsekvenser

3.1 Ekonomiska konsekvenser

De ändringar som föreslås i propositionen har inga konsekvenser för statsfinanserna.

De ändringar som gäller pensionstillväxten för tiden med dagpenning vid smittsam sjukdom leder till en mycket liten ökning av arbetspensionsutgiften eftersom beloppet av ersättningarna för förlorad inkomst enligt lagen om smittsamma sjukdomar är litet på årsnivå. År 2015 fick 107 personer förmåner enligt lagen om smittsamma sjukdomar och andelen betalda ersättningar för förlorad inkomst uppgick till sammanlagt 118 420,76 euro. Eftersom det är möjligt att den pension som tjänas i nu betalas ut först om tiotals år och efter detta betalas ut i tiotals år uppnår utgiftsökningen sitt fulla belopp först mot slutet av seklet då den är 0,000001 procent av den försäkrade arbetsinkomsten.

3.2 Konsekvenser för förmånstagarna och arbetsgivarna

Den ändring som gäller utbetalning av retroaktiv invalidpension innebär att ställningen för en person som deltar i en kortvarig rehabiliteringsåtgärd som erbjuds av Folkpensionsanstalten förbättras i situationer där det för samma tid senare beviljas invalidpension. Folkpensionsanstaltens rehabiliteringspenning ska i fortsättningen inte hindra att invalidpension betalas för hela den månad under vilken rehabiliteringspenning har betalats ut.

De ändringar som föreslås i arbetspensionslagarna i bestämmelserna om avdrag av olycksfallsersättning från arbetspension förbättrar ställningen för alla de 63 år fyllda pensionstagare som ännu inte uppnått den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten och som råkar ut för ett olycksfall i arbetet i ett vid sidan av ålderspensionen utfört arbete och som betalas olycksfallsdagpenning utan därpå följande olycksfallspension. För dessa personer dras från arbetspension inte av olycksfallsdagpenning innan den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten har uppnåtts.

De ändringar som gäller pensionstillväxt för tiden med dagpenning vid smittsam sjukdom enligt den nya lagen om smittsamma sjukdomar medför i de flesta fall att en persons pensionstillväxt ökar jämfört med nuläget. Enligt lagen om smittsamma sjukdomar är utgångspunkten för tillväxten i nuläget 65 procent av den arbetsinkomst som utgör grund för sjukdagpenningen, men i fortsättningen ska utgångspunkten för tillväxten vara 65 procent av den lön som utgör grund för dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar.

Den precisering som föreslås i lagarna om införande av arbetspensionslagarna och som gäller de personer som redan har gått i pension och omfattas av skyddade tilläggsarrangemang tryggar personernas lagstadgade pensionskydd som de har räknat med att få när de går i pension.

Det föreslås att rätten till ålderspension enligt folkpensionslagen utan förtidsminskning med stöd av arbetslöshetsdagpenningens tilläggsdagar ska slopas för dem som är födda 1962 eller senare. För dem som är födda 1958—1961 kvarstår rätten till ålderspension utan förtidsminskning, men den nedre åldersgränsen höjs till 64 år.

I propositionen föreslås det att de arbetstagare som är födda 1948 eller tidigare inte ska ha rätt till partiell förtida ålderspension. Syftet med partiell förtida ålderspension är att ersätta deltidspension som har varit ett alternativ för dessa åldersklasser. Åldersklasserna i fråga har redan fyllt minst 68 år före ingången av 2017. De personer som är födda 1948 eller tidigare har till största delen redan gått i ålderspension.

RP 120/2016 rd

Enligt förslaget som gäller det registrerade APL-tilläggs-pensionsskyddet har arbetsgivare och arbetstagare efter det att försäkringarna enligt APL-tilläggs-pensionsskyddet upphör totalt fyra år på sig att granska om det finns eventuella brister eller fel i ett tilläggs-pensionsarrangemang. Det antas finnas få sådana fel eller brister eftersom de arbetstagare som omfattas av ett APL-tilläggs-pensionsarrangemang redan nu har varit informerade om sitt pensions-skydd. Pensions-anstalterna har varit skyldiga att årligen lämna de arbetstagare som omfattas av APL-tilläggs-skyddet uppgifter om APL-tilläggs-pensionens belopp och innehåll, vilket inneburit att arbetstagarna har haft möjlighet att redan tidigare granska riktigheten av sitt tilläggs-skydd. Det har också till arbetsgivarna årligen sänts ett brev om vilka försäkrade som omfattas av APL-tilläggs-skyddet och arbetsgivaren har samtidigt ombetts säkerställa att den persongrupp som omfattas av ett APL-tilläggs-pensionsarrangemang är riktig. Till följd av att försäkringarna upphör har pensionsanstalterna också under de senaste åren sänt de arbetsgivare och arbetstaga-re som omfattades av ett APL-tilläggs-pensionsarrangemang särskilda infobrev om ärendet.

En arbetstagare har redan tidigare haft möjlighet att också i sitt arbetspensionsutdrag granska beloppet av den APL-tilläggs-pension som tjänats in eftersom de tidigare APL-tilläggs-pensionsfribreven för avslutade anställningsförhållanden framgår av arbetspensionsutdraget. Däremot har ett APL-tilläggs-pensionsarrangemang som gäller ett pågående anställningsförhål-lande inte framgått av arbetspensionsutdraget, men det har i utdraget också funnits uppgifter om att personen omfattas av APL-tilläggs-skyddet. En arbetstagare har således redan i nuläget kunnat granska om han eller hon omfattas av ett APL-tilläggsarrangemang och det är endast uppgifter om beloppet av pensionen enligt ett pågående APL-tilläggs-skydd som saknats i ut-draget. När försäkringarna enligt APL-tilläggs-pensionsskyddet upphör den 31 december 2016 antecknas också uppgifter om dessa tilläggs-pensionsarrangemang enligt ett i nuläget pågående anställningsförhållande i fribrevet och uppgifterna framgår av arbetspensionsutdraget. Om det alltså är känt att en person omfattas av systemet med APL-tilläggs-pension kommer fribrevet för det APL-tilläggs-pensionsskydd som tjänats in fram till den 31 december 2016 att framgå av arbetspensionsutdraget under våren 2017, och arbetstagaren kan i utdraget granska beloppet och existensen av sitt tilläggs-pensionsskydd.

Pensionsanstalterna inom den privata sektorn sänder varje år ut arbetspensionsutdrag, men en enskild person får ett skriftligt arbetspensionsutdrag vart tredje år på basis av sin födelsemånad. Det vill säga 2016 sänds arbetspensionsutdrag till dem som är födda i januari—april, 2017 till dem som är födda i maj-augusti och 2018 till dem som är födda i september-december. Skriftliga arbetspensionsutdrag skickas årligen ut i cirka april—oktober. Alla har dock möjlighet att när som helst kontrollera sina elektroniska arbetspensionsutdrag på nätet. De fribrev som registreras 2017 till följd av att APL-tilläggs-pensionsskyddet upphör finns till påseende i form av ett elektroniskt arbetspensionsutdrag under våren 2017.

För att säkerställa att de personer som på grund av ett fel inte alls omfattas av tilläggs-pensionsskyddet har tillgång till information och kan granska existensen av tilläggs-skydd har det i arbetspensionssystemet ömsesidigt avtalats om att det i alla arbetspensionsutdrag som delas ut tas med information om ärendet.

Till både det skriftliga och elektroniska arbetspensionsutdraget kommer det 2017, 2018, 2019 och 2020 att läggas till information om att korrigeringen av uppgifter enligt det registrerade tilläggs-pensionsskyddet upphör och att en person därför ska granska att de egna uppgifterna om tilläggs-pensionsskyddet i utdraget är riktiga. Eftersom APL-tilläggs-pensionsskyddet har varit frivilligt för arbetsgivare trots att det är lagstadgat och arbetsgivaren själv har bestämt vilka personer som hör till försäkringsgrupperna, har pensionsanstalten inte uppgifter om vilka personer som eventuellt omfattas av ett tilläggs-pensionsarrangemang, om inte pensionsanstal-ten har meddelats om detta. Det är på arbetsgivarens ansvar att säkerställa att pensionsanstal-

ten har meddelats den rätta gruppen försäkrade, och därför bör en arbetstagare ta kontakt med arbetsgivaren för att granska om han eller hon omfattas av APL-tilläggs-pensionsskyddet.

Under den föreslagna granskningstiden på fyra år kommer således alla personer som omfattas av utdelningen av ett skriftligt arbetspensionsutdrag att minst en gång sändas ett arbetspensionsutdrag där de kan granska APL-tilläggs-pensionsskyddets riktighet. Den som valt ett elektroniskt utdrag har möjlighet att granska ärendet när som helst genom att logga in i tjänsten.

Pensionsanstalten ska före den 20 juni 2021 påföra arbetsgivaren den arbetspensionsförsäkringsavgift som ett fel som meddelats under granskningstiden och korrigeringen av det eventuellt orsakar. Efter den nämnda tidpunkten kan pensionsanstalten inte längre påföra arbetsgivaren försäkringsavgifter. Så länge som en arbetspensionsförsäkringsavgift kan fastställas medför det pensionsskydd som ska korrigeras inga merkostnader för arbetspensionssystemet.

Pensionsanstalten ska i alla situationer manuellt korrigera ett sådant fel eller en sådan brist som meddelats också efter den 31 december 2020 och som har orsakats av ett fel som beror på pensionsanstalten, t.ex. ett registreringsfel vid pensionsanstalten. Eftersom arbetsgivaren inte längre kan påföras försäkringsavgifter som beror på dessa korrigeringar svarar de pensionsanstalter som verkställer pensionsskyddet enligt lagen om pension för arbetstagare och lagen om sjömanspensioner i dessa situationer ömsesidigt för de kostnader som uppstår.

Om felet eller bristen däremot orsakats av ett fel som beror på arbetsgivaren ska pensionsanstalten efter granskningstiden inte längre korrigera ett fel eller en brist som finns i systemet med APL-tilläggs-pension. Detta kan i vissa situationer leda till att det tilläggs-pensionsskydd som lovats arbetsgivaren försvagas eller saknas.

Arbetsgivaren har inte rätt att ensidigt ändra anställningsvillkor. Alltså, om ett känt fel eller en känd brist i en enskild arbetstagares tilläggs-pensionsarrangemang har berott på arbetsgivaren och pensionsanstalten i enlighet med förslaget inte längre korrigerar felet eller bristen efter den 31 december 2020 ska arbetsgivaren på något annat sätt ordna ett skydd som ersätter det tilläggs-pensionsskydd som arbetstagaren har blivit lovad, om det saknade tilläggs-pensionsskyddet har varit ett villkor för anställningsförhållandet. Arbetsgivaren kan t.ex. ordna arbetstagarens saknade tilläggs-pensionsskydd i form av ett livförsäkringsbolag antingen som en grupp-pensionsförsäkring eller som en individuell pensionsförsäkring, eller som en pension som betalas ur företagets balansräkning.

Enligt pensionsanstalternas bedömning kommer det under de kommande åren att göras korrigeringar i efterhand i registeruppgifterna för sammanlagt cirka 35 personer per år. Antalet sådana situationer där pensionsskyddet saknas på grund av ett fel från arbetsgivarens sida kommer sannolikt att uppgå till endast ett fåtal per år.

3.3 Konsekvenser för verkställigheten av förmåner

Avsikten med flera av de föreslagna ändringarna är att förtydliga verkställigheten av förmåner. Förslaget om återbetalning av en grundlöst utbetald förmån efter ett dödsfall till den som betalat ut förmånen eliminerar behovet av att genom en förmånsansökan begära samtycke till återbetalning av förmånen. Den nya bestämmelsen minskar också behovet av återkravs-förfaranden. Också de föreslagna lagändringarna om utlämnande av uppgifter underlättar verkställigheten av pensionsskyddet och effektiviserar för sin del tillsynen över försäkringarna och bekämpningen av grå ekonomi. Antalet begäran om uppgifter beräknas inte bli stort. Ändringen som gäller arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri gör att rekvisiten för gärningen blir tydligare.

Att korrigeringen av registeruppgifter som gäller APL-tilläggs-pensionsskyddet läggs ned på det föreslagna sättet innebär enligt pensionsanstaltarnas bedömning en besparing i kostnaderna för verkställigheten på cirka 200 000 euro per år, i och med att informationssystemen som gäller beräkningen av fonderad pension och av pensionsansvaret och försäkringsavgiften för de därmed anslutna pensionslagen inte längre upprätthålls. De eventuella fel eller brister i registeruppgifterna som orsakats av ett fel som beror på pensionsanstalten korrigeras i fortsättningen manuellt och korrigeringarna gäller endast pensionens belopp.

Harmoniseringen av preskriptionstiderna för fastställande av arbetspensionsförsäkringsavgift och för återbetalning av arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund minskar i någon mån de kostnader för verkställande som beräkningen av preskriptionstiderna orsakar och hjälper således att hålla kostnaderna för verkställande i anslutning till korrigeringsavgifterna rimliga. Till följd av den föreslagna ändringen överensstämmer i fortsättningen tiden under vilken pensionsanstalten ska ta ut arbetspensionsförsäkringsavgift och tiden under vilken pensionsanstalten till arbetsgivaren ska återbetala grundlöst utbetalda arbetspensionsförsäkringsavgifter. Genom ändringen förtydligas verkställigheten i situationer där man retroaktivt måste korrigera arbetspensionsuppgifter i intjäningsregistret och således också måste korrigera skyldigheten att betala försäkringsavgift. De föreslagna ändringarna minskar dessutom pensionsanstaltarnas förvaltningskostnader i och med att den tidskrävande manuella beräkning av försäkringsavgiften som orsakas av korrigeringsavgifterna för de arbetspensionsförsäkringsavgifter som följer av att uppgifter om ett anställningsförhållande ändras eller förhindrande av uttag inte behöver göras i samma utsträckning som i nuläget.

Att den förlängda tidsfristen på tio år slopas har ingen stor inverkan på beloppet av de avgifter som en pensionsanstalt tar ut eftersom största delen av korrigeringarna av avgifterna i praktiken gäller året före det år då arbetspensionsutdraget sändes. Dessutom har antalet utredningar och ändringar som gäller gamla uppgifter minskat hela tiden i och med utdelningen av arbetspensionsutdrag. Ändringarna medför att arbetspensionsförsäkringsavgifter för cirka 1,0 miljoner euro inte fastställs per år, vilket är cirka fem procent av korrigeringsavgifterna. Pensionsanstaltarna ansvarar solidariskt för de kostnader som uppkommer på detta sätt och som inte längre kan påföras arbetsgivaren på grund av att debiteringsrätten har preskriberats.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid social- och hälsovårdsministeriet. I beredningen har dessutom deltagit Pensionsskyddscentralen, Keva, Finlands näringsliv rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisation FFC rf, Tjänstemannacentralorganisationen STTK rf och Akava. Under beredningen har man också hört finansministeriet, Sjömanspensionskassan och Folkpensionsanstalten.

Det har om propositionen förts samarbetsförhandlingar med kommunernas pensionsdelegation, där de kommunala huvudavtalsorganisationerna och kommunarbetsgivarna är representerade, samt med statens pensionsdelegation, där de huvudavtalsorganisationer som företräder de statligt anställda är representerade.

Det har begärts föredragningstillstånd av justitieministeriet i fråga om ändringen av 29 kap. 4 a § i strafflagen samt av finansministeriet i fråga om ändringen av 20 § i lagen om Keva och 3 § i lagen om finansiering av statens pensionsskydd.

Under beredningen av propositionen har det av justitieministeriet och Skatteförvaltningen begärts utlåtande om de lagförslag som gäller deras förvaltningsområden. Utlåtande om de lagförslag som gäller utlämnande av uppgifter har begärts av dataombudsmannen. Till andra de-

RP 120/2016 rd

lar har det inte begärts några särskilda utlåtanden om propositionen, eftersom de centrala intressegrupperna har hörts i samband med beredningen.

5 Samband med andra propositioner

Samtidigt med denna proposition behandlas i riksdagen regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om smittsamma sjukdomar och vissa lagar som har samband med den (RP 13/2016 rd). De ändringar av lagen om smittsamma sjukdomar och dagpenningen vid smittsam sjukdom som föreslås i denna proposition är beroende av den ovannämnda regeringspropositionen.

DETALJMOTIVERING

1 Lagförslag

1.1 Lagen om pension för arbetstagare

2 §. Centrala definitioner. Det föreslås att dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar nämns i definitionen för oavlönad tid i paragrafens 1 mom. 4 punkt. Den tid för vilken en arbetstagare erhåller dagpenning vid smittsam sjukdom är oavlönad tid som berättigar till pension. Bestämmelser om intjänad pension under oavlönad tid finns i 74 § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

12 §. Ålderspensionens belopp. Det föreslås att paragrafens 3 mom. preciseras. Enligt paragrafens 3 mom., som träder i kraft vid ingången av 2017, har en arbetstagare inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått arbetslöshetsdagpenning. Termen "arbetslöshetsdagpenning" innefattar inkomstrelaterad arbetslöshetsdagpenning och grunddagpenning, men inte arbetsmarknadsstöd. Syftet med uppskovsförhöjningen är att uppmuntra arbetstagare att fortsätta i arbetslivet efter det att den lägsta åldern för ålderspension uppnåtts. Det ursprungliga syftet med bestämmelsen i 3 mom. har varit att alla stöd som hänför sig till arbetslöshet och som möjliggör att ålderspensionen skjuts upp ska förhindra uppskovsförhöjning. På grund av detta föreslås att termen "arbetslöshetsdagpenning" ersätts med termen "arbetslöshetsförmån", som innefattar även arbetsmarknadsstöd. Dessutom föreslås det att invalid- och sjukpension nämns i 3 mom. En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått arbetslöshetsförmån eller invalid- eller sjukpension.

43 §. Betalning av invalidpension och arbetslivspension retroaktivt. I paragrafens 2 mom. föreskrivs om vissa rehabiliteringsförmånens prioritet i förhållande till invalidpension som betalas retroaktivt. Den gällande bestämmelsen om rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner kan leda till att rehabiliteringspenning som betalats för en enda dag förhindrar att invalidpension betalas för en hel månad. Det föreslås att 2 mom. ändras så att Folkpensionsanstaltens rehabiliteringspenning inte i fortsättningen hindrar utbetalning av invalidpension retroaktivt.

I paragrafen föreslås ett nytt 3 mom. i vilket föreskrivs om situationer där invalidpension beviljas retroaktivt för samma tid för vilken Folkpensionsanstaltens rehabiliteringspenning redan har betalats. Den invalidpension som retroaktivt beviljas för samma tid som Folkpensionsanstaltens rehabiliteringspenning betalas till pensionstagaren endast till den del dess belopp överstiger beloppet av rehabiliteringspenningen. Bestämmelsen tillämpas även på Folkpensionsanstaltens partiella rehabiliteringspenning så att den invalidpension som beviljas retroaktivt för samma tid som den partiella rehabiliteringspenningen betalas till pensionstagaren till den del dess belopp överstiger den partiella rehabiliteringspenningen.

Till den del den invalidpension som beviljats retroaktivt motsvarar beloppet av rehabiliteringspenningen betalas invalidpensionen inte ut överhuvudtaget till någon. Folkpensionsan-

stalten har inte regressrätt i förhållande till invalidpension som beviljats retroaktivt, eftersom Folkpensionsanstaltens rehabiliteringspenning har betalats till stöd för någon bestämd rehabiliteringsåtgärd som Folkpensionsanstalten svarar för.

Om invalidpension beviljas retroaktivt för samma tid för vilken Folkpensionsanstalten har betalat pensionstagares rehabiliteringspenning, dras från den invalidpension som betalas retroaktivt inte av den andel som utgörs av pensionstagares rehabiliteringspenning, utan hela invalidpensionen betalas retroaktivt till pensionstagaren själv. Om en person som fått pensionstagares rehabiliteringspenning retroaktivt ska beviljas invalidpension enligt arbetspensionslagarna, justerar Folkpensionsanstalten beloppet av folkpensionen och pensionstagares rehabiliteringspenning med anledning av att arbetspension beviljas. På grund av detta är det inte ändamålsenligt att dra av andelen av pensionstagares rehabiliteringspenning från arbetspensionen.

I och med det föreslagna nya 3 mom. blir paragrafens nuvarande 3 mom. nytt 4 mom.

I paragrafen tas också in ett nytt 5 mom., enligt vilket bestämmelserna i 2 och 3 mom. även tillämpas på arbetslivspension. Enligt 34 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner är arbetslivspensionen en sådan pension på basis av vilken pensionstagares rehabiliteringspenning fastställs. När FPA:s rehabiliteringsförmåner bestäms jämföras arbetslivspensionen således med full invalidpension. På grund av detta ska bestämmelserna i 2 och 3 mom. om betalning av pension retroaktivt tillämpas även på arbetslivspension. Med stöd av 53 d § i lagen om pension för arbetstagare kan arbetslivspension dock inte beviljas retroaktivt för en längre tid än från ingången av månaden efter den då pensionen söks. Rubriken för paragrafen ska ändras så att den motsvarar paragrafens ändrade innehåll.

65 §. Pensionstillväxt. Formuleringen i paragrafens 2 mom. preciseras så att termen "inkomster" används i stället för termen "arbetsinkomster". Syftet med momentet har varit att föreskriva att inkomsterna under det år under vilket arbetsförmågan började inte berättigar till pension, om invalidpensionen innefattar återstående tid, eftersom pension för detta år intjänas på basis av inkomsten för återstående tid. Bestämmelsen bör utöver arbetsinkomster även gälla inkomster på basis av oavlönad tid. Den föreslagna justeringen av formuleringen ändrar inte tillämpningspraxis.

68 §. Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört. I paragrafens 3 mom. föreskrivs om pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört i situationer där en arbetstagare fick invalidpension enligt flera olika lagar. Paragrafens lydelse preciseras så att den motsvarar syftet med bestämmelsen. Vid beräkningen av den relativa andel av de inkomster för återstående tid enligt lagen om pension för arbetstagare som hänför sig till invalidpension som upphört ska andelen av arbetsinkomsterna enligt lagen om pension för arbetstagare jämföras med summan av arbetsinkomsterna enligt alla arbetspensionslagar. Den föreslagna justeringen av lydelsen ändrar inte tillämpningspraxis.

74 §. Oavlönad tid som berättigar till pension. I paragrafen föreskrivs om oavlönad tid som berättigar till pension. I och med den totalreform av lagen om smittsamma sjukdomar som är under behandling i riksdagen tillväxer pensionen inte längre för tid med dagpenning vid smittsam sjukdom på basis av 74 § 3 mom. 6 punkten, som gäller sjukdagpenning, i lagen om pension för arbetstagare. Därför föreslås en ny 4 punkt i momentet, enligt vilken pensionen tillväxer för den tid för vilken dagpenning vid smittsam sjukdom enligt den nya lagen om smittsamma sjukdomar betalas. Till pension berättigar 65 procent av den lön som ligger till grund för dagpenning vid smittsam sjukdom för den tid för vilken dagpenning vid smittsam sjukdom har betalats till arbetstagaren. Dagpenningen vid smittsam sjukdom enligt den nya lagen om

smittsamma sjukdomar innehåller såväl dagpenning enligt gällande lag som ersättning för inkomstbortfall. Ersättningen motsvarar den inkomst som en person går miste om till fullt belopp. Den lön som utgör grund för dagpenningen vid smittsam sjukdom bestäms i enlighet med 11 kap. 13 § i sjukförsäkringslagen. I praktiken meddelar Folkpensionsanstalten den lön som utgör grund för dagpenningen enligt lagen om smittsamma sjukdomar till Pensions-skyddscentralen.

78 §. *Fastställande av pension för återstående tid på grundval av inkomst under mindre än fem år.* I paragrafen föreskrivs om situationer där pensionen för återstående tid undantagsvis fastställs på basis av inkomsten under mindre än fem år. Formuleringen i paragrafens 1 mom. preciseras så att den motsvarar det ursprungliga syftet med bestämmelsen. Avsikten är att tillämpa undantagsregeln för att beräkna den återstående tiden när en arbetstagare endast har arbetsinkomster under det år då arbetsoförmågan började eller året innan. Inkomster som ligger till grund för en förmån för enbart oavlönad tid eller inkomster för återstående tid berättigar inte till tillämpning av undantagsregeln. Den föreslagna justeringen av formuleringen ändrar inte tillämpningspraxis.

79 §. *Andel enligt denna lag av inkomster för återstående tid.* Det föreslås att paragrafens lydelse justeras så att den motsvarar syftet med bestämmelsen. Vid beräkning av den relativa andelen av inkomsten för återstående tid jämförs de arbetsinkomster som omfattas av lagen om pension för arbetstagare med arbetsinkomsterna enligt alla arbetspensionslagar. Den föreslagna justeringen av lydelsen ändrar inte tillämpningspraxis.

80 §. *Pension på tidigare grunder.* I paragrafen föreskrivs om beviljande av invalidpension på tidigare grunder. Beviljande av pension på tidigare grunder innebär i praktiken att pensionsbeloppet inte beräknas på nytt då ny pension beviljas innan två år har förflutit från det att den föregående pensionen upphörde. Pensionen justeras dock med arbetspensionsindex, om ett årsskifte infaller mellan tidpunkten för det att en pension upphör och en ny pension börjar.

Enligt paragrafens 2 mom. beviljas invalidpension på tidigare grunder då pensionen beviljas på basis av en sådan ny arbetsoförmåga som har börjat innan två år har förflutit sedan den invalidpension som beviljades först upphörde. Enligt paragrafens 1 mom. beviljas invalidpension på tidigare grunder också då den nya invalidpensionen föregås av rehabiliteringspenning. Rehabiliteringspenningen fastställs på samma sätt som invalidpensionen, men på den pension som beräknas som grund för rehabiliteringspenningen beräknas dessutom en 33 procents förhöjning.

De bestämmelser som ingår i gällande paragrafs 1 och 2 mom. och som gäller beviljande av pension på tidigare grunder är i fråga om sin formulering inte helt enhetliga i olika situationer. Formuleringen är en annan när det föreskrivs om beviljande av pension efter rehabiliteringspenning och invalidpension. Efter att rehabiliteringspenning betalats beviljas pension så som den hade fastställts, om arbetsoförmågan hade börjat vid ingången av rehabiliteringspenningensperioden. Efter invalidpensionen beviljas pensionen på samma grunder som den pension som beviljats först.

På grund av olika formuleringar har det i vissa situationer hänt att den rehabiliteringspenning som beviljats tidigare och den invalidpension som beviljats efter rehabiliteringspenningen inte fastställs på lika grunder. En sådan situation kan uppstå, om rehabiliteringspenningen fastställs enligt när sjukledigheten börjat enligt 28 § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare eller på basis av att en ansökan om rehabiliteringspenning gjordes och rehabiliteringspenningensperioden börjar följande år. I detta fall beräknas den pension för återstående tid som hänför sig till rehabiliteringspenning och därpå följande invalidpension utifrån inkomsterna från olika år. Även i den intjänade pensionen räknas in inkomster till olika belopp. Detta kan leda till att det

i de inkomster för återstående tid som hänförs till invalidpension räknas in sämre inkomster för sjukdomstid och sämre förmånsinkomster under sjukdomstid. Invalidpensionen kan, om den beräknas på detta sätt, beroende på inkomsterna vara större eller mindre än den rehabiliteringspenning som föregick invalidpensionen.

Bestämmelserna om beviljande av pension på tidigare grunder har ursprungligen varit avsedda som skyddsregler som har syftat till att förhindra att pensionsskyddet försämras på grund av en kortvarig arbetsprövning. För att paragrafens lydelse ska motsvara det ursprungliga syftet med bestämmelserna och för att invalidpension i situationer som avses i 1 mom. alltid ska beviljas på samma grunder som en föregående rehabiliteringspenning, föreslås det att formuleringen i paragrafens 1 mom. ändras. Dessutom korrigeras 1 mom. på ett sådant sätt att det i bestämmelsen i stället för uttrycket "rehabiliteringspenning enligt denna lag" används uttrycket "rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna". På detta sätt framgår det av bestämmelsen att invalidpensionen fastställs på tidigare grunder oberoende av enligt vilken arbetspensionslag rehabiliteringspenningen har betalats och på basis av vilken arbetspensionslag invalidpensionen beviljas.

91 §. Minskning av efterlevandepension i särskilda fall. Det föreslås att paragrafens 3 mom. upphävs och att bestämmelsen i momentet flyttas och blir nytt 1 mom. i 91 a §. I momentet föreskrivs att efterlevandepensionen ska justeras på grund av förändrade förhållanden, och därför är det lämpligaste stället för bestämmelsen 91 a §, som gäller situationer då efterlevandepensionen ska justeras.

91 a §. Justering av efterlevandepension. I paragrafen föreskrivs om situationer då efterlevandepensionen ska justeras. Bestämmelsen i gällande 91 § 3 mom., som gäller justering av efterlevandepension på grund av förändrade förhållanden i särskilda fall enligt 91 §, flyttas och blir 1 mom. i paragrafen. Det nuvarande 1—3 mom. i 91 a § blir 2—4 mom.

Till paragrafens 2 mom. flyttas bestämmelsen i 1 mom., som gäller justering av efterlevandepension i sådana situationer där det vid minskningen av efterlevandepensionen har beaktats den efterlevande makens kalkylerade invalidpension eller om minskningen av efterlevandepensionen har gjorts i enlighet med de särskilda fall som avses i 91 § och den efterlevande maken beviljas ålderspension eller invalidpension.

Det föreslås att det dessutom i det nya 2 mom. nämns att efterlevandepensionen justeras med anledning av beviljad arbetslivspension, för att justeringen av efterlevandepensionen i ovan nämnda situationer ska göras på samma grunder oberoende av om den efterlevande maken faktiskt har fått invalidpension eller om en kalkylerad invalidpension har beaktats. Utifrån det föreslagna 2 mom. justeras efterlevandepensionen när den efterlevande maken beviljas arbetslivspension, om en kalkylerad invalidpension har beaktats som den efterlevande makens egen pension när efterlevandepensionen minskades första gången. Om minskningen av efterlevandepensionen dessutom har gjorts i enlighet med de bestämmelser i 91 § som gäller särskilda fall, justeras efterlevandepensionen när den efterlevande maken beviljas arbetslivspension.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs på motsvarande sätt som i 2 mom., som träder i kraft vid ingången av 2017, om situationer där den invalidpension som beaktats vid minskningen av efterlevandepensionen upphör och den efterlevande maken senare beviljas någon annan ny pension som inte är partiell förtida ålderspension och som bestämmelserna i 80 § om beviljande av pension på tidigare grunder inte tillämpas på. Även arbetslivspension kan betraktas som någon annan ny pension enligt paragrafens 3 mom.

Det nuvarande 3 mom. i paragrafen blir ett nytt 4 mom. Momentet ska ses över i fråga om hänvisningen.

92 §. *Förmåner som dras av från pension.* I paragrafen föreskrivs om förmåner som är primära i förhållande till arbetspensionen och som i regel dras av från arbetspensionen. Det föreslås att lydelsen i 1 mom. 1 och 2 punkten preciseras så att dagpenning som avses i 68 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och i 58 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar inte dras av från arbetspensionen förrän arbetstagaren har uppnått den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten.

Enligt 92 § 1 mom. 1 punkten i lagen om pension för arbetstagare är ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar i regel förmåner som är primära i förhållande till arbetspensionen. Primära förmåner är dock inte olycksfallspension enligt 68 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och dagpenning som föregår olycksfallspensionen. Enligt 68 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar upphör rätten att få olycksfallspension när det har gått tre år efter skadedagen eller när den skadade före det har fyllt 68 år, om ålderspension har inträtt efter att den skadade har fyllt 63 år och skadefallet har inträffat i arbete som den skadade utförde under pensioneringen. Motsvarande bestämmelse finns i 58 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar. Det föreslås att dessa bestämmelser i olycksfallsförsäkringslagarna ändras i denna proposition så att rätten till olycksfallspension upphör senast när den skadade uppnått den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten.

Om skadefallet i en situation som avses i 68 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar drabbar en person som har fyllt 63—66 år och vars övre åldersgräns för försäkringsskyldigheten är 68 år, betalas till honom eller henne först dagpenning för ett år och därefter olycksfallspension i högst två år. Dessa förmåner dras inte av från arbetspensionen enligt 92 § i gällande lag om pension för arbetstagare.

Om skadefallet drabbar en 67 år fylld pensionstagare vars övre åldersgräns för försäkringsskyldigheten är 68 år, får han eller hon dagpenning för ett år, men han eller hon hinner inte få olycksfallspension. Tolkat i enlighet med lagens lydelse är dagpenningen i dessa situationer inte sådan dagpenning som föregår olycksfallspensionen på det sätt som avses i 92 § i lagen om pension för arbetstagare. Enligt paragrafens lydelse ska dagpenning som betalas till en person som har fyllt 67 år och som uppfyller förutsättningarna i 68 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar således dras av från arbetspensionen.

Det föreslås att paragrafens 1 mom. 1 och 2 punkt ändras så att dagpenning som betalas innan den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten uppnåtts i situationer som avses i 68 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar inte betraktas som en primär förmån ens i det fallet att den inte åtföljs av olycksfallspension. Motsvarande ändring gäller även dagpenning som avses i 58 § i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar. Skyddet enligt olycksfallsförsäkringslagarna har man velat ha i kraft endast under en begränsad tid. I praktiken innebär detta att endast de dagpenningar som avser tiden fram till den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten inte dras av, om skadehändelsen inträffar nära den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten. Dagpenningar som hänför sig till tiden efter denna tidpunkt dras av från arbetspensionen.

117 §. *Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till arbetsgivaren eller sjukkassan.* Det föreslås i paragrafen ett nytt 5 mom., varvid nuvarande 5 och 6 mom. blir nya 6 och 7 mom. I det nya 5 mom. föreskrivs om betalning av pension retroaktivt till en arbetsgivare till den del arbetsgivaren till arbetstagaren har betalat lön eller motsvarande ersättning för den tid då arbetstagaren för att förhindra att en smittsam sjukdom sprids är förordnad att vara borta från sitt förvärsarbete, att isoleras eller att placeras i karantän. Till arbetsgivaren betalas pension retroaktivt när arbetsgivaren inte har fått ersättning för den lön som han eller hon har betalat eller för motsvarande ersättning enligt någon annan lag. Bestämmelsen motsvarar gällande be-

stämmelser om betalning av pension retroaktivt till en arbetsgivare för den tid då arbetsgivaren har betalat lön för sjukdomstid till arbetstagaren, och arbetsgivaren inte har fått ersättning för den lön som han eller hon har betalat ut enligt någon annan lag.

118 §. *Betalning av pension och rehabiliteringspenning till sjukförsäkringsfonden.* I paragrafens 1 och 3 mom. föreslås ändringar som följer av totalreformen av lagen om smittsamma sjukdomar. Enligt den föreslagna nya lagen om smittsamma sjukdomar tillämpas på dagpenning vid smittsam sjukdom inte bestämmelserna i sjukförsäkringslagen om primärtiden för sjukdagpenningen och om förhållandet till full invalidpension enligt arbetspensionslagarna. Om det till en person som får dagpenning vid smittsam sjukdom retroaktivt beviljas sådan ålderspension eller rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna som förhindrar att dagpenning vid smittsamma sjukdomar betalas, kan den pension eller rehabiliteringspenning som betalats för samma tid betalas till sjukförsäkringsfonden till den del som den motsvarar dagpenningen vid smittsam sjukdom. Det föreslås i 118 § i lagen om pension för arbetstagare att dessa ändringar beaktas så att dagpenning vid smittsam sjukdom nämns i 1 och 3 mom.

I paragrafen föreslås även ett nytt 4 mom. enligt vilket arbetslivspension som beviljas retroaktivt betalas till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den sjukdagpenning eller partiella sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen som betalats till arbetstagaren för samma tid. Till en pensionstagare betalas i arbetslivspension den del som överstiger beloppet av sjukdagpenningen. Primärtiden för sjukdagpenningen har inte någon betydelse, utan arbetslivspensionen betalas oberoende av primärtiden till sjukförsäkringsfonden. Förfarandet är med tanke på verkställigheten enkelt, och sjukförsäkringsfonden behöver inte inleda ett förfarande för återkrav för att få tillbaka en förmån som betalats utan grund eller till ett för högt belopp. Bestämmelsen i momentet gäller endast ett fåtal fall, eftersom arbetslivspension inte kan beviljas retroaktivt för tiden före ansökan.

Dessutom föreslås i paragrafen vissa preciseringar av teknisk natur i formuleringen.

119 §. *Betalning av pension till Folkpensionsanstalten, ett organ enligt socialvårdslagen eller kommunen.* I paragrafen föreskrivs om betalning av pension till en kommun eller till ett organ enligt socialvårdslagen, om en arbetstagare har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd i förskott och det för samma tid beviljas pension retroaktivt. Enligt paragrafen ska pensionen betalas till det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) på dess yrkande.

Det föreslås att det i paragrafen görs en ändring som beror på lagen om ändring av lagen om utkomststöd (815/2015). Genom denna lagändring överförs beviljandet och utbetalningen av det grundläggande utkomststödet till Folkpensionsanstalten från och med ingången av 2017. Det kompletterande och förebyggande utkomststödet ska fortfarande skötas av kommunerna.

I rubriken för paragrafen nämns dessutom Folkpensionsanstalten utöver kommunen och ett organ enligt socialvårdslagen. I paragrafens 1 mom. tas Folkpensionsanstalten in som en myndighet som betalar utkomststöd, för att den pension som beviljas retroaktivt för samma tid ska kunna betalas till Folkpensionsanstalten som ersättning för utkomststödet.

123 §. *Utbetalningsordning för pension.* I paragrafen föreskrivs om utbetalningsordningen för pension i sådana fall då pensionen ska betalas till någon annan än pensionstagaren själv och då två eller flera instanser har rätt till pensionen. I 7 och 15 punkten i paragrafen föreskrivs om betalning av pension till ett organ enligt socialvårdslagen och i 5, 6 och 9 punkten föreskrivs om betalning av pension till Folkpensionsanstalten.

I 23 § 3 mom. i lagen om ändring av lagen om utkomststöd (815/2015), som träder i kraft vid ingången av 2017, föreskrivs om betalningsordningen för inkomst eller fordran mellan det kommunala organet och Folkpensionsanstalten. Om både Folkpensionsanstalten och det kommunala organet kräver betalning ur samma inkomst eller fordran, ska inkomsterna eller fordringarna enligt bestämmelsen först betalas till Folkpensionsanstalten. Folkpensionsanstalten ska betala det kommunala organet de medel som återstår efter det att det grundläggande utkomststödet har kvittats.

För att 123 § i lagen om pension för arbetstagare ska motsvara den företrädesordning som anges i 23 § 3 mom. i lagen om ändring av lagen om utkomststöd föreslås att det till 123 § i lagen om pension för arbetstagare fogas en ny 7 punkt om att pensionen betalas till Folkpensionsanstalten enligt 119 § 1 mom. Gällande 7—9 punkten blir 8—10 punkten i momentet.

126 §. Återkrav av pension som betalats utan grund. I paragrafen föreslås ett nytt 5 mom. om en pensionsanstalts rätt att av en bank få återbetalning av pension som betalats utan grund efter pensionstagarens död utan att ett förfarande för återkrav gentemot dödsboet behöver inledas.

Enligt arbetspensionslagarna ska en pensionsanstalt återkräva pension som betalats utan grund. Efter en pensionstagares död uppstår ofta situationer där pensionsanstalten ogrundat har hunnit betala pensionen på pensionstagarens konto innan pensionsanstalten har fått information om pensionstagarens död.

För att verkställigheten ska fungera smidigt har pensionsanstalterna och bankerna i fråga om pensioner och vissa andra förmåner kommit överens om att banken återbetalar sådana förmåner som betalats utan grund efter pensionstagarens död till den som betalat förmånen. Pensionsanstalterna och bankerna har diskuterat detta förfarande även med Finansinspektionen, senast 2007. Ursprungligen avtalades det redan på 1960-talet om förfarandet. Syftet med avtalet har varit att underlätta det administrativa förfarandet så att bankerna kan återbetala förmåner som betalats utan grund utan att pensionsanstalten blir tvungen att inleda en återkravsprocess gentemot dödsboet. Man har på ett mänskligare sätt försökt hantera sådana situationer där förmånsbetalaren redan har hunnit betala ut en förmån innan det framkommit att förmånstagaren har avlidit. Det finns inte bestämmelser om detta i arbetspensionslagarna. Genom en förmånsansökan begärs förmånstagarens samtycke till att banken till förmånsbetalaren återbetalar förmåner som betalats utan grund efter förmånstagarens död. Samtycket gäller inte andra situationer där en förmån har betalats på felaktiga grunder.

Sökandena har i allt större utsträckning kontaktat pensionsanstalterna i denna fråga i det skede då en förmån söks. För förmånssökandena är det ofta oklart vad samtycket i ansökan egentligen innebär, och frågan förväxlas med återkrav av någon annan förmån som betalats utan grund.

För att förtydliga förfarandet föreslås ett nytt 5 mom. i paragrafen, och utifrån detta ska en pensionsanstalt ha rätt att få pension som betalats utan grund efter pensionstagarens död återbetald av banken utan pensionstagarens eller dödsboets samtycke och utan att ett särskilt förfarande för återkrav inleds. I praktiken innebär detta att det nuvarande förfarandet mellan pensionsanstalterna och bankerna fortsätter oförändrat. Bankerna återbetalar även i fortsättningen pensioner som betalats utan grund efter pensionstagarens död till den som betalat ut pensionen. Att det föreskrivs om detta i lag gör verkställigheten tydligare och det är inte längre i fortsättningen nödvändigt att begära sökandens samtycke när pension söks.

139 §. Rättelse av ett lagakraftvunnet beslut på basis av ny utredning. I paragrafen föreskrivs om pensionsanstaltens och besvärinstansens skyldighet att pröva ett ärende som avgjorts ge-

nom ett lagakraftvunnet beslut på nytt, om ny utredning framkommer i ärendet. Pensionsanstalten eller besvärinstansen kan då bevilja en förvägrad pension eller justera en redan beviljad pension till ett större belopp. För att ett beslut ska rättas förutsätts det att avgörandet är till en parts fördel. Om ett beslut på grund av ny utredning i ärendet ska ändras till en parts nackdel, kan pensionsanstalten ansöka om att beslutet undanröjs hos besvärinstansen. Det föreslås att Pensionsskyddscentralen nämns i paragrafen som den instans som ska pröva ett ärende som avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut på nytt, om ny utredning framkommer i ärendet. Pensionsskyddscentralen kan avgöra ett ärende som hör till dess behörighet på nytt till en parts fördel på motsvarande sätt som en pensionsanstalt. Paragrafen kan tillämpas exempelvis i situationer där Pensionsskyddscentralen avgör ärenden som gäller befrielse från försäkringskyldigheten i fråga om arbetstagare som skickats till Finland från utlandet eller ärenden där Pensionsskyddscentralen avgör huruvida finsk lagstiftning om social trygghet ska tillämpas på en person som arbetar utomlands.

158 §. Preskription av arbetspensionsförsäkringsavgifter. I paragrafens 1 mom. föreskrivs om den tid inom vilken en pensionsanstalt ska fastställa en arbetspensionsförsäkringsavgift enligt lagen om pension för arbetstagare. Om försäkringsavgiften inte fastställs inom föreskriven tid, preskriberas pensionsanstaltens rätt att fastställa försäkringsavgiften. Det föreslås en ändring av tidpunkten för när beräkningen av preskriptionstiden på fem år för en arbetspensionsförsäkringsavgift som anges i 1 mom. börjar.

Den tidsfrist på fem år som uppställts för när fastställandet av en arbetspensionsförsäkringsavgift ska preskriberas beräknas för en avtalsarbetsgivare på samma sätt kalenderårsvis som på det sätt som avses i 147 § i lagen om pension för arbetstagare för en tillfällig arbetsgivare som ordnar pensionsskyddet. Med avtalsarbetsgivare avses en arbetsgivare som ordnat pensionsskyddet i ett arbetspensionsförsäkringsbolag enligt 142 § i lagen om pension för arbetstagare. Ändringen gäller utöver avtalsarbetsgivare även arbetsgivare som har ordnat pensionsskyddet för sina arbetstagare i en pensionsstiftelse eller pensionskassa. Preskriptionen börjar från den slutliga förfallodag för en avgift som avses i försäkringsvillkoren eller i pensionsstiftelsens eller pensionskassans stadgar på samma sätt som för närvarande, men beräkningen av den femåriga tidsfristen börjar från ingången av följande år och inte från den slutliga förfallodagen enligt försäkringsvillkoren eller stadgarna.

Den slutliga förfallodagen enligt försäkringsvillkoren i ett försäkringsavtal enligt lagen om pension för arbetstagare infaller senast den 20 juni året efter det år under vilket lönen utbetalades, och ändringen förlänger i praktiken den tid under vilken en pensionsanstalt ska fastställa en arbetspensionsförsäkringsavgift för en avtalsarbetsgivare med cirka sex månader.

Det föreslås att momentet även ändras så att tidpunkten då beräkningen av den tidsfrist på fem år som föreskrivs för fastställande av en försäkringsavgift för en tillfällig arbetsgivare som ordnat pensionsskydd på det sätt som avses i 147 § i lagen om pension för arbetstagare börjar ska flyttas. Tidpunkten för när beräkningen av den tidsfrist på fem år för fastställandet av en arbetspensionsförsäkringsavgift börjar flyttas fram med ett år från nuvarande tidpunkt, dvs. till ingången av det andra året efter det år under vilket lönen utbetalades.

Genom de ändringar som föreslagits i paragrafens 1 mom. elimineras inkonsekvensen mellan en pensionsanstalts utredningsskyldighet i fråga om ett arbetspensionsutdrag och uttaget av arbetspensionsförsäkringsavgift samt förtydligas beräkningen av preskriptionstiden och pensionsanstaltens verkställighet. Genom ändringarna förenhetligas också tidpunkterna för när beräkningen av tidsfristerna på fem år i fråga om fastställandet av avtalsarbetsgivares och tillfälliga arbetsgivares arbetspensionsförsäkringsavgifter börjar.

Det föreslås att paragrafens 2 mom. upphävs. I momentet föreskrivs för närvarande om ett undantag som gäller den preskriptionstid på fem år som avses i 1 mom. I sådana situationer där mer än fem år gamla ostridiga inkomster på grund av utredning har förts in i arbetstagarens in-tjäningsregister har pensionsanstalten rätt att undantagsvis fastställa en arbetspensionsförsäkringsavgift som grundar sig på dessa inkomster under en period på tio år. Återbetalning av en arbetspensionsförsäkringsavgift som utan grund har tagits ut hos arbetsgivaren preskriberas inom fem år. För att en pensionsanstalts rätt att fastställa en arbetspensionsförsäkringsavgift och en pensionsanstalts skyldighet att återbetala en arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund ska preskriberas inom samma tid, föreslås det att tidsfristen på tio år slopas. Rätten att fastställa en arbetspensionsförsäkringsavgift preskriberas alltid inom den tidsfrist som anges i 1 mom., och preskriptionstiden kan inte längre förlängas. Även fastställandet av en förhöjning på grund av försummelse enligt 163 § i lagen om pension för arbetstagare preskriberas i praktiken inom samma tid. Ändringen påverkar inte en persons rätt att retroaktivt kunna korrigera sina inkomstuppgifter, men arbetspensionsförsäkringsavgifter kan inte längre fastställas för arbetsgivaren utifrån de korrigerade inkomsterna för en längre tid än den normala preskriptionstiden på fem år.

162 §. *Preskription av återbetalning av arbetsgivares och arbetstagares arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund.* I paragrafen föreskrivs om preskription av återbetalning av arbetsgivares och arbetstagares arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund. Det föreslås att paragrafen ändras så att den tidsfrist på fem år som fastställts för preskribering av återbetalning av arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund fastställs kalenderårsvis, och tidpunkten för när denna tidsfrist börjar ändras för både en avtalsarbetsgivare och en tillfällig arbetsgivare. För tydlighetens skull föreskrivs det i ett eget moment om preskription av återbetalning av arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift som innehållits utan grund hos arbetstagaren, och paragrafen delas i sin helhet in i tre separata moment.

Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att beräkningen av den tidsfrist på fem år som fastställts för preskription av en återbetalningsfordran som gäller en arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund börjar för en avtalsarbetsgivare från ingången av året efter den slutliga förfallodagen enligt försäkringsvillkoren eller en pensionsstiftelses eller pensionskassas stadgar och inte från den faktiska betalningsdagen som för närvarande. Den föreslagna preskriptionstiden motsvarar den preskriptionstid som för avtalsarbetsgivare föreslagits i 158 § 1 mom. för fastställande av arbetspensionsförsäkringsavgift. I praktiken framkommer en arbetspensionsförsäkringsavgift som en arbetsgivare betalat utan grund oftast i samband med en årskalkyl som pensionsanstalten utarbetar, då arbetsgivarens slutliga försäkringsavgift för föregående år fastställs för arbetsgivaren. På grund av detta fastställs förfallodagen för den slutliga arbetspensionsförsäkringsavgiften som grund för preskriptionstiden för en återbetalningsfordran som gäller en arbetspensionsförsäkringsavgift som tagits ut utan grund och som tidpunkt för när preskriptionstiden börjar. Med slutlig förfallodag för arbetspensionsförsäkringsavgiften avses den slutliga förfallodag för en arbetspensionsförsäkringsavgift som nämns i 9 § 1 mom. i försäkringsvillkoren i ett försäkringsavtal enligt lagen om pension för arbetstagare, dvs. den 20 juni efter försäkringsperioden. I syfte att garantera att arbetsgivarna är jämlika börjar beräkningen av den fem år långa tidsfristen för preskriptionstiden vid ingången av året efter förfallodagen enligt försäkringsvillkoren också i det fallet att arbetsgivaren av eget förvållande betalar arbetspensionsförsäkringsavgiften för sent efter förfallodagen. Om arbetspensionsförsäkringsavgiften däremot av omständigheter som beror på pensionsanstalten har fastställts att betalas efter den slutliga förfallodagen, återbetalar pensionsanstalten enligt nuvarande praxis till arbetsgivaren sådan arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund efter det att pensionsanstalten har fått vetskap om saken, oberoende av om den preskriptionstid som gäller återbetalningen eventuellt har upphört.

RP 120/2016 rd

Med en i paragrafen nämnd arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund avses en sådan avgift som pensionsanstalten har fastställt och som har redovisats till pensionsanstalten och som hänförs sig till en arbetspensionsförsäkringsavgift, men som i efterhand konstateras vara ogrundad t.ex. på grund av att arbetstagaren ursprungligen hade hänförts till fel arbetsgivares försäkring. Paragrafen gäller således inte sådana situationer där arbetspensionsförsäkringsavgiften av misstag har betalats två gånger eller på fel konto.

Beräkningen av en tidsfrist på fem år för en återbetalning av en arbetspensionsförsäkringsavgift som en tillfällig arbetsgivare har betalat utan grund börjar från och med ingången av det andra kalenderåret efter det år under vilket lönen utbetalades. I gällande lag har tidsfristen på fem år börjat från och med den faktiska betalningsdagen. En tillfällig arbetsgivare betalar arbetspensionsförsäkringsavgifterna till pensionsanstalten varje månad. För att preskriptionen av återbetalningen av en försäkringsavgift som en tillfällig arbetsgivare har betalat utan grund ska hänföra sig till samma tid som pensionsanstaltens rätt att debitera en tillfällig arbetsgivares försäkringsavgift, börjar beräkningen av tidsfristen på fem år för en återbetalningsfordran som gäller en försäkringsavgift som betalats utan grund från och med ingången av det andra kalenderåret efter det år under vilket lönen betalades ut.

Enligt de föreslagna ändringarna hänförs pensionsanstaltens rätt att fastställa arbetspensionsförsäkringsavgiften och pensionsanstaltens skyldighet att återbetala arbetspensionsförsäkringsavgift som tagits ut utan grund till samma tid. Detta förtydligar verkställandet av uttaget och återbetalningen av arbetspensionsförsäkringsavgiften.

I paragrafen föreslås ett nytt 2 mom. Till momentet överförs de bestämmelser i gällande paragraf som gäller preskription av återbetalningen av arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift som arbetsgivaren utan grund innehållit hos sin arbetstagare. Det föreslås också en ändring av preskriptionen av återbetalningen av arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift som innehållits utan grund så att den fem år långa tidsfristen fastställs kalenderårsvis på samma sätt som de övriga i paragrafen nämnda tidsfrister som gäller preskription. Den fem år långa tidsfrist som gäller återbetalning av arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift beräknas från och med ingången av året efter den dag då försäkringsavgiften innehölls och inte från och med innehållningsdagen som för närvarande.

I paragrafen föreslås också ett nytt 3 mom., till vilket överförs oförändrade de tre sista meningarna i paragrafen.

175 §. *Pensionsanstalternas ansvar för invalidpensionen.* Till paragrafens 1 mom. fogas en hänvisning till 76 § 3 mom. som saknas i momentet. Vid beräkningen av pensionsanstalternas ansvar beaktas som en omständighet som minskar ansvaret också den minimidagpenning som avses i momentet i fråga.

178 §. *Pensionsanstalternas ansvar för pensionsdel som intjänats för oavlönad tid.* I paragrafen föreskrivs om pensionsanstalternas ömsesidiga ansvar för den pensionsdel som intjänats för oavlönad tid. I paragrafen föreslås ändringar av teknisk natur till följd av stiftandet av pensionslagen för den offentliga sektorn, för att ansvaret för den ömsesidiga kostnadsfördelningen mellan Keva, staten, Kyrkans pensionsfond och Folkpensionsanstalten när arbetsinkomster i fortsättningen försäkras enligt pensionslagen för den offentliga sektorn förblir oförändrat. Detta motsvarar de ansvar som för närvarande föreskrivs i gällande separata arbetspensionslagar (lagen om kommunala pensioner, lagen om statens pensioner, lagen om evangelisk-lutherska kyrkans pensioner och lagen om Folkpensionsanstalten).

Det föreslås att paragrafen delas upp i två separata moment. I paragrafens 1 mom. föreslås en specificering av de nämnda instanser som i förhållande till arbetsinkomsterna ansvarar för den

andel som överensstämmer med de arbetsinkomster som försäkrats enligt pensionslagen för den offentliga sektorn på ett sätt som motsvarar nuläget i fråga om finansieringen av den pensionsdel som intjänats för oavlönad tid. Enligt momentets 1 punkt ansvarar Keva för den andel som överensstämmer med de arbetsinkomster som försäkrats enligt pensionslagen för den offentliga sektorn i enlighet med vad som föreskrivs om dess finansieringsansvar i 2 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Keva. I momentets 2 punkt föreskrivs om statens och i momentets 3 punkt om Kyrkans pensionsfonds ansvar, om vilka föreskrivs i de finansieringslagar som gäller dem. Enligt momentets 4 punkt ansvarar Folkpensionsanstalten för finansieringen av de kostnader som nämns i paragrafen enligt vad som föreskrivs i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten. Momentet motsvarar i fråga om kostnadsfördelningen nuläget i sak.

Det föreslås att den sista meningen i den gällande paragrafen överförs oförändrad till paragrafens 2 mom.

179 §. *Pensionsanstalternas ansvar för förmåner som ska bekostas gemensamt.* I paragrafens 3 mom. korrigeras hänvisningen. I momentets andra mening slopas den felaktiga hänvisningen till 1 mom. 4 punkten. Pensionsanstaltens andel av de kostnader för partiell förtida ålderspension som nämns i 1 mom. 4 punkten fastställs i enlighet med den första meningen i 3 mom. i förhållande till de medel som är avsedda för utgifter som bekostas gemensamt.

182 §. *Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift.* Det föreslås att 1 mom. 3—5 punkten ändras på grund av ändringar av teknisk natur som föranleds av stiftandet av pensionslagen för den offentliga sektorn. I paragrafens 1 mom. räknas upp de instanser vilka Pensionsskyddscentralen gottgör för den avgift som centralen erhållit av Arbetslöshetsförsäkringsfonden och som täcker det ansvar och de kostnader som följer av beaktandet av arbetslöshets- och utbildningsperioder samt alterneringsledighet. Momentets 3 punkt preciseras så att Pensionsskyddscentralen på motsvarande sätt som i nuläget gottgör Keva för avgiften till den del Keva själv ansvarar för det pensionsskydd som avses i pensionslagen för den offentliga sektorn enligt lagen om Keva. På samma sätt som för närvarande föreskrivs i momentet inte särskilt om förmedling av Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift till staten till den del som staten ansvarar för de arbetsinkomster som ska försäkras enligt pensionslagen för den offentliga sektorn, eftersom redovisningen av avgiften inte sköts via Pensionsskyddscentralen. I momentets 4 punkt föreskrivs om gottgörande av Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift till Kyrkans pensionsfond och i 5 punkten till Folkpensionsanstalten till den del som de enligt sina egna finansieringslagar ansvarar för det pensionsskydd som avses i pensionslagen för den offentliga sektorn. Det föreslås att namnet Kyrkans centralfond ändras till Kyrkans pensionsfond. Momentet motsvarar nuläget i fråga om kostnadsfördelningen.

I paragrafens 3 mom. föreslås tekniska ändringar som följer av stiftandet av pensionslagen för den offentliga sektorn.

183 §. *Utredning av kostnader.* I paragrafens 1 mom. föreslås vissa tekniska ändringar som följer av stiftandet av pensionslagen för den offentliga sektorn. Det föreslås i momentet en precisering av ansvaret för Keva, som är sista pensionsanstalt enligt pensionslagen för den offentliga sektorn för att stiftandet av pensionslagen för den offentliga sektorn inte ska ändra nuläget vad beträffar kostnadsfördelningen. När Keva i enlighet med pensionslagen för den offentliga sektorn är sista pensionsanstalt beaktas det i kostnadsfördelningen vad som föreskrivs om det framtida finansieringsansvaret för pensionsskyddet för Keva enligt lagen om Keva, för staten enligt lagen om finansiering av statens pensionsskydd, för Kyrkans pensionsfond enligt lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd och för Folkpensionsanstalten enligt lagen om Folkpensionsanstalten. Bestämmelserna om pensionsanstalten i paragrafens 1 mom. samt i 2—4 mom. gäller även de aktörer som avses i de nämnda lagarna

(staten, Kyrkans pensionsfond och Folkpensionsanstalten). Momentet motsvarar nuläget i fråga om kostnadsfördelningen.

184 §. Beslut om kostnadsfördelning. I paragrafen föreskrivs om Pensionsskyddscentralens skyldighet att meddela pensionsanstalterna inom den privata sektorn och Keva beslut om fördelningen av de kostnader som avses i 183 §. Det föreslås att det i paragrafen görs en ändring av teknisk natur som följer av stiftandet av pensionslagen för den offentliga sektorn, enligt vilken Pensionsskyddscentralen, när den meddelar Keva beslut om kostnadsfördelningen, i sitt beslut specificerar de kostnader som Keva, staten, Kyrkans pensionsfond och Folkpensionsanstalten ansvarar för, i förhållande till det finansieringsansvar som separat föreskrivits för dem. Om finansieringsansvaret för nämnda aktörer föreskrivs i de lagar som nämns i 183 § 1 mom.

198 §. Rätt att få uppgifter för avgörande av ärenden och verkställighet av lagstadgade uppgifter. I paragrafen föreskrivs om pensionsanstalternas, Pensionsskyddscentralens och besvärsinstansens rätt att få uppgifter för att avgöra ett ärende och för att verkställa lagstadgade uppgifter. Enligt paragrafens 1 mom. har dessa instanser rätt att av arbetsgivaren bl.a. få de uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av ett anhängigt försäkringsärende. Till paragrafen finns en hänvisning i 146 § 4 mom. i lagen om pension för företagare.

I praktiken förekommer det situationer där en pensionsanstalt, Pensionsskyddscentralen eller en besvärsinstans för att utreda ett försäkringsärende enligt lagen om pension för företagare behöver uppgifter av en instans som inte ens kan betraktas som en möjlig arbetsgivare. I situationer som dessa har alltså det arbete i fråga om vilket försäkringen utreds utförts i företagarrställning och den instans av vilken uppgifterna behövs har på basis av det utförda arbetet betalat ersättning till en person vars försäkringsskyldighet enligt lagen om pension för företagare utreds. När det t.ex. utreds huruvida en person som arbetat i företagarrställning överhuvudtaget ska försäkra sin verksamhet i enlighet med lagen om pension för företagare, är bedömningen av hans eller hennes arbetsinsats ofta central, dvs. bedömningen av huruvida arbetsinsatsen överskrider den nedre gränsen för försäkring enligt lagen om pension för företagare. Det kan även vara oklart huruvida ersättningen i sin helhet har betalats på basis av sådan verksamhet som försäkringsskyldigheten enligt lagen om pension för företagare gäller. Man försöker alltid inhämta uppgifter om arbetsinsatsen och verksamhetens faktiska karaktär av yrkesutövaren själv, men det förekommer situationer där det finns ett behov att begära preciserande uppgifter även av den instans som betalat ersättning på basis av det utförda arbetet. Behovet av uppgifter kan gälla bl.a. arbetsprestationens karaktär, arbetsavtalet och överhuvudtaget grunden för och beloppet av betalningen.

I gällande 198 § har inte nämnts andra instanser som betalat ersättning på basis av utfört arbete än arbetsgivaren som en sådan instans av vilken uppgifter kan erhållas för avgörandet av ett försäkringsärende. Uppgifter kan dock behövas även av andra instanser än arbetsgivaren, och dessa uppgifter kan vara känsliga frågor som t.ex. gäller penningbelopp. På ovan nämnda grunder föreslås det att paragrafens 1 mom. 1 punkt kompletteras så att en pensionsanstalt, Pensionsskyddscentralen och en besvärsinstans ska ha rätt att få uppgifter inte bara av arbetsgivaren utan även av någon annan som betalar ersättning på basis av utfört arbete.

199 §. Pensionsskyddscentralens rätt att få uppgifter för utövande av tillsyn. I paragrafen föreslås ett nytt 3 mom. i vilket föreskrivs om Pensionsskyddscentralens rätt att av arbetarskyddsmyndigheterna och Skatteförvaltningen få de uppgifter som avses i 52 b § i arbetarskyddslagen (738/2002) och i 15 b och 15 c § i lagen om beskattningsförfarande (1558/1995) för tillsynen. Paragrafens nuvarande 3 mom. blir nytt 4 mom. I detta sammanhang fogas till 4 mom. utöver den tekniska anslutning som för närvarande nämns i momentet även möjligheten att lämna uppgifter i någon annan elektronisk form.

RP 120/2016 rd

Enligt 52 b § i arbetarskyddslagen, som trädde i kraft i juli 2014, ska huvudentreprenören eller någon annan huvudsaklig genomförare av ett byggprojekt för säkerställandet av arbetarskyddet och övervakningen av skyldigheterna enligt arbetarskyddslagen föra en uppdaterad förteckning över de arbetstagare och egenföretagare som arbetar på en gemensam byggarbetsplats. I 15 b § i lagen om beskattningsförfarande, som trädde i kraft vid samma tid, föreskrivs att huvudentreprenören eller någon annan huvudsaklig genomförare av ett byggprojekt på en gemensam byggarbetsplats månatligen ska lämna Skatteförvaltningen behövliga identifierings- och kontaktuppgifter i fråga om arbetstagare och egenföretagare samt arbetsgivare och dem som låter utföra hyrt arbete på den gemensamma byggarbetsplatsen. Enligt 15 c § i lagen om beskattningsförfarande ska beställaren av byggtjänster månatligen lämna Skatteförvaltningen behövliga identifierings- och kontaktuppgifter i fråga om företag som på uppdrag av beställaren utför byggtjänster eller uppför eller river byggställningar, eller hyr ut arbetskraft åt beställaren för dessa ändamål. Genom anmälningsförfarande är det möjligt att effektivisera bekämpningen av grå ekonomi, eftersom det finns tillgång till klart mera information nästan i realtid för bl.a. olika jämförelser och riktade tillsynsåtgärder.

De uppgifter som finns i den förteckning som förs på basis av 52 b § i arbetarskyddslagen och de uppgifter som ska lämnas till Skatteförvaltningen på basis av 15 b och 15 c § i lagen om beskattningsförfarande är nödvändiga med tanke på tillsynen över arbetspensionsförsäkringen. Uppgifterna hjälper Pensionsskyddscentralen att både inrikta övervakningen och att vidta konkreta försäkringsåtgärder. Ett smidigt utbyte av uppgifter som gäller det utförda arbetet mellan tillsynsmyndigheterna effektiviserar även verksamheten med hjälp av gemensamma kontroller. I praktiken har Pensionsskyddscentralen redan fått dessa uppgifter av huvudentreprenörerna, fastän det i lagen om pension för arbetstagare inte uppställs några skyldigheter för en huvudentreprenör vad gäller lämnande av uppgifter. Uppgifterna har varit desamma som huvudentreprenören har fört in i arbetstagarförteckningen och lämnat in till Skatteförvaltningen.

För att Pensionsskyddscentralen ska kunna begära uppgifter som är nödvändiga för tillsynen direkt av Skatteförvaltningen och arbetarskyddsmyndigheterna vore det motiverat att ta in en bestämmelse om rätten att få upplysningar i lagen om pension för arbetstagare. Enligt momentet har Pensionsskyddscentralen rätt att av arbetarskyddsmyndigheterna och Skatteförvaltningen få sådana uppgifter om namngivna aktörer som är nödvändiga för att tillsynsskyldigheten ska fullgöras. Med namngiven aktör avses en namngiven huvudentreprenör, någon annan huvudsaklig genomförare av byggprojekt eller en beställare, och genom att namnet på dessa meddelas får Pensionsskyddscentralen tillgång till uppgifter om alla arbetsgivare, de som låter utföra hyrt arbete, egenföretagare och arbetstagare på en gemensam byggarbetsplats, till uppgifter om entreprenaden samt till den förteckning som avses i 52 b § i arbetarskyddslagen.

Uppgifter i den förteckning som avses i 52 § i arbetarskyddslagen är individualiseringsuppgifterna om arbetstagen, uppgifterna om vilket datum arbetet har börjat och slutat, individualiseringsuppgifterna om arbetsgivaren samt kontaktuppgifterna till arbetsgivarens företrädare. Av de uppgifter som är nödvändiga för tillsynen över försäkringarna och som med stöd av 15 b § i lagen om beskattningsförfarande lämnas till Skatteförvaltningen är de uppgifter som gäller arbetstagare, arbetstiden, arbetets karaktär, försäkringar, arbetsgivaren och den som låter utföra hyrt arbete samt byggarbetsplatsens läge. Av de uppgifter som är nödvändiga för tillsynen över försäkringarna och som med stöd av 15 c § i lagen om beskattningsförfarande lämnas till Skatteförvaltningen är de uppgifter som gäller entreprenören, entreprenadens längd, entreprenadens storlek, slag av uppdrag samt uppgifter om byggarbetsplatsens läge.

Med hjälp av ovan nämnda uppgifter kan Pensionsskyddscentralen övervaka försäkringarna, bedöma huruvida försäkringarna är korrekta samt rikta in tillsynsåtgärder. Det att uppgifterna är uppdaterade ökar deras betydelse vid tillsynen över försäkringarna.

205 §. *Utlämnande av uppgifter för utredning av brott och missbruk.* I paragrafens 1 och 2 mom. föreskrivs om utlämnande av uppgifter för utredning av brott och missbruk som hänför sig till socialskyddet. Bestämmelserna ska särskilt tillämpas i sådana situationer där en person får förmåner från många olika system. Bestämmelserna tillämpas även vid verkställigheten av lagen om pension för företagare, lagen om pension för lantbruksföretagare och lagen om sjömanspensioner på basis av de hänvisningsbestämmelser som finns i dem.

Enligt det gällande 1 mom. har pensionsanstalterna och Pensionsskyddscentralen för utredande av brott och missbruk rätt att lämna ut uppgifter till sådana anstalter eller sammanslutningar som sköter socialskyddssystemet endast om den socialskyddsförmån som de sköter påverkas av en pension enligt arbetspensionslagarna. Utifrån bestämmelsen kan pensionsanstalterna och Pensionsskyddscentralen inte ge uppgifter till sådana anstalter eller sammanslutningar som sköter socialskyddssystemet i de situationer där ett arbetsavtals- eller företagarförhållande som försäkras enligt arbetspensionslagarna kan påverka en persons socialskyddsförmån, men personen inte får arbetspension. I praktiken kan man i synnerhet när brister inom arbetspensionsförsäkring utreds ställas inför situationer där en person har fått en arbetslöshetsförmån samtidigt med sådant arbete i ett arbetsavtals- eller företagarförhållande som i efterskott ska försäkras men som har försummats att bli försäkrat på behörigt sätt i rätt tid. I dessa fall kan en pensionsanstalt eller Pensionsskyddscentralen inte på eget initiativ lämna uppgifter till den som betalar arbetslöshetsförmånen, eftersom det arbete som ska försäkras påverkar arbetslöshetsförmånen och inte den eventuella framtida pensionen.

För att få utredningen av olika fall av missbruk av socialskyddsförmåner att löpa smidigare föreslås det att paragrafens 1 mom. ändras så att pensionsanstalterna och Pensionsskyddscentralen för utredande av brott och missbruk ska ha rätt att lämna ut uppgifter till anstalter eller sammanslutningar som sköter socialskyddssystemet även i de fall där arbete som ska försäkras enligt arbetspensionslagarna påverkar en socialskyddsförmån som hör till en annan anstalt eller sammanslutning.

Förteckningen i paragrafens 2 mom. över de uppgifter som ska lämnas ut kompletteras dessutom så att även uppgifter om det arbete och de inkomster som ska försäkras kan överlämnas med stöd av 1 mom. I anknytning till detta slopas den begränsning i början av 2 mom. som gäller föremålet för de uppgifter som ska lämnas ut och enligt vilken uppgifter endast kan lämnas ut i fråga om personer som får eller har fått pension. Såväl på en persons rätt att få olika förmåner som på dessa förmånens nivå inverkar ofta utifrån hans eller hennes arbete beloppet av den inkomst som han eller hon får antingen direkt (arbetsinkomst) eller indirekt (inkomst), och frågan kan inte avgöras enbart på basis av tillgången till uppgifter om personens arbete. För att få en helhetsbild av en persons situation är det ibland nödvändigt att lämna ut uppgifter inte bara om arbetet och arbetsinkomsterna utan även om de inkomster för oavlönad tid som registrerats i pensionssystemet. När man t.ex. lämnar ut uppgifter om det utförda arbetet till en olycksfallsförsäkringsanstalt och då märker att en person för samma tid har fått arbetslöshetsförmån, förenklas behandlingen av frågan om det är möjligt att lämna ut uppgifter även om denna förmån. Därför är det nödvändigt att pensionsanstalterna och Pensionsskyddscentralen ska ha rätt att lämna ut uppgifter även om sådana inkomster som dessa har kännedom om, vilket alltså innebär både arbetsinkomster och inkomster som ligger till grund för oavlönad tid.

I paragrafens 3 mom. föreskrivs om rätten att till polis- och åklagarmyndigheterna lämna ut uppgifter för utredande av brott och väckande av åtal. De uppgifter som i praktiken oftast ska lämnas ut gäller ordnandet och skötseln av försäkring samt försummelse av dessa, och de har betydelse när ekonomisk brottslighet och arbetsbrottslighet utreds. Det gällande 4 mom. omfattar inte känsliga uppgifter, t.ex. uppgifter om hälsotillståndet. Det föreslås att termen "polismyndighet" ersätts med termen "förundersökningsmyndighet". Enligt förundersökningsla-

gen (805/2011) är förundersökningsmyndigheter förutom polisen även gränsbevaknings-, tull- och militärmyndigheterna. Ordalydelsen i momentet föreslås dessutom bli förtydligad.

206 §. *Pensionsanstalternas och Pensionsskyddscentralens rätt att lämna ut uppgifter på eget initiativ.* I paragrafens 1 mom. föreslås en ny 6 punkt om utlämnande av uppgifter till Olycksfallsförsäkringscentralen och försäkringsbolag som verkställer lagstadgad olycksfallsförsäkring. Trots sekretessbestämmelserna har Pensionsskyddscentralen och pensionsanstalterna rätt att på eget initiativ lämna ut sådana uppgifter till Olycksfallsförsäkringscentralen och försäkringsbolag som är nödvändiga för dem för fullgörande av den tillsynsskyldighet som avses i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar. För detta ändamål får nödvändiga uppgifter om arbetsgivaren och försäkringen lämnas ut endast, om det finns anledning att misstänka att arbetsgivaren inte har uppfyllt sin lagstadgade avgifts- och försäkringsplikt. Avsikten är att Pensionsskyddscentralen och pensionsanstalterna kan lämna ut sådana uppgifter som upptäcks i samband med tillsynen. Det finns ingen skyldighet att lämna ut uppgifter, utan det är något som uppgiftslämnaren från fall till fall kan avgöra.

Med stöd av den gällande paragrafen har pensionsanstalterna och Pensionsskyddscentralen rätt att lämna ut uppgifter till bl.a. Skatteförvaltningen och arbetslöshetsförsäkringsfonden för fullgörandet av den övervakningsskyldighet som föreskrivs för dem i lagen. På motsvarande sätt kan Skatteförvaltningen och arbetslöshetsförsäkringsfonden på eget initiativ lämna ut uppgifter till pensionsanstalterna och Pensionsskyddscentralen för tillsynen med stöd av lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter (1346/1999) och lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998). Även Olycksfallsförsäkringscentralen och försäkringsbolag som verkställer lagstadgad olycksfallsförsäkring har rätt att på eget initiativ lämna ut uppgifter för tillsynen av arbetspensionsförsäkringen med stöd av 256 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar.

Den föreslagna bestämmelsen motsvarar bestämmelsen i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar om rätten att på eget initiativ lämna ut uppgifter. Syftet med bestämmelsen är att effektivisera bekämpningen av grå ekonomi. Om betalnings- och försäkringsskyldighet som omfattas av en viss lag försummas kan det ofta ge skäl att misstänka att betalnings- och försäkringsskyldighet som omfattas av någon annan lag också försummas. Ömsesidig rätt att lämna ut uppgifter på eget initiativ effektiviserar tillsynen över att försäkrings- och betalningsskyldigheten fullgörs.

Det föreslås dessutom ett nytt 2 mom. i paragrafen. I detta föreskrivs att uppgifter som avses i 1 mom. 1, 2 och 4—6 punkten får lämnas vidare för utredande av brott och väckande av åtal samt att det ska vara möjligt att utplåna uppgifterna. Motsvarande bestämmelse finns i 18 § 3 mom. i lagen om offentlighet och sekretess i fråga om beskattningsuppgifter, i 22 b § 2 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner och i 256 § 2 mom. i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar.

Eftersom de uppgifter som nämns i paragrafens 1 mom. kan gälla försummelse att uppfylla försäkrings- eller betalningsskyldigheten eller misstanke om brott, förutsätter partens rättskydd att uppgifter som har visat sig vara ogrundade omedelbart utplånas. Enligt personuppgiftslagen (523/1999) ska personuppgifter som behandlas vara behövliga med hänsyn till det angivna ändamålet med behandlingen av personuppgifter. Det förutsätter också att den registeransvarige utan obefogat dröjsmål ska utplåna en personuppgift som ingår i ett personregister och som med hänsyn till ändamålet med behandlingen är onödig. Eftersom bestämmelsen i 1 mom. 1, 2 och 4—6 punkten även gäller andra än personuppgifter, måste det föreskrivas särskilt om utplåning.

Det föreslås även att rubriken för paragrafen ändras. Den nuvarande rubriken för paragrafen motsvarar inte paragrafens innehåll, eftersom det redan för närvarande föreskrivs om utlämnande av uppgifter till andra aktörer än myndigheter och registeransvariga som bedriver kreditupplysningsverksamhet.

1.2 Lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare

7 §. I paragrafen tas in de hänvisningar som saknas till 107 a och 107 b § i lagen om pension för arbetstagare vad gäller arrangemanget med sista pensionsanstalt.

27 §. I paragrafen föreskrivs om deltidspension för en arbetstagare som är född före 1947 och om ålderspension som beviljas efter den. Enligt det gällande 2 mom. höjs den del av ålderspensionen som intjänats för deltidsarbete med en uppskovsförhöjning på det sätt som föreskrivs i 12 § 4 mom., om ålderspensionen börjar efter det att 68 års ålder uppnåtts. Eftersom 12 § 4 mom. om uppskovsförhöjning i lagen om pension för arbetstagare ändras vid ingången av 2017, preciseras 27 § 2 mom. så att uppskovsförhöjningen i de fall som avses i momentet görs i enlighet med 12 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare, sådant momentet lydte den 31 december 2016.

30 b §. Det föreslås i paragrafen ett nytt 5 och 6 mom. i vilka föreskrivs om den särskilda kontrolltid som föreskrivs för korrigering av de registeruppgifter i de tilläggs pensionsarrangemang som omfattats av det registrerade APL-tilläggs pensions systemet som upphör den 31 december 2016 och om upphörd korrigering efter den nämnda kontrolltiden i vissa situationer.

Enligt paragrafens 5 mom. ska arbetsgivaren eller arbetstagaren hos pensionsanstalten göra en anmälan om korrigering av uppgifterna senast den 31 december 2020, om arbetsgivaren eller arbetstagaren observerar fel eller brister i de registeruppgifter som påverkar tilläggs pensions försäkringen eller tilläggs pensionen. Yrkande på att felet ska korrigeras och utredning av att uppgiften är felaktig eller bristfällig ska läggas fram för pensionsanstalten senast nämnda dag. Anmälan om fel kan göras av en arbetsgivare, men också av en arbetstagare. Om en arbetstagare anmäler ett fel utreder pensionsanstalten i praktiken ärendet i samarbete med arbetsgivaren eller överför ärendet till arbetsgivaren för utredning, eftersom arbetsgivaren har uppgifter om de personer som omfattas av tilläggs pensionsarrangemanget. Arbetsgivaren eller arbetstagaren ska vid behov lägga fram sådan utredning om grunderna för sin anmälan eller sitt yrkande som skäligen kan förutsättas av honom eller henne. När det bedöms huruvida utredningen skäligen är tillräcklig ska bevisröskeln inte vara särdeles hög.

Efter det att en försäkring inom det registrerade APL-tilläggs pensionsarrangemanget har upphört har arbetstagaren och arbetsgivaren således sammanlagt 4 år på sig att kontrollera och göra en anmälan till pensionsanstalten för att få en felaktig uppgift eller en uppgift som saknas korrigerad. Varje arbetstagare ska på grund av det graderade utskicket av arbetspensionsutdrag ha minst ett år på sig att kontrollera att uppgifterna är korrekta i arbetspensionsutdraget. Tiden kan anses vara tillräcklig för arbetsgivaren eller arbetstagaren att kontrollera eventuella brister i de uppgifter som gäller försäkring eller fribrev samt att framställa ett yrkande på korrigering hos pensionsanstalten. Enligt momentet ska pensionsanstalten fastställa en försäkringsavgift för tilläggs pensions försäkringen som föranleds av korrigeringen av uppgifterna senast den 20 juni 2021. Efter detta är det inte längre möjligt att debitera arbetsgivaren för försäkringsavgiften. Pensionsanstalten har således ca ett halvt år på sig att korrigera de uppgifter som gäller tilläggs pensions försäkringen samt att för arbetsgivaren fastställa en arbetspensions försäkringsavgift som beräknats enligt en teknik för engångsavgifter, fastän begäran om korrigering lämnas in till pensionsanstalten den sista möjliga dagen, dvs. den 31 december 2020. Närmare föreskrifter om fastställande av försäkringsavgiften för tilläggs pensions försäkringen meddelas

i de beräkningsgrunder som utfärdats och fastställts av social- och hälsovårdsministeriet och som avses i 166 § i lagen om pension för arbetstagare.

I paragrafens 6 mom. föreskrivs om situationer där det i uppgifterna i det registrerade APL-tilläggs pensionsarrangemanget upptäcks ett fel eller en brist efter den kontrolltid som anges i 1 mom. Om arbetsgivaren eller arbetstagaren i detta fall gör en anmälan den 1 januari 2021 eller därefter om ett fel eller en brist i de uppgifter som påverkar tilläggs pensionsförsäkringen eller tilläggs pensionen, är pensionsanstalten skyldig att korrigera felet eller bristen, om det beror på pensionsanstalten (försummelse, slarv, registreringsfel e.d.). I detta fall korrigerar pensionsanstalten bristen eller felet i registret och den försäkrade får det pensions skydd som saknas retroaktivt för hela tiden. Storleken på felet har inte någon betydelse, utan pensionsanstalten korrigerar alla fel som påverkar pensionsskyddet. För att kunna utreda huruvida felet har berott på pensionsanstalten förutsätts i praktiken att både pensionsanstalten och arbetsgivaren samarbetar i frågan. Arbetsgivaren eller arbetstagaren ska vid behov lägga fram sådan utredning om grunderna för sitt yrkande som skäligen kan förutsättas av honom eller henne. När det gäller tillräckliga grunder när det ska bedömas huruvida utredningen är skälig ska bevisröskeln inte vara särdeles hög. Om felet eller bristen beror på arbetsgivaren, korrigerar pensionsanstalten inte felet eller det pensions skydd som eventuellt saknas till denna del. Pensionsanstalten meddelar arbetstagaren och arbetsgivaren ett beslut i ett ärende som gäller korrigering.

1.3 Lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare

1 §. *I kraftträdande.* Ordalydelsen i 4 mom. ändras. Termen "försäkringsfall" ersätts med termen "skadefall", eftersom man inte är förpliktad att teckna en heltäckande försäkring för sådant skadeståndsansvar som avses i lagen om ansvar i spårtrafik (113/1999).

3 §. *Uppskovsförhöjning.* I paragrafen finns det övergångsbestämmelser om uppskovsförhöjning. Det föreslås att bestämmelserna om rätt till uppskovsförhöjning för arbetstagare födda 1948 eller tidigare ska ändras.

Den nuvarande bestämmelsen om rätt till uppskovsförhöjning för arbetstagare födda 1939 eller tidigare i 3 mom. flyttas till 1 mom.

Paragrafens 2 mom. preciseras så att momentet tydligt gäller personer födda 1940—1948.

Till 3 mom. fogas en ny bestämmelse om att en arbetstagare född 1948 eller tidigare högst fram till och med den 31 december 2016 har rätt till uppskovsförhöjning för arbete som utförts vid sidan av pensionen. Av de nuvarande bestämmelserna i paragrafen framgår det inte om arbetstagare födda 1948 eller tidigare får uppskovsförhöjning för pension som tjänats in vid sidan av pensionen, såsom de får enligt de bestämmelser som är i kraft före pensionsreformen. I det gällande 3 mom. föreskrivs inte heller hur uppskovsförhöjningen bestäms utifrån ett arbetsavtalsförhållande som har inletts vid sidan av pensionen den 1 januari 2005 eller senare och på vilket inte längre de bestämmelser som gällde före 2005 tillämpas. Enligt de bestämmelser som gäller före 2017 har en person rätt till uppskovsförhöjning för pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 68 års ålder uppnås för arbete som har utförts vid sidan av pensionen. Uppskovsförhöjningen är 0,4 procent.

I och med pensionsreformen blir principen för uppskovsförhöjningen att arbete som har utförts vid sidan av pensionen inte längre berättigar till uppskovsförhöjning. Såvida föreligger inte heller längre grunder för att äldre åldersgrupper, dvs. de som är födda 1948 eller tidigare, har rätt till uppskovsförhöjning för arbete som har utförts vid sidan av pensionen. I det nya 3 mom. begränsas därför fram till utgången av 2016 för dem som är födda 1948 eller tidigare rätten till uppskovsförhöjning för arbete som har utförts vid sidan av pensionen. För sådana

som är födda 1948 eller tidigare kan redan innan den nya lagen träder i kraft rätt till uppskovsförhöjning för arbete som har utförts vid sidan av pensionen ha uppstått. Med stöd av de bestämmelser som gällde innan den nya lagen trädde i kraft behåller de rätten till uppskovsförhöjning för detta arbete fram till och med den 31 december 2016.

Paragrafens nuvarande 2 mom. blir 4 mom. Bestämmelsen gäller de arbetstagare födda 1949—1953 som inte har hunnit fylla 68 år innan den nya lagen träder i kraft. Dessa åldersklasser omfattas av de nya bestämmelserna och efter det att den nya lagen har trätt i kraft har dessa åldersklasser inte rätt till uppskovsförhöjning för arbete som har utförts vid sidan av pensionen.

Det föreslås också att ett nytt 5 mom. fogas till paragrafen. Enligt momentet har en arbetstagare inte rätt till uppskovsförhöjning om han eller hon får avträdelsetöd enligt lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare (1293/1994).

Från och med den 1 januari 2017 finns det bestämmelser om uppskovsförhöjning i 12 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare. Enligt förslaget höjs ålderspensionens belopp med en uppskovsförhöjning, om arbetstagaren inte utnyttjar sin rätt att gå i ålderspension vid den lägsta åldern för ålderspension. Syftet med höjningen är att uppmuntra till att fortsätta i arbetslivet efter det att den lägsta åldern för ålderspension har uppnåtts. Uppskovsförhöjningen ersätter den nuvarande tillväxten på 4,5 procent, som arbetstagaren kan få för arbete som har utförts i åldern 63—68 år, om han eller hon har skjutit upp ålderspensionen. Varken uppskovsförhöjning eller tillväxt på 4,5 procent kan fås efter det att arbetstagaren har beviljats ålderspension på basis av något arbetsavtalsförhållande, trots att han eller hon skulle fortsätta arbeta i något annat arbetsavtalsförhållande.

I 4 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare finns det bestämmelser om höjd pensionstillväxt under övergångsperioden. Fram till utgången av 2025 tjänar en arbetstagare i åldern 53—62 år in en pension på 1,7 procent av arbetsinkomsterna. Arbetstagaren har dock inte rätt till höjd pensionstillväxt för en period då han eller hon får avträdelsetöd. Arbetstagaren har inte heller rätt till höjd pensionstillväxt på 4,5 procent då han eller hon får avträdelsetöd.

Eftersom uppskovsförhöjningen syftar till att ersätta den höjda pensionstillväxten på 4,5 procent och att uppmuntra till att arbeta längre än till den lägsta åldern för ålderspension, är det motiverat att avträdelsetödet hindrar att man får uppskovsförhöjning. Den föreslagna bestämmelsen överensstämmer med bestämmelsen om höjd pensionstillväxt under övergångsperioden.

5 §. Deltidspension och partiell förtida ålderspension. Det föreslås också att ett nytt 2 mom. fogas till paragrafen. Enligt momentet har en arbetstagare född 1948 eller tidigare inte rätt till partiell förtida ålderspension, som är en ny pensionsform som införs genom pensionsreformen. Arbetstagare som är födda 1948 har redan fyllt 68 år när pensionsreformen träder i kraft den 1 januari 2017. De har med andra ord redan uppnått den övre åldersgränsen för sin flexibla ålder för ålderspension. Dessutom har de haft möjlighet till deltidspension, som den partiella förtida ålderspensionen som pensionsform ersätter. Att genomföra partiell förtida ålderspension och därpå följande ålderspension i dessa åldersklasser är en utmaning, eftersom det i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare finns särskilda bestämmelser om rätten till uppskovsförhöjning för till exempel dem som är födda 1948 eller tidigare. Paragrafens rubrik ändras så att den motsvarar paragrafens innehåll.

7 a §. Tidigareläggning av ålderspension som beviljas vid sänkt pensionsålder efter partiell förtida ålderspension. Paragrafen är ny. I den föreskrivs om tidigareläggning av ålderspension

som beviljas vid sänkt pensionsålder efter partiell förtida ålderspension. I ålderspension som beviljas efter partiell förtida ålderspension görs en förtidsminskning om pensionen beviljas vid en sänkt pensionsålder enligt någon pensionslag. Förtidsminskningen ska gälla den andel av grunden för den partiella förtida ålderspensionen som ännu inte beviljats. Om arbetstagaren har rätt till exempelvis sänkt pensionsålder enligt pensionslagen för den offentliga sektorn, ska hans eller hennes pensionsandel enligt 18 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare tidigareläggas med 0,4 procent för varje månad som begynnelsestidpunkten för pensionen tidigareläggs före den lägsta pensionsåldern enligt 11 § i lagen om pension för arbetstagare.

Enligt de gällande arbetspensionslagarna för den privata sektorn tidigareläggs i sin helhet sådan ålderspension som beviljas vid lägre pensionsålder. Även vid ålderspension som beviljas efter partiell förtida ålderspension ska den andel av grunden för pension som ännu inte beviljats tidigareläggas, om andelen beviljas vid en lägre ålder än den ålder för ålderspension som föreskrivs i den berörda lagen. Enligt arbetspensionslagarna beviljas en arbetstagare den andel som ännu inte beviljats av den pension som tjänats in fram till utgången av året före det år då den partiella förtida ålderspensionen börjar enligt alla arbetspensionslagar, om arbetstagaren beviljas ålderspension efter den partiella förtida ålderspensionen. Så görs även då ålderspension beviljas vid sänkt pensionsålder.

8 §. *Rätt till pension enligt pensionsåldern i tilläggs pensionsarrangemang.* Enligt förslaget ska ordalydelsen i 4 mom. preciseras. Tanken är att den nästsista meningen i momentet endast ska gälla förtidsminskning och inte andra eventuella bestämmelser om beviljande av pension.

1.4 Lagen om pension för företagare

2 §. *Centrala definitioner.* I paragrafens 1 mom. 9 punkt föreslås motsvarande ändringar som i 2 § 1 mom. 4 punkten i lagen om pension för arbetstagare.

9 §. *Ålderspensionens belopp.* I paragrafens 3 mom. föreslås en motsvarande ändring som i 12 § i lagen om pension för arbetstagare.

40 §. *Betalning av invalidpension och arbetslivspension retroaktivt.* Det föreslås att paragrafen och rubriken för den ändras på motsvarande sätt som 43 § i lagen om pension för arbetstagare.

62 §. *Pensionstillväxt.* I paragrafens 2 mom. föreslås motsvarande preciseringar som i 65 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

65 §. *Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört.* I paragrafens 3 mom. föreslås motsvarande preciseringar som i 68 § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

68 §. *Oavlönad tid som berättigar till pension.* I paragrafens 3 mom. föreslås en ny 3 punkt om pensionstillväxten för tiden för dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar. Bestämmelsen motsvarar den nya 4 punkt som föreslås i 74 § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

72 §. *Fastställande av pension för återstående tid på grundval av inkomst under mindre än fem år.* I paragrafens 1 mom. föreslås motsvarande preciseringar som i 78 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

73 §. *Andel enligt denna lag av inkomster för återstående tid.* Det föreslås att ordalydelsen i paragrafen preciseras på motsvarande sätt som 79 § i lagen om pension för arbetstagare.

74 §. *Pension på tidigare grunder.* I paragrafens 1 mom. föreslås motsvarande ändringar som i 80 § i lagen om pension för arbetstagare.

84 §. *Minskning av efterlevandepension i särskilda fall.* Det föreslås att paragrafens 3 mom. upphävs och att bestämmelsen flyttas till 84 a § enligt samma grunder som 91 § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

84 a §. *Justering av efterlevandepension.* I paragrafen föreslås motsvarande ändringar som de föreslagna ändringarna i 91 a § i lagen om pension för arbetstagare.

85 §. *Förmåner som dras av från pension.* I paragrafens 1 mom. 1 och 2 punkt föreslås motsvarande ändringar som i 92 § 1 mom. 1 och 2 punkten i lagen om pension för arbetstagare.

103 §. *Betalning av rehabiliteringsförmån till arbetsgivaren.* Det föreslås att det till paragrafen fogas ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir nytt 3 mom. Det nya 2 mom. motsvarar det nya 117 § 5 mom. som föreslås i lagen om pension för arbetstagare.

107 §. *Återkrav av pension som betalats utan grund.* I paragrafen föreslås ett nytt 5 mom. på motsvarande sätt som i 126 § i lagen om pension för arbetstagare.

135 §. *Rättelse av lagakraftvunnet beslut på basis av ny utredning.* I paragrafen föreslås motsvarande tillägg som i 139 § i lagen om pension för arbetstagare.

152 §. *Pensionsanstalternas och Pensionsskyddscentralens rätt att lämna ut uppgifter.* Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 3 mom. som till sitt innehåll motsvarar det nya 206 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare. Dessutom ändras paragrafens rubrik så att den motsvarar paragrafens innehåll.

1.5 Lagen om införande av lagen om pension för företagare

5 §. I 1 mom. föreslås en ändring som föranleds av pensionsreformen. Den övre åldersgräns för försäkringsskyldigheten som föreskrivs i 4 § 1 mom. i lagen om pension för företagare från och med ingången av 2017 är inte längre 68 år för alla åldersklasser, så omnämmandet av 68 år ändras till ett omnämmande av den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten.

10 §. Till paragrafen fogas de hänvisningar till 107 a och 107 b § i lagen om pension för arbetstagare som saknas när det gäller arrangemanget med sista pensionsanstalt. Ändringen motsvarar den föreslagna ändringen i 7 § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare.

27 §. I paragrafens 2 mom. föreslås en ändring som motsvarar den föreslagna ändringen i 27 § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare.

1.6 Lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för företagare

1 §. *Ikraftträdande.* I paragrafens 2 mom. föreslås en ändring som motsvarar den föreslagna ändringen i 1 § 4 mom. i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare.

3 §. *Uppskovsförhöjning.* Det föreslås att paragrafen ändras på motsvarande sätt som 3 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare.

5 §. *Deltidspension och partiell förtida ålderspension.* Det föreslås att paragrafen och rubriken före den ändras på motsvarande sätt som 5 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare.

7 a §. *Tidigareläggning av ålderspension som beviljas vid sänkt pensionsålder efter partiell förtida ålderspension.* Paragrafen är ny och motsvarar den nya 7 a § som föreslås i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare.

8 §. *Rätt till pension enligt pensionsåldern i tilläggs-pensionsarrangemang.* I paragrafen föreslås ett tillägg som motsvarar den andra meningen i 8 § 4 mom. i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016). I den pension enligt lagen om pension för företagare som beviljas personer som redan är pensionerade med hjälp av tilläggs-pensionsarrangemang vid ikraftträdandet av lagen görs ingen förtidsminskning när pensionen beviljas vid pensionsåldern enligt ett skyddat tilläggs-pensionsarrangemang. Pensionen enligt lagen om pension för företagare beviljas utan förtidsminskning även i sådana fall där en företagare som omfattas av bestämmelsen om skydd har uppnått pensionsåldern enligt tilläggs-skyddet innan lagens ikraftträdande, men ännu inte är pensionerad när lagen träder i kraft.

1.7 Lagen om pension för lantbruksföretagare

32 §. *Ålderspensionens belopp.* I paragrafens 3 mom. föreslås en motsvarande ändring som i 12 § i lagen om pension för arbetstagare.

53 §. *Betalning av invalidpension och arbetslivspension retroaktivt.* Det föreslås att paragrafen och rubriken för den ändras på motsvarande sätt som 43 § i lagen om pension för arbetstagare.

68 §. *Pensionstillväxt.* I paragrafens 2 mom. föreslås motsvarande preciseringar som i 65 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

71 §. *Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört.* I paragrafens 3 mom. föreslås motsvarande preciseringar som i 68 § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

101 §. *Återkrav av pension som betalats utan grund.* I paragrafen föreslås ett nytt 5 mom. på motsvarande sätt som i 126 § i lagen om pension för arbetstagare.

138 §. *Tillämpliga bestämmelser.* I paragrafens 5 mom. 7 punkt görs en korrigerings på grund av den föreslagna ändringen i 206 § i lagen om pension för arbetstagare.

1.8 Lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare

5 §. I 1 mom. föreslås en ändring som föranleds av pensionsreformen. Den övre åldersgräns för försäkringsskyldigheten som föreskrivs i 7 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare från och med ingången av 2017 är inte längre 68 år för alla åldersklasser, så omnämmandet av 68 år ändras till ett omnämmande av den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten.

9 §. Till paragrafen fogas de hänvisningar till 107 a och 107 b § i lagen om pension för arbetstagare som saknas när det gäller arrangemanget med sista pensionsanstalt. Ändringen motsvarar den föreslagna ändringen i 7 § i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare.

26 §. I paragrafens 2 mom. föreslås en ändring som motsvarar den föreslagna ändringen i 27 § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare.

1.9 Lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare

3 §. Uppskovsförhöjning. Det föreslås att paragrafen ändras på motsvarande sätt som 3 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare.

5 §. Deltidspension och partiell förtida ålderspension. Det föreslås att paragrafen och rubriken före den ändras på motsvarande sätt som 5 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare.

7 a §. Tidigareläggning av ålderspension som beviljas vid sänkt pensionsålder efter partiell förtida ålderspension. Paragrafen är ny och motsvarar den nya 7 a § som föreslås i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare.

8 §. Rätt till pension enligt pensionsåldern i tilläggs pensionsarrangemang. Det föreslås att paragrafen ändras på motsvarande sätt som 8 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för företagare. Tillägget motsvarar den andra meningen i 8 § 4 mom. i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare. I den pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare som beviljas personer som redan är pensionerade med hjälp av tilläggs pensionsarrangemang vid ikraftträdandet av lagen görs ingen förtidsminskning när pensionen beviljas vid pensionsåldern enligt ett skyddat tilläggs pensionsarrangemang. Pensionen enligt lagen om pension för lantbruksföretagare beviljas utan förtidsminskning även i sådana fall där en lantbruksföretagare som omfattas av bestämmelsen om skydd har uppnått pensionsåldern enligt tilläggs skyddet innan lagens ikraftträdande, men ännu inte är pensionerad när lagen träder i kraft.

1.10 Lagen om sjömanspensioner

2 §. Centrala definitioner. I paragrafens 1 mom. 6 punkten föreslås motsvarande ändringar som i 2 § 1 mom. 4 punkten i lagen om pension för arbetstagare.

11 §. Ålderspensionens belopp. I paragrafens 3 mom. föreslås en motsvarande ändring som i 12 § i lagen om pension för arbetstagare.

43 §. Utbetalning av invalidpension och arbetslivspension retroaktivt. Det föreslås att paragrafen och rubriken för den ändras på motsvarande sätt som 43 § i lagen om pension för arbetstagare.

72 §. Pensionstillväxt. I paragrafens 2 mom. föreslås motsvarande preciseringar som i 65 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

75 §. Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört. I paragrafens 3 mom. föreslås motsvarande preciseringar som i 68 § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

80 §. Oavlönad tid som berättigar till pension. I paragrafens 3 mom. föreslås en ny 4 punkt om pensionstillväxten för tiden för dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar. Bestämmelsen motsvarar den nya 4 punkt som föreslås i 74 § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

84 §. Fastställande av pension för återstående tid på grundval av inkomst under mindre än fem år. I paragrafens 1 mom. föreslås motsvarande preciseringar som i 78 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

85 §. *Andel enligt denna lag av inkomster för återstående tid.* Det föreslås att paragrafen preciseras på motsvarande sätt som 79 § i lagen om pension för arbetstagare.

86 §. *Pension på tidigare grunder.* I paragrafens 1 mom. föreslås en motsvarande ändring som i 80 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

96 §. *Minskning av efterlevandepension i särskilda fall.* Det föreslås att paragrafens 3 mom. upphävs och att bestämmelsen flyttas till 96 a § enligt samma grunder som 91 § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

96 a §. *Justering av efterlevandepension.* I paragrafen föreslås motsvarande ändringar som de föreslagna ändringarna i 91 a § i lagen om pension för arbetstagare.

97 §. *Förmåner som dras av från pension.* I paragrafens 1 mom. 1 och 2 punkten föreslås motsvarande ändringar som i 92 § 1 mom. 1 och 2 punkten i lagen om pension för arbetstagare.

114 §. *Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till arbetsgivaren.* I paragrafen föreslås ett nytt 5 mom., varvid nuvarande 5 och 6 mom. blir 6 och 7 mom. Det nya 5 mom. motsvarar det nya 117 § 5 mom. som föreslås i lagen om pension för arbetstagare.

115 §. *Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till sjukförsäkringsfonden.* Det föreslås att paragrafen ändras på motsvarande sätt som 118 § i lagen om pension för arbetstagare.

116 §. *Betalning av pension till Folkpensionsanstalten, ett organ som avses i socialvårdslagen eller kommunen.* Paragrafens 1 mom. och paragrafens rubrik föreslås bli ändrade på motsvarande sätt som i 119 § i lagen om pension för arbetstagare.

120 §. *Ordningen för betalning av pension.* Det föreslås att paragrafen ändras på motsvarande sätt som 123 § i lagen om pension för arbetstagare.

123 §. *Återkrav av pension som betalats utan grund.* I paragrafen föreslås ett nytt 5 mom. på motsvarande sätt som i 126 § i lagen om pension för arbetstagare.

136 §. *Rättelse av lagkraftvunnet beslut på basis av ny utredning.* I paragrafen föreslås motsvarande tillägg som i 139 § i lagen om pension för arbetstagare.

156 §. *Pensionskassans ansvar för invalidpensionen.* I paragrafens 1 mom. föreslås en motsvarande komplettering som i 175 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

158 §. *Pensionskassans ansvar för en pensionsdel som intjänats för oavlönad tid.* Det föreslås att paragrafen ändras på motsvarande sätt som 178 § i lagen om pension för arbetstagare.

159 §. *Pensionskassans ansvar för förmåner som skall bekostas gemensamt.* I paragrafens 3 mom. föreslås en motsvarande korrigerings som i 179 § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

165 §. *Hänvisning till strafflagen.* I paragrafen föreskrivs det att paragraferna i 29 kap. 4 a och 4 b § i strafflagen som gäller arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri och grovt arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri ska tillämpas på de fall som avses i lagen om sjömanspensioner. Det föreslås att paragrafens innehåll ska ingå i de nämnda paragraferna i strafflagen. Paragrafen ändras så att den endast innehåller en informativ hänvisning till strafflagen. Dessutom ändras paragrafens rubrik så att den motsvarar paragrafens nya innehåll. Bestämmelsen

motsvarar 190 § i lagen om pension för arbetstagare. Bestämmelsen motsvarar 190 § i lagen om pension för arbetstagare.

215 §. Tillämpliga bestämmelser. I paragrafens 4 mom. 6 punkten görs en korrigerig på grund av den föreslagna ändringen i 206 § i lagen om pension för arbetstagare.

1.11 Lagen om införande av lagen om sjömanspensioner

2 §. I paragrafen föreslås nya 6—8 mom., i vilka det föreskrivs om bestämmandet av partiell förtida ålderspension samt arbetslivspension.

I nya 6 mom. föreskrivs det om bestämmandet av arbetslivspension. Om sjömanspensionskassan är behörig att handlägga en ansökan om arbetslivspension, bestäms beloppet av arbetslivspensionen enligt 1, 2 och 5 mom. i denna paragraf. I andra fall bestäms beloppet av arbetslivspensionen enligt 3—5 mom. Om arbetslivspensionen beviljas efter partiell förtida ålderspension, bestäms dock beloppet av arbetslivspensionen på det sätt som föreskrivs i 7 och 8 mom.

I det nya 7 mom. föreskrivs det hur den partiella förtida ålderspensionen samt ålderspensionen efter partiell förtida ålderspension, invalidpensionen och arbetslivspensionen bestäms i sådana fall där arbetstagaren går i partiell förtida ålderspension från ett anställningsförhållande som omfattas av lagen om sjömanspensioner och där sjömanspensionskassan är behörig att handlägga pensionsansökan. Det pensionsbelopp som ligger till grund för den partiella förtida ålderspensionen bestäms då i enlighet med 5 mom. i denna paragraf. I sådana fall ska beloppet av den ålderspension som ska beviljas efter partiell förtida ålderspension samt av invalidpensionen och arbetslivspensionen bestämmas enligt samma punkter i 1 och 2 mom. i denna paragraf som har tillämpats vid beräkningen av det pensionsbelopp som ligger till grund för den partiella förtida ålderspensionen.

I det nya 8 mom. föreskrivs det hur den partiella förtida ålderspensionen samt ålderspensionen efter partiell förtida ålderspension, invalidpensionen och arbetslivspensionen bestäms i andra fall än de som det föreskrivs om i 7 mom. i denna paragraf. Det pensionsbelopp som ligger till grund för den partiella förtida ålderspensionen bestäms då i enlighet med 3—5 mom. i 2 §. I sådana fall ska beloppet av den ålderspension som ska beviljas efter partiell förtida ålderspension samt av invalidpensionen och arbetslivspensionen bestämmas enligt samma punkter i 3 och 4 mom. i denna paragraf som har tillämpats vid beräkningen av det pensionsbelopp som ligger till grund för den partiella förtida ålderspensionen.

21 §. I paragrafens 2 mom. föreslås en ändring som motsvarar den föreslagna ändringen i 27 § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare. I paragrafen stryks dessutom hänvisningen till 66 § i lagen om sjömanspensioner.

1.12 Lag om införande av lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner

1 §. Ikraftträdande. I paragrafens 2 mom. föreslås en ändring som motsvarar den föreslagna ändringen i 1 § 4 mom. i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare.

3 §. Uppskovsförhöjning. Det föreslås att paragrafen ändras på motsvarande sätt som 3 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare.

4 §. Höjd pensionstillväxt under övergångsperioden. I paragrafens 3 mom. föreslås en korrigerig av hänvisningen. I momentet ska i stället för 2 mom. hänvisas till 4 § 3 mom. i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare.

5 §. Deltidspension och partiell förtida ålderspension. Det föreslås att paragrafen och rubriken före den ändras på motsvarande sätt som 5 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare.

7 a §. Tidigareläggning av ålderspension som beviljas vid sänkt pensionsålder efter partiell förtida ålderspension. Paragrafen är ny och motsvarar den nya 7 a § som föreslås i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare.

9 §. Rätt till pension enligt pensionsåldern i tilläggs-pensionsarrangemang. Det föreslås att paragrafen ändras på motsvarande sätt som 8 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för företagare. Tillägget motsvarar den andra meningen i 8 § 4 mom. i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare. I den pension enligt lagen om sjömanspensioner som beviljas personer som redan är pensionerade med tilläggs-pensionsarrangemang vid ikraftträdandet av lagen görs ingen förtidsminskning när pensionen beviljas vid pensionsåldern i ett skyddat tilläggs-pensionsarrangemang. Pensionen enligt lagen om sjömanspensioner beviljas utan förtidsminskning även i sådana fall där en arbetstagare som omfattas av bestämmelsen om skydd har uppnått åldern enligt tilläggs-skyddet innan lagens ikraftträdande, men inte är pensionerad ännu när lagen träder i kraft.

I paragrafen föreslås också nya 2—4 mom. gällande tilläggs-pensionsarrangemangen i samband med de bolagiseringar av funktioner inom den offentliga sektorn vilka innebär att lagen om sjömanspensioner ska börja tillämpas på arbetstagarna. På motsvarande sätt som i 8 § 1 mom. 4 punkten i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare ska det i det föreslagna 2 mom. föreskrivas om arbetstagarens rätt att få lagstadgad pension utbetald vid en lägre ålder för tilläggs-pension än pensionsåldern enligt grundskyddet. Det som föreslås i 3 mom. motsvarar 8 § 3 mom. i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare och det som föreslås i 4 mom. motsvarar 8 § 4 mom. i den lagen.

1.13 Pensionslagen för den offentliga sektorn

3 §. Centrala definitioner. I paragrafens 8 punkt föreslås ett motsvarande tillägg som föreslås i 2 § 1 mom. 4 punkten i lagen om pension för arbetstagare. I paragrafen föreslås dessutom ett nytt 2 mom., där pensionsfall definieras. Momentet motsvarar 2 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare, som träder i kraft vid ingången av 2017.

12 §. Ålderspensionens belopp. I paragrafens 3 mom. föreslås en motsvarande ändring som i 12 § i lagen om pension för arbetstagare.

40 §. Utbetalning av invalidpension och arbetslivspension retroaktivt. Det föreslås att paragrafen och dess rubrik ändras på motsvarande sätt som 43 § i lagen om pension för arbetstagare.

50 §. Hänvisning till rehabilitering. Den sista mening i paragrafen som gäller lagen om klient-samarbete inom rehabiliteringen (497/2003) föreslås bli slopad, eftersom den lagen upphävdes den 1 januari 2015.

75 §. Justering av efterlevandepension. I paragrafens 2 mom. föreslås en motsvarande ändring som föreslås i 91 a § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare. I paragrafens 4 mom. görs en teknisk ändring av ordalydelsen. Dessutom föreslås en ändring av rubrikens ordalydelse.

81 §. Pensionstillväxt. I paragrafens 2 mom. föreslås en motsvarande ändring som i 65 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

84 §. *Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört.* I paragrafens 3 mom. föreslås en motsvarande ändring som i 68 § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

87 §. *Oavlönad tid som berättigar till pension.* I paragrafens 3 mom. föreslås en ny 8 punkt om pensionstillväxten för tiden för dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar. Bestämmelsen motsvarar den nya 4 punkt som föreslås i 74 § 3 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

90 §. *Fastställande av pension för återstående tid på grundval av inkomst under mindre än fem år.* I paragrafens 1 mom. föreslås en motsvarande ändring som i 78 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

91 §. *Fördelning av inkomst för återstående tid.* Det föreslås att paragrafen ändras på motsvarande sätt som 79 § i lagen om pension för arbetstagare.

92 §. *Pension på tidigare grunder.* I paragrafens 1 mom. föreslås motsvarande ändringar som i 80 § i lagen om pension för arbetstagare. På grund av de ändringar som görs i paragrafens 1 mom. upphävs paragrafens 3 mom. som obehövt.

96 §. *Förmåner som dras av från pension.* I paragrafens 1 mom. 1 och 2 punkten föreslås motsvarande ändringar som i 92 § 1 mom. 1 och 2 punkten i lagen om pension för arbetstagare.

128 §. *Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till arbetsgivaren och sjukkassan.* I paragrafen föreslås ett nytt 5 mom., varvid nuvarande 5 och 6 mom. blir 6 och 7 mom. Det nya 5 mom. motsvarar det nya 117 § 5 mom. som föreslås i lagen om pension för arbetstagare.

129 §. *Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till sjukförsäkringsfonden.* Det föreslås att paragrafen ändras på motsvarande sätt som 118 § i lagen om pension för arbetstagare. Paragrafens ordalydelse preciseras så att den motsvarar bestämmelserna i lagen om pension för arbetstagare.

131 §. *Betalning av pension till Folkpensionsanstalten, ett organ som avses i socialvårdslagen eller kommunen.* I paragrafens rubrik och 1 mom. föreslås motsvarande ändringar som i 119 § i lagen om pension för arbetstagare.

134 §. *Ordningen för betalning av pension.* Det föreslås att paragrafen ändras på motsvarande sätt som 123 § i lagen om pension för arbetstagare.

137 §. *Återkrav av pension som betalats utan grund.* I paragrafen föreslås ett nytt 5 mom. på motsvarande sätt som i 126 § i lagen om pension för arbetstagare.

151 §. *Kevas rätt att få uppgifter för att avgöra ett ärende och verkställa lagstadgade uppgifter.* I paragrafens 1 mom. 1 punkten föreslås ett motsvarande tillägg som i 198 § 1 mom. 1 punkten i lagen om pension för arbetstagare.

157 §. *Utlämnande av uppgifter till myndigheterna.* Det föreslås att det i paragrafen tas in ett nytt 2 mom. som innehållsmässigt motsvarar det nya 206 § 2 mom. som föreslås i lagen om pension för arbetstagare.

158 §. *Utlämnande av uppgifter för utredning av brott och missbruk.* Det föreslås att paragrafen ändras på motsvarande sätt som 205 § i lagen om pension för arbetstagare.

170 §. *Inbetalning av arbetstagarens pensionsavgift.* Enligt 2 mom. ska pensionsavgiften i fråga om en arbetstagare som omfattas av kyrkans pensionsskydd enligt pensionslagen för den offentliga sektorn betalas in till Kyrkans pensionsfonds konto på det sätt som bestäms av Keva. Även statens arbetsgivare är skyldiga att innehålla arbetstagarens pensionsavgift i enlighet med 168 § i pensionslagen för den offentliga sektorn, men för närvarande innehåller pensionslagen för den offentliga sektorn ingen bestämmelse om betalning av statliga arbetstagares pensionsavgifter. I 5 § 1 mom. i lagen om statens pensionsfond (1297/2006) finns en bestämmelse om de inkomster som ska redovisas till statens pensionsfond. Det föreslås för tydlighetens skull att det till paragrafens 2 mom. fogas en bestämmelse som motsvarar bestämmelsen om kyrkans pensionsavgifter. Enligt bestämmelsen ska statens arbetsgivare, dvs. statens ämbetsverk och inrättningar, statliga affärsverk samt sammanslutningar och inrättningar vars pensionsskydd för personalen, eller en del av personalen, enligt annan lagstiftning ska skötas av staten eller på vilka den upphävda lagen om statens pensioner (1295/2006) har tillämpats, betala in arbetstagarens pensionsavgift till statens pensionsfond på det sätt som bestäms av Keva.

171 §. *Preskription av arbetstagarens pensionsavgift.* Det föreslås att paragrafens 2 mom. upphävs. I det gällande momentet föreskrivs det om undantag från den preskriptionstid på fem år som avses i 1 mom. I dessa fall, om det för arbetstagaren till intjäningsregistret har fogats ostridiga arbetsinkomster som är mer än fem år gamla, har Keva undantagsvis rätt att under tio år påföra en pensionsavgift på basis av dessa inkomster. Återbetalningen av en pensionsavgift som uppburits av arbetsgivaren utan grund preskriberas däremot efter fem år. För att rätten att påföra pensionsavgift samt skyldigheten att återbetala en pensionsavgift som betalats ut utan grund ska preskriberas samtidigt, föreslås det att tidsfristen på tio år slopas. Rätten att påföra pensionsavgift preskriberas alltid inom den tid som anges i 1 mom. och preskriptionstiden kan inte förlängas efter det. Även påförandet av en förhöjd avgift enligt 153 § i pensionslagen för den offentliga sektorn ska i praktiken preskriberas vid samma tidpunkt. Den föreslagna ändringen motsvarar den föreslagna ändringen i 158 § 5 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

173 §. *Preskription av återbetalning av pensionsavgift som betalats utan grund samt av arbetstagarens pensionsavgift.* I paragrafen föreskrivs det om preskription av återbetalning av en arbetstagares pensionsavgift som betalats utan grund. Det föreslås att bestämmelsen ändras så att den tidsfrist på fem år som föreskrivits för preskriptionen av återbetalningen av en pensionsavgift som betalats utan grund ska fastställas kalenderårsvis från och med ingången av det år som följer efter förfallodagen för arbetstagarens slutliga pensionsavgift. Den föreslagna preskriptionstiden motsvarar bestämmelsen i 171 § i pensionslagen för den offentliga sektorn om tidsfristen för Kevas påförande av pensionsavgiften. Den föreslagna ändringen motsvarar även den föreslagna ändringen i 162 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

I paragrafen föreslås ett nytt 2 mom. med en bestämmelse om preskriptionen av återbetalningen av en arbetstagares pensionsavgift som innehållits utan grund av arbetstagaren. Tidsfristen för återbetalningen av en arbetstagares pensionsavgift som betalats utan grund beräknas från ingången av året efter den dag då arbetstagarens pensionsavgift innehölls. Den föreslagna bestämmelsen motsvarar det nya 162 § 2 mom. som föreslås i lagen om pension för arbetstagare.

I paragrafen föreslås det att bestämmelserna i gällande 1 mom. om hur preskriptionen avbryts och preskriptionstiden förlängs ska flyttas från gällande 1 mom. till ett nytt 3 mom.

1.14 Lagen om införande av pensionslagen för den offentliga sektorn

1 §. *Ikraftträdande.* I paragrafens 6 mom. föreslås en ändring som motsvarar den föreslagna ändringen i 1 § 4 mom. i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare.

12 §. *Pension efter partiell förtida ålderspension.* I paragrafen föreslås ett nytt 3 mom. som motsvarar nya 7 a § som föreslås i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare. I 18 § i pensionslagen för den offentliga sektorn föreskrivs det om ålderspension efter partiell förtida ålderspension. Om en arbetstagare går i ålderspension enligt någon arbetspensionslag, ska han eller hon enligt 18 § i pensionslagen för den offentliga sektorn beviljas den andel enligt alla arbetspensionslagar som ännu inte beviljats av den ålderspension som tjänats in fram till utgången av året före det år då den partiella förtida ålderspensionen började. Om en arbetstagare omfattas av någon annan sänkt pensionsålder än den sänkta pensionsåldern enligt lagen om införande av pensionslagen för den offentliga sektorn, ska den andel enligt pensionslagen för den offentliga sektorn som ännu inte beviljats arbetstagaren beviljas vid en lägre pensionsålder än åldern för den offentliga sektorn. Enligt det nya 3 mom. som föreslås ska således den andel enligt pensionslagen för den offentliga sektorn som ännu inte beviljats tidigareläggas med 0,4 procent för varje månad som begynnelse-tidpunkten för pensionen tidigareläggs före lägsta ålder för ålderspension enligt pensionslagen för den offentliga sektorn. I de gällande bestämmelserna beaktas inte den förtidsminskning som ska göras i dessa fall. Om en person går i ålderspension efter partiell förtida ålderspension vid en lägre pensionsålder eller avgångsålder än åldern enligt lagen om införande av pensionslagen för den offentliga sektorn, ska den andel enligt pensionslagen för den offentliga sektorn som ännu inte beviljats fås utan förtidsminskning i enlighet med paragrafens 1 och 2 mom.

15 §. *Uppskovsförhöjning.* Det föreslås att paragrafen ändras på motsvarande sätt som 3 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare.

Dessutom föreslås det att den bestämmelse i gällande 3 mom. som har överförts till paragrafens 1 mom. ändras. Enligt gällande 3 mom., om ålderspensionen för arbetstagare födda 1939 eller tidigare skjuts upp, ska pensionen höjas med 0,6 procent för varje månad med vilken begynnelse-tidpunkten för pensionen skjuts upp till en senare tidpunkt än ingången av månaden efter den då 65 års ålder uppnåts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad under vilken 65 års ålder uppnås.

Enligt de bestämmelser som gällde före 2017 ska de ålderspensioner för personer födda före 1940 som beräknats enligt bestämmelserna i lagen om statens pensioner höjas med 0,4 procent för varje månad med vilken begynnelse-tidpunkten för pensionen skjuts upp till en senare tidpunkt än ingången av månaden efter den då 68 års ålder uppnåts. Uppskovsförhöjningen har beräknats på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 68 års ålder uppnåts. Motsvarande uppskovsförhöjning gäller även för pensionerna för personalen vid kyrkan och Folkpensionsanstalten. Enligt 3 § i lagen om införande av lagen om kommunala pensioner (550/2003) ska de bestämmelser i lagen om kommunala pensioner som gäller bestämmande av pension och rätten till pension inte tillämpas på tjänsteinnehavare, anställda och familje- och närstående vårdare som är födda 1939 eller tidigare. Deras pensionsskydd bestäms fortfarande med stöd av lagen om pension för kommunala tjänsteinnehavare och arbetstagare samt pensionsstadgan för den kommunala pensionsanstalten, sådana de lydde när lagen om kommunala pensioner trädde i kraft. I dessa bestämmelser föreskrivs det inte om uppskovsförhöjning. Det föreslås att man vid uppskovsförhöjning för arbetstagare födda 1939 eller tidigare ska tillämpa ovan nämnda bestämmelser, sådana de gällde före 2017, dock så att arbetstagaren till och med den 31 december 2016 i enlighet med det föreslagna 3 mom. ska ha rätt till uppskovsförhöjning för arbete som utförts vid sidan av pensionen. Enligt förslaget ska det

för kommunala pensioner för personer födda 1939 eller tidigare inte beräknas någon uppskovsförhöjning.

16 a §. *Pensionstillväxt för pensionsfall åren 2017—2019.* I lagen föreslås en ny 16 a § där det föreskrivs om pensionstillväxten för året för pensionsfallet när pensionsfallet inträffar under åren 2017—2019.

Om en arbetstagare har inkomster som omfattas av pensionslagen för den offentliga sektorn under minst tre kalenderår i följd före året för pensionsfallet och dessa uppgår till minst 8 238 euro respektive år (enligt nivån 2016), ska pensionen enligt 82 § i pensionslagen för den offentliga sektorn växa för året för pensionsfallet på basis av inkomsterna under året före pensionsfallsåret. Inkomster enligt pensionslagen för den offentliga sektorn under minst tre kalenderår i följd före året för pensionsfallet inkommer första gången år 2020, varvid 82 § i pensionslagen för den offentliga sektorn kan tillämpas första gången.

Enligt paragrafens 1 mom., om en arbetstagare har inkomster under tre kalenderår i följd före året för pensionsfallet och dessa uppgår till minst 8 238 euro (enligt 2016 års nivå) respektive år, växer pensionen för året för pensionsfallet på basis av inkomsterna under året före året för pensionsfallet. Vid bedömningen av uppnåendet av inkomstgränsen ska man före ikraftträdandet av pensionslagen för den offentliga sektorn använda de sammanlagda årsinkomsterna på basis av anställning som omfattas av lagen om kommunala pensioner, lagen om statens pensioner samt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan. På pensionsskyddet för personalen vid Folkpensionsanstalten ska enligt 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten tillämpas lagen om statens pensioner. Från ingången av 2017 ska pensionslagen för den offentliga sektorn tillämpas på inkomsterna.

Inkomsterna under föregående år ska enligt paragrafens 2 mom. multipliceras med antalet månader från ingången av året för pensionsfallet till utgången av månaden för pensionsfallet och divideras med 12. Inkomsterna under året för pensionsfallet ska 2017 beräknas på basis av de sammanräknade årsinkomsterna 2016 som omfattas av lagen om kommunala pensioner, lagen om statens pensioner samt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan.

Enligt 3 mom., om inkomsterna under året före året för pensionsfallet avviker mer än 10 procent från de genomsnittliga inkomsterna under de två föregående åren, växer pensionen för året för pensionsfallet på basis av de inkomster som har betalats före pensionsfallet. Då pensionsfallet inträffar före 2020, ska man före 2017 vid jämförelsen av inkomster använda de sammanräknade årsinkomsterna åren 2014—2016 som omfattas av lagen om kommunala pensioner, lagen om statens pensioner samt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan. Från ingången av 2017 ska pensionslagen för den offentliga sektorn tillämpas på inkomsterna.

Enligt paragrafens 4 mom., om arbetstagaren under året för pensionsfallet har haft rätt till förmåner enligt 87 § i pensionslagen för den offentliga sektorn eller lagen om pensionsersättning som ska utbetalas av statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003), växer pensionen för året för pensionsfallet på basis av de inkomster som omfattas av pensionslagen för den offentliga sektorn och som har betalats före pensionsfallet.

I paragrafens 5 mom. föreskrivs det att det belopp som anges i denna paragraf motsvarar värdet ett (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som nämns i 3 § 12 punkten i pensionslagen för den offentliga sektorn, och att det justeras årligen.

17 §. Deltidspension och partiell förtida ålderspension. Det föreslås att paragrafen och rubriken före den ändras på motsvarande sätt som 5 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare.

21 §. Rätt till pension enligt pensionsåldern i tilläggs-pensionsarrangemang. I paragrafen föreslås ett tillägg som motsvarar den andra meningen i 8 § 4 mom. i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016). I den pension enligt pensionslagen för den offentliga sektorn som beviljas personer som redan är pensionerade med tilläggs-pensionsarrangemang vid ikraftträdandet av lagen görs ingen förtidsminskning när pensionen beviljas vid pensionsåldern i ett skyddat tilläggs-pensionsarrangemang. Pensionen beviljas utan förtidsminskning även i sådana fall där en arbetstagare som omfattas av bestämmelsen om skydd har uppnått åldern enligt tilläggs-skyddet före lagens ikraftträdande, men inte är pensionerad ännu när lagen träder i kraft. Pensionen omvandlas dock enligt 8 § 1 mom. i lagen om införande av pensionslagen för den offentliga sektorn så att den motsvarar 63 års ålder. Till paragrafen fogas en hänvisning till 9 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner.

1.15 Lagen om Keva

20 §. Indrivning av pensionsavgifter och preskription av avgiftsfordran. I paragrafens 1 mom. föreskrivs det om den tid inom vilken Keva ska påföra en pensionsavgift enligt lagen om Keva. Om pensionsavgiften inte påförs inom den föreskrivna tiden, preskriberas Kevas rätt att påföra en pensionsavgift. Det föreslås att begynnelse-tidpunkten för den beräkning av preskriptionstiden på fem år som det föreskrivs om i paragrafens 1 mom. ändras. Enligt den gällande bestämmelsen ska Keva påföra pensionsavgiften inom fem år från det att fordran uppkom. Avgiftsfordran anses uppstå på förfalldagen för en slutlig avgift enligt lagen om Keva. I vanliga fall blir återbetalningen av en pensionsavgift som betalats utan grund uppmärksam-mad i samband med att den slutliga avgift som baserar sig på lönen beräknas. Med de uppgifter som finns att tillgå kan den avgift som ska återbetalas inte specificeras per månad. Således är det ändamålsenligt att räkna preskriptionen från och med årsskiftet. Det föreslås att paragrafens 1 mom. ändras så att Keva ska påföra en pensionsavgift att betalas inom fem år från in-gången av året efter den slutliga avgiftens förfalldag. Den föreslagna ändringen motsvarar den ändring som föreslås i 158 § i lagen om pension för arbetstagare samt bestämmelsen i 171 § i pensionslagen för den offentliga sektorn som gäller påförande av arbetstagarens pen-sionsavgift. Dessutom föreslås det att paragrafens ordalydelse preciseras så att det i stället för avgift används pensionsavgift.

I paragrafens 2 mom. föreslås motsvarande ändringar som i 1 mom. för att de tidsfrister som gäller preskriptionen av uppbärandet av avgifter och av återbetalning av pensionsavgifter som betalats utan grund ska kunna beräknas från samma tidpunkt. Den föreslagna ändringen mot-svarar den föreslagna ändringen i 162 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

1.16 Lagen om finansiering av statens pensionsskydd

3 §. Indrivning av pensionsavgifter och preskription av avgiftsfordran. I paragrafen föreskrivs det om preskription av återbetalning av en pensionsavgift som betalats utan grund. Enligt den gällande bestämmelsen ska återbetalningen av en pensionsavgift som betalats utan grund pre-skriberas fem år från den dag då arbetsgivarens pensionsavgift betalades, om preskriptionen inte avbrutits innan dess.

I paragrafen föreslås ett nytt 1 mom. i vilket det föreskrivs om påförande av pensionsavgifter på motsvarande sätt som i 20 § i lagen om Keva. Keva ska i enlighet med 2 § i lagen om Keva sköta uttagandet av de pensionsavgifter som avses i 2 § 1 mom. i lagen om finansiering av sta-

tens pensionsskydd. För skötseln av uppgiften krävs det bestämmelser om indrivning av pensionsavgifter. Det föreslagna 1 mom. motsvarar 158 § i lagen om pension för arbetstagare och 20 § i lagen om Keva.

I paragrafens 2 mom. föreslås i det nuvarande innehållet motsvarande ändringar som har föreslagits i 162 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare och i 20 § 2 mom. i lagen om Keva. Enligt förslaget ska Keva påföra en pensionsavgift som baserar sig på lagen om finansiering av statens pensionsskydd att betalas inom fem kalenderår efter den ovan nämnda förfallodagen för den slutliga pensionsavgiften.

1.17 Lagen om Pensionsskyddscentralen

1 §. Pensionsskyddscentralen. I paragrafen föreslås en teknisk ändring som följer av stiftandet av pensionslagen för den offentliga sektorn.

2 §. Pensionsskyddscentralens uppgifter. I paragrafen förtecknas Pensionsskyddscentralens uppgifter. Pensionsskyddscentralen ska bl.a. främja och samordna verkställigheten och utvecklingen av arbetspensionsskyddet samt föra statistik och bedriva forskning inom sitt verksamhetsområde. I paragrafens 1 mom. 2 punkt föreslås en bestämmelse enligt vilken Pensionsskyddscentralen utöver statistiken och forskningen inom sitt verksamhetsområde ska göra bedömningar av och kalkyler över utvecklingen och finansieringen av pensionsskyddet.

Utvecklingen av pensionsskyddet har utöver statistikföringen och forskningen redan länge även baserat sig på andra bedömningar samt olika långsiktiga prognoser och utredningar. Dessa har i huvudsak genomförts av Pensionsskyddscentralens planeringsavdelning. Denna verksamhet har varit och är mycket viktig vid utvecklandet av pensionsskyddet. Därför är det ändamålsenligt att de nuvarande uppgifterna vid Pensionsskyddscentralen preciseras genom att även nämna denna verksamhet i lagen.

I början av 2017 i och med ikraftträdandet av pensionsreformen ska den lägsta åldern för ålderspension för arbetstagare födda 1965 eller senare anpassas till förändringen i livslängden på det sätt som föreskrivs i 82 och 83 § i lagen om pension för arbetstagare så att pensionsåldern ändras när den förväntade livslängden förändras. Syftet är att på detta sätt stabilisera förhållandet mellan pensionstiden och tiden i arbete. Pensionsskyddscentralen deltar i bedömningen av förändringen i den lägsta åldern för ålderspension. Även detta är ett skäl till att bedömningen av och kalkylerna över pensionsskyddet ska nämnas i Pensionsskyddscentralens uppgifter i lagen.

4 §. Pensionsskyddscentralens rätt att få och använda uppgifter för statistisk verksamhet, forskning och utveckling. I paragrafens 1 mom. 4 punkten föreslås det att namnet på Olycksfallsförsäkringsanstaltens förbund ändras till Olycksfallsförsäkringscentralen i enlighet med den nya lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar.

I paragrafens 3 mom. föreslås en bestämmelse om att Pensionsskyddscentralen trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har rätt att på det sätt som föreskrivs i 28 § i offentlighetslagen för vetenskaplig forskning, statistikföring eller myndigheters planerings- eller utredningsarbete lämna ut uppgifter om pension, pensionsrätt eller försäkring som erhållits från en pensionsanstalt som verkställer arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn.

I 208 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs det om vidarelämnande av uppgifter. Enligt paragrafens 1 mom. har pensionsanstalten och Pensionsskyddscentralen trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att till Folk-

pensionsanstalten eller en annan sådan mottagare som har rätt att få dessa uppgifter med stöd av lag lämna ut uppgifter om pension, pensionsrätt eller försäkring som erhållits från en pensionsanstalt som verkställer arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn. Bestämmelsen är tillämplig vad gäller de uppgifter som mottagaren har rätt att få direkt av en pensionsanstalt inom den offentliga sektorn, men som inte kan fås direkt av en pensionsanstalt för den privata sektorn eller av Pensionsskyddscentralen. Enligt bestämmelsen ska pensionsanstalten och Pensionsskyddscentralen före utlämnande av sådana uppgifter komma överens med de pensionsanstalter som verkställer arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn om vad som kan lämnas vidare av dessa uppgifter och till vem de kan lämnas vidare.

I praktiken har begäranden om utlämnande av uppgifter inte avslagits, men en begäran innebär en administrativ börda för Pensionsskyddscentralen och pensionsanstalten inom den offentliga sektorn, särskilt för Keva. Därför föreslås det att Pensionsskyddscentralen ska ha rätt att på det sätt som föreskrivs i 28 § i offentlighetslagen för vetenskaplig forskning, statistikföring eller myndigheters planerings- och utredningsarbete lämna ut uppgifter om pension, pensionsrätt eller försäkring som erhållits från en pensionsanstalt som verkställer arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn. Den tillståndspraxis som det föreskrivs om i 208 § i lagen om pension för arbetstagare ska således inte tillämpas i de fall det handlar om utlämnande av uppgifter för vetenskaplig forskning, statistikföring eller myndigheters planerings- eller utredningsarbete.

Om förfarandet kan göras mera flexibelt genom att slopa tillståndsvillkoret, kan Pensionsskyddscentralen såsom centraliserad instans till undersökningsinrättningarna lämna ut sådant vetenskapligt forskningsmaterial som täcker hela arbetspensionssystemet. Detta underlättar även pensionsanstaltens och forskarnas arbete, men ökar inte märkbart arbetsbördan för Pensionsskyddscentralen, som även i övrigt bereder de beslut och handlingar som behövs för utlämnandet av uppgifter. Slopandet av tillståndsvillkoret överensstämmer även med det syfte med statistiklagen (280/2004) som gäller att främja att uppgifter som insamlats för statistiska ändamål används för vetenskaplig forskning och för statistiska utredningar av samhällsförhållandena. Enligt motiveringen till statistiklagen är målet att främja förutsättningarna för vetenskaplig forskning och till denna del förändra verksamhetsbetingelserna för finländsk forskning så att de når upp till samma nivå som i de övriga nordiska länderna.

I 208 § föreslås inga ändringar, och således ska avtalsskyldigheten fortfarande gälla vid andra fall av vidareutlämnande av uppgifter än de som avses i 28 § i offentlighetslagen.

5 §. Ansvaret för Pensionsskyddscentralens kostnader. I 1 mom. föreslås en teknisk ändring i hänvisningsbestämmelsen, som följer av stiftandet av pensionslagen för den offentliga sektorn.

Paragrafens 2 mom. föreslås bli ändrat så att momentet till sitt sakinnehåll motsvarar den nuvarande fördelningen av kostnaderna mellan pensionsanstalterna efter ikraftträdandet av pensionslagen för den offentliga sektorn. De bestämmelser som gäller den fördelning av kostnaderna mellan pensionsanstalterna som beror på Pensionsskyddscentralens kostnader ska preciseras så att kostnadsansvaret i fråga om Keva, som sköter det pensionsskydd som omfattas av pensionslagen för den offentliga sektorn, fördelas mellan Keva, staten, Kyrkans pensionsfond och Folkpensionsanstalten i förhållande till det finansieringsansvar som föreskrivs i 178 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

Den paragrafhänvisning till 4 § i räntelagen (633/1982) som finns i paragrafens 6 mom. ska ersättas med en hänvisning till 184 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare, där det föreskrivs att dröjsmålsräntan för kostnadsfördelningsposterna ska fastställas enligt 4 a § 1 mom. i räntelagen. Det nämnda momentet i räntelagen gäller storleken på dröjsmålsräntan i kommersiella avtal, och genom ändringen genomfördes Europaparlamentets och rådets direktiv

RP 120/2016 rd

2011/7/EU om bekämpande av sena betalningar vid handelstransaktioner (s.k. direktivet om sena betalningar). Den nämnda dröjsmålsrättan ska tillämpas även vid indrivning av de kostnadsandelar som beror på Pensionsskyddscentralens kostnader.

9 §. Tillsättande av styrelsen och dess sammansättning. Det föreslås att ordalydelsen i paragrafens 2 mom. ändras så att det i stället för god kännedom om arbetspensionsförsäkringsverksamheten ska förutsättas god sakkunskap om arbetspensionsförsäkringsverksamheten av en styrelsemedlem i Pensionsskyddscentralen.

Lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag har ändrats genom lag 1046/2015 bland annat i fråga om behörighetsvillkoren för en styrelsemedlem i ett arbetspensionsförsäkringsbolag så att det i stället för god kännedom om arbetspensionsverksamheten förutsätts god sakkunskap om arbetspensionsverksamheten av en styrelsemedlem. Enligt regeringens proposition RP 96/2014 som gäller den lagen har syftet med ändringen inte varit att ändra gällande praxis för tillämpningen.

Tidigare har behörighetsvillkoren i fråga om kravet på kännedom om arbetspensionsförsäkringsverksamheten hos en styrelsemedlem i Pensionsskyddscentralen motsvarat den behörighet som krävs av en styrelsemedlem i arbetspensionsförsäkringsbolagen, och i fortsättningen finns inte skäl att göra avvikelser från detta. Därför föreslås det att 2 mom. preciseras i enlighet med ändringen i lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag.

I paragrafens 3 mom. föreslås en precisering enligt vilken det efter att en styrelsemedlem i Pensionsskyddscentralen har avgått från sitt uppdrag kan utses en ny medlem vid representantskapets följande ordinarie sammanträde. I momentet föreskrivs också att en personlig ersättare som har utsetts för den styrelsemedlem som avgått kan vara styrelsemedlem tills en ny styrelsemedlem har utsetts.

Pensionsskyddscentralens representantskap utser tretton styrelsemedlemmar för Pensionsskyddscentralen samt en personlig ersättare för varje medlem. Om en styrelsemedlem avgår under mandattiden, ska i hans eller hennes ställe enligt 9 § 3 mom. i lagen om Pensionsskyddscentralen utses en ny medlem för styrelsens återstående mandattid. Detsamma gäller enligt 9 § 4 mom. även för den personliga ersättaren för en styrelsemedlem.

Pensionsskyddscentralens representantskaps ordinarie sammanträden är vårmötet och höstmötet i enlighet med statsrådets förordning om Pensionsskyddscentralen (1010/2006). Vårmeet ska hållas senast den 15 maj och höstmötet senast den 15 december. Extraordinarie representantskapsmöte ska hållas, om styrelsen eller representantskapets ordförande finner det nödvändigt för tillsynen över Pensionsskyddscentralen och för skötseln av övriga uppgifter som ankommer på representantskapet eller om social- och hälsovårdsministeriet, Finansinspektionen, revisorn eller minst tre av representantskapets medlemmar skriftligen har yrkat det för behandling av ett angivet ärende.

Pensionsskyddscentralens styrelse sammanträder på kallelse av representantskapets ordförande eller verkställande direktören för Pensionsskyddscentralen. I praktiken har styrelsens sammanträden hållits i medeltal en gång i månaden.

Om en styrelsemedlem avgår mellan representantskapets vårmöte och höstmöte, är det ett halvt år tills representantskapet håller sitt följande ordinarie sammanträde. I praktiken är det inte ändamålsenligt att sammankalla till extraordinarie representantskapsmöte endast på grund av att en ny medlem eller en personlig ersättare ska utses. För att inte behöva sammankalla till extraordinarie representantskapsmöte i dessa fall, fogas till lagen ett omnämmande av att den personliga ersättaren för en styrelsemedlem fortsätter i styrelsen även om den ordinarie med-

lemmen avgår. Den personliga ersättaren för den styrelsemedlem som avgått ska således såsom ordinarie medlem ersätta den styrelsemedlem som avgått tills en ny medlem har utsetts. En ny styrelsemedlem kan utses vid representantskapets följande ordinarie sammanträde. På detta sätt kan man göra även i det fall att både den ordinarie medlemmen och ersättaren avgår från sitt uppdrag i styrelsen under mandatperioden.

11 §. Verkställande direktören och dennes ställföreträdare. I paragrafen föreslås ett nytt 2 mom., i vilket det föreskrivs om jäv för verkställande direktörer. I och med det nya 2 mom. blir nuvarande 2 mom. ett nytt 3 mom.

I 10 § 5 mom. i lagen om Pensionsskyddscentralen finns en bestämmelse om jäv för styrelsemedlemmar. En bestämmelse om jäv för verkställande direktören finns däremot inte för närvarande. Syftet med bestämmelserna om jäv är att trygga en opartisk behandling av ärenden och förtroendet för styrelsen. Därför föreslås det i lagen om Pensionsskyddscentralen en ny bestämmelse om jäv för verkställande direktören, som motsvarar den bestämmelse om jäv som gäller Pensionsskyddscentralens styrelse.

1.18 Lagen om ändring av lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensions-systemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem

4 §. Rätten till överföring och pensionsrätt som överförs. I paragrafens 2 mom. föreslås en teknisk ändring som beror på stiftandet av pensionslagen för den offentliga sektorn. Således ska även i fortsättningen, vid beräkningen av beloppet av den pensionsrätt som överförs, de pensionsdelar som intjänats enligt pensionslagarna för den offentliga sektorn vid behov omvandlas så att de motsvarar 63 års ålder.

6 §. Ränta på överföringsbeloppet. Den ränta som betalas på överföringsbeloppet i Finland motsvarar den ränta som Europeiska unionen använder i sina egna kalkyler över kapitalvärdet för pensionsrätten. De bestämmelser om räntan i fråga som finns i rådets förordning (EEG, Euratom, EKSG) nr 259/68 om fastställande av tjänsteföreskrifter för tjänstemännen i Europeiska gemenskaperna och anställningsvillkor för övriga anställda i dessa gemenskaper samt om införande av särskilda tillfälliga åtgärder beträffande kommissionens tjänstemän, nedan personalförordningen, har ändrats. Det föreslås att denna paragraf ändras så att den motsvarar ändringarna i personalförordningen. Efter den årliga ändringen av personalförordningen uppgår det årliga räntebeloppet till 3,1 procent. Det föreslås också att paragrafhänvisningen till Europeiska gemenskaperna ersätts med en hänvisning till Europeiska unionens pensionssystem.

12 §. Återföring av pensionsrätten. Det föreslås att 3 mom. ändras så att det i stället för kommunala pensionsanstalten hänvisas till Keva.

13 §. Återföringens rättsverkningar. I paragrafen föreslås sådana ändringar av paragrafhänvisningarna som beror på pensionslagen för den offentliga sektorn och på den höjda lägsta åldern för ålderspension.

14 §. Ändringsökande. Det föreslås att hänvisningen i paragrafens 1 mom. ersätts med en hänvisning till pensionslagen för den offentliga sektorn.

1.19 Folkpensionslagen

11 §. Rätt till ålderspension för den som får arbetslöshetsdagpenning. I paragrafen föreskrivs på motsvarande sätt som i 3 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av folkpensionslagen (803/2012) om rätten för personer födda före 1958 att vid 62 års ålder gå i ål-

derspension utan förtidsminskning. Dessutom finns det i paragrafen bestämmelser om rätten för personer födda 1958—1961 att gå i ålderspension utan förtidsminskning, om de har fått tilläggsdagar inom utkomstskyddet för arbetslösa. Åldersgränsen för dem ska vara 64 år. Detta innebär att med stöd av tilläggsdagar med arbetslöshetsdagpenning får den som är född 1959—1961 ålderspension lite innan åldern för ålderspension från arbetspensionssystemet uppnås. För dem som är födda 1959 är åldern för ålderspension från arbetspensionssystemet 64 år och 3 månader, för dem som är födda 1960 är den 64 år och 6 månader och för dem som är födda 1961 är den 64 år och 9 månader. De som är födda 1962 eller senare har inte längre rätt till ålderspension på basis av tilläggsdagar. Den föreslagna lösningen är likadan som den som föreskrivs för förtida ålderspension i 10 § 2 mom. i folkpensionslagen, som redan är stadfäst och som träder i kraft den 1 januari 2017.

75 a §. *Återbetalning av förmåner som utbetalats utan grund efter ett dödsfall.* Det föreslås att en ny paragraf om Folkpensionsanstaltens rätt att utan återkravsförfarande som omfattar dödsboet få tillbaka av banken förmåner som efter ett dödsfall betalats ut utan grund. Bestämmelsen motsvarar det nya 126 § 5 mom. som föreslås i lagen om pension för arbetstagare.

1.20 Lagen om införande av folkpensionslagen

2 §. *Arbetslöshetspension.* Det föreslås att paragrafen upphävs som obehövlig. De som är födda före 1950 och de långtidsarbetslösa som har fyllt 60 år har på vissa villkor haft rätt att få arbetslöshetspension fram till 65 års ålder. Arbetslöshetspensionen har utan ansökan övergått till ålderspension enligt folkpensionslagen när pensionstagaren har fyllt 65 år. De som är födda 1949 fyllde 65 år senast den 31 december 2014, så alla arbetslöshetspensioner som betalades ut blev ålderspension senast den 1 januari 2015.

4 §. *Rätt till efterlevandepension för efterlevande makar födda den 1 juli 1950 eller tidigare.* Det föreslås att paragrafen upphävs som obehövlig. I enlighet med denna paragraf har på efterlevandepension i övrigt tillämpats vad som föreskrivs om efterlevandepension i folkpensionslagen. Enligt folkpensionslagen har en efterlevande make som fyllt 65 år inte rätt till efterlevandepension. Efterlevandepensionen upphör från ingången av månaden efter den då den efterlevande maken fyller 65 år. En person som har fått efterlevandepension enligt denna paragraf har fyllt 65 år senast den 1 juli 2015 och den erhållna efterlevandepensionen har upphört vid ingången av följande månad.

6 §. *Barnförhöjning som börjat före den 1 januari 1996.* Det föreslås att paragrafen upphävs som obehövlig. Utbetalningen av barnförhöjning som betalades när folkpensionslagen trädde i kraft den 1 januari 2008 och som hade börjat före den 1 januari 1996 fortsatte så länge som pensionstagarens rätt till barnförhöjning fortsatte att gälla på tidigare grunder för fastställandet. Utbetalningen av barnförhöjning upphör alltid senast när barnet fyller 16 år. De barn för vilka man före 1996 kunde betala ut barnförhöjning har redan överskridit denna åldersgräns.

10 §. *Prioriterade pensionsinkomster och vissa förmåner från utlandet.* Det föreslås att 3 och 4 mom. upphävs som obehövlige. Enligt paragrafens 3 mom. beaktas inte som inkomst när folkpensionsbeloppet och efterlevandepensionens kompletteringsbelopp beräknas sådan olycksfallspension och livränta enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991) som börjat betalas ut före den 1 januari 1999 och som fortsättningsvis fortsätter utan avbrott och inte heller ersättning för inkomstbortfall och sjukpension enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991). De ersättningar som föreskrivs i momentet betalas inte längre ut och nya utbetalningar av detta slag kan inte längre uppstå.

Enligt 4 mom. i paragrafen har förmåner som har börjat före 1997 och som har betalats ut från utlandet beaktats som inkomst vid följande justering och tidigast från och med den 1 januari 1997 i folkpension och familjepension som har börjat före 1997. I enlighet med 24 § 3 mom. i folkpensionslagen görs en tidsbunden justering av folkpensionen när folkpensionstagaren får en sådan utländsk förmån som avses i 22 § i folkpensionslagen och som beaktas som inkomst i folkpensionen. I enlighet med 36 § i folkpensionslagen har fortsättningspensionens kompletteringsbelopp för den efterlevande maken justerats med två års mellanrum. Sålunda har alla de folkpensioner eller de kompletteringsbelopp till folkpension för den efterlevande maken som avses i bestämmelser som det föreslås att ska upphävas redan justerats.

1.21 Lagen om garantipension

7 §. Rätt till garantipension. I samband med pensionsreformen 2017 ändrades 7 § 1 mom. i lagen om garantipension, så att med stöd av ålderspensionen kopplades rätten till garantipension ihop med den lägsta pensionsåldern enligt lagen om pension för arbetstagare. Rätten till garantipension på basis av förtida ålderspension ska däremot i enlighet med ordalydelsen i paragrafen alltid vara oberoende av personens ålder. Rätten till garantipension uppstår i enlighet med paragrafen på basis av vilken förtida ålderspension som helst utan någon åldersgräns och till exempel på grundval av frivillig pension. Det föreslås att 1 mom. 2 punkten i denna paragraf ska ändras så att den uteslutande gäller förtida ålderspension enligt folkpensionslagen. Det föreslås också en teknisk ändring i paragrafens 1 mom. 3 punkt, dvs. att hänvisningen till författningsnumret för folkpensionslagen stryks.

32 §. Bestämmelser om förfarandet i fråga om garantipension. Till förteckningen i 2 mom. över de förfarandebestämmelser enligt folkpensionslagen som tillämpas på garantipensionen fogas en hänvisning till den i folkpensionslagen föreslagna 75 a § om återbetalning av förmåner som efter ett dödsfall betalats ut utan grund.

1.22 Lagen om frontmannapension

17 §. Till förteckningen i 1 mom. över de förfarandebestämmelser som ska tillämpas fogas en hänvisning till den i folkpensionslagen föreslagna 75 a § om återbetalning av förmåner som utbetalats utan grund efter ett dödsfall.

1.23 Lagen om betalning av frontmannatillägg utomlands

10 §. Till paragrafens förteckning över de förfarandebestämmelser som ska tillämpas fogas en hänvisning till den i folkpensionslagen föreslagna 75 a § om återbetalning av förmåner som utbetalats utan grund efter ett dödsfall.

1.24 Lagen om bostadsbidrag för pensionstagare

33 a §. Återbetalning av bostadsbidrag som utbetalats utan grund efter ett dödsfall. I lagen föreslås en ny 33 a §, som motsvarar den nya 75 a § som föreslås i folkpensionslagen.

1.25 Lagen om handikappförmåner

34 a §. Återbetalning av en handikappförmån som utbetalats utan grund efter ett dödsfall. I lagen föreslås en ny 34 a §, som motsvarar den nya 75 a § som föreslås i folkpensionslagen.

1.26 Lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner

39 §. Retroaktiv betalning. I paragrafens 1 mom. föreslås ändringar med anledning av den föreslagna ändringen i 43 § i lagen om pension för arbetstagare. Det föreslås att 43 § i lagen om pension för arbetstagare ändras så att rehabiliteringspenningen enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner i fortsättningen inte hindrar att retroaktiv invalidpension betalas ut. Av retroaktiv invalidpension som beviljas för samma tid som rehabiliteringspenning från Folkpensionsanstalten betalas till pensionstagaren ut endast den del som överskrider rehabiliteringspenningen. Folkpensionsanstalten ska inte ha regressrätt till invalidpension som beviljats retroaktivt, eftersom rehabiliteringspenningen från Folkpensionsanstalten har betalats ut för att stödja en viss rehabiliteringsåtgärd som Folkpensionsanstalten ansvarar för.

40 §. Justering av rehabiliteringspenningens belopp. Det föreslås att paragrafens bestämmelser ändras med anledning av de föreslagna ändringarna i 43 § i lagen om pension för arbetstagare. Det föreslås att 43 § i lagen om pension för arbetstagare ändras så att rehabiliteringspenningen enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner i fortsättningen inte hindrar att retroaktiv invalidpension betalas ut. Det föreslås att bestämmelserna i 40 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner ändras så att förhållandet mellan rehabiliteringspenningen och invalidpensionen inte beaktas flera gånger. Sålunda justeras inte rehabiliteringspenningen från Folkpensionsanstalten retroaktivt till rehabiliteringspenning till pensionstagare. En justering skulle inte vara ändamålsenlig, eftersom rehabiliteringspenningen redan när pensionen beviljas dras av från det pensionsbelopp som betalas ut. Om rehabiliteringsklienten till exempel med stöd av folkpensionen redan har beviljats rehabiliteringspenning till pensionstagare, ska beloppet för retroaktiv invalidpension enligt arbetspensionslagarna dock beaktas retroaktivt i beloppet för rehabiliteringspenningen till pensionstagare.

1.27 Lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

62 §. Avdrag för löntagarpremier som görs på dagpenningen. I 1 mom. görs med anledning av ändringen av 153 § i lagen om pension för arbetstagare en ändring. Från ingången av 2017 finns det i 153 § inte längre separata bestämmelser om arbetspensionsförsäkringsavgiften för arbetstagare som är under 53 år och om en förhöjd arbetspensionsförsäkringsavgift för arbetstagare som har fyllt 53 år. Sålunda ska från ingången av 2017 i avdraget för löntagaravgifter från dagpenningen enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar beaktas den arbetspensionsförsäkringsavgift för arbetstagare som avses i 153 § i lagen om pension för arbetstagare och som är lika stor för alla arbetstagare oavsett ålder.

68 §. Rätt till olycksfallspension på grundval av ett skadefall som inträffat under tid med ålderspension. I paragrafen begränsas utbetalningstiden för olycksfallspension som betalas ut till följd av ett skadefall som har inträffat i arbete som utförts under ålderspensionstiden, när ålderspensionen har börjat efter det att den skadade har fyllt 63 år. Enligt gällande lag kan olycksfallspension betalas ut högst tills det att den skadade fyller 68 år. Åldersgränsen enligt paragrafen bygger på den dåvarande övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten enligt arbetspensionslagarna. Ordalydelsen i paragrafen ändras, så att tidpunkten då olycksfallspensionen upphör bestäms i enlighet med den övre åldersgräns för försäkringsskyldigheten enligt arbetspensionslagarna som gäller för den skadade.

103 §. När rätt till familjepension inträder och upphör. I 4 mom. finns det bestämmelser om när en familjepension upphör i situationer där ålderspensionen har börjat efter det att den skadade har fyllt 63 år och skadefallet har inträffat i arbete som den skadade utförde under pen-

sionstiden. Med stöd av det gällande momentet upphör rätten till familjepension i dessa situationer senast när det har gått tre år efter skadedagen eller när den skadade före det har fyllt 68 år. Ordalydelsen i momentet ändras så att familjepensionen upphör senast när den skadade skulle ha uppnått den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten enligt arbetspensionslagarna.

143 §. *Ersättning som ska betalas till kommunen, Folkpensionsanstalten eller ett organ enligt socialvårdslagen.* I paragrafens rubrik och 3 mom. föreslås motsvarande ändringar som i 119 § i lagen om pension för arbetstagare.

145 §. *Ersättningarnas inbördes företrädesordning.* Det föreslås att paragrafen ändras på motsvarande sätt som 123 § i lagen om pension för arbetstagare.

189 §. *Frivillig försäkring för arbetstid för företagare efter att försäkringsskyldigheten enligt arbetspensionslagarna upphört.* Med stöd av den gällande paragrafen kan företagaren då han eller hon fyller 68 år fortsätta sin frivilliga försäkring för arbetstid, även om tecknandet av försäkring enligt lagen om pension för företagare upphör. Ordalydelsen i paragrafen ändras, så att den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten enligt arbetspensionslagarna används som åldersgräns. Paragrafens rubrik ändras så att den motsvarar det ändrade innehållet i paragrafen.

247 §. *Återkrav.* Det föreslås att till paragrafen fogas ett nytt 5 mom. på motsvarande sätt som till 126 § i lagen om pension för arbetstagare. Olycksfallsförsäkringsanstalten ska ha rätt att utan separat återkravsförfarande få tillbaka av banken förmåner som efter ett dödsfall betalats ut utan grund. I systemet för olycksfallsförsäkring har inte ett sådant samtyckesförfarande vid återbetalning av grundlöst utbetalda förmåner efter ett dödsfall använts som motsvarar samtyckesförfarandet vid arbetspensionsanstalterna och Folkpensionsanstalten. Även inom systemet för olycksfallsförsäkring behövs det en bestämmelse som ger möjlighet att återbetala förmåner, eftersom den klargör genomförandet och minskar extra återkravsprocesser.

278 §. *Försäkring av dem som deltar i yrkesinriktad rehabilitering enligt arbetspensionslagarna.* I 1 mom. finns det bestämmelser om situationer där arbetspensionsanstalten är förpliktad att med stöd av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar försäkra en person som får yrkesinriktad rehabilitering enligt arbetspensionslagarna. I det gällande momentet hänvisas det inte till lagen om statens pensioner, eftersom det finns bestämmelser om olycksfallsskydd under utbildning enligt lagen om statens pensioner i 26 § i lagen om statens pensioner. Enligt den paragrafen betalas i dessa situationer ersättning ut från statens medel. I samband med stiftandet av pensionslagen för den offentliga sektorn överfördes denna bestämmelse till 24 § i pensionslagen för den offentliga sektorn. Ordalydelsen i momentet ska till följd av att pensionslagen för den offentliga sektorn trädde i kraft ändras, så att arbetspensionsanstalterna har försäkringsskyldighet under rehabilitering enligt pensionskyddslagen för den offentliga sektorn med undantag för de situationer som avses i 24 § i pensionslagen för den offentliga sektorn.

283 §. *Tillämpningsbestämmelse.* I paragrafen föreslås ett nytt 2 mom. Dessutom ändras paragrafens rubrik så att den motsvarar paragrafens nya innehåll.

I arbetspensionslagarna trädde vid ingången av 2016 i kraft vissa ändringar som gäller ikraftträdandet av de nya lagarna om olycksfallsförsäkring. Lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar trädde i kraft den 1 januari 2016 och lagarna tillämpas på skadefall som inträffat den 1 januari 2016 eller senare. Bestämmelserna om genomförandet av förmånerna tillämpas dock också på skadefall som har inträffat innan lagarna trädde i kraft.

Genom ändringar som samtidigt gjordes i arbetspensionslagarna ändrades hänvisningarna till lagen om olycksfallsförsäkring och lagen om rehabilitering som ersätts enligt lagen om olycksfallsförsäkring (625/1991) i arbetspensionslagarna till hänvisningar till lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar. Samtidigt fogades till bestämmelserna också hänvisningar till lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar. Tidigare har förmåner enligt lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare beaktats vid verkställandet av arbetspensioner, t.ex. förmåner enligt lagen om olycksfallsförsäkring, men detta har byggts på en bestämmelse i lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare om att vid bestämmande av i en annan lag föreskriven ersättning beaktas förmånerna enligt denna lag på samma sätt som förmånerna enligt lagen om olycksfallsförsäkring. Utöver ovannämnda ändringar ändrades termer och ersättningsbeteckningar som var enligt de gamla lagar om olycksfallsförsäkring som nämns i arbetspensionslagarna till att motsvara beteckningarna i de nya lagarna.

Till ikraftträdandebestämmelserna i lagarna om ändring av socialförsäkringsförmåner fogades till denna del för tydlighetens skull en bestämmelse genom vilken man ville säkerställa att de bestämmelser som ändrats genom ändringslagarna ska tillämpas också på motsvarande förmåner enligt de gamla lagarna om olycksfallsförsäkring, även om de gamla lagarna inte nämns i de ändrade bestämmelserna. Till exempel i 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare föreskrivs följande: "Bestämmelserna i denna lag om förmåner enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar tillämpas på motsvarande förmåner enligt lagen om olycksfallsförsäkring (608/1948) eller lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare (1026/1981)." En likadan bestämmelse finns bland annat i 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om kommunala pensioner (878/2015) och i 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om utkomstskydd för arbetslösa (883/2015). Med motsvarande förmån avses också förmåner som beviljas till följd av olycksfall som inträffat och yrkessjukdomar som uppstått före 1982.

Till följd av att arbetspensionsreformen träder i kraft är det ändamålsenligt att för tydlighetens skull föga till lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar en bestämmelse som motsvarar 2 mom. i ikraftträdandebestämmelsen i ovannämnda ändringslagar.

1.28 Lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar

58 §. *Rätt till olycksfallspension på grundval av ett skadefall som inträffat under tid med ålderspension.* I paragrafen föreslås en ändring som motsvarar den föreslagna ändringen i 68 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar.

97 §. *Betalning av ersättningen till någon annan än den skadade.* Det föreslås att paragrafen ändras på motsvarande sätt som 119 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

98 §. *Ersättningsarnas inbördes företrädesordning.* Det föreslås att paragrafen ändras på motsvarande sätt som 123 § i lagen om pension för arbetstagare.

178 §. *Tillämpningsbestämmelse.* Det föreslås att paragrafen och rubriken för den ändras på motsvarande sätt som 283 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar.

1.29 Sjukförsäkringslagen

11 kap. Beloppet av dagpenningsförmånerna

4 a §. *Försäkringsavgifter och försäkringspremier som dras av från arbetsinkomsterna.* I paragrafen görs med anledning av ändringen av 153 § i lagen om pension för arbetstagare en ändring. Från ingången av 2017 finns det i 153 § inte längre separata bestämmelser om arbetspensionsförsäkringsavgiften för arbetstagare som är under 53 år och om en förhöjd arbetspensionsförsäkringsavgift för arbetstagare som har fyllt 53 år. Från ingången av 2017 ska sålunda vid beräkning av beloppet för dagpenningsförmånen beaktas som avdrag för försäkringsavgift från arbetsinkomsten den arbetspensionsförsäkringsavgift för arbetstagare som avses i 153 § i lagen om pension för arbetstagare och som är lika stor för alla arbetstagare oavsett ålder.

1.30 Lagen om utkomstskydd för arbetslösa

3 kap. Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

4 §. *Hindrande sociala förmåner.* Hänvisningen i 3 mom. till den lag om statens pensioner som upphävs vid ingången av 2017 korrigeras till en hänvisning till lagen om införande av pensionslagen för den offentliga sektorn. I 7 § i lagen om införande av pensionslagen för den offentliga sektorn föreskrivs det om rätt till ålderspension vid avgångsålder.

6 kap. Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet

4 §. *Lön som ligger till grund för löntagares inkomstrelaterade dagpenning.* I 1 mom. görs med anledning av ändringen av 153 § i lagen om pension för arbetstagare en ändring. Från ingången av 2017 finns det i 153 § inte längre separata bestämmelser om arbetspensionsförsäkringsavgiften för arbetstagare som är under 53 år och om en förhöjd arbetspensionsförsäkringsavgift för arbetstagare som har fyllt 53 år. Från ingången av 2017 ska sålunda vid beräkning av den lön som ligger till grund för inkomstrelaterad dagpenning beaktas som avdrag för försäkringsavgift från lönen eller arbetsinkomstandelen den arbetspensionsförsäkringsavgift för arbetstagare som avses i 153 § i lagen om pension för arbetstagare och som är lika stor för alla arbetstagare oavsett ålder.

1.31 Lagen om ersättning för utbildning

5 §. *Utbildningsersättningens storlek.* Hänvisningen i paragrafen till den lag om statens pensioner som upphävs vid ingången av 2017 korrigeras till en hänvisning till pensionslagen för den offentliga sektorn. I 85 § i pensionslagen för den offentliga sektorn föreskrivs det om de arbetsinkomster som berättigar till pension.

1.32 Lagen om utkomststöd

2 a §. *Skyldighet att anmäla sig som arbetslös arbetssökande.* I förteckningen i 1 mom. föreskrivs det om situationer där den som ansöker om utkomststöd inte är skyldig att anmäla sig som arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån. Det föreslås att 3 punkten i förteckningen kompletteras, så att en person som får arbetslivspension inte behöver anmäla sig som arbetslös arbetssökande. Enligt 3 kap. 4 § 6 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) är arbetslivspension en sådan förmån som hindrar arbetslöshetsförmåner.

1.33 Strafflagen

29 kap. Om brott mot den offentliga ekonomin

4 a §. Arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri. I paragrafen finns det bestämmelser om arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri. En arbetsgivare som försummar sina skyldigheter när det gäller arbetspensionsförsäkring och genom denna handling får till stånd eller försöker få till stånd att ingen eller alltför liten försäkringsavgift bestäms eller att avgiften återbetalas utan grund, kan göra sig skyldig till arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri. Det föreslås att tillämpningsområdet för paragrafen utvidgas att också gälla arbetspensionsförsäkring enligt lagen om sjömanspensioner. Med stöd av 165 § i lagen om sjömanspensioner tillämpas paragrafen om arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri också på försäkring enligt sjömanspensionslagen. Det föreslås att endast hänvisningsbestämmelsen ska kvarstå i 165 § i lagen om sjömanspension och att tillämpning av bestämmelserna om arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri på situationer som avses i lagen om sjömanspensioner ska fogas till strafflagen, som ska föreskriva om alla sådana brott som inbegriper risk för fängelsestraff.

I 1 mom. fastställs de sätt där felaktigt bestämmande av avgiften har fått till stånd och rekvisiten för arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri uppfylls. Enligt 1 punkten i momentet kan felaktigt bestämmande av avgiften orsakas av antingen att tecknande av försäkring helt har försummats eller av att anmälningsskyldigheten enligt lagen om pension för arbetstagare försummats. Det föreslås att 1 mom. 1 punkten preciseras så att försummelse av försäkringsskyldigheten ersätts med försummelse av skyldigheten att ordna pensionsskydd. Dessutom ska det i punkten hänvisas till de berörda bestämmelserna i 141 och 144 § i lagen om pension för arbetstagare och 138 och 139 § i lagen om sjömanspension när det gäller skyldigheten att ordna pensionsskydd och de anmälningsskyldigheter som hänger samman med den.

Enligt 2 punkten i momentet kan felaktigt bestämmande av avgiften orsakas av att de uppgifter som behövs för ordnandet av pensionsförsäkring antingen lämnas felaktiga eller att man vägrar lämna dessa uppgifter. Bestämmelser om arbetsgivarnas skyldighet att lämna uppgifter till pensionsanstalterna, Pensionsskyddscentralen och en besvärinstans finns bl.a. i 195, 198 och 199 § i lagen om pension för arbetstagare och i 219 § i lagen om sjömanspensioner. Utifrån 195 § i lagen om pension för arbetstagare och 219 § i lagen om sjömanspensioner är arbetsgivaren skyldig att lämna uppgifter till pensionsanstalterna, Pensionsskyddscentralen och en besvärinstans om arbetstagarens arbete och arbetsförhållanden eller om andra motsvarande omständigheter för avgörandet av ett anhängigt försäkringsärende eller för verkställigheten av uppgifter enligt lagen om pension för arbetstagare, lagen om sjömanspensioner eller lagen om Pensionsskyddscentralen. Utifrån 198 § i lagen om pension för arbetstagare är en arbetsgivare skyldig att till pensionsanstalterna, Pensionsskyddscentralen och en besvärinstans lämna uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av ett anhängigt försäkringsärende eller som annars är nödvändiga vid verkställigheten av uppgifter som föreskrivs i lagen om pension för arbetstagare eller i lagen om Pensionsskyddscentralen. Utifrån 199 § i lagen om pension för arbetstagare har Pensionsskyddscentralen dessutom rätt att av en arbetsgivare få de uppgifter som är nödvändiga för fullgörandet av den tillsynsskyldighet i fråga om försäkring som föreskrivits för den. Bestämmelserna i 198 och 199 § i lagen om pension för arbetstagare tillämpas även vid verkställigheten av lagen om sjömanspensioner med stöd av 215 § i lagen om sjömanspensioner. Om en arbetsgivare lämnar dessa uppgifter felaktigt eller vägrar lämna uppgifterna, kan detta leda till att försäkringsavgiften eller de kostnader som pensionerna föranleder bestäms felaktigt.

Det föreslås att 1 mom. 3 punkten upphävs som obehövlig. I situationer som avses i 3 punkten uppfylls rekvisiten för arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri redan med stöd av 1 eller

2 punkten. Om 3 punkten stryks, blir rekvisiten för handlingen tydligare, vilket underlättar tillämpningen av bestämmelsen.

2 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

Bestämmelserna om förmåner som ska dras av från pensionen i 92 § 1 mom. 1 och 2 punkten i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare, 85 § 1 mom. 1 och 2 punkten i lagen om ändring av lagen om pension för företagare, 97 § 1 mom. 1 och 2 punkten i lagen om ändring av lagen om sjömanspension och 96 § 1 mom. 1 och 2 punkten i lagen om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn ska dock tillämpas retroaktivt från och med den 1 januari 2016. För att trygga pensionstagarnas jämlikhet ska den för pensionstagarna fördelaktiga lagändringen om att dra av olycksfallsdagpenningen från arbetspensionen tillämpas retroaktivt från och med det att de nya lagarna om olycksfallsförsäkring träder i kraft. Lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar trädde i kraft redan vid ingången av 2016.

Enligt ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare ska lagen även tillämpas på sådant påförande av arbetspensionsförsäkringsavgift och på sådana grundlöst betalda arbetspensionsförsäkringsavgifter som baserar sig på arbetsinkomster som erhållits innan denna lag trädde i kraft. Avsikten är att övergången till att tillämpa den nya preskriptionsbestämmelsen ska ske genast när lagen träder i kraft och att tillämpning av två olika parallella preskriptionstider, vilket är knepigt med tanke på genomförandet, inte ska förekomma. Att det finns två parallella preskriptionstider är inte heller motiverat med tanke på arbetspensionsförsäkringsavgiftens parter.

I ikraftträdandebestämmelsen ska dock en övergångstid på ett år föreskrivas när det gäller återbetalning enligt 162 § i lagen om pension för arbetstagare av arbetspensionsförsäkringsavgifter som betalats utan grund. Den tid som gäller preskription av återbetalning av arbetspensionsförsäkringsavgifter som arbetsgivare har betalat utan grund kan i praktiken i vissa situationer förkortas när begynnelsestidpunkten för preskriptionstiden förflyttas bakåt för avtalsarbetsgivare från den nuvarande faktiska betalningsdagen till ingången av året efter den slutliga förfallodagen enligt försäkringsvillkoren eller bestämmelserna, och för en tillfällig arbetsgivare till början av den andra kalendermånaden efter det år under vilket lönen betalades ut. Därför föreslås det i ikraftträdandebestämmelsen en övergångstid på ett år för bestämmelsen om preskription av återbetalning av arbetspensionsförsäkringsavgifter som betalats utan grund. Annars finns det risk för att preskriptionstiden för återbetalning av arbetspensionsförsäkringsavgifter som betalats utan grund under den tidigare preskriptionstidens giltighet har löpt ut eller håller på att löpa ut när lagen träder i kraft eller snart efter det. Sålunda kan preskriptionen inte ske enbart med stöd av den nya bestämmelsen inom året efter lagens ikraftträdande. Om preskriptionen däremot också hade skett med stöd av de tidigare bestämmelserna, hindrar inte övergångsperioden preskriptionen.

Lagen om ändring av lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem ska tillämpas på överföring av pensionsrätt till Europeiska unionens pensionssystem, om beräkningsdagen för överföringsbeloppet är den 1 januari 2017 eller senare. Dessutom har en person med stöd av pensionsrättigheter som återförts före ikraftträdandet av denna lag rätt till ålderspension enligt 10 § i pensionslagen för den offentliga sektorn.

3 Förhållande till grundlagen samt lagstiftningsordning

Vid bedömningen av huruvida de ändringar som föreslås i propositionen är förenliga med grundlagen ska vikt fästas vid egendomsskyddet enligt grundlagens 15 §. I 15 § i grundlagen föreskrivs att vars och ens egendom är tryggad. Inkomstrelaterade arbetspensioner omfattas enligt grundlagsutskottets tillämpningspraxis av egendomsskyddet. Grundlagsutskottet har i enlighet med sin etablerade praxis ansett att en självintjänad pensionsförmån i princip omfattas av egendomsskyddet. I fråga om det konstitutionella skyddet för pensionsförmåner är det enligt utskottets uppfattning uttryckligen fråga om skydd för en konkret intjänad ekonomisk förmån och inte om skydd för ett visst pensionssystem. Frågor som kan regleras genom en vanlig lag är bland annat pensionsåldern, pensionstillväxten och pensionens målnivå, om inte något annat följer av någon särskild orsak. En sådan särskild orsak kan framför allt tänkas vara att ändringar i ett pensionssystem till vissa delar kan leda till en oskälig försämring av pensionsförmåner som är att betrakta som intjänade.

Med stöd av grundlagsutskottets vedertagna tolkningspraxis gäller grundlagsskyddet för egendom också principen om att avtalsförhållanden med ekonomiskt värde ska hållas. Förbudet mot retroaktiva ingrepp i avtalsförhållandenas integritet har emellertid inte varit absolut i utskottets praxis (GrUU 37/1998 rd, GrUU 48/1998 rd, GrUU 63/2002 rd). Egendomsskyddet har ansetts trygga enskildas rätt att hålla fast vid ingångna avtal med ekonomiskt värde. Skyddet för berättigade förväntningar har enligt grundlagsutskottets praxis ansetts inbegripa rätten att förlita sig på att den lagstiftning som reglerar viktiga rättigheter och skyldigheter i avtalsförhållandet är bestående, och att denna typ av omständigheter därför inte kan regleras på ett sätt som orimligt mycket försämrar avtalsparternas rättsliga ställning (GrUU 5/2002 rd, GrUU 24/2002 rd). Det har ansetts att skyddet för berättigade förväntningar och tillitsskyddet accentueras ännu mer när det är fråga om en specialordning som ursprungligen tillkommit genom lag (GrUU 45/2002 rd).

I regeringens proposition föreslås det att korrigeringen av registeruppgifterna i systemet med registrerad APL-tilläggspension ska avslutas den 31 december 2020, om bristerna inte beror på pensionsanstaltens misstag. Att försäkra det registrerade APL-tilläggspensionsskyddet har upphört och giltigheten för gällande APL-tilläggspensionsförsäkringar löper ut den 31 december 2016. Korrigeringen av eventuella fel eller brister i registeruppgifterna omfattar endast den period då systemet för APL-tilläggspension har varit i kraft.

Tilläggspensionsskyddets egendomsskydd ska granskas med hänsyn till avtalsförhållandenas varaktighet. När det gäller ett tilläggspensionsskydd som arbetsgivaren har tecknat är det fråga om ett rättsförhållande mellan arbetsgivaren och arbetstagaren och sålunda villkor för utförandet av arbetet. Även i arbetsrätten är utgångspunkten att avtal som slutits är bindande. I de fall där ett registrerat tilläggspensionsskydd är ett villkor för arbetsavtalsförhållandet är de arbetsavtalsförmåner som arbetsgivaren lovat, som pensionsrätt, i lika hög grad bindande för båda parterna. En tilläggspension som har tjänats in under arbetsavtalsförhållandet är liksom övrig pension en del av arbetsavtalsförhållandets löneförmån.

De ändringar som föreslås i denna proposition ingriper inte i någon enskild persons löpande pension. Genom ändringarna ingriper man inte heller i innehållet i privaträttsliga avtal om tilläggspensionsskydd mellan arbetsgivare och arbetstagare. Om ett känt fel eller en känd brist i en enskild arbetstagares tilläggspensionsarrangemang beror på arbetsgivaren och förslaget föreskriver att pensionsanstalten inte längre får korrigera felet eller bristen, ska arbetsgivaren på något annat sätt ordna det tilläggspensionsskydd som arbetstagaren har blivit lovad, om det tilläggspensionsskydd som saknas har varit ett villkor för arbetsavtalsförhållandet. Om felet eller bristen i registeruppgifterna orsakats av ett fel som beror på pensionsanstalten, ska pen-

RP 120/2016 rd

sionsanstalten korrigera de nämnda felen eller bristerna även efter granskningstiden, dvs. efter den 31 december 2020.

I propositionen föreslås det att registeruppgifterna inte längre ska korrigeras efter den 31 december 2020, om felet eller bristen orsakats av ett fel som beror på arbetsgivaren. Mellan lagens ikraftträdande och det att korrigeringsarna upphör ska det finnas en granskningstid på totalt fyra år då arbetstagarna och arbetsgivarna har möjlighet att meddela fel och brister till pensionsanstalten. Varje arbetstagare ska åtminstone en gång ha möjlighet att granska på ett arbetspensionsutdrag beloppet för och riktigheten av det registrerade APL-tilläggs-pensions-skyddet. Sålunda har arbetsgivarna och arbetstagarna tillräckligt med tid att reagera på eventuella fel innan korrigeringen upphör.

Med stöd av vad som anförts ovan anser regeringen att den ändring av korrigeringen av APL-tilläggs-pensionsskyddets registeruppgifter som föreslås i propositionen kan behandlas som vanliga lagar i den ordning som anges i 72 § i grundlagen. I propositionen föreslås det inte annars heller sådana ändringar av pensioner som tjänats in och som löper genom vilka man ingripes i det egendomsskydd som föreskrivs i 15 § i grundlagen. Förslagen i propositionen kan därför stiftas i vanlig lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

1.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) 91 § 3 mom., sådant det lyder i lag 882/2014,

ändras 2 § 1 mom. 4 punkten, 12 § 3 mom., 43 §, 65 § 2 mom., 68 § 3 mom., 78 § 1 mom., 79 §, 80 § 1 mom., 91 a §, 92 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 117—119 §, 123, 139, 158 och 162 §, 175 § 1 mom., 178 §, 179 § 3 mom., 182 § 1 mom. 3—5 punkten samt 3 mom., 183 § 1 mom., 184 § 1 mom., 198 § 1 mom. 1 punkten, 199 §, 205 § 1—3 mom. och 206 §,

av dem 2 § 1 mom. 4 punkten, 12 § 3 mom., 65 § 2 mom., 92 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 117 § och 179 § 3 mom. sådana de lyder i lag 69/2016, 43 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1274/2006 och 874/2015, 91 a § sådan den lyder i lagarna 882/2014 och 69/2016, 118 § sådan den lyder i lag 1274/2006, 123 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1274/2006, 1097/2008, 354/2010 och 69/2016, 158 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1097/2008, 175 § 1 mom. sådant det lyder i lag 627/2009, 178 §, 182 § 3 mom. och 184 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1427/2011, 182 § 1 mom. 4 punkten sådan den lyder i lag 634/2009, 198 § 1 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 1456/2011 och 206 § sådan den lyder i lagarna 526/2009 och 354/2010, samt

fogas till 74 § 3 mom. en ny 4 punkt, i stället för den 4 punkt som upphävts genom lag 1203/2009, och till 126 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 69/2016, ett nytt 5 mom. som följer:

2 §

Centrala definitioner

I denna lag avses med

4) *oavlönad tid* den tid under vilken en arbetstagare har erhållit moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar (/), alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002), inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkrings-

RP 120/2016 rd

lagen (626/1991), dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015) eller lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990) eller dagpenning enligt trafikförsäkringslagen (279/1959),

12 §

Ålderspensionens belopp

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått arbetslöshetsförmån eller invalid- eller sjukpension.

43 §

Betalning av invalidpension och arbetslivspension retroaktivt

Invalidpension betalas inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än sex månader före månaden för ansökan om pension.

Om invalidpension beviljas retroaktivt betalas pensionen inte för den tid för vilken arbetstagaren har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.

Om invalidpension beviljas retroaktivt och det för samma tid har betalats någon annan rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner än den rehabiliteringspenning till pensionstagare som avses i 34 § i den lagen, betalas invalidpension till en arbetstagare för denna tid endast till den del dess belopp överstiger beloppet av rehabiliteringspenningen.

Beviljas invalidpension retroaktivt såsom delinvalidpension eller full invalidpension på basis av 41 § 2 mom. och har för samma tid betalats ut sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpension för denna tid till den del dess belopp överstiger beloppet av dagpenningen.

Vad som föreskrivs i 2 och 3 mom. tillämpas på betalning av arbetslivspension retroaktivt.

65 §

Pensionstillväxt

Till pension berättigar inte inkomsterna under det år under vilket arbetsoförmågan började, om den återstående tiden vid fastställandet av invalidpensionen har räknats som till pension berättigande tid på det sätt som föreskrivs i 66 §.

68 §

Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört

Har arbetstagaren utöver invalidpension enligt denna lag fått invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag och

RP 120/2016 rd

som hänför sig till den invalidpension som upphört samma relativa andel av de inkomster för återstående tid som hänför sig till de invalidpensioner som arbetstagaren erhållit som den andel arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av summan av arbetsinkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 76 och 78 §.

74 §

Oavlönad tid som berättigar till pension

De inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid betraktas som inkomster under det kalenderår till vilket förmånstiden hänför sig. De inkomster som ligger till grund för förmånerna berättigar till pension enligt följande:

4) 65 procent av den lön som ligger till grund för dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar för den tid för vilken dagpenning vid smittsam sjukdom har betalats till arbetstagaren,

78 §

Fastställande av pension för återstående tid på grundval av inkomst under mindre än fem år

Har en arbetstagare till pension berättigande arbetsinkomster endast under det år under vilket arbetsoförmågan började eller året innan, beaktas vid fastställandet av inkomsten för återstående tid även inkomsterna under det år då arbetsoförmågan började fram till utgången av den månad under vilken arbetstagaren har blivit arbetsoförmögen.

79 §

Andel enligt denna lag av inkomster för återstående tid

Beaktas återstående tid i en arbetstagares pension på basis av flera olika arbetspensionslagar, utgör den inkomst för återstående tid som avses i denna lag en lika stor andel av summan av inkomsterna för återstående tid som den andel arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av summan av arbetsinkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 76 eller 78 §.

80 §

Pension på tidigare grunder

Beviljas en arbetstagare som fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna invalidpension på grund av arbetsoförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att rehabiliteringspenningsperioden löpte ut, bestäms invalidpensionen på samma grunder som den rehabiliteringspenning som beviljades först, dock utan den 33 procents förhöjning som hänför sig till rehabiliteringspenningen.

RP 120/2016 rd

91 a §

Justering av efterlevandepension

Efterlevandepensionen ska justeras, om den efterlevande makens förhållanden förändras så att förutsättningarna enligt 91 § 1 mom. inte längre uppfylls.

Om en kalkylerad invalidpension har beaktats som den efterlevande makens egen pension när efterlevandepensionen minskades första gången eller om minskningen av efterlevandepensionen har gjorts i enlighet med 91 §, ska efterlevandepensionen justeras när den efterlevande maken beviljas ålderspension, arbetslivspension eller invalidpension enligt arbetspensionslagarna eller därmed jämförbara lagar.

Efterlevandepensionen ska justeras också om den invalidpension som den efterlevande maken får och som beaktats vid minskningen av efterlevandepensionen upphör och den efterlevande maken senare beviljas någon annan ny pension som inte är partiell förtida ålderspension och som bestämmelserna i 80 § om beviljande av pension på tidigare grunder inte tillämpas på.

Efterlevandepensionen justeras från den tidpunkt då pensionen enligt 2 eller 3 mom. börjar. När efterlevandepensionen minskas ska den pension beaktas som beviljats den efterlevande maken samt dessutom sådan pension som han eller hon före utgången av det år som föregick det år då den pensionen började, har intjänat genom arbete för vilket han eller hon inte har beviljats pension.

92 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag dras det av en primär förmån som arbetstagaren fått och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

1) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 68 § i den lagen och den dagpenning som betalas innan den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten uppnåtts och som grundar sig på det skadefall som avses i den paragrafen, samt den ersättning för inkomstbortfall från vilken dragits av en arbetspension enligt 202 § 2 mom. i den lagen,

2) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 58 § i den lagen och den dagpenning som betalas innan den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten uppnåtts och som grundar sig på det skadefall som avses i den paragrafen,

117 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till arbetsgivaren eller sjukkassan

Om en pensionsanstalt har beviljat en arbetstagare invalidpension eller arbetslivspension retroaktivt och arbetsgivaren för samma tid har betalat arbetstagaren lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid. Den kompletteringsdagpenning som betalas av en sjukkassa som avses i lagen om försäkringskassor motsvarar lön som arbetsgivaren betalar, och pensionen betalas på ansökan till sjukkassan på samma sätt som till arbetsgivaren.

Om en arbetstagare i stället för invalidpension har beviljats ålderspension retroaktivt på det sätt som avses i 52 § 3 mom. från ingången av månaden efter den under vilken den lägsta åldern för ålderspension uppnåddes och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller

hennes lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid med arbetsförmåga på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om en pensionsanstalt har beviljat en arbetstagare invalidpension, arbetslivspension eller ålderspension i de fall som avses i 2 mom. retroaktivt och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för uppsägningstid i stället för lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om arbetsgivaren betalar lön till en arbetstagare för samma tid som den för vilken arbetstagaren får rehabiliteringspenning eller invalidpension och därtill anslutet rehabiliteringstillägg, betalas rehabiliteringspenningen eller invalidpensionen och därtill anslutet rehabiliteringstillägg för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om en pensionsanstalt har beviljat en arbetstagare pension retroaktivt för samma tid för vilken arbetsgivaren har betalat lön eller motsvarande ersättning till arbetstagaren för den tid under vilken arbetstagaren i syfte att förhindra att en smittsam sjukdom sprids har förordnats att utebli från sitt förvärvsarbete, att isoleras eller att placeras i karantän, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön eller motsvarande ersättning för samma tid. Den kompletteringsdagpenning som betalas av en sjukkasse som avses i lagen om försäkringskassor motsvarar lön som arbetsgivaren betalar, och pensionen betalas på ansökan till sjukkassan på samma sätt som till arbetsgivaren.

Pensionen, rehabiliteringspenningen eller rehabiliteringstillägget betalas inte till arbetsgivaren eller sjukkassan till den del betalning med stöd av 118 § ska ske till sjukförsäkringsfonden och inte heller när arbetsgivaren eller sjukkassan med stöd av någon annan lag har fått ersättning för lön som de betalat.

Vad som i 2 mom. föreskrivs om betalning av retroaktiv ålderspension till arbetsgivaren som ersättning för den lön för sjukdomstid som betalats för samma tid, tillämpas också om arbetstagaren beviljas ålderspension i stället för arbetslivspension på det sätt som avses i 53 i §.

118 §

Betalning av pension och rehabiliteringspenning till sjukförsäkringsfonden

Om en arbetstagare har fått sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar för samma tid som den för vilken han eller hon beviljas ålderspension, betalas ålderspensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den sjukdagpenning, partiella sjukdagpenning eller dagpenning vid smittsam sjukdom som har betalats för samma tid.

Beviljas full invalidpension retroaktivt efter den primärtid som avses i 41 § 1 mom. och har för samma tid betalats sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den sjukdagpenning eller partiella sjukdagpenning som har betalats för samma tid.

Beviljas rehabiliteringspenning eller rehabiliteringstillägg retroaktivt för samma tid som den för vilken arbetstagaren har fått sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar, betalas rehabiliteringspenningen och rehabiliteringstillägget till sjukförsäkringsfonden till den del de motsvarar beloppet av den sjukdagpenning, partiella sjukdagpenning eller dagpenning vid smittsam sjukdom som har betalats för samma tid.

Beviljas arbetslivspension retroaktivt för samma tid för vilken sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen har betalats till arbetstagaren, betalas arbetslivspensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den sjukdagpenning eller partiella sjukdagpenning som betalats för samma tid.

RP 120/2016 rd

119 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten, ett organ enligt socialvårdslagen eller kommunen

Har en arbetstagare fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska pensionsanstalten till Folkpensionsanstalten eller till det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) på dess yrkande betala den retroaktivt beviljade pensionen till den del pensionen till sitt belopp motsvarar det förskott som har betalats på utkomststödet.

Om kommunen eller samkommunen har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, ska pensionsanstalten på yrkande av kommunen eller samkommunen till kommunen eller samkommunen betala den pension som den pensionsberättigade har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som föreskrivs i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

123 §

Utbetalningsordning för pension

Om pension ska betalas till någon annan än pensionstagaren själv på basis av denna eller någon annan lag, och två eller flera myndigheter, kommuner, anstalter eller organ eller andra instanser har rätt till den, betalas pensionen i följande ordning:

- 1) till sjukförsäkringsfonden enligt 118 §,
- 2) som obetalda försäkringsavgifter till pensionsanstalten enligt 120 § 1 mom. i lagen om pension för företagare eller till lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt 28 § i lagen om pension för lantbruksföretagare,
- 3) till pensionsanstalten som återkrav av pension som betalats utan grund enligt 126 §,
- 4) till arbetsgivaren eller sjukkassan enligt 117 §,
- 5) till en arbetslöshetskassa eller Folkpensionsanstalten enligt 120 § 4 mom.,
- 6) till Folkpensionsanstalten enligt 120 § 1 eller 2 mom.,
- 7) till Folkpensionsanstalten enligt 119 § 1 mom.,
- 8) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 119 § 1 mom.,
- 9) till en kommun eller en samkommun enligt 119 § 2 mom.,
- 10) till Folkpensionsanstalten enligt 120 § 5 mom.,
- 11) en betalning utan grund av pension till en anstalt i ett EU- eller EES-land enligt artikel 72.2 i EU:s tillämpningsförförordning om social trygghet,
- 12) till en utsökningsmyndighet enligt 4 kap. 2 § i utsökningsbalken (705/2007),
- 13) en betalning utan grund av annan förmån än pension till en anstalt i ett EU- eller EES-land enligt artikel 72.1 och 72.3 i EU:s tillämpningsförförordning om social trygghet,
- 14) en betalning utan grund av pension eller annan förmån till en anstalt i ett land som ingått en överenskommelse om social trygghet enligt bestämmelserna i överenskommelserna om social trygghet, samt
- 15) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 122 §.

126 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Om pensionsanstalten till en pensionstagares konto i ett penninginstitut utan grund har betalat ut sådan pension eller annan förmån som hänför sig till tiden efter den månad då pensions-

RP 120/2016 rd

tagaren avled, har pensionsanstalten rätt att av penninginstitutet få återbetalning utan dödsboets samtycke och utan återkravsbeslut.

139 §

Rättelse av ett lagakraftvunnet beslut på basis av ny utredning

Om ny utredning framkommer i ett ärende efter att pensionsanstaltens eller Pensionskyddscentralens beslut vunnit laga kraft ska ärendet prövas på nytt. Pensionsanstalten kan då bevilja en förvägrad pension eller justera en redan beviljad pension till ett större belopp. Pensionskyddscentralen kan på motsvarande sätt avgöra ett ärende som hör till dess uppgifter till en parts fördel. Även besvärnämnden för arbetspensionsärenden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. Ändring i ett dylikt beslut kan sökas på det sätt som föreskrivs i 128—130 §.

158 §

Preskription av arbetspensionsförsäkringsavgifter

En pensionsanstalt ska bestämma en arbetspensionsförsäkringsavgift som baserar sig på denna lag under en period som omfattar den slutliga förfallodag för en avgift som anges i försäkringsvillkoren eller stadgarna och de fem följande kalenderåren. Om det är fråga om en tillfällig arbetsgivare som har ordnat pensionsskyddet i enlighet med 147 §, ska pensionsanstalten bestämma en arbetspensionsförsäkringsavgift som grundar sig på denna lag under de fem kalenderår som bestäms från ingången av det andra kalenderåret efter det under vilket lönen utbetalades.

162 §

Preskription av återbetalning av arbetsgivares och arbetstagares arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund

Återbetalningen av arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund preskriberas efter fem år från ingången av året efter den slutliga förfallodagen enligt försäkringsvillkoren eller stadgarna eller, om det är fråga om en tillfällig arbetsgivare som har ordnat pensionsskyddet i enlighet med 147 §, efter fem år från ingången av det andra kalenderåret efter det år under vilket lönen utbetalades, om preskriptionen inte avbrutits innan dess.

Återbetalningen av arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift som innehållits utan grund preskriberas efter fem år från ingången av året efter den dag då arbetspensionsförsäkringsavgiften innehölls, om preskriptionen inte avbrutits innan dess.

Bestämmelser om avbrytande av preskription finns i 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder. Från avbrytandet av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid. Bestämmelser om förlängning av en preskriptionstid på fem år finns i 11 § 3 mom. i lagen om preskription av skulder.

175 §

Pensionsanstalternas ansvar för invalidpensionen

För kostnaderna för sådan invalidpension i fråga om vilken den försäkrades sammanlagda arbetsinkomster enligt denna lag och lagen om sjömanspensioner under de två sista kalenderåren av den granskningstid som avses i 76 § uppgår till minst 12 566,70 euro svarar respektive pensionsanstalt, till vars verksamhetskrets den försäkrade hörde under nämnda kalenderår.

Pensionsanstalten svarar för kostnaderna i samma förhållande som de i respektive pensionsanstalt försäkrade, av denna lag omfattade arbetsinkomsternas andel utgör av det sammanlagda beloppet av motsvarande arbetsinkomster enligt de pensionslagar som nämns i 3 §, inkomsten för återstående tid som hänför sig till en invalidpension som upphört samt de i 74 § avsedda arbets- och förvärvsinkomsterna enligt 76 § 2 och 3 mom. och de i 76 § 4—6 mom. avsedda arbets- och förvärvsinkomsterna under de nämnda kalenderåren.

178 §

Pensionsanstalternas ansvar för pensionsdel som intjänats för oavlönad tid

För den pensionsdel som intjänats på grundval av i 74 § avsedd oavlönad tid svarar, i förhållande till de i respektive pensionsanstalt försäkrade arbetsinkomsterna, de pensionsanstalter gemensamt som sköter pensionsskyddet enligt de arbetspensionslagar som nämns i 3 §. För den andel som motsvarar de arbetsinkomster som försäkrats enligt pensionslagen för den offentliga sektorn svarar i förhållande till arbetsinkomsterna

- 1) Keva i enlighet med vad som föreskrivs om dess finansieringsansvar i 2 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Keva (66/2016),
- 2) staten i enlighet med vad som föreskrivs om dess finansieringsansvar i 1 § i lagen om finansiering av statens pensionskydd (67/2016),
- 3) Kyrkans pensionsfond i enlighet med vad som föreskrivs om dess finansieringsansvar i 1 § i lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionskydd (68/2016),
- 4) Folkpensionsanstalten i enlighet med vad som föreskrivs om dess finansieringsansvar i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001).

De grunder för pensionsanstalternas eventuella förskott och slutliga avgifter som Pensionsskyddscentralens ansökan gäller samt tidpunkterna för betalning av dem ingår i de kostnadsfördelningsgrunder som nämns i 183 § 2 mom.

179 §

Pensionsanstalternas ansvar för förmåner som ska bekostas gemensamt

Pensionsanstalternas andel av de kostnader för ålderspensioner som avses i 1 mom. 1, 2 och 4 punkten, med undantag för kostnaderna för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension, och de kostnader som avses i 8 punkten bestäms i förhållande till de medel som är avsedda för utgifter som bekostas gemensamt. Pensionsanstalternas andel av de kostnader för invalidpensioner som avses i 1 mom. 1 punkten, de kostnader för andra pensioner än ålderspensioner som avses i 1 mom. 2 punkten, de ovannämnda kostnader för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension och som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten och de kostnader som avses i 1 mom. 3, 5 och 10 punkten bestäms i förhållande till de i pensionsanstalten försäkrade arbetsinkomsterna. Pensionsanstalternas andel av de kostnader som avses i 1 mom. 6 och 7 punkten bestäms så som anges närmare i de beräkningsgrunder som utfärdats med stöd av 4 mom. Pensionsanstaltens andel av de kostnader som avses i 1 mom. 9 punkten bestäms på samma sätt som pensionsanstaltens andel av motsvarande kostnader enligt 1 mom. som ska bekostas gemensamt. Vid bestämmandet av en pensionsanstalts andel av de nämnda kostnaderna enligt det momentet beaktas även överföringsavgiften enligt lagen om överföringsavgift då statens ämbetsverk, inrättningar eller afärsverk ombildas till aktiebolag (1341/1992).

182 §

Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift

Den arbetslöshetsförsäkringsfond som avses i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) betalar till Pensionsskyddscentralen en avgift med vilken ansvaret och kostnaderna för beaktande av arbetslöshets- och utbildningsperioder täcks i fråga om

3) Keva till den del den svarar för det pensionsskydd som avses i pensionslagen för den offentliga sektorn enligt 2 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Keva,

4) Kyrkans pensionsfond till den del den svarar för det pensionsskydd som avses i pensionslagen för den offentliga sektorn enligt 1 § i lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd,

5) Folkpensionsanstalten till den del den svarar för det pensionsskydd som avses i pensionslagen för den offentliga sektorn enligt 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten,

Arbetslöshetsförsäkringsfonden ska årligen betala avgiften till Pensionsskyddscentralen inom den tid som anges i kostnadsfördelningsgrunderna. De medel som erhållits i avgift gottgör Pensionsskyddscentralen de i 1 mom. nämnda pensionsanstalterna i förhållande till de försäkrade arbetsinkomsterna så att pensionsanstalternas andel av ansvaret för Pensionsskyddscentralens kostnadsandel dras av från de fördelade medlen före gottgörelsen. Närmare bestämmelser om gottgörelse av avgiften ingår i de kostnadsfördelningsgrunder som nämns i 183 § 2 mom.

183 §

Utredning av kostnader

Pensionsskyddscentralen utreder kalenderårsvis hur det ömsesidiga ansvaret mellan de pensionsanstalter som sköter verkställigheten av arbetspensionslagarna beträffande det föregående kalenderåret fördelar sig i fråga om de kostnader som avses i 174—181 § och den avgift för arbetslöshetsförsäkringsfonden som avses i 182 § med beaktande av vad pensionsanstalterna inom den privata sektorn och Keva i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 107 och 109 § har betalat i pension eller annan sådan förmån som en annan pensionsanstalt ska ansvara för. Beträffande Keva, som varit sista pensionsanstalt, beaktas i utredningen vad som föreskrivs om finansiering av pensionsskyddet enligt pensionslagen för den offentliga sektorn i lagen om Keva, i lagen om finansiering av statens pensionsskydd, i lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd och i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten.

184 §

Beslut om kostnadsfördelning

Pensionsskyddscentralen meddelar de pensionsanstalter som avses i 183 § 1 mom. ett beslut om fördelningen av de kostnader som avses i den paragrafen, dock så att kostnaderna enligt det beslut som riktas till Keva ska fördelas mellan Keva, staten, Kyrkans pensionsfond och Folkpensionsanstalten i förhållande till deras finansieringsansvar. Ändring i beslutet får sökas på det sätt som föreskrivs i 9 kap.

198 §

Rätt att få uppgifter för avgörande av ärenden och verkställighet av lagstadgade uppgifter

Pensionsanstalterna, Pensionskyddscentralen och en besvärinstans enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att

1) av en arbetsgivare eller någon annan som betalar ersättning på basis av utfört arbete, en försäkrings- och pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring och av myndigheter och andra instanser på vilka offentlighetslagen tillämpas få de uppgifter som är nödvändiga för avgörande av ett anhängigt försäkrings-, pensions- eller förmånsärende eller som annars är nödvändiga vid verkställigheten av uppgifter som föreskrivs i denna lag eller i lagen om Pensionskyddscentralen, i EU:s grundförordning om social trygghet eller EU:s tillämpningsförordning om social trygghet eller i en överenskommelse om social trygghet,

199 §

Pensionskyddscentralens rätt att få uppgifter för utövande av tillsyn

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Pensionskyddscentralen rätt att av en arbetsgivare, av en försäkrings- och pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring, av myndigheter och av andra instanser på vilka offentlighetslagen tillämpas få de uppgifter som är nödvändiga för fullgörandet av den tillsynsskyldighet som föreskrivs i 186 § 1 mom. Pensionskyddscentralen har dessutom rätt att för nämnda ändamål av skattemyndigheterna i form av massinformation få namn, företags- och organisationsnummer eller arbetsgivares personbeteckningar, kontaktuppgifter och årsanmälningar eller motsvarande uppgifter samt bransch beträffande de arbetsgivare som betalat lön eller annat vederlag till arbetstagare, samt även uppgifter om vederlag för arbete och därtill anslutna arbetsgivarprestationer som arbetsgivarna har betalat.

Pensionskyddscentralen har rätt att få de i 1 mom. avsedda uppgifterna, även om Pensionskyddscentralen inte i sin begäran om uppgifter har preciserat de arbetsgivare som i form av massinformation blir föremål för tillsynsförfarande och även om tillsynsförfarandet ännu inte är anhängigt. Pensionskyddscentralen har vidare rätt att få ovannämnda massinformation, även om beskattningen inte ännu har fastställts. För verkställigheten av ett tillsynsuppdrag har Pensionskyddscentralen rätt att samköra och behandla i 1 mom. avsedda personuppgifter. Samkörda uppgifter får förvaras fem år men längst tills tillsynsförfarandet avslutats. Samkörda uppgifter får inte vidareutlämnas.

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Pensionskyddscentralen rätt att få följande uppgifter om specificerade aktörer som är behövliga för fullgörande av den tillsynsskyldighet som anges i 186 § 1 mom.:

1) av arbetarskyddsmyndigheterna de individualiseringsuppgifter om arbetstagare och arbetsgivare som framgår av förteckningen över dem som arbetar på en gemensam byggarbetsplats, uppgifter om vilket datum arbetet har börjat och slutat samt kontaktuppgifter för arbetsgivarens företrädare,

2) av Skatteförvaltningen uppgifter som huvudentreprenören eller någon annan huvudsaklig genomförare av byggprojektet på den gemensamma byggarbetsplatsen lämnat in till Skatteförvaltningen om de arbetstagare och egenföretagare som arbetar på den gemensamma byggarbetsplatsen inklusive individualiseringsuppgifter, uppgifter om arbetstagarnas uppskattade arbetstider på byggarbetsplatsen, uppgifter om arbetsavtals- och uppdragsförhållandenas typ, uppgifter om utländska arbetstagares försäkringar, uppgifter om arbetsgivare och den som låter utföra hyrt arbete inklusive individualiserings- och kontaktuppgifter samt uppgifter om byggarbetsplatsens läge,

3) av Skatteförvaltningen uppgifter som den som beställt byggtjänster har lämnat in till Skatteförvaltningen om entreprenörerna inklusive individualiserings- och kontaktuppgifter, uppgifter om entreprenadbelopp, uppgifter om avtalsenligt start- och slutdatum för entreprenaden, uppgifter om uppdragens karaktär samt uppgifter om byggarbetsplatsens läge.

Uppgifter som avses i denna paragraf får sökas genom teknisk anslutning eller på något annat sätt i elektronisk form utan samtycke av den vars intressen tystnadsplikten är avsedd att skydda.

205 §

Utlämnande av uppgifter för utredning av brott och missbruk

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har pensionsanstalterna och Pensionsskyddscentralen för utredande av brott och missbruk rätt att lämna ut på verkställigheten av denna lag baserade uppgifter till ett ministerium, skatteförvaltningen och sådana anstalter eller sammanslutningar som sköter det lagstadgade systemet för social trygghet och som administrerar sociala förmåner som påverkas av arbete som försäkras enligt denna lag eller en pension enligt denna lag.

Följande uppgifter kan lämnas ut:

- 1) personbeteckning och övriga identifieringsuppgifter,
- 2) uppgifter om utbetalda pensioner,
- 3) uppgifter om arbetsgivaren samt om arbete och inkomster som ska försäkras, och
- 4) andra därmed jämförbara uppgifter som är nödvändiga för samkörning av personuppgifter och andra tillsynsåtgärder av engångsnatur som vidtas för att utreda brott och missbruk som riktar sig mot den sociala tryggheten.

Pensionsanstalterna och Pensionskyddscentralen har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att även till förundersöknings- och åklagarmyndigheterna lämna ut uppgifter som nämns i 2 mom. till den del dessa är nödvändiga för utredande av brott och väckande av åtal.

206 §

Pensionsanstalternas och Pensionskyddscentralens rätt att lämna ut uppgifter på eget initiativ

Utöver det som föreskrivs i offentlighetslagen har pensionsanstalterna och Pensionskyddscentralen rätt att, trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, lämna ut uppgifter som grundar sig på verkställigheten av denna lag enligt följande:

1) till vederbörande myndighet och organ får lämnas ut uppgifter som är nödvändiga för verkställigheten av uppgifter enligt EU:s grundförordning om social trygghet eller en överenskomst om social trygghet,

2) till skatteförvaltningen får lämnas ut de uppgifter som den behöver för fullgörande av den övervakningsskyldighet som föreskrivs i lagen om förskottsuppbörd, om det finns skäl att misstänka att arbetsgivaren inte har fullgjort sin innehållningsskyldighet,

3) till en registeransvarig som bedriver kreditupplysningsverksamhet får lämnas ut sådana uppgifter om en enligt denna lag utsökningsbar arbetspensionsförsäkringsavgiftsfordran hos arbetsgivaren som den registeransvarige enligt lag har rätt att föra in i kreditupplysningsregistret,

4) till arbetarskyddsmyndigheten sådana uppgifter som är nödvändiga för att myndigheten ska kunna fullgöra sin tillsynsskyldighet enligt lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitande av utomstående arbetskraft (1233/2006), när det finns skäl att miss-

tänka att en beställare har försummat sin utredningsskyldighet eller att beställarens avtalspart har lämnat felaktiga intyg över att pensionsförsäkringsskyldigheten har uppfyllts eller pensionsförsäkringsavgifter betalats,

5) till arbetslöshetsförsäkringsfonden får lämnas ut uppgifter som är nödvändiga för att fonden ska kunna fullgöra sin tillsynsskyldighet enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998), när det finns skäl att misstänka att en arbetsgivare har försummat att betala arbetslöshetsförsäkringspremier,

6) till Olycksfallsförsäkringscentralen och försäkringsbolag som verkställer lagstadgad olycksfallsförsäkring får lämnas ut nödvändiga uppgifter om arbetsgivaren och försäkringen i syfte att fullfölja en för centralen och bolagen lagstadgad tillsynsuppgift, om det finns skäl att misstänka att en arbetsgivare inte har uppfyllt sin lagstadgade avgifts- och försäkringsplikt.

Sekretessbelagda uppgifter som erhållits med stöd av 1 mom. 1, 2 och 4—6 punkten får lämnas vidare när de behövs för att utreda brott och väcka åtal. Uppgifterna ska utplånas genast när de inte längre behövs.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 92 § 1 mom. 1 och 2 punkten tillämpas redan från och med den 2016.

Denna lag tillämpas även på bestämmande av sådan arbetspensionsförsäkringsavgift och på sådan utan grund betald arbetspensionsförsäkringsavgift som grundar sig på arbetsinkomster som betalats före lagens ikraftträdande. Återbetalning av en arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund och som avses i 162 § i denna lag preskriberas dock tidigast ett år efter lagens ikraftträdande, om inte återbetalningen enligt de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande preskriberas före det.

2.

Lag

om ändring av lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) 7 § och 27 §
2 mom. samt
fogas till 30 b §, sådan den lyder i lagarna 1210/2013 och 70/2016, nya 5 och 6 mom. som
följer:

7 §

Vad som i 37, 107, 107 a, 107 b och 108—111 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om arrangemanget med sista pensionsanstalt tillämpas inte när den som ansöker om pension får eller på basis av en ansökan som anhängiggjorts före den 1 januari 2004 har rätt att få pension som grundar sig på det egna arbetsavtals- eller tjänsteförhållandet eller den egna företagarverksamheten eller pension enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990), avträdelseersättning enligt lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare (1330/1992) eller avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994), och han eller hon ansöker om ny pension eller förlängning av en pension som beviljats tidigare. De nämnda bestämmelserna tillämpas inte heller när pension som beviljats på basis av en före den 1 januari 2004 anhängiggjord ansökan och som senare avbrutits börjar betalas ut på nytt. Om en förmånslåtare vid sin död fick en sådan pension på vilken de ovannämnda bestämmelserna i lagen om pension för arbetstagare inte har tillämpats, ska dessa bestämmelser inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

27 §

En arbetstagare som avses i 1 mom. har rätt till oreducerad ålderspension vid fyllda 63 år. Fortsätter arbetstagaren dock i deltidarbete efter att ha fyllt 65 år, omvandlas deltidspensionen vid ingången av kalendermånaden efter den under vilken 65 års ålder uppnåtts till en lika stor ålderspension. I pension på grundval av arbetsinkomsterna intjänas då 1,5 procent per år under tiden mellan ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren fyller 65 år och utgången av den kalendermånad under vilken arbetstagaren fyller 68 år. Börjar ålderspensionen för deltidarbetet senare än från ingången av månaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts, höjs den uppskjutna pensionsdelen på det sätt som föreskrivs i 12 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare, i den lydelse momentet hade den 31 december 2016. Vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas också när ny pension beviljas efter en sådan deltidspension i fråga om vilken pensionsfallet hade inträffat före den 1 januari 2005.

30 b §

Om arbetsgivaren eller arbetstagaren observerar fel eller brister i de uppgifter som påverkar den tilläggspensionsförsäkring eller den tilläggspension som avses i 1 mom., ska arbetsgivaren eller arbetstagaren hos pensionsanstalten framställa ett yrkande på att uppgifterna korrigeras

RP 120/2016 rd

senast den 31 december 2020. Arbetsgivaren eller arbetstagaren ska vid behov lägga fram sådan utredning om grunderna för sitt yrkande som skäligen kan förutsättas av honom eller henne. Pensionsanstalten ska senast den 20 juni 2021 bestämma en sådan försäkringsavgift för tilläggs pensionsförsäkringen som föranleds av korrigeringen av uppgifterna. Närmare föreskrifter om bestämmande av försäkringsavgiften för tilläggs pensionsförsäkringen meddelas i de beräkningsgrunder som utfärdats och fastställts av social- och hälsovårdsministeriet och som avses i 166 § i lagen om pension för arbetstagare.

Om arbetsgivaren eller arbetstagaren den 1 januari 2021 eller därefter meddelar att det finns fel eller brister i de uppgifter som påverkar tilläggs pensionsförsäkringen eller tilläggs pensionen, korrigerar pensionsanstalten felen eller bristerna, om de beror på pensionsanstalten. Arbetsgivaren eller arbetstagaren ska vid behov lägga fram sådan utredning om grunderna för sitt yrkande som skäligen kan förutsättas av honom eller henne. Pensionsanstalten meddelar beslut i ärendet.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om ändring av lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016) 1 § 4 mom., 3 och 5 § och 8 § 4 mom. samt
fogas till lagen en ny 7 a § som följer:

1 §

Ikraftträdande

Bestämmelserna i 92 § 1 mom. 6 punkten och 95 § 2 mom. i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare tillämpas på ersättning enligt patientskadelagen (585/1986) och lagen om ansvar i spårtrafik (113/1999) i fråga om skadefall som inträffar den 1 januari 2017 eller därefter.

3 §

Uppskovsförhöjning

Om ålderspensionen för arbetstagare födda 1939 eller tidigare skjuts upp, höjs pensionen med 0,6 procent för varje månad med vilken begynnelsepunkten för pensionen skjuts upp från ingången av månaden efter den då 65 års ålder uppnåtts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 65 års ålder uppnås.

Om ålderspensionen för arbetstagare födda 1940—1948 skjuts upp, höjs pensionen med 0,4 procent för varje månad med vilken begynnelsepunkten för pensionen skjuts upp från ingången av månaden efter den då 68 års ålder uppnåtts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 68 års ålder uppnås.

En arbetstagare född 1948 eller tidigare har för arbete som utförts vid sidan av pensionen rätt till uppskovsförhöjning till och med den 31 december 2016 enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

För arbetstagare födda 1949—1953 beräknas den uppskovsförhöjning som avses i 12 och 16 § i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare tidigast från och med den 1 januari 2017.

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning, om han eller hon får avträdelsetöd enligt lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare (1293/1994).

5 §

Deltidspension och partiell förtida ålderspension

På sådan deltidspension för arbetstagare födda före 1956 som börjat den 1 januari 2017 eller tidigare tillämpas de bestämmelser som var i kraft den 31 december 2016, och på minskning av efterlevandepension som erhålls av en efterlevande make som får deltidspension tillämpas 91 § i lagen om pension för arbetstagare, sådan paragrafen lydde den 31 december 2016. Dessutom ska 23 och 24 § i lagen om pension för arbetstagare tillämpas på annan pension efter deltidspension samt 179 § i den lagen på kostnadsfördelningen av till ålderspension motsvarande deltidspension ändrad pension, sådana paragraferna lydde den 31 december 2016. För deltidarbete som utförts jämsides med deltidspensionen tjänas pension in för arbetsinkomsterna varje år på det sätt som föreskrivs i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare och i 4 § i denna lag. Om deltidspensionen har varit indragen utan avbrott i över sex månader, har arbetstagaren inte längre rätt att få deltidspension.

Arbetstagare födda 1948 eller tidigare har inte rätt till partiell förtida ålderspension.

7 a §

Tidigareläggning av ålderspension som beviljas vid sänkt pensionsålder efter partiell förtida ålderspension

Om ålderspension beviljas efter partiell förtida ålderspension vid sänkt pensionsålder enligt någon av arbetspensionslagarna, minskas den andel av grunden för den partiella förtida ålderspensionen som ännu inte beviljats och som avses i 18 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare med 0,4 procent för varje månad som begynnelsepunkten för pensionen tidigareläggs före den lägsta åldern för ålderspension enligt 11 § i den lagen.

8 §

Rätt till pension enligt pensionsåldern i tilläggsarrangemang

När pension beviljas enligt lagen om pension för arbetstagare i de fall som avses i 1—3 mom. minskas pensionen varaktigt med 0,4 procent för varje månad som pensionen börjar före den lägsta ålder för ålderspension som föreskrivs för arbetstagaren i 11 § 2 mom. i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare. När pension beviljas enligt lagen om pension för arbetstagare i de fall som avses i sista meningen i 3 mom. görs det ovannämnda avdraget dock inte från pensionen. Närmare bestämmelser om minskning av pensionen enligt lagen om pension för arbetstagare utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

4.

Lag

om ändring av lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om pension för företagare (1272/2006) 84 § 3 mom., sådant det lyder i lag 888/2014,

ändras 2 § 1 mom. 9 punkten, 9 § 3 mom., 40 §, 62 § 2 mom., 65 § 3 mom., 72 § 1 mom., 73 §, 74 § 1 mom., 84 a §, 85 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 103 och 135 § och rubriken för 152 §,

av dem 2 § 1 mom. 9 punkten sådan den lyder i lag 875/2015, 9 § 3 mom., 62 § 2 mom. och 85 § 1 mom. 1 och 2 punkten sådana de lyder i lag 72/2016, 40 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 875/2015 samt 84 a § sådan den lyder i lagarna 888/2014 och 72/2016, samt

fogas till 68 § 3 mom. en ny 3 punkt, i stället för den 3 punkt som upphävts genom lag 1206/2009, till 107 §, sådan den lyder delvis ändrad genom lag 72/2016, ett nytt 5 mom. och till 152 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 527/2009 och 355/2010, ett nytt 3 mom. som följer:

2 §

Centrala definitioner

I denna lag avses med

9) *oavlönad tid* den tid under vilken en företagare har erhållit moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar (/), alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002), inkomstrelaterad dagpenning eller utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991), dagpenning enligt trafikförsäkringslagen (279/1959), dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990) eller dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015),

9 §

Ålderspensionens belopp

En företagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått arbetslöshetsförmån eller invalid- eller sjukpension.

40 §

Betalning av invalidpension och arbetslivspension retroaktivt

Invalidpension betalas inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än sex månader före månaden för ansökan om pension.

Om invalidpension beviljas retroaktivt betalas pensionen inte för den tid för vilken företagaren har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.

Om invalidpension beviljas retroaktivt och det för samma tid har betalats någon annan rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner än den rehabiliteringspenning till pensionstagare som avses i 34 § i den lagen, betalas invalidpension till en företagare för denna tid endast till den del dess belopp överstiger beloppet av rehabiliteringspenningen.

Beviljas invalidpension retroaktivt såsom delinvalidpension eller full invalidpension på basis av 38 § 2 mom. och har för samma tid utbetalats sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpension för denna tid till den del dess belopp överstiger beloppet av dagpenningen.

Vad som föreskrivs i 2 och 3 mom. tillämpas på betalning av arbetslivspension retroaktivt.

62 §

Pensionstillväxt

Till pension berättigar inte den totala arbetsinkomsten under det år under vilket arbetsoförmågan började och inte heller de inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid, om den återstående tiden vid bestämmande av invalidpensionen har räknats som till pension berättigande tid på det sätt som föreskrivs i 63 §.

65 §

Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört

Har företagaren utöver invalidpension enligt denna lag fått invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag och som hänför sig till den invalidpension som upphört samma relativa andel av de inkomster för återstående tid som hänför sig till de invalidpensioner som företagaren erhållit som den andel den totala arbetsinkomsten enligt denna lag utgör av summan av arbetsinkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 70 och 72 §.

RP 120/2016 rd

68 §

Oavlönad tid som berättigar till pension

De inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid betraktas som inkomster under det kalenderår till vilket förmånstiden hänför sig. De inkomster som ligger till grund för förmånerna berättigar till pension enligt följande:

3) 65 procent av den lön som ligger till grund för dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar för den tid för vilken dagpenning vid smittsam sjukdom har betalats till företagaren,

72 §

Fastställande av pension för återstående tid på grundval av inkomst under mindre än fem år

Har en företagare till pension berättigande arbetsförtjänster endast under det år under vilket arbetsförmågan började eller året innan, beaktas vid bestämmande av inkomsten för återstående tid även inkomsterna under det år då arbetsförmågan började fram till utgången av den månad under vilken företagaren har blivit arbetsförmögen.

73 §

Andel enligt denna lag av inkomster för återstående tid

Beaktas återstående tid i en företagares pension på basis av flera olika arbetspensionslagar, utgör inkomsten för återstående tid enligt denna lag en lika stor andel av summan av inkomsterna för återstående tid som den andel de totala arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av de sammanlagda arbetsinkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 70 eller 72 §.

74 §

Pension på tidigare grunder

Beviljas en företagare som fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna invalidpension på grund av arbetsförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att rehabiliteringspenningensperioden löpte ut, bestäms invalidpensionen på samma grunder som den rehabiliteringspenning som beviljades först, dock utan den 33 procents förhöjning som hänför sig till rehabiliteringspenningen.

84 a §

Justering av efterlevandepension

Efterlevandepensionen justeras om den efterlevande makens förhållanden förändras så att förutsättningarna i 84 § 1 mom. inte längre uppfylls.

Om en kalkylerad invalidpension har beaktats som den efterlevande makens egen pension när efterlevandepensionen minskades första gången eller om minskningen av efterlevandepensionen har gjorts i enlighet med 84 §, ska efterlevandepensionen justeras när den efterlevande maken beviljas ålderspension, arbetslivspension eller invalidpension enligt arbetspensionslagarna eller därmed jämförbara lagar.

Efterlevandepensionen ska justeras också om den invalidpension som den efterlevande maken får och som beaktats vid minskningen av efterlevandepensionen upphör och den efterlevande maken senare beviljas någon annan ny pension som inte är partiell förtida ålderspension och som bestämmelserna i 74 § om beviljande av pension på tidigare grunder inte tillämpas på.

Efterlevandepensionen justeras från den tidpunkt då pensionen enligt 2 eller 3 mom. börjar. När efterlevandepensionen minskas ska den pension beaktas som beviljats den efterlevande maken samt dessutom sådan pension som han eller hon före utgången av det år som föregick det år då den pensionen började, har tjänat in genom arbete för vilket han eller hon inte har beviljats pension.

85 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag dras det av en primär förmån som företagaren fått och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

1) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 68 § i den lagen och den dagpenning som betalas innan den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten uppnåtts och som grundar sig på det skadefall som avses i den paragrafen, samt den ersättning för inkomstbortfall från vilken dragits av en arbetspension enligt 202 § 2 mom. i den lagen,

2) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 58 § i den lagen och den dagpenning som betalas innan den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten uppnåtts och som grundar sig på det skadefall som avses i den paragrafen,

103 §

Betalning av rehabiliteringsförmån till arbetsgivaren

Om en företagare som får rehabiliteringspenning eller invalidpension och därtill anslutet rehabiliteringstillägg enligt denna lag är i sådan arbetsprövning eller arbetsträning för vilken han eller hon får lön av arbetsgivaren, betalas rehabiliteringspenningen eller invalidpensionen och därtill anslutet rehabiliteringstillägg för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som utbetalats i lön för samma tid.

Om en företagare som får rehabiliteringspenning eller invalidpension och därtill anslutet rehabiliteringstillägg enligt denna lag är i sådan arbetsprövning eller arbetsträning för vilken han eller hon får lön av arbetsgivaren för den tid under vilken företagaren i syfte att förhindra att en smittsam sjukdom sprids har förordnats att utebli från sitt förvärvsarbete, att isoleras eller att placeras i karantän, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som utbetalats i lön eller motsvarande ersättning för samma tid.

Rehabiliteringspenningen, invalidpensionen eller rehabiliteringstillägget betalas inte till arbetsgivaren till den del betalning med stöd av 104 § i denna lag samt 118 § i lagen om pension för arbetstagare ska ske till sjukförsäkringsfonden och inte heller när arbetsgivaren med stöd av någon annan lag har fått ersättning för den lön som denne betalat.

107 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Om pensionsanstalten till pensionstagarens konto i ett penninginstitut utan grund har betalat ut pension eller en annan förmån som hänför sig till tiden efter den månad då pensionstagaren avled, har pensionsanstalten rätt att av penninginstitutet få återbetalning utan dödsboets samtycke och utan återkravsbeslut.

135 §

Rättelse av lagakraftvunnet beslut på basis av ny utredning

Om ny utredning framkommer i ett ärende efter att pensionsanstaltens eller Pensionskyddscentralens beslut vunnit laga kraft ska ärendet prövas på nytt. Pensionsanstalten kan då bevilja en förvägrad pension eller justera en redan beviljad pension till ett större belopp. Pensionskyddscentralen kan på motsvarande sätt avgöra ett ärende som hör till dess uppgifter till en parts fördel. Även besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. Ett sådant beslut kan överklagas på det sätt som föreskrivs i 124—126 §.

152 §

Pensionsanstalternas och Pensionskyddscentralens rätt att lämna ut uppgifter

Sekretessbelagda uppgifter som erhållits med stöd av 1 mom. 1, 2 och 4 punkten får lämnas vidare när de behövs för att utreda brott och väcka åtal. Uppgifterna ska utplånas genast när de inte längre behövs.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 ____ .
Bestämmelserna i 85 § 1 mom. 1 och 2 punkten tillämpas redan från och med den 1 januari 2016.

5.

Lag

om ändring av lagen om införande av lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om pension för företagare (1273/2006) 5 § 1 mom.,
10 § och 27 § 2 mom. som följer:

5 §

Den åldersgräns på 18 år som avses i 4 § 1 mom. i lagen om pension för företagare tillämpas på företagareverksamhet som avses i den lagen och som bedrivs av företagare födda efter 1986, om verksamheten fortgår den 1 januari 2005 eller inleds därefter. Den övre åldersgräns för försäkringsskyldigheten som avses i det momentet tillämpas på företagarens i den lagen avsedda företagareverksamhet, om den fortgår den 1 januari 2005 eller inleds därefter och om den, tiden före nämnda tidpunkt medräknad, fortgår minst fyra månader utan avbrott.

10 §

Vad som i 37, 107, 107 a, 107 b och 108—111 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om arrangemanget med sista pensionsanstalt tillämpas inte när den som ansöker om pension får eller på basis av en ansökan som anhängiggjorts före den 1 januari 2004 har rätt att få pension som grundar sig på det egna arbetsavtals- eller tjänsteförhållandet eller den egna företagareverksamheten eller pension enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990), avträdelseersättning enligt lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare (1330/1992) eller avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994), och han eller hon ansöker om ny pension eller förlängning av en pension som beviljats tidigare. De nämnda bestämmelserna tillämpas inte heller när pension som beviljats på basis av en före den 1 januari 2004 anhängiggjord ansökan och som senare avbrutits börjar betalas ut på nytt. Om en förmånsåtagare vid sin död fick en sådan pension på vilken de ovannämnda bestämmelserna i lagen om pension för arbetstagare inte har tillämpats, ska dessa bestämmelser inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

27 §

En företagare som avses i 1 mom. har rätt till oreducerad ålderspension vid fyllda 63 år. Fortsätter företagaren dock i deltidarbete efter att ha fyllt 65 år, omvandlas deltidspensionen vid ingången av kalendermånaden efter den under vilken 65 års ålder uppnåtts till en lika stor ålderspension. I pension på grundval av arbetsförtjänsterna intjänas då 1,5 procent per år under tiden mellan ingången av kalendermånaden efter den under vilken företagaren fyller 65 år och utgången av den kalendermånad under vilken företagaren fyller 68 år. Börjar ålderspensionen för deltidarbetet senare än från ingången av månaden efter den under vilken 68 års ål-

RP 120/2016 rd

der uppnåtts, höjs den uppskjutna pensionsdelen på det sätt som föreskrivs i 9 § 3 mom. i lagen om pension för företagare, i den lydelse momentet hade den 31 december 2016. Vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas också när ny pension beviljas efter en sådan deltidspension i fråga om vilken pensionsfallet hade inträffat före den 1 januari 2005.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

6.

Lag

om ändring av lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för företagare (74/2016) 1, 3, 5 och 8 § samt
fogas till lagen en ny 7 a § som följer:

1 §

Ikraftträdande

Lagen om ändring av lagen om pension för företagare (72/2016) träder i kraft den 1 januari 2017. Den tillämpas från och med den 1 januari 2017 på pensioner där pensionsfallet inträffar den 1 januari 2017 eller därefter samt på företagareverksamhet som avses i lagen om pension för företagare (1272/2006).

Bestämmelserna i 85 § 1 mom. 6 punkten och 88 § 2 mom. i lagen om ändring av lagen om pension för företagare tillämpas på ersättning enligt patientskadlagen (585/1986) och lagen om ansvar i spårtrafik (113/1999) i fråga om skadefall som inträffar den 1 januari 2017 eller därefter.

3 §

Uppskovsförhöjning

Om ålderspensionen för företagare födda 1939 eller tidigare skjuts upp, höjs pensionen med 0,6 procent för varje månad med vilken begynnelsestidpunkten för pensionen skjuts upp från ingången av månaden efter den då 65 års ålder uppnått. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 65 års ålder uppnås.

Om ålderspensionen för företagare födda 1940—1948 skjuts upp, höjs pensionen med 0,4 procent för varje månad med vilken begynnelsestidpunkten för pensionen skjuts upp från ingången av månaden efter den då 68 års ålder uppnått. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 68 års ålder uppnås.

En företagare född 1948 eller tidigare har för arbete som utförts vid sidan av pensionen rätt till uppskovsförhöjning till och med den 31 december 2016 enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

För företagare födda 1949—1953 beräknas den uppskovsförhöjning som avses i 9 och 13 § i lagen om ändring av lagen om pension för företagare tidigast från och med den 1 januari 2017.

En företagare har inte rätt till uppskovsförhöjning, om han eller hon får avträdelsetöd enligt lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare (1293/1994).

RP 120/2016 rd

5 §

Deltidspension och partiell förtida ålderspension

På deltidspension som börjat den 1 januari 2017 eller tidigare för företagare födda före 1956 tillämpas de bestämmelser som var i kraft den 31 december 2016, och på minskning av efterlevandepension som erhålls av en efterlevande make som får deltidspension tillämpas 84 § i lagen om pension för företagare, sådan paragrafen lydde den 31 december 2016. Dessutom ska 20 och 21 § i lagen om pension för företagare tillämpas på annan pension efter deltidspension samt 139 § i den lagen på kostnadsfördelningen av till ålderspension motsvarande deltidspension ändrad pension, sådana paragraferna lydde den 31 december 2016. För deltidarbete som utförts jämsides med deltidspensionen tjänas pension in på basis av respektive års arbetsförtjänster på det sätt som föreskrivs i lagen om ändring av lagen om pension för företagare och i 4 § i denna lag. Om deltidspensionen har varit indragen utan avbrott i över sex månader, har företagaren inte längre rätt att få deltidspension.

Företagare födda 1948 eller tidigare har inte rätt till partiell förtida ålderspension.

7 a §

Tidigareläggning av ålderspension som beviljas vid sänkt pensionsålder efter partiell förtida ålderspension

Om ålderspension beviljas efter partiell förtida ålderspension vid sänkt pensionsålder enligt någon av arbetspensionslagarna, minskas den andel av grunden för den partiella förtida ålderspensionen som ännu inte beviljats och som avses i 15 § 2 mom. i lagen om pension för företagare med 0,4 procent för varje månad som begynnelsestidpunkten för pensionen tidigareläggs före den lägsta åldern för ålderspension enligt 8 § i den lagen.

8 §

Rätt till pension enligt pensionsåldern i tilläggs pensionsarrangemang

Om en person enligt 8 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016) eller 30 b § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) har rätt till ålderspension vid en lägre pensionsålder än sin lägsta ålder för ålderspension enligt 8 § i lagen om pension för företagare, har han eller hon från samma tidpunkt även rätt till pension enligt lagen om pension för företagare. Pensionen enligt lagen om pension för företagare minskas då med 0,4 procent för varje månad som begynnelsestidpunkten för pensionen tidigareläggs före ingången av månaden efter den då företagaren uppnår den lägsta åldern för ålderspension. När pension beviljas enligt lagen om pension för företagare i de fall som avses i sista meningen i 8 § 3 mom. i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016) görs det ovannämnda avdraget dock inte från pensionen. Närmare bestämmelser om minskning av pensionen enligt lagen om pension för företagare utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

7.

Lag

om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) 32 § 3 mom., 53 §, 68 § 2 mom., 71 § 3 mom. och 138 § 5 mom. 7 punkten, av dem 32 § 3 mom. och 68 § 2 mom. sådana de lyder i lag 75/2016 och 53 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 976/2015, samt *fogas* till 101 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 75/2016, ett nytt 5 mom. som följer:

32 §

Ålderspensionens belopp

En lantbruksföretagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått arbetslöshetsförmån eller invalid- eller sjukpension.

53 §

Betalning av invalidpension och arbetslivspension retroaktivt

Invalidpension betalas inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än sex månader före månaden för ansökan om pension.

Om invalidpension beviljas retroaktivt betalas pensionen inte för den tid för vilken lantbruksföretagaren har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.

Om invalidpension beviljas retroaktivt och det för samma tid har betalats någon annan rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner än den rehabiliteringspenning till pensionstagare som avses i 34 § i den lagen, betalas invalidpension till en lantbruksföretagare för denna tid endast till den del dess belopp överstiger beloppet av rehabiliteringspenningen.

Beviljas invalidpension retroaktivt såsom delinvalidpension eller full invalidpension på basis av 52 § 2 mom. och har för samma tid utbetalats sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpension för denna tid till den del dess belopp överstiger beloppet av dagpenningen.

Vad som föreskrivs i 2 och 3 mom. tillämpas på betalning av arbetslivspension retroaktivt.

RP 120/2016 rd

68 §

Pensionstillväxt

Till pension berättigar inte den totala arbetsinkomsten under det år under vilket arbetsförmågan började och inte heller de inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid, om den återstående tiden vid bestämmande av invalidpensionen har räknats som till pension berättigande tid på det sätt som föreskrivs i 70 §.

71 §

Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört

Har lantbruksföretagaren utöver invalidpension enligt denna lag fått invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag och som hänför sig till den invalidpension som upphört samma relativa andel av de inkomster för återstående tid som hänför sig till de invalidpensioner som lantbruksföretagaren erhållit som den andel den totala arbetsinkomsten enligt denna lag utgör av summan av arbetsinkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 76 och 78 § i lagen om pension för arbetstagare.

101 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Om pensionsanstalten till en pensionstagares konto i ett penninginstitut utan grund har betalat ut sådan pension eller en annan förmån som hänför sig till tiden efter den månad då pensionstagaren avled, har pensionsanstalten rätt att av penninginstitutet få återbetalning utan dödsboets samtycke och utan återkravsbeslut.

138 §

Tillämpliga bestämmelser

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas utöver det som föreskrivs i detta kapitel vad som i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs i

7) 206 § om rätten att lämna ut uppgifter,

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

8.

Lag

om ändring av lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare (1281/2006) 5 § 1 mom., 9 § och 26 § 2 mom. som följer:

5 §

Den åldersgräns på 18 år som avses i 7 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare tillämpas på lantbruksföretagarverksamhet som avses i den lagen och som bedrivs av lantbruksföretagare födda efter 1986, om verksamheten fortgår den 1 januari 2005 eller inleds därefter. Den övre åldersgräns för försäkringsskyldigheten som avses i samma moment tillämpas på lantbruksföretagarens i den lagen avsedda lantbruksföretagarverksamhet, om den fortgår den 1 januari 2005 eller inleds därefter och om den, tiden före nämnda tidpunkt medräknad, fortgår minst fyra månader utan avbrott.

9 §

Vad som i 37, 107, 107 a, 107 b och 108—111 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om arrangemanget med sista pensionsanstalt tillämpas inte när den som ansöker om pension får eller på basis av en ansökan som anhängiggjorts före den 1 januari 2004 har rätt att få pension som grundar sig på det egna arbetsavtals- eller tjänsteförhållandet eller den egna lantbruksföretagarverksamheten eller företagaverksamheten eller pension enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990), avträdelseersättning enligt lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare (1330/1992) eller avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994), och han eller hon ansöker om ny pension eller förlängning av en pension som beviljats tidigare. De nämnda bestämmelserna tillämpas inte heller när pension som beviljats på basis av en före den 1 januari 2004 anhängiggjord ansökan och som senare avbrutits börjar betalas ut på nytt. Om en förmånslätare vid sin död fick en sådan pension på vilken de ovannämnda bestämmelserna i lagen om pension för arbetstagare inte har tillämpats, ska dessa bestämmelser inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

26 §

En lantbruksföretagare som avses i 1 mom. har rätt till oreducerad ålderspension vid fyllda 63 år. Fortsätter lantbruksföretagaren dock i deltidsarbete efter att ha fyllt 65 år, omvandlas deltidspensionen vid ingången av kalendermånaden efter den under vilken 65 års ålder uppnåtts till en lika stor ålderspension. I pension på grundval av arbetsförtjänsterna intjänas då 1,5 procent per år under tiden mellan ingången av kalendermånaden efter den under vilken lantbruksföretagaren fyller 65 år och utgången av den kalendermånad under vilken lantbruksföretagaren fyller 68 år. Börjar ålderspensionen för deltidsarbetet senare än från ingången av

RP 120/2016 rd

månaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts, höjs den uppskjutna pensionsdelen på det sätt som föreskrivs i 32 § 4 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare, i den lydelse momentet hade den 31 december 2016. Vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas också när ny pension beviljas efter en sådan deltidspension i fråga om vilken pensionsfallet hade inträffat före den 1 januari 2005.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

9.

Lag

om ändring av lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare (77/2016) 3, 5 och 8 § samt
fogas till lagen en ny 7 a § som följer:

3 §

Uppskovsförhöjning

Om ålderspensionen för lantbruksföretagare födda 1939 eller tidigare skjuts upp, höjs pensionen med 0,6 procent för varje månad med vilken begynnelsepunkten för pensionen skjuts upp från ingången av månaden efter den då 65 års ålder uppnåts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 65 års ålder uppnås.

Om ålderspensionen för lantbruksföretagare födda 1940—1948 skjuts upp, höjs pensionen med 0,4 procent för varje månad med vilken begynnelsepunkten för pensionen skjuts upp från ingången av månaden efter den då 68 års ålder uppnåts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 68 års ålder uppnås.

En lantbruksföretagare född 1948 eller tidigare har för arbete som utförts vid sidan av pensionen rätt till uppskovsförhöjning till och med den 31 december 2016 enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

För lantbruksföretagare födda 1949—1953 beräknas den uppskovsförhöjning som avses i 32 och 36 § i lagen om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare tidigast från och med den 1 januari 2017.

En lantbruksföretagare har inte rätt till uppskovsförhöjning, om han eller hon får avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994).

5 §

Deltidspension och partiell förtida ålderspension

På deltidspension som börjat den 1 januari 2017 eller tidigare för lantbruksföretagare födda före 1956 tillämpas de bestämmelser som var i kraft den 31 december 2016, och på minskning av efterlevandepension som erhålls av en efterlevande make som får deltidspension tillämpas 91 § i lagen om pension för arbetstagare, sådan paragrafen lydte den 31 december 2016. Dessutom ska 23 och 24 § i lagen om pension för arbetstagare, sådana paragraferna lydte den 31 december 2016, tillämpas på annan pension efter deltidspension. För deltidsarbete som utförts jämsides med deltidspensionen tjänas pension in på basis av respektive års arbetsförtjäns-

RP 120/2016 rd

ter på det sätt som föreskrivs i lagen om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare och i 4 § i denna lag. Om deltidspensionen har varit indragen utan avbrott i över sex månader har lantbruksföretagaren inte längre rätt att få deltidspension.

Lantbruksföretagare födda 1948 eller tidigare har inte rätt till partiell förtida ålderspension.

7 a §

Tidigareläggning av ålderspension som beviljas vid sänkt pensionsålder efter partiell förtida ålderspension

Om ålderspension beviljas efter partiell förtida ålderspension vid sänkt pensionsålder enligt någon annan arbetspensionslag än lagen om pension för lantbruksföretagare, minskas den andel av grunden för den partiella förtida ålderspensionen som ännu inte beviljats och som avses i 38 § 2 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare med 0,4 procent för varje månad som begynnelsestidpunkten för pensionen tidigareläggs före den lägsta åldern för ålderspension enligt 31 § i den lagen.

8 §

Rätt till pension enligt pensionsåldern i tilläggsarrangemang

Om en person enligt 8 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016) eller 30 b § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) har rätt till ålderspension vid en lägre pensionsålder än sin lägsta ålder för ålderspension enligt 31 § i lagen om pension för lantbruksföretagare, har han eller hon från samma tidpunkt även rätt till pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Pensionen enligt lagen om pension för lantbruksföretagare minskas då med 0,4 procent för varje månad som begynnelsestidpunkten för pensionen tidigareläggs före ingången av månaden efter den då lantbruksföretagaren uppnår den lägsta åldern för ålderspension. När pension beviljas enligt lagen om pension för lantbruksföretagare i de fall som avses i sista meningen i 8 § 3 mom. i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016) görs det ovannämnda avdraget dock inte från pensionen. Närmare bestämmelser om minskning av pensionen enligt lagen om pension för lantbruksföretagare utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

10.

Lag

om ändring av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 96 § 3 mom., sådant det lyder i lag 885/2014,

ändras 2 § 1 mom. 6 punkten, 11 § 3 mom., 43 §, 72 § 2 mom., 75 § 3 mom., 84 § 1 mom., 85 §, 86 § 1 mom., 96 a §, 97 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 114—116 §, 120 och 136 §, 156 § 1 mom., 158 §, 159 § 3 mom., 165 § och 215 § 4 mom. 6 punkten,

av dem 2 § 1 mom. 6 punkten, 11 § 3 mom., 72 § 2 mom., 97 § 1 mom. 1 och 2 punkten och 159 § 3 mom. sådana de lyder i lag 78/2016, 43 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 877/2015, 75 § 3 mom. sådant det lyder i lag 296/2015, 96 a § sådan den lyder i lagarna 885/2014 och 78/2016, 114 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 78/2016, 120 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1103/2008, 356/2010 och 78/2016, 156 § 1 mom. sådant det lyder i lag 629/2009 samt 158 § sådan den lyder i lag 1429/2011, samt

fogas till 80 § 3 mom. en ny 4 punkt, i stället för den 4 punkt som upphävts genom lag 1205/2009, och till 123 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 78/2016, ett nytt 5 mom. som följer:

2 §

Centrala definitioner

I denna lag avses med

6) *oavlönad tid* den tid under vilken en arbetstagare har fått moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar (/), alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002), inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991), dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015) eller lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990) eller dagpenning enligt trafikförsäkringslagen (279/1959),

11 §

Ålderspensionens belopp

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid som han eller hon har fått en arbetslöshetsförmån eller invalid- eller sjukpension.

43 §

Utbetalning av invalidpension och arbetslivspension retroaktivt

Invalidpension betalas inte ut utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än sex månader före månaden för ansökan om pension.

Om invalidpension beviljas retroaktivt, betalas pensionen inte ut för den tid för vilken arbetstagaren har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.

Om invalidpension beviljas retroaktivt och det för samma tid har betalats någon annan rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner än den rehabiliteringspenning till pensionstagare som avses i 34 § i den lagen, betalas invalidpension till en arbetstagare för denna tid endast till den del dess belopp överstiger beloppet av rehabiliteringspenningen.

Om invalidpension beviljas retroaktivt såsom delinvalidpension eller full invalidpension på basis av 41 § 2 mom. och det för samma tid har betalats ut sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpension ut för denna tid till den del dess belopp överstiger beloppet av dagpenningen.

Vad som föreskrivs i 2 och 3 mom. tillämpas vid retroaktiv utbetalning av arbetslivspension.

72 §

Pensionstillväxt

Till pension berättigar inte inkomsterna under det år under vilket arbetsoförmågan började, om den återstående tiden vid bestämmande av invalidpensionen har räknats som till pension berättigande tid på det sätt som föreskrivs i 73 §.

75 §

Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört

Om arbetstagaren utöver invalidpension enligt denna lag fått invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag och som hänför sig till den invalidpension som upphört samma relativa andel av de inkomster för återstående tid som hänför sig till de invalidpensioner som arbetstagaren erhållit som den andel arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av summan av arbetsinkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 82 och 84 §.

RP 120/2016 rd

80 §

Oavlönad tid som berättigar till pension

De inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid betraktas som inkomster under det kalenderår till vilket förmånstiden hänförs. De inkomster som ligger till grund för förmånerna berättigar till pension enligt följande:

4) 65 procent av den lön som ligger till grund för dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar för den tid för vilken dagpenning vid smittsam sjukdom har betalats till arbetstagaren,

84 §

Bestämmande av pension för återstående tid på grundval av inkomst under mindre än fem år

Om en arbetstagare har arbetsinkomster som berättigar till pension endast under det år under vilket arbetsförmågan började eller året innan, beaktas vid bestämmande av inkomsten för återstående tid även inkomsterna under det år då arbetsförmågan började fram till utgången av den månad under vilken arbetstagaren har blivit arbetsförmögen.

85 §

Andel enligt denna lag av inkomster för återstående tid

Om återstående tid i en arbetstagares pension beaktas på basis av flera olika arbetspensionslagar, utgör inkomsten för återstående tid enligt denna lag en lika stor andel av summan av inkomsterna för återstående tid som den andel av arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av summan av arbetsinkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 82 eller 84 §.

86 §

Pension på tidigare grunder

Om en arbetstagare som har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna beviljas invalidpension på grund av arbetsförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att rehabiliteringspenningensperioden löpte ut, bestäms invalidpensionen enligt samma grunder som den först beviljade rehabiliteringspenningen, dock utan den förhöjning på 33 procent som hänförs till rehabiliteringspenningen.

96 a §

Justering av efterlevandepension

Efterlevandepensionen ska justeras, om den efterlevande makens förhållanden förändras så att förutsättningarna enligt 96 § 1 mom. inte längre uppfylls.

Om en kalkylerad invalidpension har beaktats som den efterlevande makens egen pension när efterlevandepensionen minskades första gången eller om minskningen av efterlevande-

RP 120/2016 rd

pensionen har gjorts i enlighet med 96 §, ska efterlevandepensionen justeras när den efterlevande maken beviljas ålderspension, arbetslivspension eller invalidpension enligt arbetspensionslagarna eller därmed jämförbara lagar.

Efterlevandepensionen ska justeras också om den invalidpension som den efterlevande maken får och som beaktats vid minskningen av efterlevandepensionen upphör och den efterlevande maken senare beviljas någon annan ny pension som inte är partiell förtida ålderspension och som bestämmelserna i 86 § om beviljande av pension på tidigare grunder inte tillämpas på.

Efterlevandepensionen justeras från den tidpunkt då pensionen enligt 2 eller 3 mom. börjar. När efterlevandepensionen minskas ska den pension beaktas som beviljats den efterlevande maken samt dessutom sådan pension som han eller hon före utgången av det år som föregick det år då den pensionen började, har tjänat in genom arbete för vilket han eller hon inte har beviljats pension.

97 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag dras det av en primär förmån som arbetstagaren fått och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

1) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 68 § i den lagen och för den dagpenning som betalas innan den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten har uppnåtts och som baserar sig på det skadefall som avses i den paragrafen, samt den ersättning för inkomstbortfall från vilken dragits av en arbetspension enligt 202 § 2 mom. i den lagen,

2) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 58 § i den lagen och för den dagpenning som betalas innan den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten har uppnåtts och som baserar sig på det skadefall som avses i den paragrafen,

114 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till arbetsgivaren

Om pensionskassan har beviljat en arbetstagare invalidpension eller arbetslivspension retroaktivt och arbetsgivaren för samma tid har betalat arbetstagaren lön för sjukdomstid, betalas pensionen ut för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om en arbetstagare i stället för invalidpension har beviljats ålderspension retroaktivt på det sätt som avses i 52 § 3 mom. från ingången av månaden efter den under vilken lägsta ålder för ålderspension uppnåddes och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid med arbetsförmåga på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om pensionskassan retroaktivt har beviljat en arbetstagare invalidpension, arbetslivspension eller ålderspension i de fall som avses i 2 mom. och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för uppsägningstid i stället för lön för sjukdomstid, betalas pensionen ut för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om arbetsgivaren betalar lön till en arbetstagare för samma tid som den för vilken arbetstagaren får rehabiliteringspenning eller invalidpension och därtill anslutet rehabiliteringstillägg, betalas rehabiliteringspenningen eller invalidpensionen och därtill anslutna rehabiliteringstill-

RP 120/2016 rd

lägg för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som betalats i lön för samma tid.

Om pensionskassan har beviljat en arbetstagare pension retroaktivt för samma tid för vilken arbetsgivaren har betalat lön eller motsvarande ersättning till arbetstagaren för den tid under vilken arbetstagaren för förhindrande av spridning av en smittsam sjukdom har förordnats att utebli från sitt förvärvsarbete eller att hållas isolerad eller i karantän, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som för samma tid har betalats i lön eller som ersättning.

Rehabiliteringspenningen eller pensionen och rehabiliteringstillägget betalas inte till arbetsgivaren till den del betalning med stöd av 115 § ska ske till sjukförsäkringsfonden och inte heller när arbetsgivaren med stöd av någon annan lag har fått ersättning för lön som arbetsgivaren har betalat.

Vad som i 2 mom. föreskrivs om betalning av retroaktiv ålderspension till arbetsgivaren som ersättning för den lön för sjukdomstid som betalats för samma tid, tillämpas också om arbetstagaren beviljas ålderspension i stället för arbetslivspension på det sätt som avses i 53 i §.

115 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till sjukförsäkringsfonden

Om en arbetstagare har fått sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar för samma tid som den för vilken han eller hon beviljas ålderspension, betalas ålderspensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen till sitt belopp motsvarar den sjukdagpenning, partiella sjukdagpenning eller dagpenning vid smittsam sjukdom som har betalats ut för samma tid.

Om full invalidpension beviljas retroaktivt efter den primärtid som avses i 41 § 1 mom. och om det för samma tid har betalats sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen till sitt belopp motsvarar den sjukdagpenning eller partiella sjukdagpenning som har betalats ut för samma tid.

Om rehabiliteringspenning eller rehabiliteringstillägg beviljas retroaktivt för samma tid som den för vilken arbetstagaren har fått sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar, betalas rehabiliteringspenningen och rehabiliteringstillägget till sjukförsäkringsfonden till den del de till sina belopp motsvarar den sjukdagpenning, partiella sjukdagpenning eller dagpenning vid smittsam sjukdom som har betalats för samma tid.

Om arbetslivspension beviljas retroaktivt för samma tid som den för vilken arbetstagaren har fått sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas arbetslivspensionen till sjukförsäkringsfonden till den del den till sitt belopp motsvarar den sjukdagpenning eller partiella sjukdagpenning som har betalats ut för samma tid.

116 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten, ett organ som avses i socialvårdslagen eller kommunen

Om en arbetstagare har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska pensionskassan till Folkpensionsanstalten eller till det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) på dess yrkande betala den retroaktivt beviljade pensionen till den del pensionen till sitt belopp motsvarar det förskott som har betalats på utkomststödet.

Om en kommun eller samkommun har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård för en pensionsberättigad, ska pensionskassan på yrkande av kommunen eller sam-

RP 120/2016 rd

kommunen till kommunen eller samkommunen betala den pension som den pensionsberättigade har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård för att användas på det sätt som föreskrivs i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

120 §

Ordningen för utbetalning av pension

Om pension ska betalas till någon annan än pensionstagaren själv på basis av denna eller någon annan lag, och två eller flera myndigheter, kommuner, anstalter eller organ eller andra instanser har rätt till den, betalas pensionen i följande ordning:

- 1) till sjukförsäkringsfonden enligt 115 §,
- 2) som obetalda försäkringspremier till pensionsanstalten enligt 120 § 1 mom. i lagen om pension för företagare eller till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt 28 § i lagen om pension för lantbruksföretagare,
- 3) till pensionsanstalten som återkrav av pension som betalats utan grund enligt 123 §,
- 4) till arbetsgivaren enligt 114 §,
- 5) till en arbetslöshetskassa eller Folkpensionsanstalten enligt 117 § 4 mom.,
- 6) till Folkpensionsanstalten enligt 117 § 1 eller 2 mom.,
- 7) till Folkpensionsanstalten enligt 116 § 1 mom.,
- 8) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 116 § 1 mom.,
- 9) till en kommun eller en samkommun enligt 116 § 2 mom.,
- 10) till Folkpensionsanstalten enligt 117 § 5 mom.,
- 11) en betalning utan grund av pension till en anstalt i ett EU- eller EES-land enligt artikel 72.2 i EU:s tillämpningsförfordning om social trygghet,
- 12) till en utsökningsmyndighet enligt 4 kap. 2 § i utsökningsbalken (705/2007),
- 13) en betalning utan grund av någon annan förmån än pension till en anstalt i ett EU- eller EES-land enligt artikel 72.1 och 72.3 i EU:s tillämpningsförfordning om social trygghet,
- 14) en betalning utan grund av pension eller någon annan förmån till en anstalt i ett land som ingått en överenskommelse om social trygghet enligt bestämmelserna i en överenskommelse om social trygghet,
- 15) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 119 §.

123 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Om en pensionskassa till en pensionstagares konto hos ett penninginstitut utan grund har betalat ut sådan pension eller annan förmån som hänför sig till tiden efter den månad då pensionstagaren avled, har pensionskassan rätt att av penninginstitutet få återbetalning utan dödsboets samtycke och utan återkravsbeslut.

136 §

Rättelse av lagakraftvunnet beslut på basis av ny utredning

Om ny utredning framkommer i ett ärende efter att pensionskassans eller Pensions-skyddscentralens beslut vunnit laga kraft ska ärendet prövas på nytt. Pensionskassan kan då bevilja en förvägrad pension eller justera en redan beviljad pension till ett större belopp. På motsvarande sätt kan Pensions-skyddscentralen avgöra ett ärende som hör till dess uppgifter till en parts fördel. Även besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och försäkringsdomstolen

RP 120/2016 rd

kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. Ändring i ett sådant beslut får sökas på det sätt som föreskrivs i 125—127 §.

156 §

Pensionskassans ansvar för invalidpensionen

Pensionskassan svarar för kostnaderna för sådan invalidpension i fråga om vilken den försäkrades sammanlagda arbetsinkomster enligt denna lag och lagen om pension för arbetstagarare under de två sista kalenderåren av den granskningstid som avses i 82 § uppgår till minst 12 566,70 euro. Pensionskassan svarar för kostnaderna i samma förhållande som de i pensionskassan försäkrade, av denna lag omfattade arbetsinkomsternas andel utgör av det sammanlagda beloppet av motsvarande arbetsinkomster enligt de pensionslagar som nämns i 3 §, inkomsten för återstående tid som hänför sig till en invalidpension som upphört samt de i 80 § avsedda arbets- och förvärvsinkomsterna enligt 82 § 2 och 3 mom. och de i 82 § 4—6 mom. avsedda arbets- och förvärvsinkomsterna under de nämnda kalenderåren.

158 §

Pensionskassans ansvar för en pensionsdel som intjänats för oavlönad tid

För den pensionsdel som intjänats på grundval av i 80 § avsedd oavlönad tid svarar, i förhållande till de i respektive pensionsanstalt försäkrade arbetsinkomsterna, de pensionsanstalter gemensamt som sköter pensionsskyddet enligt de arbetspensionslagar som nämns i 3 §. För den andel som motsvarar de arbetsinkomster som försäkrats enligt pensionslagen för den offentliga sektorn svarar, i förhållande till arbetsinkomsterna

1) Keva i enlighet med vad som föreskrivs om dess finansieringsansvar i 2 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Keva (66/2016),

2) staten i enlighet med vad som föreskrivs om dess finansieringsansvar i 1 § i lagen om finansiering av statens pensionsskydd (67/2016),

3) Kyrkans pensionsfond i enlighet med vad som föreskrivs om dess finansieringsansvar i 1 § i lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd (68/2016),

4) Folkpensionsanstalten i enlighet med vad som föreskrivs om dess finansieringsansvar i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001).

De grunder för pensionskassans eventuella förskott och slutliga avgifter som Pensionskyddscentralens ansökan gäller samt tidpunkterna för betalning av dem ingår i de kostnadsfördelningsgrunder som nämns i 183 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagarare.

159 §

Pensionskassans ansvar för förmåner som skall bekostas gemensamt

Pensionskassans andel av de kostnader för ålderspensioner som avses i 1 mom. 1, 2 och 4 punkten, med undantag för kostnaderna för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension, bestäms i förhållande till de medel som är avsedda för utgifter som bekostas gemensamt. Pensionskassans andel av de kostnader för invalidpensioner som avses i 1 mom. 1 punkten, de kostnader för andra pensioner än ålderspensioner som avses i 1 mom. 2 punkten, de ovannämnda kostnader för ålderspensioner som betalats ut som engångsbelopp i samband med invalidpension och som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten samt de kostnader som avses i 1 mom. 3, 5 och 9 punkten bestäms i förhållande till de arbetsinkomster som är försäkrade i pensionskassan. Pensionskassans andel av de kostnader som avses i

RP 120/2016 rd

1 mom. 6 och 7 punkten bestäms så som anges närmare i de beräkningsgrunder som utfärdats med stöd av 4 mom. Pensionskassans andel av de kostnader som avses i 1 mom. 8 punkten bestäms på samma sätt som pensionskassans andel av motsvarande kostnader enligt 1 mom. som ska bekostas gemensamt.

165 §

Hänvisning till strafflagen

Bestämmelser om straff för arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri och grovt arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri finns i 29 kap. 4 a och 4 b § i strafflagen (39/1889).

215 §

Tillämpliga bestämmelser

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas utöver det som bestäms i detta kapitel vad som i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs i

6) 206 § om rätten att lämna ut uppgifter,

Denna lag träder i kraft den 20 .
Bestämmelserna i 97 § 1 mom. 1 och 2 punkten tillämpas från och med den 1 januari 2016.

11.

Lag

om ändring av 2 och 21 § i lagen om införande av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om sjömanspensioner (1291/2006) 21 § 2 mom. och
fogas till 2 §, sådan den lyder i lag 297/2015, nya 6—8 mom. som följer:

2 §

Om pensionskassan enligt 108 § i den nya lagen är behörig att handlägga en ansökan om arbetslivspension, bestäms beloppet av arbetslivspensionen enligt 1, 2 och 5 mom. I annat fall bestäms beloppet av arbetslivspensionen enligt 3—5 mom. Om arbetslivspensionen dock beviljas efter partiell förtida ålderspension, bestäms beloppet av arbetslivspensionen på det sätt som föreskrivs i 7 och 8 mom.

Om en arbetstagare går i partiell förtida ålderspension från ett anställningsförhållande som omfattas av den nya lagen och pensionskassan enligt 108 § i den nya lagen är behörig att handlägga pensionsansökan, ska det pensionsbelopp som ligger till grund för den partiella förtida ålderspensionen bestämmas enligt 1, 2 och 5 mom. I sådana fall ska även beloppet av den ålderspension, invalidpension och arbetslivspension som beviljas efter partiell förtida ålderspension bestämmas enligt de punkter i 1 och 2 mom. som har tillämpats tidigare vid beräkningen av det pensionsbelopp som ligger till grund för den partiella förtida ålderspensionen.

Om en arbetstagare går i partiell förtida ålderspension i andra situationer än de som anges i 7 mom., ska det pensionsbelopp som ligger till grund för den partiella förtida ålderspensionen bestämmas enligt 3—5 mom. I sådana fall ska även beloppet av den ålderspension, invalidpension och arbetslivspension som beviljas efter partiell förtida ålderspension bestämmas enligt de punkter i 3 och 4 mom. som har tillämpats tidigare vid beräkningen av det pensionsbelopp som ligger till grund för den partiella förtida ålderspensionen.

21 §

En arbetstagare som avses i 1 mom. har rätt till oreducerad ålderspension vid fyllda 63 år. Fortsätter arbetstagaren dock i deltidsarbete efter att ha fyllt 65 år, omvandlas deltidspensionen vid ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren uppnått 65 års ålder till en lika stor ålderspension. Trots bestämmelserna i 72 § 1 mom. 3 punkten i den nya lagen växer pensionen med 2 procent av arbetsinkomsterna per år från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren fyller 63 år fram till utgången av den kalendermånad under vilken arbetstagaren fyller 65 år, och med 1,6 procent per år under tiden mellan ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren fyller 65 år och utgången av den kalendermånad under vilken arbetstagaren fyller 68 år. Börjar ålderspensionen för deltidsarbetet senare än från ingången av månaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts, höjs den uppskjutna pensionsdelen på det sätt som föreskrivs i 11 § 4 mom. i den nya lagen, i

RP 120/2016 rd

den lydelse momentet hade den 31 december 2016. Vad som bestäms i denna paragraf tillämpas också när ny pension beviljas efter en sådan deltidspension i fråga om vilken pensionsfallet hade inträffat före den 1 januari 2005.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

12.

Lag

om ändring av lagen om införande av lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner (80/2016)
1 och 3 §, 4 § 3 mom., 5 och 9 § samt
fogas till lagen en ny 7 a § som följer:

1 §

Ikraftträdande

Lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner (78/2016) träder i kraft den 1 januari 2017. Den tillämpas på pensioner där pensionsfallet inträffar den 1 januari 2017 eller senare samt på arbete som utförs i anställningsförhållanden som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om sjömanspensioner (1290/2006) från och med den 1 januari 2017.

Bestämmelserna i 97 § 1 mom. 6 punkten och 100 § 2 mom. i lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner tillämpas på ersättning enligt patientskadelagen (585/1986) och lagen om ansvar i spårtrafik (113/1999) i fråga om skadefall som inträffar den 1 januari 2017 eller där-
efter.

3 §

Uppskovsförhöjning

Om ålderspensionen för arbetstagare födda 1939 eller tidigare skjuts upp, höjs pensionen med 0,6 procent för varje månad med vilken begynnelsepunkten för pensionen skjuts upp från ingången av månaden efter den då 65 års ålder uppnåtts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 65 års ålder uppnås.

Om ålderspensionen för arbetstagare födda 1940—1948 skjuts upp, höjs pensionen med 0,4 procent för varje månad med vilken begynnelsepunkten för pensionen skjuts upp från ingången av månaden efter den då 68 års ålder uppnåtts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 68 års ålder uppnås.

En arbetstagare född 1948 eller tidigare har för arbete som utförts vid sidan av pensionen rätt till uppskovsförhöjning till och med den 31 december 2016 i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

För arbetstagare födda 1949—1953 beräknas den uppskovsförhöjning som avses i 11 och 16 § i lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner tidigast från och med den 1 januari 2017.

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning om han eller hon får avträdelsetöd enligt lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare (1293/1994).

4 §

Höjd pensionstillväxt under övergångsperioden

Fram till utgången av 2025 bestäms pensionsförsäkringsavgiften för en arbetstagare som fyllt 53 år i enlighet med 4 § 3 mom. i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016).

5 §

Deltidspension och partiell förtida ålderspension

På sådan deltidspension för arbetstagare födda före 1956 som börjat den 1 januari 2017 eller tidigare tillämpas de bestämmelser som var i kraft den 31 december 2016, och på minskning av efterlevandepension som erhålls av en efterlevande make som får deltidspension tillämpas 96 § i lagen om sjömanspensioner, sådan paragrafen lydte den 31 december 2016. Dessutom ska 23 och 24 § i lagen om sjömanspensioner tillämpas på annan pension efter deltidspension samt 159 § i den lagen på kostnadsfördelningen av till ålderspension motsvarande deltidspension ändrad pension, sådana paragraferna lydte den 31 december 2016. För deltidsarbete som utförts jämsides med deltidspensionen tjänas pension in för arbetsinkomsterna varje år på det sätt som föreskrivs i lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner och i 4 § i denna lag. Om deltidspensionen har varit indragen utan avbrott i över sex månader, har arbetstagaren inte längre rätt att få deltidspension.

Arbetstagare födda 1948 eller tidigare har inte rätt till partiell förtida ålderspension.

7 a §

Tidigareläggning av ålderspension som beviljas vid sänkt pensionsålder efter partiell förtida ålderspension

Om ålderspension beviljas efter partiell förtida ålderspension vid sänkt pensionsålder enligt någon annan arbetspensionslag än lagen om sjömanspensioner, ska den andel av grunden för den partiella förtida ålderspensionen som ännu inte beviljats och som avses i 18 § 2 mom. i lagen om sjömanspensioner minskas med 0,4 procent för varje månad som begynnelsestidpunkten för pensionen tidigare läggs före den lägsta åldern för ålderspension enligt 8 § i den lagen.

9 §

Rätt till pension enligt pensionsåldern i tilläggs pensionsarrangemang

Om en person enligt 8 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (69/2016) eller 30 b § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) har rätt till ålderspension vid en lägre pensionsålder än sin lägsta ålder för ålderspension enligt 8 § i lagen om sjömanspensioner, har han eller hon från samma tidpunkt även rätt till pension enligt lagen om sjömanspensioner. Pensionen enligt lagen om sjömanspensioner minskas då med 0,4 procent för varje månad som begynnelsestidpunkten för pensionen tidigare läggs före ingången av månaden efter den under vilken arbetstagaren uppnår lägsta ålder för ålderspension. När pension beviljas enligt lagen om sjömanspensioner i de fall som avses i sista meningen i 8 § 3 mom. i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016), görs det ovannämnda avdraget dock inte från pensionen. Närmare bestämmelser om minskning av pension enligt lagen om sjömanspensioner utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

RP 120/2016 rd

Om en arbetstagares tilläggspensionsskydd den 3 september 2015 enligt villkoren i ett gällande anställningsförhållande grundar sig på att arbetstagaren får pension enligt lagen om sjömanspensioner vid en lägre ålder än den lägsta åldern för ålderspension som anges i 8 § 1 och 2 mom. i lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner (78/2016), och arbetstagaren när han eller hon uppnår lägsta ålder omfattas av en formfri gruppensionsförsäkring som anknyter till detta anställningsförhållande och som ersatt ett pensionsskydd som är bättre än minimipensionsskyddet enligt de lagar som nämns i 3 § 2 mom. i lagen om sjömanspensioner, i den lydelse momentet hade den 31 december 2016, har arbetstagaren rätt att från detta anställningsförhållande gå i pension enligt lagen om sjömanspensioner i en pensionsålder enligt tilläggspensionsarrangemanget.

Om arbetstagarens pensionsskydd, enligt villkoren i ett sådant tilläggspensionsarrangemang som avses i 2 mom., i dess helhet har ordnats som pension enligt tilläggspensionsarrangemanget från den lägsta pensionsåldern tills 63 år uppnåtts och om arbetstagarens pension enligt lagen om sjömanspensioner när 63 år uppnås dras av från tilläggspensionen, har en arbetstagare som omfattas av nämnda tilläggspensionsarrangemang rätt att få pension enligt lagen om sjömanspensioner vid 63 års ålder. Rätten gäller även personer som redan är pensionerade med nämnda tilläggspensionsarrangemang som grund när denna lag träder i kraft och personer som före denna lags ikraftträdande har uppnått pensionsåldern enligt det tilläggspensionsarrangemang som avses i 2 mom.

När pension beviljas enligt lagen om sjömanspensioner i de fall som avses i 2 och 3 mom. minskas pensionen varaktigt med 0,4 procent för varje månad som pensionen börjar före lägsta ålder för ålderspension som föreskrivs i 8 § 1 och 2 mom. i lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner. När pension beviljas enligt lagen om sjömanspensioner i de fall som avses i sista meningen i 3 mom., görs det ovannämnda avdraget dock inte från pensionen. Närmare bestämmelser om minskning av pension enligt lagen om sjömanspensioner utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

13.

Lag

om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) 92 § 3 mom. och 171 § 2 mom.,
ändras 3 § 1 mom. 8 punkten, 12 § 3 mom., 40 och 50 §, rubriken för 75 §, 75 § 2 och 4 mom., 81 § 2 mom., 84 § 3 mom., 87 § 3 mom. 7 punkten, 90 § 1 mom., 91 §, 92 § 1 mom., 96 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 128, 129, 131 och 134 §, 151 § 1 mom. 1 punkten, 158, 170 § 2 mom. och 173 § samt
fogas till 3 § ett nytt 2 mom., till 87 § 3 mom. en ny 8 punkt, till 137 § ett nytt 5 mom. och till 157 § ett nytt 2 mom. som följer:

3 §

Centrala definitioner

I denna lag avses med

8) *oavlönad tid* den tid under vilken en arbetstagare har fått moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar (/), alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002), inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991), dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015) eller lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990) eller dagpenning enligt trafikförsäkringslagen (279/1959),

I denna lag avses med *pensionsfall*

- 1) den sista dagen i kalendermånaden före begynnelsepunkten för ålderspensionen,
- 2) den sista dagen i kalendermånaden före begynnelsepunkten för den partiella förtida ålderspensionen,
- 3) inträde av arbetsoförmåga på det sätt som avses i 33 §,
- 4) uppfyllande av förutsättningarna för erhållande av arbetslivspension i enlighet med 51 §, eller
- 5) förmånsåtagarens död.

12 §

Ålderspensionens belopp

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid som han eller hon har fått en arbetslöshetsförmån eller invalid- eller sjukpension.

40 §

Betalning av invalidpension och arbetslivspension retroaktivt

Invalidpension betalas inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än sex månader före månaden för ansökan om pension.

Om invalidpension beviljas retroaktivt betalas pensionen inte för den tid för vilken arbetstagaren har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.

Om invalidpension beviljas retroaktivt och det för samma tid har betalats någon annan rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner än den rehabiliteringspenning till pensionstagare som avses i 34 § i den lagen, betalas invalidpensionen ut för denna tid till arbetstagaren endast till den del dess belopp överstiger beloppet av rehabiliteringspenningen.

Om invalidpension beviljas retroaktivt såsom delinvalidpension eller full invalidpension på basis av 38 § 2 mom. och det för samma tid har betalats sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpension för denna tid till den del dess belopp överstiger beloppet av dagpenningen.

Vad som föreskrivs i 2 och 3 mom. tillämpas på betalning av arbetslivspension retroaktivt.

50 §

Hänvisning till rehabilitering

Om en ansökan om invalidpension eller arbetspensionsrehabilitering avslås, ska Keva i samarbete med dem som tillhandahåller rehabiliteringstjänster se till att arbetstagaren ges information om andra rehabiliteringsmöjligheter och hänvisas till annan rehabilitering eller någon annan service som motsvarar hans eller hennes rehabiliteringsbehov.

75 §

Justering av efterlevandepension

Om en kalkylerad invalidpension har beaktats som den efterlevande makens egen pension när efterlevandepensionen minskades första gången eller om minskningen av efterlevandepensionen har gjorts i enlighet med 74 §, ska efterlevandepensionen justeras när den efterlevande maken beviljas ålderspension, arbetslivspension eller invalidpension enligt arbetspensionslagarna eller därmed jämförbara lagar.

Efterlevandepensionen justeras från den tidpunkt då pensionen enligt 2 och 3 mom. börjar. När efterlevandepensionen minskas, ska den pension beaktas som beviljats den efterlevande maken samt dessutom sådan pension som han eller hon före utgången av det år som föregick

RP 120/2016 rd

det år då den pensionen började har tjänat in genom arbete för vilket han eller hon inte har beviljats pension.

81 §

Pensionstillväxt

Till pension berättigar inte inkomsterna under det år då arbetsförmågan började, om den återstående tiden vid bestämmande av invalidpensionen har räknats som till pension berättigande tid på det sätt som föreskrivs i 88 §.

84 §

Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört

Om arbetstagaren utöver invalidpension enligt denna lag fått invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag och som hänförs till den invalidpension som upphört samma relativa andel av de inkomster för återstående tid som hänförs till de invalidpensioner som arbetstagaren erhållit som den andel arbetsinkomster enligt denna lag utgör av summan av arbetsinkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 88 och 90 §.

87 §

Oavlönad tid som berättigar till pension

De inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid betraktas som inkomster under det kalenderår till vilket förmånstiden hänförs. De inkomster som ligger till grund för förmånerna berättigar till pension enligt följande:

7) 65 procent av den arbetsinkomst som ligger till grund för ersättning för förlorad inkomst som beviljats enligt bestämmelserna om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring eller försäkring för olycksfall i militärtjänst, för den tid för vilken dagpenning har betalats ut till arbetstagaren, dock inte till den del pension i enlighet med 6 punkten tjänas in av samma orsak,

8) 65 procent av den lön som ligger till grund för dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar för den tid för vilken dagpenning vid smittsam sjukdom har betalats till arbetstagaren.

90 §

Fastställande av pension för återstående tid på grundval av inkomst under mindre än fem år

Om en arbetstagare har arbetsinkomster som berättigar till pension endast under det år under vilket arbetsförmågan började eller året innan, beaktas vid bestämmande av inkomsten för

RP 120/2016 rd

återstående tid även inkomsterna under det år då arbetsförmågan började fram till utgången av den månad då arbetstagaren har blivit arbetsförmögen.

91 §

Fördelning av inkomst för återstående tid

Om återstående tid i en arbetstagares pension beaktas på basis av flera olika arbetspensionslagar, utgör inkomsten för återstående tid enligt denna lag en lika stor andel av summan av inkomsterna för återstående tid som den andel av arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av summan av arbetsinkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 88 eller 90 §.

92 §

Pension på tidigare grunder

Om en arbetstagare som har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna beviljas invalidpension på grund av sådan arbetsförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att rehabiliteringspenningensperioden löpte ut, bestäms invalidpensionen på samma grunder som den rehabiliteringspenning som först beviljats, dock utan den förhöjning på 33 procent som hänförs till rehabiliteringspenningen.

96 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag dras det av en primär förmån som arbetstagaren fått och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

1) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 68 § i den lagen och för den dagpenning som betalas innan den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten har uppnåtts och som baserar sig på det skadefall som avses i den paragrafen, samt den ersättning för inkomstbortfall från vilken dragits av en arbetspension enligt 202 § 2 mom. i den lagen,

2) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 58 § i den lagen och för den dagpenning som betalas innan den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten har uppnåtts och som baserar sig på det skadefall som avses i den paragrafen,

128 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till arbetsgivaren eller sjukkassan

Om Keva har beviljat en arbetstagare invalidpension eller arbetslivspension retroaktivt och arbetsgivaren för samma tid har betalat arbetstagaren lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid. Den kompletteringsdagpenning som betalas av en sjukkassa som avses i lagen om

försäkringskassor motsvarar lön som arbetsgivaren betalat, och pensionen betalas på ansökan till sjukkassan på samma sätt som till arbetsgivaren.

Om arbetsgivaren betalar lön till en arbetstagare för samma tid som den för vilken arbetstagen får rehabiliteringspenning eller invalidpension och till pensionen hörande rehabiliteringstillägg, iakttas vid utbetalning av rehabiliteringspenningen eller invalidpensionen och dess rehabiliteringstillägg samma förfarande som anges i 1 mom. för utbetalning av invalidpension.

Om en arbetstagare i stället för invalidpension retroaktivt har beviljats ålderspension på det sätt som avses i 49 § 3 mom. från ingången av månaden efter den under vilken lägsta ålder för ålderspension uppnåddes och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid med arbetsoförmåga till arbetsgivaren på ansökan till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om Keva har beviljat en arbetstagare invalidpension, arbetslivspension eller ålderspension i de fall som avses i 3 mom. retroaktivt och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för uppsägningstid i stället för lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid till arbetsgivaren på ansökan till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om Keva har beviljat en arbetstagare pension retroaktivt för samma tid för vilken arbetstagen har betalat lön eller motsvarande ersättning till arbetstagen för den tid för vilken arbetstagen för förhindrande av spridning av en smittsam sjukdom har förordnats att utebli från sitt förvärvsarbete eller att hållas isolerad eller i karantän, betalas pensionen för denna tid till arbetsgivaren på ansökan till högst det belopp som för samma tid har betalats i lön eller som ersättning. Den kompletteringsdagpenning som betalas av en sjukkassa som avses i lagen om försäkringskassor motsvarar lön som arbetsgivaren betalat, och pensionen betalas på ansökan till sjukkassan på samma sätt som till arbetsgivaren.

Pensionen, rehabiliteringspenningen eller rehabiliteringstillägget betalas inte till arbetsgivaren eller sjukkassan till den del betalning med stöd av 129 § ska ske till sjukförsäkringsfonden och inte heller när arbetsgivaren eller sjukkassan med stöd av någon annan lag har fått ersättning för lön som de betalat.

Vad som i 3 mom. föreskrivs om betalning av retroaktiv ålderspension till arbetsgivaren som ersättning för den lön för sjukdomstid som betalats för samma tid, tillämpas också om arbetstagen beviljas ålderspension i stället för arbetslivspension på det sätt som avses i 59 §.

129 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till sjukförsäkringsfonden

Om en arbetstagare har fått sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar för samma tid som den för vilken han eller hon beviljas ålderspension, betalas ålderspensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den sjukdagpenning, partiella sjukdagpenning eller dagpenning vid smittsam sjukdom som har betalats för samma tid.

Om full invalidpension beviljas retroaktivt efter den primärtid som avses i 38 § 1 mom. och om det för samma tid betalats sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den sjukdagpenning eller partiella sjukdagpenning som har betalats för samma tid.

Om rehabiliteringspenning eller rehabiliteringstillägg beviljas retroaktivt för samma tid för vilken sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar har betalats till arbetstagen, betalas rehabiliteringspenningen och rehabiliteringstillägget till sjukförsäkringsfonden till den del deras belopp motsvarar sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller dagpenning vid smittsam sjukdom som betalats ut för samma tid.

RP 120/2016 rd

Om arbetslivspension beviljas retroaktivt för samma tid för vilken sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen har betalats till arbetstagaren, betalas arbetslivspensionen till sjukförsäkringsfonden till den del dess belopp motsvarar den sjukdagpenning eller partiella sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen som har betalats för samma tid.

131 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten, ett organ enligt socialvårdslagen eller kommunen

Om en arbetstagare har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska Keva till Folkpensionsanstalten eller till det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) på dess yrkande betala den retroaktivt beviljade pensionen till den del pensionen till sitt belopp motsvarar det förskott som har betalats på utkomststödet.

Om en kommun eller samkommun har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård för en pensionsberättigad, ska Keva till kommunen eller samkommunen på deras yrkande betala pensionen för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som föreskrivs i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

134 §

Ordningen för betalning av pension

Om pension ska betalas till någon annan än pensionstagaren själv på basis av denna eller någon annan lag, och två eller flera myndigheter, kommuner, anstalter eller organ eller andra instanser har rätt till den, betalas pensionen i följande ordning:

- 1) till sjukförsäkringsfonden enligt 129 §,
- 2) som obetalda försäkringsavgifter till pensionsanstalten enligt 120 § 1 mom. i lagen om pension för företagare (1272/2006) eller till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt 28 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006),
- 3) till pensionsanstalten som återkrav av pension som betalats utan grund enligt 137 §,
- 4) till arbetsgivaren eller sjukkassan enligt 128 §,
- 5) till en arbetslöshetskassa eller Folkpensionsanstalten enligt 130 § 1 mom.,
- 6) till Folkpensionsanstalten enligt 130 § 2 eller 3 mom.,
- 7) till Folkpensionsanstalten enligt 131 § 1 mom.,
- 8) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 131 § 1 mom.,
- 9) till en kommun eller samkommun enligt 131 § 2 mom.,
- 10) till Folkpensionsanstalten enligt 130 § 5 mom.,
- 11) en betalning utan grund av pension till en anstalt i ett EU- och EES-land enligt artikel 72.2 i EU:s tillämpningsförordning om social trygghet,
- 12) till en utökningsmyndighet enligt 4 kap. 2 § i utökningsbalken (705/2007),
- 13) en betalning utan grund av någon annan förmån än pension till en anstalt i ett EU- eller EES-land enligt artikel 72.1 och 72.3 i EU:s tillämpningsförordning om social trygghet,
- 14) en betalning utan grund av pension och annan förmån till en anstalt i ett land som ingått en överenskommelse om social trygghet enligt bestämmelserna i överenskommelserna om social trygghet,
- 15) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 133 §.

137 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Om Keva till en pensionstagares konto i ett penninginstitut utan grund har betalat ut sådan pension eller annan förmån som hänför sig till tiden efter den månad då pensionstagaren avled, har Keva rätt att av penninginstitutet få återbetalning utan dödsboets samtycke och utan återkravsbeslut.

151 §

Kevas rätt att få uppgifter för att avgöra ett ärende och verkställa lagstadgade uppgifter

Keva och en besvärsinstans enligt denna lag har rätt att trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter

1) av en arbetsgivare eller någon annan som betalar ersättning för arbete, av en försäkrings- och pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring och av myndigheter och andra som omfattas av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), nedan *offentlighetslagen*, få de uppgifter som är nödvändiga för att ordna pensionsskydd eller avgöra ett anhängigt pensions- eller förmånsärende eller som i övrigt är nödvändiga vid verkställigheten av uppgifter som föreskrivs i denna lag, i EU:s grundförordning om social trygghet eller EU:s tillämpningsförordning om social trygghet eller anges i en överenskommelse om social trygghet,

157 §

Utlämnande av uppgifter till myndigheterna

Sekretessbelagda uppgifter som erhållits med stöd av 1 mom. i denna paragraf får lämnas vidare för utredande av brott och väckande av åtal. Uppgifterna ska utplånas genast när de inte längre behövs.

158 §

Utlämnande av uppgifter för utredning av brott och missbruk

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Keva för utredande av brott och missbruk rätt att lämna ut på verkställigheten av denna lag baserade uppgifter till ett ministerium, Skatteförvaltningen och sådana anstalter eller sammanlutningar som sköter det lagstadgade systemet för social trygghet och som administrerar sociala förmåner som påverkas av en anställning som omfattas av denna lag eller av en pension enligt denna lag.

Följande uppgifter får lämnas ut:

- 1) personbeteckning och andra identifieringsuppgifter,
- 2) uppgifter om utbetalda pensioner,
- 3) uppgifter om arbetsgivaren, en anställning som omfattas av denna lag samt om inkomster, och
- 4) andra uppgifter som är jämförbara med de uppgifter som avses i 1—3 punkten och som är nödvändiga för samkörning av personuppgifter och andra tillsynsåtgärder av engångsnatur som vidtas för att utreda brott och missbruk som riktar sig mot den sociala tryggheten.

RP 120/2016 rd

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Keva rätt att lämna ut de uppgifter som avses i 2 mom. även till förundersöknings- och åklagarmyndigheterna till den del uppgifterna är nödvändiga för utredande av brott och väckande av åtal.

I situationer som avses i denna paragraf får uppgifter om en arbetstagares hälsotillstånd och uppgifter som avser att beskriva grunderna för en persons behov av socialvård inte lämnas ut.

170 §

Redovisning av arbetstagarens pensionsavgift

I fråga om en arbetstagare som är anställd av staten och som omfattas av pensionsskyddet enligt denna lag redovisas pensionsavgiften till statens pensionsfond på det sätt som bestäms av Keva. I fråga om en arbetstagare som är anställd av kyrkan och som omfattas av pensionsskyddet enligt denna lag betalas pensionsavgiften in till Kyrkans pensionsfonds konto på det sätt som bestäms av Keva.

173 §

Preskription av återbetalning av arbetstagares pensionsavgift som betalats utan grund

Återbetalningen av arbetstagarens pensionsavgift som betalats utan grund preskriberas fem år från ingången av året efter förfallodagen för arbetstagarens slutliga pensionsavgift, om preskriptionen inte avbrutits tidigare.

Återbetalningen av en arbetstagares pensionsavgift som innehållits utan grund preskriberas fem år från ingången av året efter den dag då innehållning verkställdes på arbetstagarens pensionsavgift, om preskriptionen inte avbrutits tidigare.

Bestämmelser om avbrytande av preskription finns i 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder. Bestämmelser om förlängning av en preskriptionstid på fem år finns i 11 § 3 mom. i den lagen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 96 § 1 mom. 1 och 2 punkten tillämpas från och med den 1 januari 2016.

Denna lag tillämpas även på påförande av en sådan pensionsförsäkringsavgift och en sådan pensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund vilka baserar sig på arbetsinkomster som betalats innan denna lag trädde i kraft.

Återbetalning enligt 173 § i denna lag av en pensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund preskriberas dock tidigast ett år efter lagens ikraftträdande, om återbetalningen i fråga inte preskriberas tidigare också enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

14.

Lag

om ändring av lagen om införande av pensionslagen för den offentliga sektorn

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av pensionslagen för den offentliga sektorn (82/2016) 1 § 6 mom. samt 15, 17 och 21 §, samt
fogas till 12 § ett nytt 3 mom. och till lagen en ny 16 a § som följer:

1 §

Ikraftträdande

Bestämmelserna i 96 § 1 mom. 6 punkten och 99 § 2 mom. i pensionslagen för den offentliga sektorn tillämpas på ersättning enligt patientskadlagen (585/1986) eller lagen om ansvar i spårtrafik (113/1999) där skadefallet inträffar den 1 januari 2017 eller senare.

12 §

Pension efter partiell förtida ålderspension

Om ålderspension beviljas efter partiell förtida ålderspension vid sänkt pensionsålder enligt någon annan arbetspensionslag, ska den andel av grunden för den partiella förtida ålderspensionen som ännu inte beviljats och som avses i 18 § 2 mom. i pensionslagen för den offentliga sektorn minskas med 0,4 procent för varje månad som begynnelsestidpunkten för pensionen tidigare läggs före den lägsta åldern för ålderspension enligt 10 § i den lagen.

15 §

Uppskovsförhöjning

Om ålderspensionen enligt StaPL för arbetstagare födda 1939 eller tidigare skjuts upp, höjs pensionen med 0,4 procent för varje månad med vilken begynnelsestidpunkten för pensionen skjuts upp från ingången av månaden efter den då 68 års ålder uppnåts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 68 års ålder uppnås.

Om ålderspensionen för arbetstagare födda 1940—1948 skjuts upp, höjs pensionen med 0,4 procent för varje månad med vilken begynnelsestidpunkten för pensionen skjuts upp från ingången av månaden efter den då 68 års ålder uppnåts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 68 års ålder uppnås.

RP 120/2016 rd

En arbetstagare född 1948 eller tidigare har för arbete som utförts vid sidan av pensionen rätt till uppskovsförhöjning till och med den 31 december 2016 i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

För arbetstagare födda 1949—1953 beräknas den uppskovsförhöjning som avses i 12 och 16 § i pensionslagen för den offentliga sektorn tidigast från och med den 1 januari 2017.

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning om han eller hon får avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994).

16 a §

Pensionstillväxt för pensionsfall åren 2017—2019

Trots bestämmelserna i 82 § i pensionslagen för den offentliga sektorn växer pensionen för det år då pensionsfallet inträffar på basis av inkomsterna under året före pensionsfallet, om pensionsfallet inträffar

1) 2017 och arbetstagaren har sådana sammanräknade inkomster enligt KomPL, StaPL och KyPL 2014—2016 som uppgår till minst 6 000 euro respektive år,

2) 2018 och arbetstagaren har sådana sammanräknade inkomster enligt KomPL, StaPL och KyPL 2015 och 2016 och inkomster enligt pensionslagen för den offentliga sektorn 2017 som uppgår till minst 6 000 euro respektive år,

3) 2019 och arbetstagaren har sådana sammanräknade inkomster enligt KomPL, StaPL och KyPL 2016 och inkomster enligt pensionslagen för den offentliga sektorn 2017 och 2018 som uppgår till minst 6 000 euro respektive år.

Inkomsterna enligt pensionslagen för den offentliga sektorn under det år som föregick året för pensionsfallet multipliceras med antalet månader från ingången av året för pensionsfallet till utgången av månaden för pensionsfallet och divideras med 12. Om pensionsfallet inträffar 2017, multipliceras de sammanräknade inkomsterna enligt KomPL, StaPL och KyPL 2016 med antalet månader från ingången av året för pensionsfallet till utgången av månaden för pensionsfallet och divideras med 12.

Trots bestämmelserna i 1 och 2 mom. växer pensionen för det år då pensionsfallet inträffar på basis av sådana inkomster som omfattas av pensionslagen för den offentliga sektorn och som har betalats före pensionsfallet, om pensionsfallet har inträffat

1) 2017 och de sammanräknade inkomsterna enligt KomPL, StaPL och KyPL år 2016 avviker med över 10 procent från medelinkomsterna i fråga om de sammanräknade inkomsterna enligt dessa lagar 2014 och 2015,

2) 2018 och inkomsterna enligt pensionslagen för den offentliga sektorn år 2017 avviker med över 10 procent från medelinkomsterna i fråga om de sammanräknade inkomsterna enligt KomPL, StaPL och KyPL 2015 och 2016,

3) 2019 och inkomsterna enligt pensionslagen för den offentliga sektorn år 2018 avviker med över 10 procent från medelinkomsterna i fråga om inkomsterna enligt pensionslagen för den offentliga sektorn 2017 och i fråga om de sammanräknade inkomsterna enligt KomPL, StaPL och KyPL 2016.

Om arbetstagaren under året för pensionsfallet har haft rätt till förmåner enligt 87 § i pensionslagen för den offentliga sektorn eller enligt lagen om pensionsersättning som ska betalas ut från statens medel för tiden för vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003), ska 1 och 2 mom. inte tillämpas, utan pensionen för året för pensionsfallet växer på basis av de inkomster som omfattas av pensionslagen för den offentliga sektorn och som har betalats före pensionsfallet.

Det belopp som anges i denna paragraf motsvarar värdet ett (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som nämns i 3 § 12 punkten i pensionslagen för den offentliga sektorn, och det justeras årligen.

RP 120/2016 rd

17 §

Deltidspension och partiell förtida ålderspension

I fråga om arbetstagare födda före 1956 tillämpas på deltidspension som börjat den 1 januari 2017 eller tidigare de bestämmelser som gäller den 31 december 2016, och på minskning av efterlevandepension som erhålls av en efterlevande make som får deltidspension tillämpas 90 § i KomPL och 88 § i StaPL, sådana de lyder den 31 december 2016. På annan pension som fås efter deltidspensionen tillämpas dessutom 15 § 5 mom. och 16 § i KomPL samt 22 och 23 § i StaPL, sådana de lyder den 31 december 2016. För deltidsarbete som utförts jämsides med deltidspensionen tjänas pension in av arbetsinkomsterna varje år på det sätt som föreskrivs i 81 § i pensionslagen för den offentliga sektorn och i 16 § i denna lag. Om deltidspensionen har varit indragen utan avbrott i över sex månader, har arbetstagaren inte längre rätt att få deltidspension.

Arbetstagare födda 1948 eller tidigare har inte rätt till partiell förtida ålderspension.

21 §

Rätt till pension enligt pensionsåldern i tilläggs-pensionsarrangemang

Om en person enligt 8 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016) eller 30 b § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) eller 9 § i lagen om ändring av lagen om införande av lagen om sjömanspensioner (80/2016) har rätt till ålderspension vid en lägre pensionsålder än den lägsta ålder för ålderspension som avses i 10 § i pensionslagen för den offentliga sektorn, har han eller hon från samma tidpunkt även rätt till pension enligt pensionslagen för den offentliga sektorn. Pensionen enligt pensionslagen för den offentliga sektorn minskas då med 0,4 procent för varje månad som begynnelse-tidpunkten för pensionen tidigareläggs före ingången av månaden efter den då arbetstagaren uppnår den lägsta åldern för ålderspension. När pension inom den offentliga sektorn beviljas i de fall som avses i sista meningen i 8 § 3 mom. i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016) eller 9 § 3 mom. i lagen om ändring av lagen om införande av lagen om sjömanspensioner (80/2016), görs det ovannämnda avdraget dock inte från pensionen. Närmare bestämmelser om minskning av pension enligt pensionslagen för den offentliga sektorn utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

15.

Lag

om ändring av 20 § i lagen om Keva

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Keva (66/2016) 20 § som följer:

20 §

Indrivning av pensionsavgifter och preskription av avgiftsfordran

Keva ska påföra en pensionsavgift som baserar sig på denna lag att betalas inom fem år från ingången av året efter förfallodagen för den slutliga avgiften. En avgift som påförts med stöd av denna lag och en på avgiften för tiden för betalningsdröjsmål beräknad årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982) är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av dessa fordringar finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Återbetalningen av en pensionsavgift som betalats utan grund preskriberas fem år från ingången av året efter förfallodagen för den slutliga pensionsavgiften, om preskriptionen inte avbrutits tidigare. När preskriptionen avbrutits börjar en ny preskriptionstid om fem år. Bestämmelser om avbrytande av preskription finns i 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003).

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

16.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om finansiering av statens pensionsskydd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om finansiering av statens pensionsskydd (67/2016) 3 § som följer:

3 §

Indrivning av pensionsavgifter och preskription av avgiftsfordran

Keva ska påföra en pensionsavgift som baserar sig på denna lag att betalas inom fem år från ingången av året efter förfallodagen för den slutliga avgiften. En avgift som påförts med stöd av denna lag och en på avgiften för tiden för betalningsdröjsmål beräknad årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982) är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av dessa fordringar finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Återbetalningen av en pensionsavgift som betalats utan grund preskriberas fem år från ingången av året efter förfallodagen för den slutliga pensionsavgiften, om preskriptionen inte avbrutits tidigare. När preskriptionen avbrutits börjar en ny preskriptionstid om fem år. Bestämmelser om avbrytande av preskription finns i 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003).

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

17.

Lag

om ändring av lagen om Pensionsskyddscentralen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006) 1 §, 2 § 1 mom. 2 punkten, 4 § 1 mom. 4 punkten och 3 mom., 5 § 1, 2 och 6 mom. och 9 § 2 och 3 mom.,
av dem 1 §, 5 § 1, 2 och 6 mom. och 9 § 2 och 3 mom. sådana de lyder i lag 1111/2007, och
fogas till 11 §, sådan den lyder i lag 1111/2007, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande
2 mom. blir 3 mom., som följer:

1 §

Pensionsskyddscentralen

Pensionsskyddscentralen är samordnande organ för verkställigheten och utvecklandet av det arbetspensionsskydd som avses i de arbetspensionslagar som nämns i 3 § 1 mom. och 2 mom. 1—3 punkten i lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

2 §

Pensionsskyddscentralens uppgifter

Pensionsskyddscentralen har till uppgift att

2) föra statistik och bedriva forskning inom sitt verksamhetsområde samt göra bedömningar av och kalkyler över utvecklandet och finansieringen av pensionsskyddet,

4 §

Pensionsskyddscentralens rätt att få och använda uppgifter för statistisk verksamhet, forskning och utveckling

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Pensionsskyddscentralen rätt att få de uppgifter som behövs för att individualisera en person, uppgifter om arbetsinkomst samt andra uppgifter om pensionsförsäkring, pensionsskydd och annan social trygghet som uppgiftslämnaren ombesörjer, när uppgifterna behövs för statistisk verksamhet, forskning och utveckling inom Pensionsskyddscentralens verksamhetsområde, av

4) Olycksfallsförsäkringscentralen,

Förutom för forskning och statistisk verksamhet får Pensionsskyddscentralen samköra och använda de personuppgifter och andra uppgifter den fått med stöd av 1 mom. eller 197 och

198 § i lagen om pension för arbetstagare för att göra utredningar och framställningar som behövs för att utveckla arbetspensionsskyddet i enlighet med 2 § 1 mom. 1 punkten i denna lag. Pensionsskyddscentralen har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att på det sätt som föreskrivs i 28 § i offentlighetslagen för vetenskaplig forskning, statistikföring eller myndigheters planerings- eller utredningsarbete lämna ut uppgifter om pension, pensionsrätt eller försäkring som erhållits från en pensionsanstalt som verkställer arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn. Uppgifterna ska behandlas så att ingens integritet eller affärs- eller yrkeshemlighet äventyras.

5 §

Ansvaret för Pensionsskyddscentralens kostnader

Pensionsskyddscentralen har rätt att ta ut verksamhetsbaserade serviceavgifter för sina tjänster. De pensionsanstalter som har hand om pensionsskyddet enligt de arbetspensionslagar som nämns i 3 § 1 mom. och 2 mom. 1—3 punkten i lagen om pension för arbetstagare svarar för de kostnader som Pensionsskyddscentralens uppgifter enligt denna lag medför till den del som Pensionsskyddscentralens verksamhetsbaserade serviceavgifter och övriga avkastning inte räcker till för att täcka dem.

Pensionsanstalternas andel av Pensionsskyddscentralens kostnader fördelas mellan pensionsanstalterna i förhållande till de arbetsinkomster som är försäkrade i respektive pensionsanstalt, dock så att kostnaderna i fråga om Keva fördelas mellan Keva, staten, Kyrkans pensionsfond och Folkpensionsanstalten i förhållande till det finansieringsansvar som föreskrivs i 178 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare. Den andel av de försäkrade arbetsinkomsterna som ska beaktas när pensionsanstaltens kostnadsandel beräknas bestäms dock särskilt för pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn, för Sjömanspensionskassan och för Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt hur stor andel av Pensionsskyddscentralens tjänster som väntas rikta sig till dessa pensionsanstalter. Först beräknas kostnadsandelarna för pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn, Sjömanspensionskassan och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Därefter fördelas den andel av Pensionsskyddscentralens kostnader som inte har täckts mellan de övriga pensionsanstalterna inom den privata sektorn i förhållande till de arbetsinkomster som är försäkrade i respektive pensionsanstalt. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om storleken på och justeringar av den andel av de försäkrade arbetsinkomsterna som ska beaktas i kostnadsandelen för pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn, Sjömanspensionskassan och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt.

Kostnadsandelen är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av andelen finns i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (706/2007). Om avgiften inte betalas senast på förfalldagen, uppbärs på det obetalda kapitalet en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 184 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare. I stället för dröjsmålsränta kan Pensionsskyddscentralen ta ut en dröjsmålsavgift på fem euro, om beloppet av dröjsmålsräntan blir mindre än så.

9 §

Tillsättande av styrelsen och dess sammansättning

En styrelsemedlem ska ha tillräcklig sakkunskap om arbetspensionsbranschen och ha gott anseende. En person som är omyndig eller försatt i konkurs eller som har meddelats näringsförbud får inte vara medlem i styrelsen.

RP 120/2016 rd

Om en styrelsemedlem avgår från sitt uppdrag under mandattiden, ska i hans eller hennes ställe enligt vad som föreskrivs ovan utses en ny styrelsemedlem för den återstående mandattiden. En ny styrelsemedlem kan utses vid representantskapets första ordinarie sammanträde som hålls efter att en medlem avgått. Till dess en ny styrelsemedlem har utsetts ska den personliga ersättare som har utsetts för den styrelsemedlem som avgått vara styrelsemedlem.

11 §

Verkställande direktören och dennes ställföreträdare

Verkställande direktören får inte delta i behandlingen av ett ärende som gäller hans eller hennes enskilda intresse eller det enskilda intresset för en sammanslutning i vilken verkställande direktören är styrelsemedlem, verkställande direktör eller anställd.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

18.

Lag

om ändring av lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem (165/1999) 4 § 2 mom., 6 §, 12 § 3 mom. samt 13 och 14 §, av dem 4 § 2 mom. samt 13 och 14 § sådana de lyder i lag 687/2006 och 12 § 3 mom. sådant det lyder i lag 557/2012, som följer:

4 §

Rätten till överföring och pensionsrätt som överförs

Överföringen gäller den pensionsrätt som den som är berättigad till överföring har tjänat in fram till beräkningsdagen för överföringsbeloppet, justerad enligt 96 § i lagen om pension för arbetstagare. Överföringen gäller också tilläggsförmåner enligt 11 § i lagen om pension för arbetstagare, i den lydelse paragrafen hade den 31 december 2006 samt 11 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) och 11 § i lagen om pension för företagare (468/1969), i den lydelse paragraferna hade den 31 december 2000, med undantag för begravningsbidrag. Den pensionsrätt som överförs omfattar pensionsrättigheterna enligt de lagar, det pensionsreglemente och de pensionsstadgor som nämns i 8 § 4 mom. 3—5 och 7—9 punkten i lagen om pension för arbetstagare, i den lydelse punkterna hade den 31 december 2006, och enligt lagen om pension för arbetstagare samordnade och omvandlade så att de motsvarar rätt till pension vid 63 års ålder, i enlighet med vad som föreskrivs i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om statens pensioner (679/2004) och ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om kommunala pensioner (713/2004), i den lydelse den hade den 31 december 2016.

6 §

Ränta på överföringsbeloppet

På överföringsbeloppet betalas en årlig ränta på 3,1 procent, räknat från beräkningsdagen för överföringsbeloppet till den dag då överföringen till Europeiska unionens pensionssystem äger rum.

12 §

Återföring av pensionsrätten

Som kapitalvärde för pensionsrätt som enligt 1 mom. återförs till Finland används återföringsbeloppet. Utifrån kapitalvärdet beräknas pensionsrätten enligt de grunder som avses i 5 §. Dessa pensionsrättigheter sköts av Keva på samma sätt som de pensionsrättigheter sköts som grundar sig på statlig anställning. Återföringsbeloppet intäktsförs till statens pensionsfond.

13 §

Återföringens rättsverkningar

På basis av återförd pensionsrätt har en person rätt till pension enligt pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) så att rätten att gå i ålderspension bestäms i enlighet med 10 § i pensionslagen för den offentliga sektorn. Vid bestämmande av pension som beviljas på basis av en pensionsrätt som har överförts till Finlands arbetspensionssystem räknas inte den återstående tid som avses i 83 § i pensionslagen för den offentliga sektorn som till pension berättigande tid, och det belopp som har överförts till Finlands arbetspensionssystem beaktas inte i de inkomster för återstående tid som avses i 88 § i pensionslagen för den offentliga sektorn.

14 §

Ändringsökande

Om en pensionstagare anser att den pension som på basis av detta kapitel har beviljats honom eller henne inte överensstämmer med denna lag, får pensionstagaren söka ändring i beslutet eller ansöka om undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut så som bestäms i pensionslagen för den offentliga sektorn.

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

Denna lag tillämpas på överföring av en pensionsrätt till Europeiska unionens pensionssystem, om beräkningsdagen för överföringsbeloppet är den 1 januari 2017 eller ett senare datum.

Lagens 13 § tillämpas även på en sådan pensionsrätt som återförts före ikraftträdandet av denna lag.

19.

Lag

om ändring av folkpensionslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i folkpensionslagen (568/2007) 11 §, sådan den lyder i lag 84/2016, och
fogas till lagen en ny 75 a § som följer:

11 §

Rätt till ålderspension för den som får arbetslöshetsdagpenning

Den som är född före 1958 och som med stöd av 6 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) får arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar har rätt att vid 62 års ålder få ålderspension utan någon minskning enligt 10 § 2 mom. i denna lag. Den som är född 1958—1961 har motsvarande rätt vid 64 års ålder.

75 a §

Återbetalning av förmåner som utbetalats utan grund efter ett dödsfall

Om Folkpensionsanstalten utan grund har betalat in sådan pension eller annan förmån som hänför sig till tiden efter den månad då en förmånstagare avled på förmånstagarens konto i ett penninginstitut, har Folkpensionsanstalten rätt att av penninginstitutet få återbetalning utan dödsboets samtycke och utan återkravsbeslut.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

20.

Lag

om upphävande av vissa bestämmelser i lagen om införande av folkpensionslagen

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

Genom denna lag upphävs i lagen om införande av folkpensionslagen (569/2007) 2, 4 och 6 § samt 10 § 3 och 4 mom., av dem 2 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1224/2009 och 4 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1152/2007.

2 §

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

21.

Lag

om ändring av 7 och 32 § i lagen om garantipension

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om garantipension (703/2010) 7 § 1 mom. 2 och 3 punkten samt 32 §
2 mom., av dem 7 § 1 mom. 2 och 3 punkten sådana de lyder i lag 85/2016, som följer:

7 §

Rätt till garantipension

Rätt till garantipension har en person som

-
- 2) får förtida ålderspension enligt folkpensionslagen (568/2007),
 - 3) får sjukpension enligt folkpensionslagen,
-

32 §

Bestämmelser om förfarandet i fråga om garantipension

På garantipension tillämpas folkpensionslagens 63 § om meddelande av beslut, 75 § om återkrav, 75 a § om återbetalning av förmåner som betalats ut utan grund efter ett dödsfall, 76 § om preskription av en fordran som återkrävs, 13 kap. om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter samt 106 och 107 § om dröjsmålsförhöjning och dröjsmålstid, dock så att dröjsmålstiden anses börja först då en kalendermånad har förflutit från utgången av den månad under vilken ett meddelande om pension eller ersättning som avses i 9 § kommit in till Folkpensionsanstalten.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

22.

Lag

om ändring av 17 § i lagen om frontmannapension

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om frontmannapension (119/1977) 17 §, sådan den lyder i lag 169/2008, som följer:

17 §

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, iakttas dessutom 54 § 1 och 2 mom., 55 §, 56 § 2 och 4 mom., 62—65, 67, 71—74, 75 a, 76—84, 86, 88, 91, 96, 106, 107, 110 och 111 § i folkpensionslagen samt lagen om folkpensionsindex (456/2001).

Bestämmelser om tidpunkten för betalning av fronttillägg och extra fronttillägg utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

23.

Lag

om ändring av 10 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988) 10 § 1 mom., sådant det
lyder i lag 573/2007, som följer:

10 §

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, iakttas 54 § 1 och 2 mom., 63, 75, 75 a, 76—84,
86, 91, 96, 106 och 107 §, 110 § 2 mom. och 111 § i folkpensionslagen samt lagen om folk-
pensionsindex (456/2001).

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

24.

Lag

om ändring av lagen om bostadsbidrag för pensionstagare

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om bostadsbidrag för pensionstagare (571/2007) en ny 33 a § som följer:

33 a §

Återbetalning av bostadsbidrag som utbetalats utan grund efter ett dödsfall

Om Folkpensionsanstalten utan grund har betalat in sådant bostadsbidrag för pensionstagare som hänför sig till tiden efter den månad då en förmånstagare avled på förmånstagarens konto i ett penninginstitut, har Folkpensionsanstalten rätt att av penninginstitutet få återbetalning utan dödsboets samtycke och utan återkravsbeslut.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

25.

Lag

om ändring av lagen om handikappförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om handikappförmåner (570/2007) en ny 34 a § som följer:

34 a §

Återbetalning av en handikappförmån som utbetalats utan grund efter ett dödsfall

Om Folkpensionsanstalten utan grund har betalat in en sådan handikappförmån som hänför sig till tiden efter den månad då en förmånstagare avled på förmånstagarens konto i ett penninginstitut, har Folkpensionsanstalten rätt att av penninginstitutet få återbetalning utan dödsboets samtycke och utan återkravsbeslut.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

26.

Lag

om ändring av 39 och 40 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) 39 § 1 mom. och 40 § 1 mom., av dem 39 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1236/2014, som följer:

39 §

Retroaktiv betalning

Om en rehabiliteringsklient retroaktivt beviljas sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, ålderspension, garantipension eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av någon annan lag, ska pensionen eller ersättningen till den del som den motsvarar rehabiliteringspenningen för samma tid betalas till Folkpensionsanstalten. Retroaktiv invalidpension och arbetslivspension enligt arbetspensionslagarna betalas dock inte till Folkpensionsanstalten till den del som den motsvarar rehabiliteringspenningen.

40 §

Justering av rehabiliteringspenningens belopp

Rehabiliteringspenningens belopp ska justeras om det sker förändringar i de förmåner som påverkar rehabiliteringspenningen. Rehabiliteringspenningen justeras räknat från den dag då beloppet av den på rehabiliteringspenningen inverkande andra förmånen förändras. Rehabiliteringspenningen justeras dock inte retroaktivt till sådan rehabiliteringspenning till pensionstare som avses i 34 §.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

27.

Lag

om ändring av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) 62 § 1 mom., 68 §, 103 § 4 mom., rubriken för 143 §, 143 § 3 mom., 145 och 189 §, 278 § 1 mom. och 283 § samt
fogas till 247 § ett nytt 5 mom. som följer:

62 §

Avdrag för löntagarpremier som görs på dagpenningen

Från dagpenningen dras det av 60 procent av det sammanlagda beloppet av sjukförsäkringens dagpenningsspremie enligt 18 kap. 21 § 1 mom. i sjukförsäkringslagen (1224/2004), av arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift enligt 153 § i lagen om pension för arbetstagare samt av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie enligt 18 § 1 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998).

68 §

Rätt till olycksfallspension på grundval av ett skadefall som inträffat under tid med ålderspension

Om ålderspensionen har börjat efter det att den skadade har fyllt 63 år och skadefallet har inträffat i arbete som den skadade utförde under pensioneringen, upphör rätten att få olycksfallspension när det har gått tre år från skadedagen eller när den skadade före det har uppnått den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten enligt arbetspensionslagarna.

103 §

När rätt till familjepension inträder och upphör

Om ålderspensionen har börjat efter det att den skadade har fyllt 63 år och skadefallet har inträffat i arbete som den skadade utförde under pensioneringen, upphör rätten att få familjepension dock senast när det har gått tre år från skadedagen eller när den skadade före det skulle ha uppnått den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten enligt arbetspensionslagarna.

RP 120/2016 rd

143 §

Ersättning som ska betalas till kommunen, Folkpensionsanstalten eller ett organ enligt socialvårdslagen

Om den skadade har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska som ersättning för utkomststödet den ersättning för inkomstbortfall som beviljats för samma tid betalas till Folkpensionsanstalten eller det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) på ansökan av organet.

145 §

Ersättningarnas inbördes företrädesordning

Om en ersättning som med stöd av denna lag eller någon annan lag ska betalas till någon annan än den som beviljats ersättning med stöd av denna lag och om två eller flera myndigheter, kommuner, inrättningar, organ eller andra aktörer har rätt till ersättningen, betalas ersättningen i följande ordning:

- 1) till försäkringsanstalten i form av återkrav enligt 247 § av ersättning som den betalat ut grundlöst,
- 2) till Folkpensionsanstalten med stöd av 12 kap. 2 § i sjukförsäkringslagen och 22 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner,
- 3) till arbetsgivaren och sjukkassan med stöd av 139 § i denna lag och till staten med stöd av 16 § i lönegarantilagen,
- 4) till arbetslöshetskassan med stöd av 141 § och till Folkpensionsanstalten med stöd av 141 eller 142 §,
- 5) till pensionsanstalten med stöd av 140 §,
- 6) till Folkpensionsanstalten med stöd av 143 § 3 mom.,
- 7) till kommunen med stöd av 143 §,
- 8) till Folkpensionsanstalten med stöd av 28 § i lagen om studiestöd,
- 9) till utsökningsmyndigheten med stöd av 4 kap. 2 § i utsökningsbalken (705/2007).

189 §

Frivillig försäkring för arbetstid för företagare efter att försäkringsskyldigheten enligt arbetspensionslagarna upphört

Om en företagare när han eller hon uppnår den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten enligt arbetspensionslagarna fortsätter sitt arbete som företagare, kan försäkringsbolaget på ansökan förlänga giltighetstiden för en försäkring enligt 188 §. I sådana fall ska årsarbetsinkomsten fastställas till ett belopp som är lika stort som den årsarbetsinkomst som motsvarar företagarens arbetsinsats och med iakttagande av principerna i 112 § 1 mom. i lagen om pension för företagare.

247 §

Återkrav

Om försäkringsanstalten utan grund har betalat in ersättning som hänför sig till tiden efter den månad då en ersättningstagare avled på ersättningstagarens konto i ett penninginstitut, har

RP 120/2016 rd

försäkringsanstalten rätt att av penninginstitutet få återbetalning utan dödsboets samtycke och utan återkravsbeslut.

278 §

Försäkring av dem som deltar i yrkesinriktad rehabilitering enligt arbetspensionslagarna

En pensionsanstalt som betalar ersättning för kostnader för yrkesinriktad rehabilitering med stöd av de arbetspensionslagar som avses i 3 § 1 mom. och 2 mom. 1—3 punkten i lagen om pension för arbetstagare ska försäkra en rehabiliteringsklient med en försäkring enligt 3 § 1 mom. i denna lag för skadefall som kan inträffa vid arbets- och utbildningsförsök, arbetsträning eller arbetspraktik som ingår i rehabiliteringen. Försäkringsskyldigheten gäller dock inte de situationer som nämns i 24 § i pensionslagen för den offentliga sektorn.

283 §

Tillämpningsbestämmelse

Om det någon annanstans i lag hänvisas till en lag som upphävts genom denna lag ska denna lag tillämpas i dess ställe.

Det som någon annanstans i lag föreskrivs om ersättning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar ska tillämpas på motsvarande ersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

28.

Lag

om ändring av lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015) 58, 97, 98 och 178 §, av dem 98 § sådan den lyder i lag 1651/2015, som följer:

58 §

Rätt till olycksfallspension på grundval av ett skadefall som inträffat under tid med ålderspension

Om ålderspensionen har börjat efter det att den skadade har fyllt 63 år och skadefallet har inträffat i arbete som den skadade utförde under pensioneringen, upphör rätten att få olycksfallspension när det har gått tre år från skadedagen eller när den skadade före det har uppnått den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten enligt arbetspensionslagarna.

97 §

Betalning av ersättningen till någon annan än den skadade

Vid betalningen av en ersättning ska iakttas vad som

- 1) i 139 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om ersättning som ska betalas till arbetsgivaren och sjukkassan,
- 2) i 140 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om retroaktiv ersättning som ska betalas till pensionsanstalten,
- 3) i 141 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om retroaktiv ersättning som ska betalas till arbetslöshetskassan och Folkpensionsanstalten för tiden med arbetslöshetsförmån,
- 4) i 142 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om annan retroaktiv ersättning som ska betalas till Folkpensionsanstalten, och
- 5) i 143 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om ersättning som ska betalas till kommunen, Folkpensionsanstalten eller ett organ enligt socialvårdslagen.

98 §

Ersättningarnas inbördes företrädesordning

Om en ersättning som med stöd av denna lag eller någon annan lag ska betalas till någon annan än den som beviljats ersättningen med stöd av denna lag och om två eller flera myndigheter, kommuner, inrättningar, organ eller andra aktörer har rätt till ersättningen, betalas ersättningen i följande ordning:

RP 120/2016 rd

- 1) till lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt som obetalda försäkringspremier i enlighet med 112 § 1 mom. 1 punkten,
 - 2) till lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt ersättning som den betalat ut grundlöst i enlighet med 145 §,
 - 3) till Folkpensionsanstalten i enlighet med 12 kap. 2 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004) och 22 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005),
 - 4) till arbetsgivaren och sjukkassan i enlighet med 139 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och till staten i enlighet med 16 § i lönegarantilagen (866/1998),
 - 5) till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som obetalda försäkringsavgifter i enlighet med 112 § 1 mom. 2 och 3 punkten,
 - 6) till arbetslöshetskassan i enlighet med 141 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och till Folkpensionsanstalten i enlighet med 141 eller 142 § i den lagen,
 - 7) till pensionsanstalten i enlighet med 140 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar,
 - 8) till Folkpensionsanstalten i enlighet med 143 § 3 mom. i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar,
 - 9) till kommunen i enlighet med 143 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar,
 - 10) till Folkpensionsanstalten i enlighet med 28 § i lagen om studiestöd (65/1994),
 - 11) till utsökningsmyndigheten i enlighet med 4 kap. 2 § i utsökningsbalken (705/2007).
- Vad som i 1 mom. 1 punkten föreskrivs gäller inte försäkringspremier för frivilliga försäkringar enligt denna lag.

178 §

Tillämpningsbestämmelse

Om det någon annanstans i lag hänvisas till en lag som upphävts genom denna lag ska denna lag tillämpas i dess ställe.

Det som någon annanstans i lag föreskrivs om ersättning enligt lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar ska tillämpas på motsvarande ersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

29.

Lag

om ändring av 11 kap. 4 a § i sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 11 kap. 4 a §, sådan den lyder i lag 1047/2009,
som följer:

11 kap.

Beloppet av dagpenningsförmånerna

4 a §

Försäkringsavgifter och försäkringspremier som dras av från arbetsinkomsterna

Vid beräkning av beloppet av dagpenningsförmånen avdras från arbetsinkomsterna 60 procent av det sammanlagda beloppet av sjukförsäkringens dagpenningspremie enligt 18 kap. 21 § 1 mom., av arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift enligt 153 § i lagen om pension för arbetstagare samt av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie enligt 18 § 1 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998). Avdraget görs från sådan försäkringslön som avses i 2 § 1 mom. 3 punkten och från sådana vid beskattningen konstaterade i arbetsavtals- och tjänsteförhållanden erhållna arbetsinkomster som avses i 3 § eller sådana i arbetsavtals- och tjänsteförhållanden erhållna arbetsinkomster som har utretts i enlighet med 4 §.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

30.

Lag

om ändring av 3 kap. 4 § och 6 kap. 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 3 kap. 4 § 3 mom. och 6 kap. 4 § 1 mom., sådana de lyder, 3 kap. 4 § 3 mom. i lag 1354/2007 och 6 kap. 4 § 1 mom. i lag 1049/2013, som följer:

3 kap.

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

4 §

Hindrande sociala förmåner

En arbetssökande har trots bestämmelserna i 2 mom. 1 punkten rätt till arbetslöshetsförmån om han eller hon får ålderspension på grund av att han eller hon har uppnått den avgångsålder som avses i 7 § i lagen om införande av pensionslagen för den offentliga sektorn (82/2016).

6 kap.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet

4 §

Lön som ligger till grund för löntagares inkomstrelaterade dagpenning

Den lön som ligger till grund för en löntagares inkomstrelaterade dagpenning beräknas utifrån personens stabiliserade lön för den tid innan arbetslösheten började under vilken han eller hon har uppfyllt löntagares arbetsvillkor. Om arbetet och löneinkomsten har varit av säsongbetonad natur, beräknas den inkomstrelaterade dagpenningen på årsinkomsten. Vid beräkning av den lön som ligger till grund för dagpenningen avdras från lönen eller från årsinkomstens arbetsinkomstandel 60 procent av det sammanlagda beloppet av sjukförsäkringens dagpenningsspremie enligt 18 kap. 21 § 1 mom. i sjukförsäkringslagen, av arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift enligt 153 § i lagen om pension för arbetstagare samt av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie enligt 18 § 1 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner.

RP 120/2016 rd

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

31.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om ersättning för utbildning

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om ersättning för utbildning (1140/2013) 5 § 3 mom. som följer:

5 §

Utbildningsersättningens storlek

Den genomsnittliga dagslönen beräknas så att den lönesumma enligt 19 a § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998), nedan *finansieringslagen*, som utgör grund för arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie divideras med det genomsnittliga antal arbetstagare som arbetsgivaren har i sin tjänst och den kvot som på detta sätt fås divideras med talet 200. Den genomsnittliga dagslönen vid statens ämbetsverk beräknas så att lönesumman av arbetsinkomst som berättigar till pension enligt 85 § i pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) divideras med det genomsnittliga antalet arbetstagare vid ämbetsverket och den kvot som på detta sätt fås divideras med talet 200.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

32.

Lag

om ändring av 2 a § i lagen om utkomststöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utkomststöd (1412/1997) 2 a § 1 mom. 3 punkten, sådan den lyder i lag
1294/2002, som följer:

2 a §

Skyldighet att anmäla sig som arbetslös arbetssökande

En person i åldern 17—64 år som ansöker om utkomststöd är skyldig att anmäla sig som arbetslös arbetssökande vid Arbetskraftsbyrån, om han eller hon inte

3) är en sådan person som avses i 3 kap. 3 § 1 mom. eller 4 § 1—6 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002),

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

33.

Lag

om ändring av 29 kap. 4 a § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i strafflagen (39/1889) 29 kap. 4 a § 1 mom., sådant det lyder i lag 398/2006, som följer:

29 kap.

Om brott mot den offentliga ekonomin

4 a §

Arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri

En arbetsgivare eller en företrädare för denne som

1) genom att försumma skyldigheten att ordna pensionsskydd för arbetstagarna enligt 141 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) eller 138 § i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) eller genom att försumma den anmälningsskyldighet som avses i 144 § i lagen om pension för arbetstagare eller i en förordning som utfärdats med stöd av den eller i 139 § i lagen om sjömanspensioner, eller

2) genom att till den som sköter uppgifter enligt lagen om pension för arbetstagare eller lagen om sjömanspensioner lämna felaktig information om sådana uppgifter som behövs enligt de lagarna och som påverkar försäkringsavgiften eller fördelningen av de kostnader som pensionerna föranleder eller genom att vägra lämna uppgifter som nämns i denna punkt

får till stånd eller försöker få till stånd att ingen eller en alltför låg arbetspensionsförsäkringsavgift bestäms eller att en sådan avgift återbetalas utan grund, ska för arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri dömas till böter eller fängelse i högst två år.

RP 120/2016 rd

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

Helsingfors den 18 augusti 2016

Statsminister

Juha Sipilä

Familje- och omsorgsminister Juha Rehula

1.

Lag

om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) 91 § 3 mom., sådant det lyder i lag 882/2014,

ändras 2 § 1 mom. 4 punkten, 12 § 3 mom., 43 §, 65 § 2 mom., 68 § 3 mom., 78 § 1 mom., 79 §, 80 § 1 mom., 91 a §, 92 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 117—119 §, 123, 139, 158 och 162 §, 175 § 1 mom., 178 §, 179 § 3 mom., 182 § 1 mom. 3—5 punkten samt 3 mom., 183 § 1 mom., 184 § 1 mom., 198 § 1 mom. 1 punkten, 199 §, 205 § 1—3 mom. och 206 §,

av dem 2 § 1 mom. 4 punkten, 12 § 3 mom., 65 § 2 mom., 92 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 117 § och 179 § 3 mom. sådana de lyder i lag 69/2016, 43 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1274/2006 och 874/2015, 91 a § sådan den lyder i lagarna 882/2014 och 69/2016, 118 § sådan den lyder i lag 1274/2006, 123 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1274/2006, 1097/2008, 354/2010 och 69/2016, 158 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 1097/2008, 175 § 1 mom. sådant det lyder i lag 627/2009, 178 §, 182 § 3 mom. och 184 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1427/2011, 182 § 1 mom. 4 punkten sådan den lyder i lag 634/2009, 198 § 1 mom. 1 punkten sådan den lyder i lag 1456/2011 och 206 § sådan den lyder i lagarna 526/2009 och 354/2010, samt

fogas till 74 § 3 mom. en ny 4 punkt, i stället för den 4 punkt som upphävts genom lag 1203/2009, och till 126 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 69/2016, ett nytt 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

Centrala definitioner

Centrala definitioner

I denna lag avses med

I denna lag avses med

4) *oavlönad tid* den tid under vilken en arbetstagare har erhållit moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002), inkomstrelaterad

4) *oavlönad tid* den tid under vilken en arbetstagare har erhållit moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), *dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar* (/), alterne-

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991), dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015) eller lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990) eller dagpenning enligt trafikförsäkringslagen (279/1959),

Föreslagen lydelse

ringsersättning enligt lagen om altheringsledighet (1305/2002), inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991), dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015) eller lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990) eller dagpenning enligt trafikförsäkringslagen (279/1959),

12 §

Ålderspensionens belopp

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått arbetslöshetsdagpenning.

43 §

Betalning av invalidpension retroaktivt

Invalidpension betalas inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än sex månader före månaden för ansökan om pension.

Om invalidpension beviljas retroaktivt betalas pensionen inte för den tid för vilken arbetstagaren har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna, *lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner*, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.

12 §

Ålderspensionens belopp

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått *arbetslöshetsförmån eller invalid- eller sjukpension*.

43 §

Betalning av invalidpension och arbetslivspension retroaktivt

Invalidpension betalas inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än sex månader före månaden för ansökan om pension.

Om invalidpension beviljas retroaktivt betalas pensionen inte för den tid för vilken arbetstagaren har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.

Om invalidpension beviljas retroaktivt och det för samma tid har betalats någon annan

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

Beviljas invalidpension retroaktivt såsom delinvalidpension eller full invalidpension på basis av 41 § 2 mom. och har för samma tid utbetalats dagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpension för denna tid till den del dess belopp överstiger beloppet av dagpenningen.

65 §

Pensionstillväxt

Till pension berättigar inte arbetsinkomsterna under det år under vilket arbetsförmågan började, om den återstående tiden vid fastställandet av invalidpensionen har räknats som till pension berättigande tid på det sätt som föreskrivs i 66 §.

68 §

Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört

Har arbetstagaren utöver invalidpension enligt denna lag fått invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag och som hänför sig till den invalidpension som upphört samma relativa andel av de inkomster för återstående tid som hänför sig till de invalidpensioner som arbetstagaren erhållit som den andel arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av summan av

Föreslagen lydelse

rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner än den rehabiliteringspenning till pensionstagare som avses i 34 § i den lagen, betalas invalidpension till en arbetstagare för denna tid endast till den del dess belopp överstiger beloppet av rehabiliteringspenningen.

Beviljas invalidpension retroaktivt såsom delinvalidpension eller full invalidpension på basis av 41 § 2 mom. och har för samma tid betalats ut sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpension för denna tid till den del dess belopp överstiger beloppet av dagpenningen.

Vad som föreskrivs i 2 och 3 mom. tillämpas på betalning av arbetslivspension retroaktivt.

65 §

Pensionstillväxt

Till pension berättigar inte *inkomsterna* under det år under vilket arbetsförmågan började, om den återstående tiden vid fastställandet av invalidpensionen har räknats som till pension berättigande tid på det sätt som föreskrivs i 66 §.

68 §

Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört

Har arbetstagaren utöver invalidpension enligt denna lag fått invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag och som hänför sig till den invalidpension som upphört samma relativa andel av de inkomster för återstående tid som hänför sig till de invalidpensioner som arbetstagaren erhållit som den andel arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av summan av

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

inkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 76 och 78 §.

74 §

Oavlönad tid som berättigar till pension

78 §

Fastställande av pension för återstående tid på grundval av inkomst under mindre än fem år

Har en arbetstagare till pension berättigande arbetsinkomster, *inkomster som ligger till grund för en förmån för oavlönad tid eller inkomster för återstående tid enligt 76 §* endast under det år under vilket arbetsförmågan började eller året innan, beaktas vid fastställandet av inkomsten för återstående tid även inkomsterna under det år då arbetsförmågan började fram till utgången av den månad under vilken arbetstagaren har blivit arbetsförmögen.

79 §

Andel enligt denna lag av inkomster för återstående tid

Beaktas återstående tid i en arbetstagares pension på basis av flera olika arbetspen-

Föreslagen lydelse

arbetsinkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 76 och 78 §.

74 §

Oavlönad tid som berättigar till pension

De inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid betraktas som inkomster under det kalenderår till vilket förmånstiden hänförs. De inkomster som ligger till grund för förmånerna berättigar till pension enligt följande:

4) 65 procent av den lön som ligger till grund för dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar för den tid för vilken dagpenning vid smittsam sjukdom har betalats till arbetstagaren,

78 §

Fastställande av pension för återstående tid på grundval av inkomst under mindre än fem år

Har en arbetstagare till pension berättigande arbetsinkomster endast under det år under vilket arbetsförmågan började eller året innan, beaktas vid fastställandet av inkomsten för återstående tid även inkomsterna under det år då arbetsförmågan började fram till utgången av den månad under vilken arbetstagaren har blivit arbetsförmögen.

79 §

Andel enligt denna lag av inkomster för återstående tid

Beaktas återstående tid i en arbetstagares pension på basis av flera olika arbetspen-

Gällande lydelse

sionslagar, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag en lika stor andel av summan av inkomsterna för återstående tid som den andel arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av summan av inkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 76 eller 78 §.

80 §

Pension på tidigare grunder

Beviljas en arbetstagare som fått rehabiliteringspenning enligt denna lag invalidpension på grund av arbetsoförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att rehabiliteringspenningensperioden löpte ut, fastställs pensionen på de grunder enligt vilka den skulle ha fastställts om arbetsoförmågan hade börjat vid ingången av rehabiliteringspenningensperioden.

Föreslagen lydelse

sionslagar, utgör den inkomst för återstående tid som *avses* i denna lag en lika stor andel av summan av inkomsterna för återstående tid som den andel arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av summan av *arbetsinkomsterna* enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 76 eller 78 §.

80 §

Pension på tidigare grunder

Beviljas en arbetstagare som fått rehabiliteringspenning enligt *arbetspensionslagarna* invalidpension på grund av arbetsoförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att rehabiliteringspenningensperioden löpte ut, *bestäms invalidpensionen på samma grunder som den rehabiliteringspenning som beviljades först, dock utan den 33 procents förhöjning som hänför sig till rehabiliteringspenningen.*

91 §

Minskning av efterlevandepension i särskilda fall

Efterlevandepensionen ska justeras, om den efterlevande makens förhållanden förändras så att förutsättningarna enligt i 1 mom. inte längre uppfylls.

91 §

Minskning av efterlevandepension i särskilda fall

(3 mom. upphävs)

91 a §

Justering av efterlevandepension

Om en kalkylerad invalidpension har beaktats som den efterlevande makens egen pension när efterlevandepensionen minskades första gången eller om minskningen av efterlevandepensionen har gjorts i enlighet med 91 §, ska efterlevandepensionen justeras när den efterlevande maken beviljas ålderspension eller invalidpension enligt arbetspensionslagarna eller därmed jämförbara lagar.

91 a §

Justering av efterlevandepension

Efterlevandepensionen ska justeras, om den efterlevande makens förhållanden förändras så att förutsättningarna enligt 91 § 1 mom. inte längre uppfylls.

Om en kalkylerad invalidpension har beaktats som den efterlevande makens egen pension när efterlevandepensionen minskades första gången eller om minskningen av efterlevandepensionen har gjorts i enlighet med

Gällande lydelse

Efterlevandepensionen ska justeras också om den invalidpension som den efterlevande maken får och som beaktats vid minskningen av efterlevandepensionen upphör och den efterlevande maken senare beviljas någon annan ny pension som inte är partiell förtida ålderspension och som bestämmelserna i 80 § om beviljande av pension på tidigare grunder inte tillämpas på.

Efterlevandepensionen justeras från den tidpunkt då pensionen enligt 1 eller 2 mom. börjar. När efterlevandepensionen minskas ska den pension beaktas som beviljats den efterlevande maken samt dessutom sådan pension som han eller hon före utgången av det år som föregick det år då den pensionen började, har intjänat genom arbete för vilket han eller hon inte har beviljats pension.

Föreslagen lydelse

91 §, ska efterlevandepensionen justeras när den efterlevande maken beviljas ålderspension, *arbetslivspension* eller invalidpension enligt arbetspensionslagarna eller därmed jämförbara lagar.

Efterlevandepensionen ska justeras också om den invalidpension som den efterlevande maken får och som beaktats vid minskningen av efterlevandepensionen upphör och den efterlevande maken senare beviljas någon annan ny pension som inte är partiell förtida ålderspension och som bestämmelserna i 80 § om beviljande av pension på tidigare grunder inte tillämpas på.

Efterlevandepensionen justeras från den tidpunkt då pensionen enligt 2 eller 3 mom. börjar. När efterlevandepensionen minskas ska den pension beaktas som beviljats den efterlevande maken samt dessutom sådan pension som han eller hon före utgången av det år som föregick det år då den pensionen började, har intjänat genom arbete för vilket han eller hon inte har beviljats pension.

92 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag dras det av en primär förmån som arbetstagaren fått och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

1) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 68 § i den lagen och den dagpenning som betalas före olycksfallspensionen samt den ersättning för inkomstbortfall från vilken dragits av en arbetspension enligt 202 § 2 mom. i den lagen,

2) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 58 § i den lagen och den dagpenning som betalas före olycksfallspensionen,

92 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag dras det av en primär förmån som arbetstagaren fått och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

1) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 68 § i den lagen och den dagpenning som betalas *innan den övre åldersgränsen för försäkringskyldigheten uppnåtts och som grundar sig på det skadefall som avses i den paragrafen*, samt den ersättning för inkomstbortfall från vilken dragits av en arbetspension enligt 202 § 2 mom. i den lagen,

2) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 58 § i den lagen och den dagpenning som betalas *innan den övre åldersgränsen för försäkringskyldigheten uppnåtts och som grundar*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

sig på det skadefall som avses i den paragrafen,

117 §

117 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till arbetsgivaren eller sjukkassan

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till arbetsgivaren eller sjukkassan

Om en pensionsanstalt har beviljat en arbetstagare invalidpension eller arbetslivspension retroaktivt och arbetsgivaren för samma tid har betalat arbetstagaren lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid. Den kompletteringsdagpenning som betalas av en sjukkassa som avses i lagen om försäkringskassor motsvarar lön som arbetsgivaren betalar, och pensionen betalas på ansökan till sjukkassan på samma sätt som till arbetsgivaren.

Om en pensionsanstalt har beviljat en arbetstagare invalidpension eller arbetslivspension retroaktivt och arbetsgivaren för samma tid har betalat arbetstagaren lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid. Den kompletteringsdagpenning som betalas av en sjukkassa som avses i lagen om försäkringskassor motsvarar lön som arbetsgivaren betalar, och pensionen betalas på ansökan till sjukkassan på samma sätt som till arbetsgivaren.

Om en arbetstagare i stället för invalidpension har beviljats ålderspension retroaktivt på det sätt som avses i 52 § 3 mom. från ingången av månaden efter den under vilken den lägsta åldern för ålderspension uppnåddes och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid med arbetsoförmåga på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om en arbetstagare i stället för invalidpension har beviljats ålderspension retroaktivt på det sätt som avses i 52 § 3 mom. från ingången av månaden efter den under vilken den lägsta åldern för ålderspension uppnåddes och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid med arbetsoförmåga på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om en pensionsanstalt har beviljat en arbetstagare invalidpension, arbetslivspension eller ålderspension i de fall som avses i 2 mom. retroaktivt och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för uppsägningstid i stället för lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om en pensionsanstalt har beviljat en arbetstagare invalidpension, arbetslivspension eller ålderspension i de fall som avses i 2 mom. retroaktivt och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för uppsägningstid i stället för lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om arbetsgivaren betalar lön till en arbetstagare för samma tid som den för vilken arbetstagaren får rehabiliteringspenning eller invalidpension och därtill anslutet rehabiliteringstillägg, betalas rehabiliteringspenningen eller invalidpensionen och därtill anslutet rehabiliteringstillägg för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om arbetsgivaren betalar lön till en arbetstagare för samma tid som den för vilken arbetstagaren får rehabiliteringspenning eller invalidpension och därtill anslutet rehabiliteringstillägg, betalas rehabiliteringspenningen eller invalidpensionen och därtill anslutet rehabiliteringstillägg för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Gällande lydelse

Pensionen, rehabiliteringspenningen eller rehabiliteringstillägget betalas inte till arbetsgivaren eller sjukkassan till den del betalning med stöd av 118 § ska ske till sjukförsäkringsfonden och inte heller när arbetsgivaren eller sjukkassan med stöd av någon annan lag har fått ersättning för lön som de betalat.

Vad som i 2 mom. föreskrivs om betalning av retroaktiv ålderspension till arbetsgivaren som ersättning för den lön för sjukdomstid som betalats för samma tid, tillämpas också om arbetstagaren beviljas ålderspension i stället för arbetslivspension på det sätt som avses i 53 i §.

Föreslagen lydelse

Om en pensionsanstalt har beviljat en arbetstagare pension retroaktivt för samma tid för vilken arbetsgivaren har betalat lön eller motsvarande ersättning till arbetstagaren för den tid under vilken arbetstagaren i syfte att förhindra att en smittsam sjukdom sprids har förordnats att utebli från sitt förvärvsarbete, att isoleras eller att placeras i karantän, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön eller motsvarande ersättning för samma tid. Den kompletteringsdagpenning som betalas av en sjukkassa som avses i lagen om försäkringskassor motsvarar lön som arbetsgivaren betalar, och pensionen betalas på ansökan till sjukkassan på samma sätt som till arbetsgivaren.

Pensionen, rehabiliteringspenningen eller rehabiliteringstillägget betalas inte till arbetsgivaren eller sjukkassan till den del betalning med stöd av 118 § ska ske till sjukförsäkringsfonden och inte heller när arbetsgivaren eller sjukkassan med stöd av någon annan lag har fått ersättning för lön som de betalat.

Vad som i 2 mom. föreskrivs om betalning av retroaktiv ålderspension till arbetsgivaren som ersättning för den lön för sjukdomstid som betalats för samma tid, tillämpas också om arbetstagaren beviljas ålderspension i stället för arbetslivspension på det sätt som avses i 53 i §.

118 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till sjukförsäkringsfonden

Om en arbetstagare har fått dagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen för samma tid som den för vilken han eller hon beviljas ålderspension, betalas ålderspensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den sjukdagpenning eller partiella sjukdagpenning som har betalats för samma tid.

Beviljas full invalidpension retroaktivt efter den primärtid som avses i 41 § 1 mom. och har för samma tid betalats dagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen mot-

118 §

Betalning av pension och rehabiliteringspenning till sjukförsäkringsfonden

Om en arbetstagare har fått *sjukdagpenning* eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen *eller dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar* för samma tid som den för vilken han eller hon beviljas ålderspension, betalas ålderspensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den sjukdagpenning, partiella sjukdagpenning *eller dagpenning vid smittsam sjukdom* som har betalats för samma tid.

Beviljas full invalidpension retroaktivt efter den primärtid som avses i 41 § 1 mom. och har för samma tid betalats *sjukdagpen-*

Gällande lydelse

svarar beloppet av den dagpenning eller partiella sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen som har betalats för samma tid.

Beviljas rehabiliteringspenning eller rehabiliteringstillägg retroaktivt för samma tid som den för vilken arbetstagaren har fått dagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas rehabiliteringspenningen och rehabiliteringstillägget till sjukförsäkringsfonden till den del de motsvarar beloppet av den dagpenning eller partiella sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen som har betalats för samma tid.

Föreslagen lydelse

ning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den sjukdagpenning eller partiella sjukdagpenning som har betalats för samma tid.

Beviljas rehabiliteringspenning eller rehabiliteringstillägg retroaktivt för samma tid som den för vilken arbetstagaren har fått sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar, betalas rehabiliteringspenningen och rehabiliteringstillägget till sjukförsäkringsfonden till den del de motsvarar beloppet av den sjukdagpenning, partiella sjukdagpenning eller dagpenning vid smittsam sjukdom som har betalats för samma tid.

Beviljas arbetslivspension retroaktivt för samma tid för vilken sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen har betalats till arbetstagaren, betalas arbetslivspensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den sjukdagpenning eller partiella sjukdagpenning som betalats för samma tid.

119 §

Betalning av pension till kommunen eller ett organ enligt socialvårdslagen

Har en arbetstagare fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, skall pensionsanstalten betala för samma tid retroaktivt utgående pension eller del därav som ersättning för redan utbetalt utkomststöd till det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) på dess yrkande.

Om kommunen eller samkommunen har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, skall pensionsanstalten på yrkande av kommunen eller samkommunen till kommunen eller samkommunen betala den pension som den pensionsberättigade har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som

119 §

Betalning av pension till Folkpensionsanstalten, ett organ enligt socialvårdslagen eller kommunen

Har en arbetstagare fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska pensionsanstalten till Folkpensionsanstalten eller till det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) på dess yrkande betala den retroaktivt beviljade pensionen till den del pensionen till sitt belopp motsvarar det förskott som har betalats på utkomststödet.

Om kommunen eller samkommunen har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, ska pensionsanstalten på yrkande av kommunen eller samkommunen till kommunen eller samkommunen betala den pension som den pensionsberättigade har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i

Gällande lydelse

föreskrivs i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

123 §

Utbetalningsordning för pension

Om pension skall betalas till någon annan än pensionstagaren själv på basis av denna eller någon annan lag, och två eller flera myndigheter, kommuner, anstalter eller organ eller andra instanser har rätt till den, betalas pensionen i följande ordning:

- 1) till sjukförsäkringsfonden enligt 118 §,
- 2) som obetalda försäkringsavgifter till pensionsanstalten enligt 120 § 1 mom. i lagen om pension för företagare eller till lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt 28 § i lagen om pension för lantbruksföretagare,
- 3) till pensionsanstalten som återkrav av pension som betalats utan grund enligt 126 §,
- 4) till arbetsgivaren eller sjukkassan enligt 117 §,
- 5) till en arbetslöshetskassa eller Folkpensionsanstalten enligt 120 § 4 mom.,
- 6) till Folkpensionsanstalten enligt 120 § 1 eller 2 mom.,
- 7) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 119 § 1 mom.,
- 8) till en kommun eller en samkommun enligt 119 § 2 mom.,
- 9) till Folkpensionsanstalten enligt 120 § 5 mom.,
- 10) punkten har upphävts genom L 29.1.2016/69, som träder i kraft 1.1.2017.
- 11) en betalning utan grund till en anstalt i ett EU- eller EES-land enligt artikel 72.2 i EU:s tillämpningsförfordning om social trygghet,
- 12) till en utsokningsmyndighet enligt 4 kap. 2 § i utsokningsbalken (705/2007),
- 13) en betalning utan grund av annan förmån än pension till en anstalt i ett EU- eller EES-land enligt artikel 72.1 och 72.3 i EU:s tillämpningsförfordning om social trygghet,
- 14) en betalning utan grund av pension och annan förmån till en anstalt i ett land som ingått en överenskommelse om social trygghet enligt bestämmelserna i en överenskommelse om social trygghet, samt

Föreslagen lydelse

familjevård, för att användas på det sätt som föreskrivs i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

123 §

Utbetalningsordning för pension

Om pension ska betalas till någon annan än pensionstagaren själv på basis av denna eller någon annan lag, och två eller flera myndigheter, kommuner, anstalter eller organ eller andra instanser har rätt till den, betalas pensionen i följande ordning:

- 1) till sjukförsäkringsfonden enligt 118 §,
- 2) som obetalda försäkringsavgifter till pensionsanstalten enligt 120 § 1 mom. i lagen om pension för företagare eller till lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt 28 § i lagen om pension för lantbruksföretagare,
- 3) till pensionsanstalten som återkrav av pension som betalats utan grund enligt 126 §,
- 4) till arbetsgivaren eller sjukkassan enligt 117 §,
- 5) till en arbetslöshetskassa eller Folkpensionsanstalten enligt 120 § 4 mom.,
- 6) till Folkpensionsanstalten enligt 120 § 1 eller 2 mom.,
- 7) till Folkpensionsanstalten enligt 119 § 1 mom.,
- 8) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 119 § 1 mom.,
- 9) till en kommun eller en samkommun enligt 119 § 2 mom.,
- 10) till Folkpensionsanstalten enligt 120 § 5 mom.,
- 11) en betalning utan grund av pension till en anstalt i ett EU- eller EES-land enligt artikel 72.2 i EU:s tillämpningsförfordning om social trygghet,
- 12) till en utsokningsmyndighet enligt 4 kap. 2 § i utsokningsbalken (705/2007),
- 13) en betalning utan grund av annan förmån än pension till en anstalt i ett EU- eller EES-land enligt artikel 72.1 och 72.3 i EU:s tillämpningsförfordning om social trygghet,
- 14) en betalning utan grund av pension eller annan förmån till en anstalt i ett land som ingått en överenskommelse om social trygghet enligt bestämmelserna i överenskommelserna om social trygghet, samt

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

15) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 122 §.

126 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Föreslagen lydelse

15) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 122 §.

126 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Om pensionsanstalten till en pensionstagares konto i ett penninginstitut utan grund har betalat ut sådan pension eller annan förmån som hänför sig till tiden efter den månad då pensionstagaren avled, har pensionsanstalten rätt att av penninginstitutet få återbetalning utan dödsboets samtycke och utan återkravsbeslut.

139 §

Rättelse av ett lagakraftvunnet beslut på basis av ny utredning

Pensionsanstalten skall pröva ett ärende som avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut på nytt, om ny utredning framkommer i ärendet. Pensionsanstalten kan då utan hinder av det tidigare lagakraftvunna beslutet bevilja en förvägrad pension eller justera en redan beviljad pension till ett större belopp. Även besvärnämnden för arbetspensionsärenden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. Ändring i ett dylikt beslut kan sökas på det sätt som föreskrivs 128—130 §.

158 §

Preskription av arbetspensionsförsäkringsavgifter

En pensionsanstalt skall fastställa en arbetspensionsförsäkringsavgift som baserar sig på denna lag inom fem år från den förfalldag för en avgift som anges i försäkringsvillkoren eller stadgarna eller, när det är fråga om en tillfällig arbetsgivare som har ordnat pensionskyddet i enlighet med 147 §,

139 §

Rättelse av ett lagakraftvunnet beslut på basis av ny utredning

Om ny utredning framkommer i ett ärende efter att pensionsanstaltens *eller Pensions-skyddscentralens* beslut vunnit laga kraft ska ärendet prövas på nytt. Pensionsanstalten kan då bevilja en förvägrad pension eller justera en redan beviljad pension till ett större belopp. *Pensions-skyddscentralen kan på motsvarande sätt avgöra ett ärende som hör till dess uppgifter till en parts fördel.* Även besvärnämnden för arbetspensionsärenden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. Ändring i ett dylikt beslut kan sökas på det sätt som föreskrivs i 128—130 §.

158 §

Preskription av arbetspensionsförsäkringsavgifter

En pensionsanstalt ska bestämma en arbetspensionsförsäkringsavgift som baserar sig på denna lag *under en period som omfattar den slutliga förfalldag för en avgift som anges i försäkringsvillkoren eller stadgarna och de fem följande kalenderåren.* Om det är fråga om en tillfällig arbetsgivare som har

Gällande lydelse

från ingången av året efter det under vilket lönen utbetalades.

Har en arbetstagares arbetsinkomst på det sätt som avses i 75 b § 2 mom. med stöd av arbetstagarens utredning eller av någon annan anledning utökats retroaktivt med till pension berättigande arbetsinkomster som är mer än fem år gamla, ska pensionsanstalten på basis av dessa arbetsinkomster fastställa arbetspensionsförsäkringsavgiften inom tio år från den dag då denna avgift för anställningsförhållandet i fråga enligt försäkringsvillkoren hade förfällit till betalning. En tillfällig arbetsgivares arbetspensionsförsäkringsavgift ska dock fastställas inom tio år från ingången av året efter det under vilket lönen utbetalades.

162 §

Preskription av återbetalning av arbetsgivares och arbetstagares arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund

Återbetalningen av arbetsgivares och arbetstagares arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund preskriberas fem år från den dag då arbetsgivarens avgift betalades eller arbetstagarens avgift innehölls, om preskriptionen inte avbrutits innan dess. Preskriptionen avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § i lagen om preskription av skulder. Från avbrytandet av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid. Preskriptionstiden på fem år kan förlängas på det sätt som föreskrivs i 11 § 3 mom. i lagen om preskription av skulder.

Föreslagen lydelse

ordnat pensionsskyddet i enlighet med 147 §, ska pensionsanstalten bestämma en arbetspensionsförsäkringsavgift som grundar sig på denna lag under de fem kalenderår som bestäms från ingången av det andra kalenderåret efter det under vilket lönen utbetalades.

162 §

Preskription av återbetalning av arbetsgivares och arbetstagares arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund

Återbetalningen av arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund preskriberas efter fem år från ingången av året efter den slutliga förfallodagen enligt försäkringsvillkoren eller stadgarna eller, om det är fråga om en tillfällig arbetsgivare som har ordnat pensionsskyddet i enlighet med 147 §, efter fem år från ingången av det andra kalenderåret efter det år under vilket lönen utbetalades, om preskriptionen inte avbrutits innan dess.

Återbetalningen av arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift som innehållits utan grund preskriberas efter fem år från ingången av året efter den dag då arbetspensionsförsäkringsavgiften innehölls, om preskriptionen inte avbrutits innan dess.

Bestämmelser om avbrytande av preskription finns i 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder. Från avbrytandet av preskriptionstiden börjar en ny fem år lång preskriptionstid. Bestämmelser om förlängning av en preskriptionstid på fem år finns i 11 § 3 mom. i lagen om preskription av skulder.

Gällande lydelse

175 §

Pensionsanstalternas ansvar för invalidpensionen

För kostnaderna för sådan invalidpension i fråga om vilken den försäkrades sammanlagda arbetsinkomster enligt denna lag och lagen om sjömanspensioner under de två sista kalenderåren av den granskningstid som avses i 76 § uppgår till minst 12 566,70 euro svarar respektive pensionsanstalt, till vars verksamhetskrets den försäkrade hörde under nämnda kalenderår. Pensionsanstalten svarar för kostnaderna i samma förhållande som de i respektive pensionsanstalt försäkrade, av denna lag omfattade arbetsinkomsternas andel utgör av det sammanlagda beloppet av motsvarande arbetsinkomster enligt de pensionslagar som nämns i 3 §, inkomsten för återstående tid som hänförs till en invalidpension som upphört samt de i 74 § avsedda arbets- och förvärvsinkomsterna enligt 76 § 2 mom. och de i 76 § 4—6 mom. avsedda arbets- och förvärvsinkomsterna under de nämnda kalenderåren.

Föreslagen lydelse

175 §

Pensionsanstalternas ansvar för invalidpensionen

För kostnaderna för sådan invalidpension i fråga om vilken den försäkrades sammanlagda arbetsinkomster enligt denna lag och lagen om sjömanspensioner under de två sista kalenderåren av den granskningstid som avses i 76 § uppgår till minst 12 566,70 euro svarar respektive pensionsanstalt, till vars verksamhetskrets den försäkrade hörde under nämnda kalenderår. Pensionsanstalten svarar för kostnaderna i samma förhållande som de i respektive pensionsanstalt försäkrade, av denna lag omfattade arbetsinkomsternas andel utgör av det sammanlagda beloppet av motsvarande arbetsinkomster enligt de pensionslagar som nämns i 3 §, inkomsten för återstående tid som hänförs till en invalidpension som upphört samt de i 74 § avsedda arbets- och förvärvsinkomsterna enligt 76 § 2 och 3 mom. och de i 76 § 4—6 mom. avsedda arbets- och förvärvsinkomsterna under de nämnda kalenderåren.

178 §

Pensionsanstalternas ansvar för pensionsdel som intjänats för oavlönad tid

För den pensionsdel som intjänats på grundval av i 74 § avsedd oavlönad tid svarar, i förhållande till de i respektive pensionsanstalt försäkrade arbetsinkomsterna, de pensionsanstalter gemensamt som sköter pensionsskyddet enligt de arbetspensionslagar som nämns i 3 §. De grunder för pensionsanstalternas eventuella förskott och slutliga avgifter som Pensionsskyddscentralens ansökan gäller samt tidpunkterna för betalning av dem ingår i de kostnadsfördelningsgrunder som nämns i 183 § 2 mom.

178 §

Pensionsanstalternas ansvar för pensionsdel som intjänats för oavlönad tid

För den pensionsdel som intjänats på grundval av i 74 § avsedd oavlönad tid svarar, i förhållande till de i respektive pensionsanstalt försäkrade arbetsinkomsterna, de pensionsanstalter gemensamt som sköter pensionsskyddet enligt de arbetspensionslagar som nämns i 3 §. *För den andel som motsvarar de arbetsinkomster som försäkrats enligt pensionslagen för den offentliga sektorn svarar i förhållande till arbetsinkomsterna*

1) *Keva i enlighet med vad som föreskrivs om dess finansieringsansvar i 2 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Keva (66/2016),*

2) *staten i enlighet med vad som föreskrivs om dess finansieringsansvar i 1 § i lagen om finansiering av statens pensionsskydd (67/2016),*

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

3) *Kyrkans pensionsfond i enlighet med vad som föreskrivs om dess finansieringsansvar i 1 § i lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd (68/2016).*

4) *Folkpensionsanstalten i enlighet med vad som föreskrivs om dess finansieringsansvar i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001).*

De grunder för pensionsanstalternas eventuella förskott och slutliga avgifter som Pensionsskyddscentralens ansökan gäller samt tidpunkterna för betalning av dem ingår i de kostnadsfördelningsgrunder som nämns i 183 § 2 mom.

179 §

Pensionsanstalternas ansvar för förmåner som ska bekostas gemensamt

Pensionsanstalternas andel av de kostnader för ålderspensioner som avses i 1 mom. 1, 2 och 4 punkten, med undantag för kostnaderna för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension, samt de kostnader som avses i 8 punkten bestäms i förhållande till de medel som är avsedda för utgifter som bekostas gemensamt. Pensionsanstalternas andel av de kostnader för invalidpensioner som avses i 1 mom. 1 punkten, de kostnader för andra pensioner än ålderspensioner som avses i 1 mom. 2 punkten, de ovannämnda kostnader för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension och som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten samt de kostnader som avses i 1 mom. 3—5 och 10 punkten bestäms i förhållande till de i pensionsanstalten försäkrade arbetsinkomsterna. Pensionsanstalternas andel av de kostnader som avses i 1 mom. 6 och 7 punkten bestäms så som föreskrivs närmare i de beräkningsgrunder som avses i 4 mom. Pensionsanstaltens andel av de kostnader som avses i 1 mom. 9 punkten bestäms på samma sätt som pensionsanstaltens andel av motsvarande kostnader enligt 1 mom. som ska bekostas gemensamt. Vid bestämmandet av en pensionsanstalts andel av de nämnda kostna-

179 §

Pensionsanstalternas ansvar för förmåner som ska bekostas gemensamt

Pensionsanstalternas andel av de kostnader för ålderspensioner som avses i 1 mom. 1, 2 och 4 punkten, med undantag för kostnaderna för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension, och de kostnader som avses i 8 punkten bestäms i förhållande till de medel som är avsedda för utgifter som bekostas gemensamt. Pensionsanstalternas andel av de kostnader för invalidpensioner som avses i 1 mom. 1 punkten, de kostnader för andra pensioner än ålderspensioner som avses i 1 mom. 2 punkten, de ovannämnda kostnader för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension och som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten och de kostnader som avses i 1 mom. 3, 5 och 10 punkten bestäms i förhållande till de i pensionsanstalten försäkrade arbetsinkomsterna. Pensionsanstalternas andel av de kostnader som avses i 1 mom. 6 och 7 punkten bestäms så som anges närmare i de beräkningsgrunder som utfärdats med stöd av 4 mom. Pensionsanstaltens andel av de kostnader som avses i 1 mom. 9 punkten bestäms på samma sätt som pensionsanstaltens andel av motsvarande kostnader enligt 1 mom. som ska bekostas gemensamt. Vid bestämmandet av en pensionsanstalts andel av de nämnda

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

derna enligt momentet beaktas även överföringsavgiften enligt lagen om överföringsavgift då statens ämbetsverk, inrättningar eller affärsverk ombildas till aktiebolag (1341/1992).

182 §

Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift

Den arbetslöshetsförsäkringsfond som avses i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) betalar till Pensionskyddscentralen en avgift med vilken ansvaret och kostnaderna för beaktande av arbetslöshets- och utbildningsperioder täcks i fråga om

3) den i lagen om kommunala pensioner avsedda kommunala pensionsanstalten,

4) Kyrkans centralfond, som sköter pensionsskyddet enligt pensionslagen för evangelisk-lutherska kyrkan, (14.8.2009/634)

5) Folkpensionsanstalten till den del den sköter sådant pensionsskydd som avses i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten,

Arbetslöshetsförsäkringsfonden ska årligen betala avgiften till Pensionskyddscentralen inom den tid som anges i kostnadsfördelningsgrunderna. De medel som erhållits i avgift gottgör Pensionskyddscentralen de i 1 mom. nämnda pensionsanstalterna i förhållande till de i *respektive pensionsanstalt försäkrade* arbetsinkomsterna så att pensionsanstalternas andel av ansvaret för Pensionskyddscentralens kostnadsandel dras av från de fördelade medlen före gottgörelsen. Närmare bestämmelser om gottgörelse av avgiften ingår i de kostnadsfördelningsgrunder som nämns i 183 § 2 mom.

Föreslagen lydelse

kostnaderna enligt det momentet beaktas även överföringsavgiften enligt lagen om överföringsavgift då statens ämbetsverk, inrättningar eller affärsverk ombildas till aktiebolag (1341/1992).

182 §

Arbetslöshetsförsäkringsfondens avgift

Den arbetslöshetsförsäkringsfond som avses i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998) betalar till Pensionskyddscentralen en avgift med vilken ansvaret och kostnaderna för beaktande av arbetslöshets- och utbildningsperioder täcks i fråga om

3) *Keva till den del den svarar för det pensionsskydd som avses i pensionslagen för den offentliga sektorn enligt 2 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Keva,*

4) *Kyrkans pensionsfond till den del den svarar för det pensionsskydd som avses i pensionslagen för den offentliga sektorn enligt 1 § i lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd,*

5) *Folkpensionsanstalten till den del den svarar för det pensionsskydd som avses i pensionslagen för den offentliga sektorn enligt 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten,*

Arbetslöshetsförsäkringsfonden ska årligen betala avgiften till Pensionskyddscentralen inom den tid som anges i kostnadsfördelningsgrunderna. De medel som erhållits i avgift gottgör Pensionskyddscentralen de i 1 mom. nämnda pensionsanstalterna i förhållande till de försäkrade arbetsinkomsterna så att pensionsanstalternas andel av ansvaret för Pensionskyddscentralens kostnadsandel dras av från de fördelade medlen före gottgörelsen. Närmare bestämmelser om gottgörelse av avgiften ingår i de kostnadsfördelningsgrunder som nämns i 183 § 2 mom.

Gällande lydelse

183 §

Utredning av kostnader

Pensionsskyddscentralen utreder kalenderårsvis hur det ömsesidiga ansvaret mellan de pensionsanstalter som ombesörjer verkställigheten av lagarna enligt 3 § beträffande det föregående kalenderåret fördelar sig i fråga om de kostnader som avses i 174—181 § och den avgift för arbetslöshetsförsäkringsfonden som avses i 182 § med beaktande av vad pensionsanstalterna inom den privata sektorn och den offentliga sektorn i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 107 och 109 § har betalat i pension eller annan sådan förmån som en annan pensionsanstalt skall ansvara för.

Föreslagen lydelse

183 §

Utredning av kostnader

Pensionsskyddscentralen utreder kalenderårsvis hur det ömsesidiga ansvaret mellan de pensionsanstalter som *sköter* verkställigheten av *arbetspensionslagarna* beträffande det föregående kalenderåret fördelar sig i fråga om de kostnader som avses i 174—181 § och den avgift för arbetslöshetsförsäkringsfonden som avses i 182 § med beaktande av vad pensionsanstalterna inom den privata sektorn *och Keva* i egenskap av sådan sista pensionsanstalt som avses i 107 och 109 § har betalat i pension eller annan sådan förmån som en annan pensionsanstalt ska ansvara för. *Be­träffande Keva, som varit sista pensionsanstalt, beaktas i utredningen vad som föreskrivs om finansiering av pensionsskyddet enligt pensionslagen för den offentliga sektorn i lagen om Keva, i lagen om finansiering av statens pensionsskydd, i lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionsskydd och i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten.*

184 §

Beslut om kostnadsfördelning

Pensionsskyddscentralen meddelar de pensionsanstalter som avses i 183 § 1 mom. ett beslut om fördelningen av de kostnader som avses i den paragrafen. Ändring i beslutet får sökas på det sätt som föreskrivs i 9 kap.

184 §

Beslut om kostnadsfördelning

Pensionsskyddscentralen meddelar de pensionsanstalter som avses i 183 § 1 mom. ett beslut om fördelningen av de kostnader som avses i den paragrafen, *dock så att kostnaderna enligt det beslut som riktas till Keva ska fördelas mellan Keva, staten, Kyrkans pensionsfond och Folkpensionsanstalten i förhållande till deras finansieringsansvar. Ändring i beslutet får sökas på det sätt som föreskrivs i 9 kap.*

198 §

Rätt att få uppgifter för avgörande av ärenden och verkställighet av lagstadgade uppgifter

Pensionsanstalterna, Pensionsskyddscent-

198 §

Rätt att få uppgifter för avgörande av ärenden och verkställighet av lagstadgade uppgifter

Pensionsanstalterna, Pensionsskyddscent-

Gällande lydelse

ralen och en besvärsinstans enligt denna lag har rätt att trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter

1) av en arbetsgivare, en försäkrings- och pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring och av myndigheter och andra instanser på vilka offentlighetslagen tillämpas få de uppgifter som är nödvändiga för avgörandet av ett anhängigt försäkrings-, pensions- eller förmånsärende eller som annars är nödvändiga vid verkställigheten av uppgifter som föreskrivs i denna lag eller i lagen om Pensionsskyddscentralen, i EU:s grundförordning om social trygghet eller EU:s tillämpningsförordning om social trygghet eller i en överenskommelse om social trygghet,

199 §

Pensionsskyddscentralens rätt att få uppgifter för utövande av tillsyn

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Pensionsskyddscentralen rätt att av en arbetsgivare, av en försäkrings- och pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring, av myndigheter och av andra instanser på vilka offentlighetslagen tillämpas få de uppgifter som är nödvändiga för fullgörandet av den tillsynsskyldighet som föreskrivs i 186 § 1 mom. Pensionsskyddscentralen har dessutom rätt att för nämnda ändamål av skattemyndigheterna i form av massinformation få namn, företags- och organisationsnummer eller arbetsgivares personbeteckningar, kontaktuppgifter och årsanmälningar eller motsvarande uppgifter samt bransch beträffande de arbetsgivare som betalat lön eller annat vederlag till arbetstagare, samt även uppgifter om vederlag för arbete och därtill anslutna arbetsgivarprestationer som arbetsgivarna har betalat.

Pensionsskyddscentralen har rätt att få de i 1 mom. avsedda uppgifterna, även om Pensionsskyddscentralen inte i sin begäran om uppgifter har preciserat de arbetsgivare som i form av massinformation blir föremål för till-

Föreslagen lydelse

ralen och en besvärsinstans enligt denna lag har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att

1) av en arbetsgivare *eller någon annan som betalar ersättning på basis av utfört arbete*, av en försäkrings- och pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring och av myndigheter och andra instanser på vilka offentlighetslagen tillämpas få de uppgifter som är nödvändiga för avgörande av ett anhängigt försäkrings-, pensions- eller förmånsärende eller som annars är nödvändiga vid verkställigheten av uppgifter som föreskrivs i denna lag eller i lagen om Pensionsskyddscentralen, i EU:s grundförordning om social trygghet eller EU:s tillämpningsförordning om social trygghet eller i en överenskommelse om social trygghet,

199 §

Pensionsskyddscentralens rätt att få uppgifter för utövande av tillsyn

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Pensionsskyddscentralen rätt att av en arbetsgivare, av en försäkrings- och pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring, av myndigheter och av andra instanser på vilka offentlighetslagen tillämpas få de uppgifter som är nödvändiga för fullgörandet av den tillsynsskyldighet som föreskrivs i 186 § 1 mom. Pensionsskyddscentralen har dessutom rätt att för nämnda ändamål av skattemyndigheterna i form av massinformation få namn, företags- och organisationsnummer eller arbetsgivares personbeteckningar, kontaktuppgifter och årsanmälningar eller motsvarande uppgifter samt bransch beträffande de arbetsgivare som betalat lön eller annat vederlag till arbetstagare, samt även uppgifter om vederlag för arbete och därtill anslutna arbetsgivarprestationer som arbetsgivarna har betalat.

Pensionsskyddscentralen har rätt att få de i 1 mom. avsedda uppgifterna, även om Pensionsskyddscentralen inte i sin begäran om uppgifter har preciserat de arbetsgivare som i form av massinformation blir föremål för till-

Gällande lydelse

synsförfarande och även om tillsynsförfarandet ännu inte är anhängigt. Pensionsskyddscentralen har vidare rätt att få ovan nämnda massinformation, även om beskattningen inte ännu har fastställts. För verkställigheten av ett tillsynsuppdrag har Pensionsskyddscentralen rätt att samköra och behandla i 1 mom. avsedda personuppgifter. Samkörda uppgifter får förvaras fem år men längst tills tillsynsförfarandet avslutats. Samkörda uppgifter får inte vidareutlämnas.

Uppgifter som avses i denna paragraf får sökas med hjälp av teknisk anslutning utan samtycke av den vars intressen tystnadsplikten är avsedd att skydda.

Föreslagen lydelse

synsförfarande och även om tillsynsförfarandet ännu inte är anhängigt. Pensionsskyddscentralen har vidare rätt att få ovannämnda massinformation, även om beskattningen inte ännu har fastställts. För verkställigheten av ett tillsynsuppdrag har Pensionsskyddscentralen rätt att samköra och behandla i 1 mom. avsedda personuppgifter. Samkörda uppgifter får förvaras fem år men längst tills tillsynsförfarandet avslutats. Samkörda uppgifter får inte vidareutlämnas.

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Pensionsskyddscentralen rätt att få följande uppgifter om specificerade aktörer som är behövliga för fullgörande av den tillsynsskyldighet som anges i 186 § 1 mom.:

1) av arbetarskyddsmyndigheterna de individualiseringsuppgifter om arbetstagare och arbetsgivare som framgår av förteckningen över dem som arbetar på en gemensam byggarbetsplats, uppgifter om vilket datum arbetet har börjat och slutat samt kontaktuppgifter för arbetsgivarens företrädare,

2) av Skatteförvaltningen uppgifter som huvudentreprenören eller någon annan huvudsaklig genomförare av byggprojektet på den gemensamma byggarbetsplatsen lämnat in till Skatteförvaltningen om de arbetstagare och egenföretagare som arbetar på den gemensamma byggarbetsplatsen inklusive individualiseringsuppgifter, uppgifter om arbetstagarnas uppskattade arbetstider på byggarbetsplatsen, uppgifter om arbetsavtals- och uppdragsförhållandenas typ, uppgifter om utländska arbetstagares försäkringar, uppgifter om arbetsgivare och den som låter utföra hyrt arbete inklusive individualiserings- och kontaktuppgifter samt uppgifter om byggarbetsplatsens läge,

3) av Skatteförvaltningen uppgifter som den som beställt byggtjänster har lämnat in till Skatteförvaltningen om entreprenörerna inklusive individualiserings- och kontaktuppgifter, uppgifter om entreprenadbelopp, uppgifter om avtalsenligt start- och slutdatum för entreprenaden, uppgifter om uppdragets karaktär samt uppgifter om byggarbetsplatsens läge.

Uppgifter som avses i denna paragraf får sökas genom teknisk anslutning eller på något annat sätt i elektronisk form utan sam-

Gällande lydelse

205 §

Utlämnande av uppgifter för utredning av brott och missbruk

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har pensionsanstalterna och Pensionskyddscentralen för utredande av brott och missbruk rätt att lämna ut på verkställigheten av denna lag baserade uppgifter till ett ministerium, skatteförvaltningen och sådana anstalter eller sammanslutningar som sköter det lagstadgade socialskyddssystemet och som administrerar socialskyddsförmåner som påverkas av en pension enligt denna lag.

Följande uppgifter kan lämnas ut *i fråga om personer som får eller har fått pension enligt denna lag*:

- 1) personbeteckning och övriga identifieringsuppgifter,
- 2) uppgifter om utbetalda förmåner,
- 3) uppgifter om arbetsgivaren, samt
- 4) andra härmed jämförbara uppgifter som är nödvändiga för samkörning av personuppgifter för utredande av brott och missbruk som riktar sig mot socialskyddet samt för andra övervakningsåtgärder av engångsnatur.

Pensionsanstalterna och Pensionskyddscentralen har *i 1 mom. avsedd* rätt att även till polis- och åklagarmyndigheterna lämna ut uppgifter som nämns i 2 mom. till den del dessa är nödvändiga för utredande av brott och väckande av åtal.

206 §

Utlämnande av uppgifter till myndigheter och registeransvariga som bedriver kreditupplysningsverksamhet

Utöver det som bestäms i offentlighetslagen har pensionsanstalterna och Pensionskyddscentralen rätt att, utan hinder av sekre-

Föreslagen lydelse

tycke av den vars intressen tystnadsplikten är avsedd att skydda.

205 §

Utlämnande av uppgifter för utredning av brott och missbruk

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har pensionsanstalterna och Pensionskyddscentralen för utredande av brott och missbruk rätt att lämna ut på verkställigheten av denna lag baserade uppgifter till ett ministerium, skatteförvaltningen och sådana anstalter eller sammanslutningar som sköter det lagstadgade systemet för social trygghet och som administrerar sociala förmåner som påverkas av arbete som försäkras enligt denna lag eller en pension enligt denna lag.

Följande uppgifter kan lämnas ut:

- 1) personbeteckning och övriga identifieringsuppgifter,
- 2) uppgifter om utbetalda pensioner,
- 3) uppgifter om *arbetsgivaren samt om arbete och inkomster som ska försäkras, och*
- 4) andra därmed jämförbara uppgifter som är nödvändiga för samkörning av personuppgifter och andra tillsynsåtgärder av engångsnatur som vidtas för att utreda brott och missbruk som riktar sig mot den sociala tryggheten.

Pensionsanstalterna och Pensionskyddscentralen har *trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter* rätt att även till förundersöknings- och åklagarmyndigheterna lämna ut uppgifter som nämns i 2 mom. till den del dessa är nödvändiga för utredande av brott och väckande av åtal.

206 §

Pensionsanstalternas och Pensionskyddscentralens rätt att lämna ut uppgifter på eget initiativ

Utöver det som föreskrivs i offentlighetslagen har pensionsanstalterna och Pensionskyddscentralen rätt att, trots sekretessbe-

Gällande lydelse

tessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, lämna ut uppgifter som grundar sig på verkställigheten av denna lag enligt följande:

1) till vederbörande myndighet och organ får lämnas ut uppgifter som är nödvändiga för verkställigheten av uppgifter enligt EU:s grundförordning om social trygghet eller en överenskommelse om social trygghet,

2) till skatteförvaltningen får lämnas ut de uppgifter som den behöver för fullgörandet av den övervakningsskyldighet som föreskrivs i lagen om förskottsuppbörd, om det finns skäl att misstänka att arbetsgivaren inte har fullgjort sin innehållningsskyldighet,

3) till en registeransvarig som bedriver kreditupplysningsverksamhet får lämnas ut sådana uppgifter om en enligt denna lag utsokningsbar arbetspensionsförsäkringsavgiftsfordran hos arbetsgivaren som den registeransvarige enligt lag har rätt att föra in i kreditupplysningsregistret,

4) till arbetarskyddsmyndigheten sådana uppgifter som är nödvändiga för att myndigheten ska kunna fullgöra sin tillsynsskyldighet enligt lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitan av utomstående arbetskraft (1233/2006), när det finns skäl att misstänka att en beställare har försummat sin utredningsskyldighet eller att beställarens avtalspart har lämnat felaktiga intyg över att pensionsförsäkringsskyldigheten har uppfyllts eller pensionsförsäkringsavgifter betalats,

5) till arbetslöshetsförsäkringsfonden uppgifter som är nödvändiga för att fonden ska kunna fullgöra sin tillsynsskyldighet enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998), när det finns skäl att misstänka att en arbetsgivare har försummat att betala arbetslöshetsförsäkringspremier.

Föreslagen lydelse

stämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter, lämna ut uppgifter som grundar sig på verkställigheten av denna lag enligt följande:

1) till vederbörande myndighet och organ får lämnas ut uppgifter som är nödvändiga för verkställigheten av uppgifter enligt EU:s grundförordning om social trygghet eller en överenskommelse om social trygghet,

2) till skatteförvaltningen får lämnas ut de uppgifter som den behöver för fullgörande av den övervakningsskyldighet som föreskrivs i lagen om förskottsuppbörd, om det finns skäl att misstänka att arbetsgivaren inte har fullgjort sin innehållningsskyldighet,

3) till en registeransvarig som bedriver kreditupplysningsverksamhet får lämnas ut sådana uppgifter om en enligt denna lag utsokningsbar arbetspensionsförsäkringsavgiftsfordran hos arbetsgivaren som den registeransvarige enligt lag har rätt att föra in i kreditupplysningsregistret,

4) till arbetarskyddsmyndigheten sådana uppgifter som är nödvändiga för att myndigheten ska kunna fullgöra sin tillsynsskyldighet enligt lagen om beställarens utredningsskyldighet och ansvar vid anlitan av utomstående arbetskraft (1233/2006), när det finns skäl att misstänka att en beställare har försummat sin utredningsskyldighet eller att beställarens avtalspart har lämnat felaktiga intyg över att pensionsförsäkringsskyldigheten har uppfyllts eller pensionsförsäkringsavgifter betalats,

5) till arbetslöshetsförsäkringsfonden får lämnas ut uppgifter som är nödvändiga för att fonden ska kunna fullgöra sin tillsynsskyldighet enligt lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998), när det finns skäl att misstänka att en arbetsgivare har försummat att betala arbetslöshetsförsäkringspremier,

6) till Olycksfallsförsäkringscentralen och försäkringsbolag som verkställer lagstadgad olycksfallsförsäkring får lämnas ut nödvändiga uppgifter om arbetsgivaren och försäkringen i syfte att fullfölja en för centralen och bolagen lagstadgad tillsynsuppgift, om det finns skäl att misstänka att en arbetsgivare inte har uppfyllt sin lagstadgade avgifts- och försäkringsplikt.

Sekretessbelagda uppgifter som erhållits med stöd av 1 mom. 1, 2 och 4–6 punkten

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

får lämnas vidare när de behövs för att utreda brott och väcka åtal. Uppgifterna ska utplånas genast när de inte längre behövs.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Bestämmelserna i 92 § 1 mom. 1 och 2 punkten tillämpas redan från och med den 2016.

Denna lag tillämpas även på bestämmande av sådan arbetspensionsförsäkringsavgift och på sådan utan grund betald arbetspensionsförsäkringsavgift som grundar sig på arbetsinkomster som betalats före lagens ikraftträdande. Återbetalning av en arbetspensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund och som avses i 162 § i denna lag preskriberas dock tidigast ett år efter lagens ikraftträdande, om inte återbetalningen enligt de bestämmelser som gällde vid lagens ikraftträdande preskriberas före det.

2.

Lag

om ändring av lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) 7 § och 27 §
2 mom. samt
fogas till 30 b §, sådan den lyder i lagarna 1210/2013 och 70/2016, nya 5 och 6 mom. som
följer:

Gällande lydelse

7 §
Vad som i 37 och 107—111 § i lagen om pension för arbetstagare bestäms om arrangemanget med sista pensionsanstalt tillämpas inte när den som ansöker om pension får eller på basis av en ansökan som anhängiggjorts före den 1 januari 2004 har rätt att få pension som grundar sig på det egna arbetsavtals- eller tjänsteförhållandet eller den egna företagarkerksamheten eller pension enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990), avträdelsetersättning enligt lagen om avträdelsetersättning för lantbruksföretagare (1330/1992) eller avträdelsetöd enligt lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare (1293/1994), och han eller hon ansöker om ny pension eller förlängning av en pension som beviljats tidigare. De nämnda bestämmelserna tillämpas inte heller när pension som beviljats på basis av en före den 1 januari 2004 anhängiggjord ansökan och som senare avbrutits börjar betalas ut på nytt. Om en förmånslåtare vid sin död fick en sådan pension på vilken bestämmelserna i första meningen i denna paragraf inte har tillämpats, tillämpas dessa bestämmelser inte heller på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

Föreslagen lydelse

7 §
Vad som i 37, 107, 107 a, 107 b och 108—111 § i lagen om pension för arbetstagare beskrivs om arrangemanget med sista pensionsanstalt tillämpas inte när den som ansöker om pension får eller på basis av en ansökan som anhängiggjorts före den 1 januari 2004 har rätt att få pension som grundar sig på det egna arbetsavtals- eller tjänsteförhållandet eller den egna företagarkerksamheten eller pension enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990), avträdelsetersättning enligt lagen om avträdelsetersättning för lantbruksföretagare (1330/1992) eller avträdelsetöd enligt lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare (1293/1994), och han eller hon ansöker om ny pension eller förlängning av en pension som beviljats tidigare. De nämnda bestämmelserna tillämpas inte heller när pension som beviljats på basis av en före den 1 januari 2004 anhängiggjord ansökan och som senare avbrutits börjar betalas ut på nytt. Om en förmånslåtare vid sin död fick en sådan pension på vilken de ovannämnda bestämmelserna i lagen om pension för arbetstagare inte har tillämpats, ska dessa bestämmelser inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

Gällande lydelse

27 §

En arbetstagare som avses i 1 mom. har rätt till oreducerad ålderspension vid fyllda 63 år. Fortsätter arbetstagaren dock i deltidarbete efter att ha fyllt 65 år, omvandlas deltidspensionen vid ingången av kalendermånaden efter den under vilken 65 års ålder uppnåtts till en lika stor ålderspension. I pension på grundval av arbetsinkomsterna intjänas då 1,5 procent per år under tiden mellan ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren fyller 65 år och utgången av den kalendermånad under vilken arbetstagaren fyller 68 år. Börjar ålderspensionen för deltidarbetet senare än från ingången av månaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts, höjs den uppskjutna pensionsdelen på det sätt som föreskrivs i 12 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare. Vad som bestäms i denna paragraf tillämpas också när ny pension beviljas efter en sådan deltidspension i fråga om vilken pensionsfallet har inträffat före den 1 januari 2005.

30 b §

Föreslagen lydelse

27 §

En arbetstagare som avses i 1 mom. har rätt till oreducerad ålderspension vid fyllda 63 år. Fortsätter arbetstagaren dock i deltidarbete efter att ha fyllt 65 år, omvandlas deltidspensionen vid ingången av kalendermånaden efter den under vilken 65 års ålder uppnåtts till en lika stor ålderspension. I pension på grundval av arbetsinkomsterna intjänas då 1,5 procent per år under tiden mellan ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren fyller 65 år och utgången av den kalendermånad under vilken arbetstagaren fyller 68 år. Börjar ålderspensionen för deltidarbetet senare än från ingången av månaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts, höjs den uppskjutna pensionsdelen på det sätt som föreskrivs i 12 § 4 mom. i lagen om pension för arbetstagare, *i den lydelse momentet hade den 31 december 2016*. Vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas också när ny pension beviljas efter en sådan deltidspension i fråga om vilken pensionsfallet *hade* inträffat före den 1 januari 2005.

30 b §

Om arbetsgivaren eller arbetstagaren observerar fel eller brister i de uppgifter som påverkar den tilläggs pensionsförsäkring eller den tilläggspension som avses i 1 mom., ska arbetsgivaren eller arbetstagaren hos pensionsanstalten framställa ett yrkande på att uppgifterna korrigeras senast den 31 december 2020. Arbetsgivaren eller arbetstagaren ska vid behov lägga fram sådan utredning om grunderna för sitt yrkande som skäligen kan förutsättas av honom eller henne. Pensionsanstalten ska senast den 20 juni 2021 bestämma en sådan försäkringsavgift för tilläggs pensionsförsäkringen som föranleds av korrigeringen av uppgifterna. Närmare föreskrifter om bestämmande av försäkringsavgiften för tilläggs pensionsförsäkringen meddelas i de beräkningsgrunder som utfärdats och fastställts av social- och hälsovårdsministeriet och som avses i 166 § i lagen om pension för arbetstagare.

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Om arbetsgivaren eller arbetstagaren den 1 januari 2021 eller därefter meddelar att det finns fel eller brister i de uppgifter som påverkar tilläggs pensionsförsäkringen eller tilläggspensionen, korrigerar pensionsanstalten felet eller bristerna, om de beror på pensionsanstalten. Arbetsgivaren eller arbetstagaren ska vid behov lägga fram sådan utredning om grunderna för sitt yrkande som skäligen kan förutsättas av honom eller henne. Pensionsanstalten meddelar beslut i ärendet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

3.

Lag

om ändring av lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016) 1 § 4 mom., 3 och 5 § och 8 § 4 mom. samt
fogas till lagen en ny 7 a § som följer:

Gällande lydelse

1 §

Ikraftträdande

Bestämmelserna i 92 § 1 mom. 6 punkten och 95 § 2 mom. i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare tillämpas på ersättning enligt patientskadelagen (585/1986) och lagen om ansvar i spårtrafik (113/1999) i fråga om försäkringsfall som inträffar den 1 januari 2017 eller därefter.

3 §

Uppskovsförhöjning

Om ålderspensionen för arbetstagare födda 1948 eller tidigare skjuts upp, höjs pensionen med 0,4 procent för varje månad med vilken begynnelsestidpunkten för pensionen skjuts upp till en senare tidpunkt än ingången av månaden efter den då 68 års ålder uppnått. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 68 års ålder uppnås.

För arbetstagare födda 1949—1953 beräknas den uppskovsförhöjning som avses i 12 och 16 § i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare tidigast från och med den 1 januari 2017.

Föreslagen lydelse

1 §

Ikraftträdande

Bestämmelserna i 92 § 1 mom. 6 punkten och 95 § 2 mom. i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare tillämpas på ersättning enligt patientskadelagen (585/1986) och lagen om ansvar i spårtrafik (113/1999) i fråga om *skadefall* som inträffar den 1 januari 2017 eller därefter.

3 §

Uppskovsförhöjning

Om ålderspensionen för arbetstagare födda 1939 eller tidigare skjuts upp, höjs pensionen med 0,6 procent för varje månad med vilken begynnelsestidpunkten för pensionen skjuts upp från ingången av månaden efter den då 65 års ålder uppnått. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 65 års ålder uppnås.

Om ålderspensionen för arbetstagare födda 1940—1948 skjuts upp, höjs pensionen med 0,4 procent för varje månad med vilken begynnelsestidpunkten för pensionen skjuts upp från ingången av månaden efter den då 68 års

Gällande lydelse

Om ålderspensionen för arbetstagare födda 1939 eller tidigare skjuts upp, höjs pensionen med 0,6 procent för varje månad med vilken begynnelsepunkten för pensionen skjuts upp till en senare tidpunkt än ingången av månaden efter den då 65 års ålder uppnåts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 65 års ålder uppnås.

5 §

Deltidspension

På sådan deltidspension för arbetstagare födda före 1956 som börjat den 1 januari 2017 eller tidigare tillämpas de bestämmelser som var i kraft den 31 december 2016, och på minskning av efterlevandepension som erhålls av en efterlevande make som får deltidspension tillämpas 91 § i lagen om pension för arbetstagare, sådan paragrafen lydte den 31 december 2016. Dessutom ska 23 och 24 § i lagen om pension för arbetstagare tillämpas på annan pension efter deltidspension samt 179 § i den lagen på kostnadsfördelningen av till ålderspension motsvarande deltidspension ändrad pension, sådana paragraferna lydte den 31 december 2016. För deltidsarbete som utförts jämsides med deltidspensionen tjänas pension in för arbetsinkomsterna varje år på det sätt som föreskrivs i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare och i 4 § i denna lag. Om deltidspensionen har varit indragen utan avbrott i över sex månader, har arbetstagaren inte längre rätt att få deltidspension.

Föreslagen lydelse

ålder uppnåts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 68 års ålder uppnås.

En arbetstagare född 1948 eller tidigare har för arbete som utförts vid sidan av pensionen rätt till uppskovsförhöjning till och med den 31 december 2016 enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

För arbetstagare födda 1949—1953 beräknas den uppskovsförhöjning som avses i 12 och 16 § i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare tidigast från och med den 1 januari 2017.

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning, om han eller hon får avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994).

5 §

Deltidspension och partiell förtida ålderspension

På sådan deltidspension för arbetstagare födda före 1956 som börjat den 1 januari 2017 eller tidigare tillämpas de bestämmelser som var i kraft den 31 december 2016, och på minskning av efterlevandepension som erhålls av en efterlevande make som får deltidspension tillämpas 91 § i lagen om pension för arbetstagare, sådan paragrafen lydte den 31 december 2016. Dessutom ska 23 och 24 § i lagen om pension för arbetstagare tillämpas på annan pension efter deltidspension samt 179 § i den lagen på kostnadsfördelningen av till ålderspension motsvarande deltidspension ändrad pension, sådana paragraferna lydte den 31 december 2016. För deltidsarbete som utförts jämsides med deltidspensionen tjänas pension in för arbetsinkomsterna varje år på det sätt som föreskrivs i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare och i 4 § i denna lag. Om deltidspensionen har varit indragen utan avbrott i över sex månader, har arbetstagaren inte längre rätt att få deltidspension.

Arbetstagare födda 1948 eller tidigare har inte rätt till partiell förtida ålderspension.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

7 a §

Tidigareläggning av ålderspension som beviljas vid sänkt pensionsålder efter partiell förtida ålderspension

Om ålderspension beviljas efter partiell förtida ålderspension vid sänkt pensionsålder enligt någon av arbetspensionslagarna, minskas den andel av grunden för den partiella förtida ålderspensionen som ännu inte beviljats och som avses i 18 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare med 0,4 procent för varje månad som begynnelsestidpunkten för pensionen tidigareläggs före den lägsta åldern för ålderspension enligt 11 § i den lagen.

8 §

Rätt till pension enligt pensionsåldern i tilläggspensionsarrangemang

När pension beviljas enligt lagen om pension för arbetstagare i de fall som avses i 1—3 mom. minskas pensionen varaktigt med 0,4 procent för varje månad som pensionen börjar före den lägsta ålder för ålderspension som föreskrivs för arbetstagaren i 11 § 2 mom. i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare. När pension beviljas enligt lagen om pension för arbetstagare i de fall som avses i sista meningen i 3 mom. tillämpas dock de bestämmelser som var i kraft vid denna lags ikraftträdande. Närmare bestämmelser om minskning av pensionen enligt lagen om pension för arbetstagare utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

8 §

Rätt till pension enligt pensionsåldern i tilläggspensionsarrangemang

När pension beviljas enligt lagen om pension för arbetstagare i de fall som avses i 1—3 mom. minskas pensionen varaktigt med 0,4 procent för varje månad som pensionen börjar före den lägsta ålder för ålderspension som föreskrivs för arbetstagaren i 11 § 2 mom. i lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare. När pension beviljas enligt lagen om pension för arbetstagare i de fall som avses i sista meningen i 3 mom. görs det ovannämnda avdraget dock inte från pensionen. Närmare bestämmelser om minskning av pensionen enligt lagen om pension för arbetstagare utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om pension för företagare (1272/2006) 84 § 3 mom., sådant det lyder i lag 888/2014,
ändras 2 § 1 mom. 9 punkten, 9 § 3 mom., 40 §, 62 § 2 mom., 65 § 3 mom., 72 § 1 mom., 73 §, 74 § 1 mom., 84 a §, 85 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 103 och 135 § och rubriken för 152 §,
 av dem 2 § 1 mom. 9 punkten sådan den lyder i lag 875/2015, 9 § 3 mom., 62 § 2 mom. och 85 § 1 mom. 1 och 2 punkten sådana de lyder i lag 72/2016, 40 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 875/2015 samt 84 a § sådan den lyder i lagarna 888/2014 och 72/2016, samt
fogas till 68 § 3 mom. en ny 3 punkt, i stället för den 3 punkt som upphävts genom lag 1206/2009, till 107 §, sådan den lyder delvis ändrad genom lag 72/2016, ett nytt 5 mom. och till 152 §, sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 527/2009 och 355/2010, ett nytt 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

2 §

Centrala definitioner

I denna lag avses med

9) *oavlönad tid* den tid under vilken en företagare har erhållit moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002), inkomstrelaterad dagpenning eller utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991), dagpenning enligt trafikför-

Föreslagen lydelse

2 §

Centrala definitioner

I denna lag avses med

9) *oavlönad tid* den tid under vilken en företagare har erhållit moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), *dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar (/)*, alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002), inkomstrelaterad dagpenning eller utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

säkringslagen (279/1959), dagpenning eller rehabiliteringspenning med stöd av lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990) eller dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015),

Föreslagen lydelse

ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991), dagpenning enligt trafikförsäkringslagen (279/1959), dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990) eller dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015),

9 §

Ålderspensionens belopp

En företagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått arbetslöshetsdagpenning.

9 §

Ålderspensionens belopp

En företagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått *arbetslöshetsförmån eller invalid- eller sjukpension*.

40 §

Betalning av invalidpension retroaktivt

Invalidpension betalas inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än sex månader före månaden för ansökan om pension.

Om invalidpension beviljas retroaktivt betalas pensionen inte för den tid för vilken företagaren har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna, *lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner*, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.

Beviljas invalidpension retroaktivt såsom delinvalidpension eller full invalidpension på basis av 38 § 2 mom. och har för samma tid utbetalats sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpension för denna tid till den del dess belopp överstiger beloppet av dagpenningen.

40 §

Betalning av invalidpension och arbetslivspension retroaktivt

Invalidpension betalas inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än sex månader före månaden för ansökan om pension.

Om invalidpension beviljas retroaktivt betalas pensionen inte för den tid för vilken företagaren har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.

Om invalidpension beviljas retroaktivt och det för samma tid har betalats någon annan rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner än den rehabiliteringspenning till pensionstagare som avses i 34 § i den lagen, betalas invalidpension till en företagare för denna tid endast till den del dess belopp överstiger beloppet av rehabiliteringspenningen.

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Beviljas invalidpension retroaktivt såsom delinvalidpension eller full invalidpension på basis av 38 § 2 mom. och har för samma tid utbetalats sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpension för denna tid till den del dess belopp överstiger beloppet av dagpenningen.

Vad som föreskrivs i 2 och 3 mom. tillämpas på betalning av arbetslivspension retroaktivt.

62 §

Pensionstillväxt

Till pension berättigar inte den totala arbetsinkomsten under det år under vilket arbetsförmågan började, om den återstående tiden vid fastställandet av invalidpensionen har räknats som till pension berättigande tid på det sätt som bestäms i 63 §.

62 §

Pensionstillväxt

Till pension berättigar inte den totala arbetsinkomsten under det år under vilket arbetsförmågan började *och inte heller de inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid*, om den återstående tiden vid bestämmande av invalidpensionen har räknats som till pension berättigande tid på det sätt som föreskrivs i 63 §.

65 §

Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört

Har företagaren utöver invalidpension enligt denna lag fått invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag och som hänför sig till den invalidpension som upphört samma relativa andel av de inkomster för återstående tid som hänför sig till de invalidpensioner som företagaren erhållit som den andel den totala arbetsinkomsten enligt denna lag utgör av summan av inkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 70 och 72 §.

65 §

Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört

Har företagaren utöver invalidpension enligt denna lag fått invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag och som hänför sig till den invalidpension som upphört samma relativa andel av de inkomster för återstående tid som hänför sig till de invalidpensioner som företagaren erhållit som den andel den totala arbetsinkomsten enligt denna lag utgör av summan av *arbetsinkomsterna* enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 70 och 72 §.

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

68 §

68 §

Oavlönad tid som berättigar till pension

Oavlönad tid som berättigar till pension

De inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid betraktas som inkomster under det kalenderår till vilket förmånstiden hänför sig. De inkomster som ligger till grund för förmånerna berättigar till pension enligt följande:

3) 65 procent av den lön som ligger till grund för dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar för den tid för vilken dagpenning vid smittsam sjukdom har betalats till företagaren.

72 §

72 §

Fastställande av pension för återstående tid på grundval av inkomst under mindre än fem år

Fastställande av pension för återstående tid på grundval av inkomst under mindre än fem år

Har en företagare till pension berättigande arbetsförtjänster, *inkomster som ligger till grund för en förmån för oavlönad tid eller inkomster för återstående tid enligt 70 §* endast under det år under vilket arbetsförmågan började eller året innan, beaktas vid fastställandet av inkomsten för återstående tid även inkomsterna under det år då arbetsförmågan började fram till utgången av den månad under vilken företagaren har blivit arbetsförmögen.

Har en företagare till pension berättigande arbetsförtjänster endast under det år under vilket arbetsförmågan började eller året innan, beaktas vid bestämmande av inkomsten för återstående tid även inkomsterna under det år då arbetsförmågan började fram till utgången av den månad under vilken företagaren har blivit arbetsförmögen.

73 §

73 §

Andel enligt denna lag av inkomster för återstående tid

Andel enligt denna lag av inkomster för återstående tid

Beaktas återstående tid i en företagares pension på basis av flera olika arbetspensionslagar, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag en lika stor andel av summan av inkomsterna för återstående tid som den andel de totala arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av de sam-

Beaktas återstående tid i en företagares pension på basis av flera olika arbetspensionslagar, utgör inkomsten för återstående tid *enligt denna lag* en lika stor andel av summan av inkomsterna för återstående tid som den andel de totala arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av de sammanlagda

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

manlagda inkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 70 eller 72 §.

74 §

Pension på tidigare grunder

Beviljas en företagare som fått rehabiliteringspenning enligt denna lag invalidpension på grund av arbetsoförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att rehabiliteringspenningensperioden löpte ut, fastställs pensionen på de grunder enligt vilka den skulle ha fastställts om arbetsoförmågan hade börjat vid ingången av rehabiliteringspenningensperioden.

84 §

Minskning av efterlevandepension i särskilda fall

Efterlevandepensionen ska justeras, om den efterlevande makens förhållanden förändras så att förutsättningarna enligt i 1 mom. inte längre uppfylls.

84 a §

Justering av efterlevandepension

Om en kalkylerad invalidpension har beaktats som den efterlevande makens egen pension när efterlevandepensionen minskades första gången eller om minskningen av efterlevandepensionen har gjorts i enlighet med 84 §, ska efterlevandepensionen justeras när den efterlevande maken beviljas ålderspension eller invalidpension enligt arbetspensionslagarna eller därmed jämförbara lagar.

Efterlevandepensionen ska justeras också om den invalidpension som den efterlevande maken får och som beaktats vid minskningen av efterlevandepensionen upphör och den efterlevande maken senare beviljas någon an-

Föreslagen lydelse

arbetsinkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 70 eller 72 §.

74 §

Pension på tidigare grunder

Beviljas en företagare som fått rehabiliteringspenning enligt *arbetspensionslagarna* invalidpension på grund av arbetsoförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att rehabiliteringspenningensperioden löpte ut, *bestäms invalidpensionen på samma grunder som den rehabiliteringspenning som beviljades först, dock utan den 33 procents förhöjning som hänför sig till rehabiliteringspenningen.*

84 §

Minskning av efterlevandepension i särskilda fall

(3 mom. upphävs)

84 a §

Justering av efterlevandepension

Efterlevandepensionen justeras om den efterlevande makens förhållanden förändras så att förutsättningarna i 84 § 1 mom. inte längre uppfylls.

Om en kalkylerad invalidpension har beaktats som den efterlevande makens egen pension när efterlevandepensionen minskades första gången eller om minskningen av efterlevandepensionen har gjorts i enlighet med 84 §, ska efterlevandepensionen justeras när den efterlevande maken beviljas ålderspension, *arbetslivspension* eller invalidpension enligt arbetspensionslagarna eller därmed jämförbara lagar.

Gällande lydelse

nan ny pension som inte är partiell förtida ålderspension och som bestämmelserna i 74 § om beviljande av pension på tidigare grunder inte tillämpas på.

Efterlevandepensionen justeras från den tidpunkt då pensionen enligt 1 eller 2 mom. börjar. När efterlevandepensionen minskas ska den pension beaktas som beviljats den efterlevande maken samt dessutom sådan pension som han eller hon före utgången av det år som föregick det år då den pensionen började, har tjänat in genom arbete för vilket han eller hon inte har beviljats pension.

85 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag dras det av en primär förmån som företagaren fått och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

1) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 68 § i den lagen och den dagpenning som betalas före olycksfallspensionen samt den ersättning för inkomstbortfall från vilken dragits av en arbetspension enligt 202 § 2 mom. i den lagen,

2) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 58 § i den lagen och den dagpenning som betalas före olycksfallspensionen,

Föreslagen lydelse

Efterlevandepensionen ska justeras också om den invalidpension som den efterlevande maken får och som beaktats vid minskningen av efterlevandepensionen upphör och den efterlevande maken senare beviljas någon annan ny pension som inte är partiell förtida ålderspension och som bestämmelserna i 74 § om beviljande av pension på tidigare grunder inte tillämpas på.

Efterlevandepensionen justeras från den tidpunkt då pensionen enligt 2 eller 3 mom. börjar. När efterlevandepensionen minskas ska den pension beaktas som beviljats den efterlevande maken samt dessutom sådan pension som han eller hon före utgången av det år som föregick det år då den pensionen började, har tjänat in genom arbete för vilket han eller hon inte har beviljats pension.

85 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag dras det av en primär förmån som företagaren fått och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

1) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 68 § i den lagen och den dagpenning som betalas *innan den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten uppnåtts och som grundar sig på det skadefall som avses i den paragrafen*, samt den ersättning för inkomstbortfall från vilken dragits av en arbetspension enligt 202 § 2 mom. i den lagen,

2) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 58 § i den lagen och den dagpenning som betalas *innan den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten uppnåtts och som grundar sig på det skadefall som avses i den paragrafen*,

Gällande lydelse

103 §

Betalning av rehabiliteringsförmån till arbetsgivaren

Om en företagare som får rehabiliteringspenning eller invalidpension och därtill anslutet rehabiliteringstillägg enligt denna lag är i sådan arbetsprövning eller arbetsträning för vilken han eller hon får lön av arbetsgivaren, betalas rehabiliteringspenningen eller invalidpensionen och därtill anslutet rehabiliteringstillägg för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som utbetalats i lön för samma tid.

Rehabiliteringspenningen, invalidpensionen eller rehabiliteringstillägget betalas inte till arbetsgivaren till den del betalning med stöd av 104 § i denna lag samt 118 § i lagen om pension för arbetstagare skall ske till sjukförsäkringsfonden och inte heller när arbetsgivaren med stöd av någon annan lag har fått ersättning för den lön som denne betalat.

Föreslagen lydelse

103 §

Betalning av rehabiliteringsförmån till arbetsgivaren

Om en företagare som får rehabiliteringspenning eller invalidpension och därtill anslutet rehabiliteringstillägg enligt denna lag är i sådan arbetsprövning eller arbetsträning för vilken han eller hon får lön av arbetsgivaren, betalas rehabiliteringspenningen eller invalidpensionen och därtill anslutet rehabiliteringstillägg för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som utbetalats i lön för samma tid.

Om en företagare som får rehabiliteringspenning eller invalidpension och därtill anslutet rehabiliteringstillägg enligt denna lag är i sådan arbetsprövning eller arbetsträning för vilken han eller hon får lön av arbetsgivaren för den tid under vilken företagaren i syfte att förhindra att en smittsam sjukdom sprids har förordnats att utebli från sitt förvärvsarbete, att isoleras eller att placeras i karantän, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som utbetalats i lön eller motsvarande ersättning för samma tid.

Rehabiliteringspenningen, invalidpensionen eller rehabiliteringstillägget betalas inte till arbetsgivaren till den del betalning med stöd av 104 § i denna lag samt 118 § i lagen om pension för arbetstagare ska ske till sjukförsäkringsfonden och inte heller när arbetsgivaren med stöd av någon annan lag har fått ersättning för den lön som denne betalat.

107 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Om pensionsanstalten till pensionstagarens konto i ett penninginstitut utan grund har betalat ut pension eller en annan förmån som hänför sig till tiden efter den månad då pensionstagaren avled, har pensionsanstalten rätt att av penninginstitutet få återbetalning utan dödsboets samtycke och utan återkravsbeslut.

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

135 §

Rättelse av lagakraftvunnet beslut på basis av ny utredning

Pensionsanstalten skall pröva ett ärende som avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut på nytt, om nya upplysningar framkommer i ärendet. Pensionsanstalten kan då utan hinder av det tidigare lagakraftvunna beslutet bevilja en förvägrad pension eller justera en redan beviljad pension till ett större belopp. Även besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. Ett sådant beslut kan överklagas på det sätt som föreskrivs i 124—126 §.

Föreslagen lydelse

135 §

Rättelse av lagakraftvunnet beslut på basis av ny utredning

Om ny utredning framkommer i ett ärende efter att pensionsanstaltens *eller Pensions-skyddscentralens* beslut vunnit laga kraft ska ärendet prövas på nytt. Pensionsanstalten kan då bevilja en förvägrad pension eller justera en redan beviljad pension till ett större belopp. *Pensions-skyddscentralen kan på motsvarande sätt avgöra ett ärende som hör till dess uppgifter till en parts fördel.* Även besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. Ett sådant beslut kan överklagas på det sätt som föreskrivs i 124—126 §.

152 §

Pensionsanstalternas och Pensions-skydds-centralens rätt att lämna ut uppgifter

Sekretessbelagda uppgifter som erhållits med stöd av 1 mom. 1, 2 och 4 punkten får lämnas vidare när de behövs för att utreda brott och väcka åtal. Uppgifterna ska utplånas genast när de inte längre behövs.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Bestämmelserna i 85 § 1 mom. 1 och 2 punkten tillämpas redan från och med den 1 januari 2016.*

5.

Lag

om ändring av lagen om införande av lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om pension för företagare (1273/2006) 5 § 1 mom.,
10 § och 27 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

5 §

Den åldersgräns på 18 år som avses i 4 § 1 mom. i lagen om pension för företagare tillämpas på företagare som avses i nämnda lag och som bedrivs av företagare födda efter 1986, om verksamheten fortgår den 1 januari 2005 eller inleds därefter. Åldersgränsen på 68 år enligt samma lagrum tillämpas på företagare som avses i nämnda lag avsedda företagare som avses i nämnda lag om den fortgår den 1 januari 2005 eller inleds därefter och om den, tiden före nämnda tidpunkt medräknad, fortgår minst fyra månader utan avbrott.

Föreslagen lydelse

5 §

Den åldersgräns på 18 år som avses i 4 § 1 mom. i lagen om pension för företagare tillämpas på företagare som avses i den lagen och som bedrivs av företagare födda efter 1986, om verksamheten fortgår den 1 januari 2005 eller inleds därefter. *Den övre åldersgräns för försäkringsskyldigheten* som avses i det momentet tillämpas på företagare som avses i den lagen avsedda företagare som avses i den lagen om den fortgår den 1 januari 2005 eller inleds därefter och om den, tiden före nämnda tidpunkt medräknad, fortgår minst fyra månader utan avbrott.

10 §

Vad som i 37 och 107—111 § i lagen om pension för arbetstagare bestäms om arrangemanget med sista pensionsanstalt tillämpas inte när den som ansöker om pension får eller på basis av en ansökan som anhängiggjorts före den 1 januari 2004 har rätt att få pension som grundar sig på det egna arbetsavtals- eller tjänsteförhållandet eller den egna företagareverksamheten eller pension enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990), avträdelserersättning enligt lagen om avträdelserersättning för lantbruksföretagare (1330/1992) eller avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994), och

10 §

Vad som i 37, 107, *107 a, 107 b och 108—111 §* i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om arrangemanget med sista pensionsanstalt tillämpas inte när den som ansöker om pension får eller på basis av en ansökan som anhängiggjorts före den 1 januari 2004 har rätt att få pension som grundar sig på det egna arbetsavtals- eller tjänsteförhållandet eller den egna företagareverksamheten eller pension enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990), avträdelserersättning enligt lagen om avträdelserersättning för lantbruksföretagare (1330/1992) eller avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksfö-

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

han eller hon ansöker om ny pension eller förlängning av en pension som beviljats tidigare. De nämnda bestämmelserna tillämpas inte heller när pension som beviljats på basis av en före den 1 januari 2004 anhängiggjord ansökan och som senare avbrutits börjar betalas ut på nytt. Om en förmånslätare vid sin död fick en sådan pension på vilken bestämmelserna i första meningen i denna paragraf inte har tillämpats, tillämpas dessa bestämmelser inte heller på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

27 §

En företagare som avses i 1 mom. har rätt till oreducerad ålderspension vid fyllda 63 år. Fortsätter företagaren dock i deltidarbete efter att ha fyllt 65 år, omvandlas deltidspensionen vid ingången av kalendermånaden efter den under vilken 65 års ålder uppnåtts till en lika stor ålderspension. I pension på grundval av arbetsförtjänsterna intjänas då 1,5 procent per år under tiden mellan ingången av kalendermånaden efter den under vilken företagaren fyller 65 år och utgången av den kalendermånad under vilken företagaren fyller 68 år. Börjar ålderspensionen för deltidarbetet senare än från ingången av månaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts, höjs den uppskjutna pensionsdelen på det sätt som föreskrivs i 9 § 3 mom. i lagen om pension för företagare. Vad som bestäms i denna paragraf tillämpas också när ny pension beviljas efter en sådan deltidspension i fråga om vilken pensionsfallet har inträffat före den 1 januari 2005.

Föreslagen lydelse

retagare (1293/1994), och han eller hon ansöker om ny pension eller förlängning av en pension som beviljats tidigare. De nämnda bestämmelserna tillämpas inte heller när pension som beviljats på basis av en före den 1 januari 2004 anhängiggjord ansökan och som senare avbrutits börjar betalas ut på nytt. Om en förmånslätare vid sin död fick en sådan pension på vilken de ovannämnda bestämmelserna i lagen om pension för arbetstagare inte har tillämpats, ska dessa bestämmelser inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

27 §

En företagare som avses i 1 mom. har rätt till oreducerad ålderspension vid fyllda 63 år. Fortsätter företagaren dock i deltidarbete efter att ha fyllt 65 år, omvandlas deltidspensionen vid ingången av kalendermånaden efter den under vilken 65 års ålder uppnåtts till en lika stor ålderspension. I pension på grundval av arbetsförtjänsterna intjänas då 1,5 procent per år under tiden mellan ingången av kalendermånaden efter den under vilken företagaren fyller 65 år och utgången av den kalendermånad under vilken företagaren fyller 68 år. Börjar ålderspensionen för deltidarbetet senare än från ingången av månaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts, höjs den uppskjutna pensionsdelen på det sätt som föreskrivs i 9 § 3 mom. i lagen om pension för företagare, *i den lydelse momentet hade den 31 december 2016*. Vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas också när ny pension beviljas efter en sådan deltidspension i fråga om vilken pensionsfallet *hade* inträffat före den 1 januari 2005.

Denna lag träder i kraft den 20 .

6.

Lag

om ändring av lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för företagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för företagare (74/2016) 1, 3, 5 och 8 § samt
fogas till lagen en ny 7 a § som följer:

Gällande lydelse

1 §

Ikraftträdande

Lagen om ändring av lagen om pension för företagare (72/2016) träder i kraft den 1 januari 2017. Den tillämpas på pensioner där pensionsfallet inträffar den 1 januari 2017 eller därefter samt på företagare som avses i lagen om pension för företagare (1272/2006) från och med den 1 januari 2017.

Bestämmelserna i 85 § 1 mom. 6 punkten och 88 § 2 mom. i lagen om ändring av lagen om pension för företagare tillämpas på ersättning enligt patientskadelagen (585/1986) och lagen om ansvar i spårtrafik (113/1999) i fråga om försäkringsfall som inträffar den 1 januari 2017 eller därefter.

3 §

Uppskovsförhöjning

Om ålderspensionen skjuts upp för företagare födda 1948 eller tidigare, höjs pensionen med 0,4 procent för varje månad med vilken begynnelsetidpunkten för pensionen skjuts upp till en senare tidpunkt än ingången av månaden efter den då 68 års ålder uppnåtts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 68 års ålder uppnås.

Föreslagna lydelse

1 §

Ikraftträdande

Lagen om ändring av lagen om pension för företagare (72/2016) träder i kraft den 1 januari 2017. Den tillämpas från och med den 1 januari 2017 på pensioner där pensionsfallet inträffar den 1 januari 2017 eller därefter samt på företagare som avses i lagen om pension för företagare (1272/2006).

Bestämmelserna i 85 § 1 mom. 6 punkten och 88 § 2 mom. i lagen om ändring av lagen om pension för företagare tillämpas på ersättning enligt patientskadelagen (585/1986) och lagen om ansvar i spårtrafik (113/1999) i fråga om *skadefall* som inträffar den 1 januari 2017 eller därefter.

3 §

Uppskovsförhöjning

Om ålderspensionen för företagare födda 1939 eller tidigare skjuts upp, höjs pensionen med 0,6 procent för varje månad med vilken begynnelsetidpunkten för pensionen skjuts upp från ingången av månaden efter den då 65 års ålder uppnåtts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 65 års ålder uppnås.

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

För företagare födda 1949—1953 beräknas den uppskovsförhöjning som avses i 9 och 13 § i lagen om ändring av lagen om pension för företagare tidigast från och med den 1 januari 2017.

Om ålderspensionen skjuts upp för företagare födda 1939 eller tidigare, höjs pensionen med 0,6 procent för varje månad med vilken begynnelsetidpunkten för pensionen skjuts upp till en senare tidpunkt än ingången av månaden efter den då 65 års ålder uppnått. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 65 års ålder uppnås.

5 §

Deltidspension

På deltidspension som börjat den 1 januari 2017 eller tidigare för företagare födda före 1956 tillämpas de bestämmelser som var i kraft den 31 december 2016, och på minskning av efterlevandepension som erhålls av en efterlevande make som får deltidspension tillämpas 84 § i lagen om pension för företagare, sådan paragrafen lydte den 31 december 2016. Dessutom ska 20 och 21 § i lagen om pension för företagare tillämpas på annan pension efter deltidspension samt 139 § i den lagen på kostnadsfördelningen av till ålderspension motsvarande deltidspension ändrad pension, sådana paragraferna lydte den 31 december 2016. För deltidsarbete som utförts jämsides med deltidspensionen tjänas pension in på basis av respektive års arbetsförtjänster på det sätt som föreskrivs i lagen om ändring av lagen om pension för företagare och i 4 § i denna lag. Om deltidspensionen har varit indragen utan avbrott i över sex månader, har företagaren inte längre rätt att få deltidspension.

Föreslagen lydelse

Om ålderspensionen för företagare födda 1940—1948 skjuts upp, höjs pensionen med 0,4 procent för varje månad med vilken begynnelsetidpunkten för pensionen skjuts upp från ingången av månaden efter den då 68 års ålder uppnått. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 68 års ålder uppnås.

En företagare född 1948 eller tidigare har för arbete som utförts vid sidan av pensionen rätt till uppskovsförhöjning till och med den 31 december 2016 enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

För företagare födda 1949—1953 beräknas den uppskovsförhöjning som avses i 9 och 13 § i lagen om ändring av lagen om pension för företagare tidigast från och med den 1 januari 2017.

En företagare har inte rätt till uppskovsförhöjning, om han eller hon får avträdelsetöd enligt lagen om avträdelsetöd för lantbruksföretagare (1293/1994).

5 §

Deltidspension och partiell förtida ålderspension

På deltidspension som börjat den 1 januari 2017 eller tidigare för företagare födda före 1956 tillämpas de bestämmelser som var i kraft den 31 december 2016, och på minskning av efterlevandepension som erhålls av en efterlevande make som får deltidspension tillämpas 84 § i lagen om pension för företagare, sådan paragrafen lydte den 31 december 2016. Dessutom ska 20 och 21 § i lagen om pension för företagare tillämpas på annan pension efter deltidspension samt 139 § i den lagen på kostnadsfördelningen av till ålderspension motsvarande deltidspension ändrad pension, sådana paragraferna lydte den 31 december 2016. För deltidsarbete som utförts jämsides med deltidspensionen tjänas pension in på basis av respektive års arbetsförtjänster på det sätt som föreskrivs i lagen om ändring av lagen om pension för företagare och i 4 § i denna lag. Om deltidspensionen har varit indragen utan avbrott i över sex månader, har företagaren inte längre rätt att få deltidspension.

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Företagare födda 1948 eller tidigare har inte rätt till partiell förtida ålderspension.

7 a §

Tidigareläggning av ålderspension som beviljas vid sänkt pensionsålder efter partiell förtida ålderspension

Om ålderspension beviljas efter partiell förtida ålderspension vid sänkt pensionsålder enligt någon av arbetspensionslagarna, minskas den andel av grunden för den partiella förtida ålderspensionen som ännu inte beviljats och som avses i 15 § 2 mom. i lagen om pension för företagare med 0,4 procent för varje månad som begynnelsestidpunkten för pensionen tidigareläggs före den lägsta åldern för ålderspension enligt 8 § i den lagen.

8 §

Rätt till pension enligt pensionsåldern i tilläggspensionsarrangemang

Om en person enligt 8 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016) eller 30 b § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) har rätt till ålderspension vid en lägre pensionsålder än sin lägsta ålder för ålderspension enligt 8 § i lagen om pension för företagare, har han eller hon från samma tidpunkt även rätt till pension enligt lagen om pension för företagare. Pensionen enligt lagen om pension för företagare minskas då med 0,4 procent för varje månad som begynnelsestidpunkten för pensionen tidigareläggs före ingången av månaden efter den då företagaren uppnår den lägsta åldern för ålderspension. Närmare bestämmelser om minskning av pensionen enligt lagen om pension för företagare utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

8 §

Rätt till pension enligt pensionsåldern i tilläggspensionsarrangemang

Om en person enligt 8 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016) eller 30 b § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) har rätt till ålderspension vid en lägre pensionsålder än sin lägsta ålder för ålderspension enligt 8 § i lagen om pension för företagare, har han eller hon från samma tidpunkt även rätt till pension enligt lagen om pension för företagare. Pensionen enligt lagen om pension för företagare minskas då med 0,4 procent för varje månad som begynnelsestidpunkten för pensionen tidigareläggs före ingången av månaden efter den då företagaren uppnår den lägsta åldern för ålderspension. *När pension beviljas enligt lagen om pension för företagare i de fall som avses i sista meningen i 8 § 3 mom. i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016) görs det ovannämnda avdraget dock inte från pensionen.* Närmare bestämmelser om minskning av pensionen en-

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

ligt lagen om pension för företagare utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

7.

Lag

om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006) 32 § 3 mom., 53 §, 68 § 2 mom., 71 § 3 mom. och 138 § 5 mom. 7 punkten, av dem 32 § 3 mom. och 68 § 2 mom. sådana de lyder i lag 75/2016 och 53 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 976/2015, samt *fogas* till 101 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 75/2016, ett nytt 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

32 §

Ålderspensionens belopp

En lantbruksföretagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått arbetslöshetsdagpenning.

53 §

Betalning av invalidpension retroaktivt

Invalidpension betalas inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än sex månader före månaden för ansökan om pension.

Om invalidpension beviljas retroaktivt betalas pensionen inte för den tid för vilken lantbruksföretagaren har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna, *lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner*, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller ersättning för inkomstbortfall med

Föreslagen lydelse

32 §

Ålderspensionens belopp

En lantbruksföretagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon har fått *arbetslöshetsförmån eller invalid- eller sjukpension*.

53 §

Betalning av invalidpension och arbetslivspension retroaktivt

Invalidpension betalas inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än sex månader före månaden för ansökan om pension.

Om invalidpension beviljas retroaktivt betalas pensionen inte för den tid för vilken lantbruksföretagaren har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna, *lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar* eller *lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar* eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av *lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen*.

Gällande lydelse

stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.

Beviljas invalidpension retroaktivt såsom delinvalidpension eller full invalidpension på basis av 52 § 2 mom. och har för samma tid utbetalats sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpension för denna tid till den del dess belopp överstiger beloppet av dagpenningen.

68 §

Pensionstillväxt

Till pension berättigar inte den totala arbetsinkomsten under det år under vilket arbetsförmågan började, om den återstående tiden vid fastställandet av invalidpensionen har räknats som till pension berättigande tid på det sätt som bestäms i 70 §.

71 §

Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört

Har lantbruksföretagaren utöver invalidpension enligt denna lag fått invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag och som hänför sig till den invalidpension som upphört samma relativa andel av de inkomster för återstående tid som hänför sig till de invalidpensioner som lantbruks-

Föreslagen lydelse

Om invalidpension beviljas retroaktivt och det för samma tid har betalats någon annan rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner än den rehabiliteringspenning till pensionstagare som avses i 34 § i den lagen, betalas invalidpension till en lantbruksföretagare för denna tid endast till den del dess belopp överstiger beloppet av rehabiliteringspenningen.

Beviljas invalidpension retroaktivt såsom delinvalidpension eller full invalidpension på basis av 52 § 2 mom. och har för samma tid utbetalats sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpension för denna tid till den del dess belopp överstiger beloppet av dagpenningen.

Vad som föreskrivs i 2 och 3 mom. tillämpas på betalning av arbetslivspension retroaktivt.

68 §

Pensionstillväxt

Till pension berättigar inte den totala arbetsinkomsten under det år under vilket arbetsförmågan började *och inte heller de inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid*, om den återstående tiden vid bestämmande av invalidpensionen har räknats som till pension berättigande tid på det sätt som föreskrivs i 70 §.

71 §

Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört

Har lantbruksföretagaren utöver invalidpension enligt denna lag fått invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag och som hänför sig till den invalidpension som upphört samma relativa andel av de inkomster för återstående tid som hänför sig till de invalidpensioner som lantbruks-

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

företagaren erhållit som den andel den totala arbetsinkomsten enligt denna lag utgör av summan av inkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 76 och 78 § i lagen om pension för arbetstagare.

101 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

138 §

Tillämpliga bestämmelser

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas utöver det som bestäms i detta kapitel vad som i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs i

7) 206 § om utlämnande av uppgifter till myndigheter och registeransvariga som bedriver kreditupplysningsverksamhet,

Föreslagen lydelse

företagaren erhållit som den andel den totala arbetsinkomsten enligt denna lag utgör av summan av *arbetsinkomsterna* enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 76 och 78 § i lagen om pension för arbetstagare.

101 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Om pensionsanstalten till en pensionstagares konto i ett penninginstitut utan grund har betalat ut sådan pension eller en annan förmån som hänför sig till tiden efter den månad då pensionstagaren avled, har pensionsanstalten rätt att av penninginstitutet få återbetalning utan dödsboets samtycke och utan återkravsbeslut.

138 §

Tillämpliga bestämmelser

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas utöver det som föreskrivs i detta kapitel vad som i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs i

7) 206 § om rätten att lämna ut uppgifter,

Denna lag träder i kraft den 20 .

8.

Lag

om ändring av lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om pension för lantbruksföretagare (1281/2006) 5 § 1 mom., 9 § och 26 § 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

5 §

Den åldersgräns på 18 år som avses i 7 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare tillämpas på lantbruksföretagarverksamhet som avses i nämnda lag och som bedrivs av lantbruksföretagare födda efter 1986, om verksamheten fortgår den 1 januari 2005 eller inleds därefter. Åldersgränsen på 68 år enligt samma lagrum tillämpas på lantbruksföretagarens i nämnda lag avsedda lantbruksföretagarverksamhet, om den fortgår den 1 januari 2005 eller inleds därefter och om den, tiden före nämnda tidpunkt medräknad, fortgår minst fyra månader utan avbrott.

Föreslagen lydelse

5 §

Den åldersgräns på 18 år som avses i 7 § 1 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare tillämpas på lantbruksföretagarverksamhet som avses i den lagen och som bedrivs av lantbruksföretagare födda efter 1986, om verksamheten fortgår den 1 januari 2005 eller inleds därefter. *Den övre åldersgräns för försäkringsskyldigheten* som avses i samma moment tillämpas på lantbruksföretagarens i den lagen avsedda lantbruksföretagarverksamhet, om den fortgår den 1 januari 2005 eller inleds därefter och om den, tiden före nämnda tidpunkt medräknad, fortgår minst fyra månader utan avbrott.

9 §

Vad som i 37 och 107—111 § i lagen om pension för arbetstagare bestäms om arrangemanget med sista pensionsanstalt tillämpas inte när den som ansöker om pension får eller på basis av en ansökan som anhängiggjorts före den 1 januari 2004 har rätt att få pension som grundar sig på det egna arbetsavtals- eller tjänsteförhållandet eller den egna lantbruksföretagarverksamheten eller företagarverksamheten, eller pension enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990), avträdelseersättning enligt lagen om avträdelseersättning för lantbruksföretagare (1330/1992) eller av-

9 §

Vad som i 37, 107, *107 a, 107 b och 108—*111 § i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs om arrangemanget med sista pensionsanstalt tillämpas inte när den som ansöker om pension får eller på basis av en ansökan som anhängiggjorts före den 1 januari 2004 har rätt att få pension som grundar sig på det egna arbetsavtals- eller tjänsteförhållandet eller den egna lantbruksföretagarverksamheten eller företagarverksamheten eller pension enligt lagen om generationsväxlingspension för lantbruksföretagare (1317/1990), avträdelseersättning enligt lagen om avträdelseersättning för lantbruksfö-

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

trädelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994), och han eller hon ansöker om ny pension eller förlängning av en pension som beviljats tidigare. De nämnda bestämmelserna tillämpas inte heller när pension som beviljats på basis av en före den 1 januari 2004 anhängiggjord ansökan och som senare avbrutits börjar betalas ut på nytt. Om en förmånslåtare vid sin död fick en sådan pension på vilken bestämmelserna i första meningen i denna paragraf inte har tillämpats, tillämpas dessa bestämmelser inte heller på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

26 §

En lantbruksföretagare som avses i 1 mom. har rätt till oreducerad ålderspension vid fyllda 63 år. Fortsätter lantbruksföretagaren dock i deltidsarbete efter att ha fyllt 65 år, omvandlas deltidspensionen vid ingången av kalendermånaden efter den under vilken 65 års ålder uppnåtts till en lika stor ålderspension. I pension på grundval av arbetsförtjänsterna intjänas då 1,5 procent per år under tiden mellan ingången av kalendermånaden efter den under vilken lantbruksföretagaren fyller 65 år och utgången av den kalendermånad under vilken lantbruksföretagaren fyller 68 år. Börjar ålderspensionen för deltidsarbetet senare än från ingången av månaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts, höjs den uppskjutna pensionsdelen på det sätt som föreskrivs i 32 § 4 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare. Vad som bestäms i denna paragraf tillämpas också när ny pension beviljas efter en sådan deltidspension i fråga om vilken pensionsfallet har inträffat före den 1 januari 2005.

Föreslagen lydelse

retagare (1330/1992) eller avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994), och han eller hon ansöker om ny pension eller förlängning av en pension som beviljats tidigare. De nämnda bestämmelserna tillämpas inte heller när pension som beviljats på basis av en före den 1 januari 2004 anhängiggjord ansökan och som senare avbrutits börjar betalas ut på nytt. Om en förmånslåtare vid sin död fick en sådan pension på vilken de ovannämnda bestämmelserna i lagen om pension för arbetstagare inte har tillämpats, ska dessa bestämmelser inte heller tillämpas på familjepension som beviljas efter honom eller henne.

26 §

En lantbruksföretagare som avses i 1 mom. har rätt till oreducerad ålderspension vid fyllda 63 år. Fortsätter lantbruksföretagaren dock i deltidsarbete efter att ha fyllt 65 år, omvandlas deltidspensionen vid ingången av kalendermånaden efter den under vilken 65 års ålder uppnåtts till en lika stor ålderspension. I pension på grundval av arbetsförtjänsterna intjänas då 1,5 procent per år under tiden mellan ingången av kalendermånaden efter den under vilken lantbruksföretagaren fyller 65 år och utgången av den kalendermånad under vilken lantbruksföretagaren fyller 68 år. Börjar ålderspensionen för deltidsarbetet senare än från ingången av månaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåtts, höjs den uppskjutna pensionsdelen på det sätt som föreskrivs i 32 § 4 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare, *i den lydelse momentet hade den 31 december 2016*. Vad som föreskrivs i denna paragraf tillämpas också när ny pension beviljas efter en sådan deltidspension i fråga om vilken pensionsfallet *hade* inträffat före den 1 januari 2005.

Denna lag träder i kraft den 20 .

9.

Lag

om ändring av lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare (77/2016) 1, 3, 5 och 8 § samt *fogas* till lagen en ny 7 a § som följer:

Gällande lydelse

3 §

Uppskovsförhöjning

Om ålderspensionen skjuts upp för lantbruksföretagare födda 1948 eller tidigare, höjs pensionen med 0,4 procent för varje månad med vilken begynnelse­tidpunkten för pensionen skjuts upp till en senare tidpunkt än ingången av månaden efter den då 68 års ålder uppnåtts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 68 års ålder uppnås.

För lantbruksföretagare födda 1949—1953 beräknas den uppskovsförhöjning som avses i 32 och 36 § i lagen om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare tidigast från och med den 1 januari 2017.

Om ålderspensionen skjuts upp för lantbruksföretagare födda 1939 eller tidigare, höjs pensionen med 0,6 procent för varje månad med vilken begynnelse­tidpunkten för pensionen skjuts upp till en senare tidpunkt än ingången av månaden efter den då 65 års ålder uppnåtts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 65 års ålder uppnås.

Föreslagen lydelse

3 §

Uppskovsförhöjning

Om ålderspensionen för lantbruksföretagare födda 1939 eller tidigare skjuts upp, höjs pensionen med 0,6 procent för varje månad med vilken begynnelse­tidpunkten för pensionen skjuts upp från ingången av månaden efter den då 65 års ålder uppnåtts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 65 års ålder uppnås.

Om ålderspensionen för lantbruksföretagare födda 1940—1948 skjuts upp, höjs pensionen med 0,4 procent för varje månad med vilken begynnelse­tidpunkten för pensionen skjuts upp från ingången av månaden efter den då 68 års ålder uppnåtts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 68 års ålder uppnås.

En lantbruksföretagare född 1948 eller tidigare har för arbete som utförts vid sidan av pensionen rätt till uppskovsförhöjning till och med den 31 december 2016 enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

För lantbruksföretagare födda 1949—1953 beräknas den uppskovsförhöjning som avses i 32 och 36 § i lagen om ändring av lagen om

Gällande lydelse

5 §

Deltidspension

På deltidspension som börjat den 1 januari 2017 eller tidigare för lantbruksföretagare födda före 1956 tillämpas de bestämmelser som var i kraft den 31 december 2016, och på minskning av efterlevandepension som erhålls av en efterlevande make som får deltidspension tillämpas 91 § i lagen om pension för arbetstagare, sådan paragrafen lydde den 31 december 2016. Dessutom ska 23 och 24 § i lagen om pension för arbetstagare, sådana paragraferna lydde den 31 december 2016, tillämpas på annan pension efter deltidspension. För deltidsarbete som utförts jämsides med deltidspensionen tjänas pension in på basis av respektive års arbetsförtjänster på det sätt som föreskrivs i lagen om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare och i 4 § i denna lag. Om deltidspensionen har varit indragen utan avbrott i över sex månader har lantbruksföretagaren inte längre rätt att få deltidspension.

Föreslagen lydelse

pension för lantbruksföretagare tidigast från och med den 1 januari 2017.

En lantbruksföretagare har inte rätt till uppskovsförhöjning, om han eller hon får avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994).

5 §

Deltidspension och partiell förtida ålderspension

På deltidspension som börjat den 1 januari 2017 eller tidigare för lantbruksföretagare födda före 1956 tillämpas de bestämmelser som var i kraft den 31 december 2016, och på minskning av efterlevandepension som erhålls av en efterlevande make som får deltidspension tillämpas 91 § i lagen om pension för arbetstagare, sådan paragrafen lydde den 31 december 2016. Dessutom ska 23 och 24 § i lagen om pension för arbetstagare, sådana paragraferna lydde den 31 december 2016, tillämpas på annan pension efter deltidspension. För deltidsarbete som utförts jämsides med deltidspensionen tjänas pension in på basis av respektive års arbetsförtjänster på det sätt som föreskrivs i lagen om ändring av lagen om pension för lantbruksföretagare och i 4 § i denna lag. Om deltidspensionen har varit indragen utan avbrott i över sex månader har lantbruksföretagaren inte längre rätt att få deltidspension.

Lantbruksföretagare födda 1948 eller tidigare har inte rätt till partiell förtida ålderspension.

7 a §

Tidigareläggning av ålderspension som beviljas vid sänkt pensionsålder efter partiell förtida ålderspension

Om ålderspension beviljas efter partiell förtida ålderspension vid sänkt pensionsålder enligt någon annan arbetspensionslag än lagen om pension för lantbruksföretagare, minskas den andel av grunden för den partiella förtida ålderspensionen som ännu inte beviljats och som avses i 38 § 2 mom. i lagen om pension för lantbruksföretagare med

Gällande lydelse

8 §

*Rätt till pension enligt pensionsåldern i till-
äggs pensionsarrangemang*

Om en person enligt 8 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016) eller 30 b § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) har rätt till ålderspension vid en lägre pensionsålder än sin lägsta ålder för ålderspension enligt 31 § i lagen om pension för lantbruksföretagare, har han eller hon från samma tidpunkt även rätt till pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Pensionen enligt lagen om pension för lantbruksföretagare minskas då med 0,4 procent för varje månad som begynnelse-tidpunkten för pensionen tidigareläggs före ingången av månaden efter den då lantbruksföretagaren uppnår den lägsta åldern för ålderspension. Närmare bestämmelser om minskning av pensionen enligt lagen om pension för lantbruksföretagare utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Föreslagen lydelse

0,4 procent för varje månad som begynnelse-tidpunkten för pensionen tidigareläggs före den lägsta åldern för ålderspension enligt 31 § i den lagen.

8 §

*Rätt till pension enligt pensionsåldern i till-
äggs pensionsarrangemang*

Om en person enligt 8 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016) eller 30 b § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) har rätt till ålderspension vid en lägre pensionsålder än sin lägsta ålder för ålderspension enligt 31 § i lagen om pension för lantbruksföretagare, har han eller hon från samma tidpunkt även rätt till pension enligt lagen om pension för lantbruksföretagare. Pensionen enligt lagen om pension för lantbruksföretagare minskas då med 0,4 procent för varje månad som begynnelse-tidpunkten för pensionen tidigareläggs före ingången av månaden efter den då lantbruksföretagaren uppnår den lägsta åldern för ålderspension. *När pension beviljas enligt lagen om pension för lantbruksföretagare i de fall som avses i sista meningen i 8 § 3 mom. i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016) görs det ovannämnda avdraget dock inte från pensionen.* Närmare bestämmelser om minskning av pensionen enligt lagen om pension för lantbruksföretagare utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

10.

Lag

om ändring av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) 96 § 3 mom., sådant det lyder i lag 885/2014,
ändras 2 § 1 mom. 6 punkten, 11 § 3 mom., 43 §, 72 § 2 mom., 75 § 3 mom., 84 § 1 mom., 85 §, 86 § 1 mom., 96 a §, 97 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 114—116 §, 120 och 136 §, 156 § 1 mom., 158 §, 159 § 3 mom., 165 § och 215 § 4 mom. 6 punkten,
 av dem 2 § 1 mom. 6 punkten, 11 § 3 mom., 72 § 2 mom., 97 § 1 mom. 1 och 2 punkten och 159 § 3 mom. sådana de lyder i lag 78/2016, 43 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 877/2015, 75 § 3 mom. sådant det lyder i lag 296/2015, 96 a § sådan den lyder i lagarna 885/2014 och 78/2016, 114 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 78/2016, 120 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 1103/2008, 356/2010 och 78/2016, 156 § 1 mom. sådant det lyder i lag 629/2009 samt 158 § sådan den lyder i lag 1429/2011, samt
fogas till 80 § 3 mom. en ny 4 punkt i stället för den 4 punkt som upphävts genom lag 1205/2009, och till 123 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 78/2016, ett nytt 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2 §

2 §

Centrala definitioner

Centrala definitioner

I denna lag avses med

I denna lag avses med

6) *oavlönad tid* den tid under vilken en arbetstagare har fått moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning, sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller specialvårdpenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002), inkomstrelaterad dagpenning eller utbildningsdagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenning-

6) *oavlönad tid* den tid under vilken en arbetstagare har fått moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller specialvårdpenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), *dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar (/)*, alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002), inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensions-

Gällande lydelse

förmåner (566/2005), ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991), dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015) eller lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990) eller dagpenning enligt trafikförsäkringslagen (279/1959),

Föreslagen lydelse

anstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991), dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015) eller lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990) eller dagpenning enligt trafikförsäkringslagen (279/1959),

11 §

Ålderspensionens belopp

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid som han eller hon fått arbetslöshetsdagpenning.

11 §

Ålderspensionens belopp

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid som han eller hon har fått en *arbetslöshetsförmån eller invalid- eller sjukpension*.

43 §

Betalning av invalidpension retroaktivt

Invalidpension betalas inte utan giltig orsak retroaktivt för längre tid än sex månader före den månad då ansökan om pension gjordes.

Om invalidpension beviljas retroaktivt betalas pensionen inte för den tid för vilken arbetstagaren har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna, *lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner*, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.

Om invalidpension beviljas retroaktivt såsom delinvalidpension eller full invalidpension på basis av 41 § 2 mom. och sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen har betalats ut för samma tid, betalas invalidpension för denna

43 §

Utbetalning av invalidpension och arbetslivspension retroaktivt

Invalidpension betalas inte ut utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än sex månader före månaden för ansökan om pension.

Om invalidpension beviljas retroaktivt, betalas pensionen inte ut för den tid för vilken arbetstagaren har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.

Om invalidpension beviljas retroaktivt och det för samma tid har betalats någon annan rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner än den rehabiliteringspenning till pensionstagare som avses i 34 § i den lagen, betalas invalidpension till en arbetstagare för denna tid

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

tid till den del invalidpensionens belopp överstiger beloppet av dagpenningen.

72 §

Pensionstillväxt

Till pension berättigar inte arbetsinkomsterna under det år under vilket arbetsförmågan började, om den återstående tiden vid fastställandet av invalidpensionen har räknats som till pension berättigande tid på det sätt som föreskrivs i 73 §.

75 §

Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört

Har arbetstagaren utöver invalidpension enligt denna lag fått invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag och som hänför sig till den invalidpension som upphört samma relativa andel av de inkomster för återstående tid som hänför sig till de invalidpensioner som arbetstagaren fått som den andel arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av summan av inkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 82 och 84 §.

Föreslagen lydelse

endast till den del dess belopp överstiger beloppet av rehabiliteringspenningen.

Om invalidpension beviljas retroaktivt såsom delinvalidpension eller full invalidpension på basis av 41 § 2 mom. och det för samma tid har betalats ut sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpension ut för denna tid till den del dess belopp överstiger beloppet av dagpenningen.

Vad som föreskrivs i 2 och 3 mom. tillämpas vid retroaktiv utbetalning av arbetslivspension.

72 §

Pensionstillväxt

Till pension berättigar inte *inkomsterna* under det år under vilket arbetsförmågan började, om den återstående tiden vid bestämmande av invalidpensionen har räknats som till pension berättigande tid på det sätt som föreskrivs i 73 §.

75 §

Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört

Om arbetstagaren utöver invalidpension enligt denna lag fått invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag och som hänför sig till den invalidpension som upphört samma relativa andel av de inkomster för återstående tid som hänför sig till de invalidpensioner som arbetstagaren erhållit som den andel arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av summan av *arbetsinkomsterna* enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 82 och 84 §.

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

80 §

Oavlönad tid som berättigar till pension

De inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid betraktas som inkomster under det kalenderår till vilket förmånstiden hänför sig. De inkomster som ligger till grund för förmånerna berättigar till pension enligt följande:

4) 65 procent av den lön som ligger till grund för dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar för den tid för vilken dagpenning vid smittsam sjukdom har betalats till arbetstagaren,

84 §

Bestämmande av pension för återstående tid på grundval av inkomst under mindre än fem år

Har en arbetstagare arbetsinkomster som berättigar till pension, *inkomster som ligger till grund för en förmån för oavlönad tid eller inkomster för återstående tid enligt 82 §* endast under det år under vilket arbetsförmågan började eller året innan, beaktas när inkomsten för återstående tid bestäms även inkomsterna under det år då arbetsförmågan började fram till utgången av den månad under vilken arbetstagaren har blivit arbetsförmögen.

84 §

Bestämmande av pension för återstående tid på grundval av inkomst under mindre än fem år

Om en arbetstagare har arbetsinkomster som berättigar till pension endast under det år under vilket arbetsförmågan började eller året innan, beaktas vid bestämmande av inkomsten för återstående tid även inkomsterna under det år då arbetsförmågan började fram till utgången av den månad under vilken arbetstagaren har blivit arbetsförmögen.

85 §

Andel enligt denna lag av inkomster för återstående tid

Beaktas återstående tid i en arbetstagares pension på basis av flera olika arbetspensionslagar, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag en lika stor andel av summan av inkomsterna för återstående tid som den andel arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av de sammanlagda

85 §

Andel enligt denna lag av inkomster för återstående tid

Om återstående tid i en arbetstagares pension beaktas på basis av flera olika arbetspensionslagar, utgör inkomsten för återstående tid *enligt denna lag* en lika stor andel av summan av inkomsterna för återstående tid som den andel av arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av summan av *arbetsinkoms-*

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

inkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 82 eller 84 §.

86 §

Pension på tidigare grunder

Om en arbetstagare som har fått rehabiliteringspenning enligt denna lag beviljas invalidpension på grund av arbetsoförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att perioden med rehabiliteringspenning löpte ut, bestäms pensionen på de grunder enligt vilka den skulle ha bestäms om arbetsoförmågan hade börjat vid ingången av perioden med rehabiliteringspenning.

Föreslagen lydelse

terna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 82 eller 84 §.

86 §

Pension på tidigare grunder

Om en arbetstagare som har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna beviljas invalidpension på grund av arbetsoförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att rehabiliteringspenningens perioden löpte ut, bestäms invalidpensionen enligt samma grunder som den först beviljade rehabiliteringspenningen, dock utan den förhöjning på 33 procent som hänför sig till rehabiliteringspenningen.

96 §

Minskning av efterlevandepension i särskilda fall

Efterlevandepensionen ska justeras, om den efterlevande makens förhållanden förändras så att förutsättningarna enligt 1 mom. inte längre uppfylls.

96 a §

Justering av efterlevandepension

Om en kalkylerad invalidpension har beaktats som den efterlevande makens egen pension när efterlevandepensionen minskades första gången eller om minskningen av efterlevandepensionen har gjorts i enlighet med 96 §, ska efterlevandepensionen justeras när den efterlevande maken beviljas ålderspension eller invalidpension enligt arbetspensionslagarna eller därmed jämförbara lagar.

Efterlevandepensionen ska justeras också om den invalidpension som den efterlevande maken får och som beaktats vid minskningen av efterlevandepensionen upphör och den efterlevande maken senare beviljas någon an-

96 §

Minskning av efterlevandepension i särskilda fall

(3 mom. upphävs)

96 a §

Justering av efterlevandepension

Efterlevandepensionen ska justeras, om den efterlevande makens förhållanden förändras så att förutsättningarna enligt 96 § 1 mom. inte längre uppfylls.

Om en kalkylerad invalidpension har beaktats som den efterlevande makens egen pension när efterlevandepensionen minskades första gången eller om minskningen av efterlevandepensionen har gjorts i enlighet med 96 §, ska efterlevandepensionen justeras när den efterlevande maken beviljas ålderspension, *arbetslivspension* eller invalidpension enligt arbetspensionslagarna eller därmed jämförbara lagar.

Gällande lydelse

nan ny pension som inte är partiell förtida ålderspension och som bestämmelserna i 86 § om beviljande av pension på tidigare grunder inte tillämpas på.

Efterlevandepensionen justeras från den tidpunkt då pensionen enligt 1 eller 2 mom. börjar. När efterlevandepensionen minskas ska den pension beaktas som beviljats den efterlevande maken samt dessutom sådan pension som han eller hon före utgången av det år som föregick det år då den pensionen började, har intjänat genom arbete för vilket han eller hon inte har beviljats pension.

Föreslagen lydelse

Efterlevandepensionen ska justeras också om den invalidpension som den efterlevande maken får och som beaktats vid minskningen av efterlevandepensionen upphör och den efterlevande maken senare beviljas någon annan ny pension som inte är partiell förtida ålderspension och som bestämmelserna i 86 § om beviljande av pension på tidigare grunder inte tillämpas på.

Efterlevandepensionen justeras från den tidpunkt då pensionen enligt 2 eller 3 mom. börjar. När efterlevandepensionen minskas ska den pension beaktas som beviljats den efterlevande maken samt dessutom sådan pension som han eller hon före utgången av det år som föregick det år då den pensionen började, har tjänat in genom arbete för vilket han eller hon inte har beviljats pension.

97 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag dras det av en primär förmån som arbetstagaren fått och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

1) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 68 § i den lagen och den dagpenning som betalas före olycksfallspensionen samt den ersättning för inkomstbortfall från vilken dragits av en arbetspension enligt 202 § 2 mom. i den lagen,

2) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 58 § i den lagen och den dagpenning som betalas före olycksfallspensionen,

97 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag dras det av en primär förmån som arbetstagaren fått och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

1) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 68 § i den lagen och *för den dagpenning som betalas innan den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten har uppnåtts och som baserar sig på det skadefall som avses i den paragrafen*, samt den ersättning för inkomstbortfall från vilken dragits av en arbetspension enligt 202 § 2 mom. i den lagen,

2) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 58 § i den lagen och *för den dagpenning som betalas innan den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten har uppnåtts och som baserar sig på det skadefall som avses i den paragrafen*,

Gällande lydelse

114 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till arbetsgivaren

Om pensionskassan har beviljat en arbetstagare invalidpension eller arbetslivspension retroaktivt och arbetsgivaren för samma tid har betalat arbetstagaren lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om en arbetstagare i stället för invalidpension har beviljats ålderspension retroaktivt på det sätt som avses i 52 § 3 mom. från ingången av månaden efter den under vilken den lägsta åldern för ålderspension uppnåddes och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid med arbetsoförmåga på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om pensionskassan har beviljat en arbetstagare invalidpension, arbetslivspension eller ålderspension i de fall som avses i 2 mom. retroaktivt och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för uppsägningstid i stället för lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Betalas arbetsgivaren lön till en arbetstagare för samma tid som den för vilken arbetstagaren får rehabiliteringspenning eller invalidpension jämte rehabiliteringstillägg, betalas rehabiliteringspenningen eller invalidpensionen och tillägget för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Rehabiliteringspenningen eller pensionen och rehabiliteringstillägget betalas inte till arbetsgivaren till den del betalning med stöd av 115 § skall ske till sjukförsäkringsfonden och inte heller när arbetsgivaren med stöd av någon annan lag har fått ersättning för lön som arbetsgivaren har betalat.

Vad som i 2 mom. föreskrivs om betalning av retroaktiv ålderspension till arbetsgivaren som ersättning för den lön för sjukdomstid som betalats för samma tid, tillämpas också om arbetstagaren beviljas ålderspension i

Föreslagen lydelse

114 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till arbetsgivaren

Om pensionskassan har beviljat en arbetstagare invalidpension eller arbetslivspension retroaktivt och arbetsgivaren för samma tid har betalat arbetstagaren lön för sjukdomstid, betalas pensionen ut för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om en arbetstagare i stället för invalidpension har beviljats ålderspension retroaktivt på det sätt som avses i 52 § 3 mom. från ingången av månaden efter den under vilken lägsta ålder för ålderspension uppnåddes och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid med arbetsoförmåga på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om pensionskassan retroaktivt har beviljat en arbetstagare invalidpension, arbetslivspension eller ålderspension i de fall som avses i 2 mom. och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för uppsägningstid i stället för lön för sjukdomstid, betalas pensionen ut för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om arbetsgivaren betalar lön till en arbetstagare för samma tid som den för vilken arbetstagaren får rehabiliteringspenning eller invalidpension och därtill anslutet rehabiliteringstillägg, betalas rehabiliteringspenningen eller invalidpensionen och därtill anslutna rehabiliteringstillägg för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som betalats i lön för samma tid.

Om pensionskassan har beviljat en arbetstagare pension retroaktivt för samma tid för vilken arbetsgivaren har betalat lön eller motsvarande ersättning till arbetstagaren för den tid under vilken arbetstagaren förhindrande av spridning av en smittsam sjukdom har förordnats att utebli från sitt förvärvsarbete eller att hållas isolerad eller i karantän, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som för samma tid har betalats i lön eller som ersättning.

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

stället för arbetslivspension på det sätt som avses i 53 i §.

Föreslagen lydelse

Rehabiliteringspenningen eller pensionen och rehabiliteringstillägget betalas inte till arbetsgivaren till den del betalning med stöd av 115 § ska ske till sjukförsäkringsfonden och inte heller när arbetsgivaren med stöd av någon annan lag har fått ersättning för lön som arbetsgivaren har betalat.

Vad som i 2 mom. föreskrivs om betalning av retroaktiv ålderspension till arbetsgivaren som ersättning för den lön för sjukdomstid som betalats för samma tid, tillämpas också om arbetstagaren beviljas ålderspension i stället för arbetslivspension på det sätt som avses i 53 i §.

115 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till sjukförsäkringsfonden

Om en arbetstagare har fått sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen för samma tid som den för vilken han eller hon beviljas ålderspension, betalas ålderspensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen till sitt belopp motsvarar den sjukdagpenning eller partiella sjukdagpenning som har betalats för samma tid.

Beviljas full invalidpension retroaktivt efter den primärtid som avses i 41 § 1 mom. och har för samma tid betalats dagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen till sitt belopp motsvarar den dagpenning eller partiella sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen som har betalats för samma tid.

Beviljas rehabiliteringspenning eller rehabiliteringstillägg retroaktivt för samma tid som den för vilken arbetstagaren har fått dagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas rehabiliteringspenningen och rehabiliteringstillägget till sjukförsäkringsfonden till den del de till sina belopp motsvarar den dagpenning eller partiella sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen som har betalats för samma tid.

115 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till sjukförsäkringsfonden

Om en arbetstagare har fått sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen *eller dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar* för samma tid som den för vilken han eller hon beviljas ålderspension, betalas ålderspensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen till sitt belopp motsvarar den sjukdagpenning, partiella sjukdagpenning *eller dagpenning vid smittsam sjukdom* som har betalats ut för samma tid.

Om full invalidpension beviljas retroaktivt efter den primärtid som avses i 41 § 1 mom. och om det för samma tid har betalats *sjukdagpenning* eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen till sitt belopp motsvarar den *sjukdagpenning* eller partiella sjukdagpenning som har betalats ut för samma tid.

Om rehabiliteringspenning eller rehabiliteringstillägg beviljas retroaktivt för samma tid som den för vilken arbetstagaren har fått sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen *eller dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar*, betalas rehabiliteringspenningen och rehabiliteringstillägget till sjukförsäkringsfonden till den del de till sina belopp motsvarar den *sjukdagpenning*, partiella sjukdagpenning *eller dagpenning vid*

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

smittsam sjukdom som har betalats för samma tid.

Om arbetslivspension beviljas retroaktivt för samma tid som den för vilken arbetstagaren har fått sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas arbetslivspensionen till sjukförsäkringsfonden till den del den till sitt belopp motsvarar den sjukdagpenning eller partiella sjukdagpenning som har betalats ut för samma tid.

116 §

Betalning av pension till kommunen eller ett organ enligt socialvårdslagen

Om en arbetstagare har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, skall pensionskassan till det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) på dess yrkande betala för samma tid retroaktivt utgående pension eller del av den som ersättning för redan utbetalt utkomststöd.

Om en kommun eller samkommun har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, skall pensionskassan på yrkande av kommunen eller samkommunen betala kommunen eller samkommunen den pension som den pensionsberättigade har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård för att användas på det sätt som föreskrivs i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

116 §

*Betalning av pension till **Folkpensionsanstalten**, ett organ som avses i socialvårdslagen eller kommunen*

Om en arbetstagare har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska pensionskassan till *Folkpensionsanstalten* eller till det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) på dess yrkande betala den retroaktivt beviljade pensionen till den del pensionen till sitt belopp motsvarar det förskott som har betalats på utkomststödet.

Om en kommun eller samkommun har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård för en pensionsberättigad, ska pensionskassan på yrkande av kommunen eller samkommunen till kommunen eller samkommunen betala den pension som den pensionsberättigade har rätt till för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård för att användas på det sätt som föreskrivs i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

120 §

Ordningen för utbetalning av pension

Om pension skall betalas till någon annan än pensionstagaren själv på basis av denna eller någon annan lag, och två eller flera myndigheter, kommuner, anstalter eller organ eller andra instanser har rätt till den, betalas pensionen i följande ordning:

120 §

Ordningen för utbetalning av pension

Om pension ska betalas till någon annan än pensionstagaren själv på basis av denna eller någon annan lag, och två eller flera myndigheter, kommuner, anstalter eller organ eller andra instanser har rätt till den, betalas pensionen i följande ordning:

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

- 1) till sjukförsäkringsfonden enligt 115 §,
- 2) som obetalda försäkringspremier till pensionsanstalten enligt 120 § 1 mom. i lagen om pension för företagare eller till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt 28 § i lagen om pension för lantbruksföretagare,
- 3) till pensionsanstalten som återkrav av pension som betalats utan grund enligt 123 §,
- 4) till arbetsgivaren enligt 114 §,
- 5) till en arbetslöshetskassa eller Folkpensionsanstalten enligt 117 § 4 mom.,
- 6) till Folkpensionsanstalten enligt 117 § 1 eller 2 mom.,
- 7) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 116 § 1 mom.,
- 8) till en kommun eller en samkommun enligt 116 § 2 mom.,
- 9) till Folkpensionsanstalten enligt 117 § 5 mom.,
- 10) *punkten har upphävts genom L 29.1.2016/78 som träder i kraft 1.1.2017.*
- 11) en betalning utan grund till en anstalt i ett EU- eller EES-land enligt artikel 72.2 i EU:s tillämpningsförfordning om social trygghet,
- 12) till en utsökningsmyndighet enligt 4 kap. 2 § i utsökningsbalken (705/2007),
- 13) en betalning utan grund av annan förmån än pension till en anstalt i ett EU- eller EES-land enligt artikel 72.1 och 72.3 i EU:s tillämpningsförfordning om social trygghet,
- 14) en betalning utan grund av pension och annan förmån till en anstalt i ett land som ingått en överenskommelse om social trygghet enligt bestämmelserna i en överenskommelse om social trygghet, samt
- 15) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 119 §.

123 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Föreslagen lydelse

- 1) till sjukförsäkringsfonden enligt 115 §,
- 2) som obetalda försäkringspremier till pensionsanstalten enligt 120 § 1 mom. i lagen om pension för företagare eller till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt 28 § i lagen om pension för lantbruksföretagare,
- 3) till pensionsanstalten som återkrav av pension som betalats utan grund enligt 123 §,
- 4) till arbetsgivaren enligt 114 §,
- 5) till en arbetslöshetskassa eller Folkpensionsanstalten enligt 117 § 4 mom.,
- 6) till Folkpensionsanstalten enligt 117 § 1 eller 2 mom.,
- 7) *till Folkpensionsanstalten enligt 116 § 1 mom.,*
- 8) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 116 § 1 mom.,
- 9) till en kommun eller en samkommun enligt 116 § 2 mom.,
- 10) till Folkpensionsanstalten enligt 117 § 5 mom.,
- 11) en betalning utan grund av pension till en anstalt i ett EU- eller EES-land enligt artikel 72.2 i EU:s tillämpningsförfordning om social trygghet,
- 12) till en utsökningsmyndighet enligt 4 kap. 2 § i utsökningsbalken (705/2007),
- 13) en betalning utan grund av någon annan förmån än pension till en anstalt i ett EU- eller EES-land enligt artikel 72.1 och 72.3 i EU:s tillämpningsförfordning om social trygghet,
- 14) en betalning utan grund av pension eller någon annan förmån till en anstalt i ett land som ingått en överenskommelse om social trygghet enligt bestämmelserna i en överenskommelse om social trygghet,
- 15) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 119 §.

123 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Om en pensionskassa till en pensionstagares konto hos ett penninginstitut utan grund har betalat ut sådan pension eller annan förmån som hänför sig till tiden efter den månad då pensionstagaren avled, har pensionskassan rätt att av penninginstitutet få

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

136 §

Rättelse av lagakraftvunnet beslut på basis av ny utredning

Pensionskassan skall pröva ett ärende som avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut på nytt, om nya upplysningar framkommer i ärendet. Pensionskassan kan då utan hinder av det tidigare lagakraftvunna beslutet bevilja en förvägrad pension eller justera en redan beviljad pension till ett större belopp. Även besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. Ändring i ett sådant beslut får sökas på det sätt som föreskrivs i 125—127 §.

156 §

Pensionskassans ansvar för invalidpensionen

Pensionskassan svarar för kostnaderna för sådan invalidpension i fråga om vilken den försäkrades sammanlagda arbetsinkomster enligt denna lag och lagen om pension för arbetstagare under de två sista kalenderåren av den granskningstid som avses i 82 § uppgår till minst 12 566,70 euro. Pensionskassan svarar för kostnaderna i samma förhållande som de i pensionskassan försäkrade, av denna lag omfattade arbetsinkomsternas andel utgör av det sammanlagda beloppet av motsvarande arbetsinkomster enligt de pensionslagar som nämns i 3 §, inkomsten för återstående tid som hänför sig till en invalidpension som upphört samt de i 80 § avsedda arbets- och förvärvsinkomsterna enligt 82 § 2 mom. och de i 82 § 4—6 mom. avsedda arbets- och förvärvsinkomsterna under de nämnda kalenderåren.

Föreslagen lydelse

återbetalning utan dödsboets samtycke och utan återkravsbeslut.

136 §

Rättelse av lagakraftvunnet beslut på basis av ny utredning

Om ny utredning framkommer i ett ärende efter att pensionskassans *eller Pensions-skyddscentralens* beslut vunnit laga kraft ska ärendet prövas på nytt. Pensionskassan kan då bevilja en förvägrad pension eller justera en redan beviljad pension till ett större belopp. *På motsvarande sätt kan Pensions-skyddscentralen avgöra ett ärende som hör till dess uppgifter till en parts fördel.* Även besvärsnämnden för arbetspensionsärenden och försäkringsdomstolen kan tillämpa motsvarande förfarande när de behandlar ärenden som gäller ändringssökande. Ändring i ett sådant beslut får sökas på det sätt som föreskrivs i 125—127 §.

156 §

Pensionskassans ansvar för invalidpensionen

Pensionskassan svarar för kostnaderna för sådan invalidpension i fråga om vilken den försäkrades sammanlagda arbetsinkomster enligt denna lag och lagen om pension för arbetstagare under de två sista kalenderåren av den granskningstid som avses i 82 § uppgår till minst 12 566,70 euro. Pensionskassan svarar för kostnaderna i samma förhållande som de i pensionskassan försäkrade, av denna lag omfattade arbetsinkomsternas andel utgör av det sammanlagda beloppet av motsvarande arbetsinkomster enligt de pensionslagar som nämns i 3 §, inkomsten för återstående tid som hänför sig till en invalidpension som upphört samt de i 80 § avsedda arbets- och förvärvsinkomsterna enligt 82 § 2 och 3 mom. och de i 82 § 4—6 mom. avsedda arbets- och förvärvsinkomsterna under de nämnda kalenderåren.

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

158 §

Pensionskassans ansvar för en pensionsdel som intjänats för oavlönad tid

För den pensionsdel som intjänats på grundval av i 80 § avsedd oavlönad tid svarar, i förhållande till de i respektive pensionsanstalt försäkrade arbetsinkomsterna, de pensionsanstalter gemensamt som sköter pensionskyddet enligt de arbetspensionslagar som nämns i 3 §. De grunder för pensionskassans eventuella förskott och slutliga avgifter som Pensionskyddscentralens ansökan gäller samt tidpunkterna för betalning av dem ingår i de kostnadsfördelningsgrunder som nämns i 183 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

159 §

Pensionskassans ansvar för förmåner som skall bekostas gemensamt

Pensionskassans andel av de kostnader för ålderspensioner som avses i 1 mom. 1, 2 och 4 punkten, med undantag för kostnaderna för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension, bestäms i förhållande till de medel som är avsedda för utgifter som bekostas gemensamt. Pensions-

Föreslagen lydelse

158 §

Pensionskassans ansvar för en pensionsdel som intjänats för oavlönad tid

För den pensionsdel som intjänats på grundval av i 80 § avsedd oavlönad tid svarar, i förhållande till de i respektive pensionsanstalt försäkrade arbetsinkomsterna, de pensionsanstalter gemensamt som sköter pensionskyddet enligt de arbetspensionslagar som nämns i 3 §. *För den andel som motsvarar de arbetsinkomster som försäkrats enligt pensionslagen för den offentliga sektorn svarar, i förhållande till arbetsinkomsterna*

1) *Keva i enlighet med vad som föreskrivs om dess finansieringsansvar i 2 § 1 mom. 2 punkten i lagen om Keva (66/2016),*

2) *staten i enlighet med vad som föreskrivs om dess finansieringsansvar i 1 § i lagen om finansiering av statens pensionskydd (67/2016),*

3) *Kyrkans pensionsfond i enlighet med vad som föreskrivs om dess finansieringsansvar i 1 § i lagen om finansiering av evangelisk-lutherska kyrkans pensionskydd (68/2016),*

4) *Folkpensionsanstalten i enlighet med vad som föreskrivs om dess finansieringsansvar i 13 § i lagen om Folkpensionsanstalten (731/2001).*

De grunder för pensionskassans eventuella förskott och slutliga avgifter som Pensionskyddscentralens ansökan gäller samt tidpunkterna för betalning av dem ingår i de kostnadsfördelningsgrunder som nämns i 183 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.

159 §

Pensionskassans ansvar för förmåner som skall bekostas gemensamt

Pensionskassans andel av de kostnader för ålderspensioner som avses i 1 mom. 1, 2 och 4 punkten, med undantag för kostnaderna för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension, bestäms i förhållande till de medel som är avsedda för utgifter som bekostas gemensamt. Pensions-

Gällande lydelse

kassans andel av de kostnader för invalidpensioner som avses i 1 mom. 1 punkten, de kostnader för andra pensioner än ålderspensioner som avses i 1 mom. 2 punkten, de ovannämnda kostnader för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension och som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten samt de kostnader som avses i 1 mom. 3—5 och 9 punkten bestäms i förhållande till de i pensionskassan försäkrade arbetsinkomsterna. Pensionskassans andel av de kostnader som avses i 1 mom. 6 och 7 punkten bestäms så som föreskrivs närmare i de beräkningsgrunder som avses i 4 mom. Pensionskassans andel av de kostnader som avses i 1 mom. 8 punkten bestäms på samma sätt som pensionskassans andel av motsvarande kostnader enligt 1 mom. som ska bekostas gemensamt.

Föreslagen lydelse

kassans andel av de kostnader för invalidpensioner som avses i 1 mom. 1 punkten, de kostnader för andra pensioner än ålderspensioner som avses i 1 mom. 2 punkten, de ovannämnda kostnader för ålderspensioner som betalats som engångsbelopp i samband med invalidpension och som avses i 1 mom. 1 och 2 punkten samt de kostnader som avses i 1 mom. 3, 5 och 9 punkten bestäms i förhållande till de arbetsinkomster som är försäkrade i pensionskassan. Pensionskassans andel av de kostnader som avses i 1 mom. 6 och 7 punkten bestäms så som anges närmare i de beräkningsgrunder som utfärdats med stöd av 4 mom. Pensionskassans andel av de kostnader som avses i 1 mom. 8 punkten bestäms på samma sätt som pensionskassans andel av motsvarande kostnader enligt 1 mom. som ska bekostas gemensamt.

165 §

Pensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri

Bestämmelserna om arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri och grovt arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri samt om straffet för dem i 29 kap. 4 a och 4 b § i strafflagen (39/1889) gäller också i denna lag avsedda arbetsgivare och företrädare för dessa som på det sätt som avses i de nämnda bestämmelserna i strafflagen har brutit mot sina skyldigheter enligt denna lag.

165 §

Hänvisning till strafflagen

Bestämmelser om straff för arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri och grovt arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri finns i 29 kap. 4 a och 4 b § i strafflagen (39/1889).

215 §

Tillämpliga bestämmelser

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas utöver det som bestäms i detta kapitel vad som i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs i

6) 206 § om utlämnande av uppgifter till myndigheter och till registeransvariga som bedriver kreditupplysningsverksamhet,

215 §

Tillämpliga bestämmelser

Vid verkställigheten av denna lag tillämpas utöver det som bestäms i detta kapitel vad som i lagen om pension för arbetstagare föreskrivs i

6) 206 § om rätten att lämna ut uppgifter,

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Bestämmelserna i 97 § 1 mom. 1 och
2 punkten tillämpas från och med den 1 ja-
nuari 2016.*

11.

Lag

om ändring av 2 och 21 § i lagen om införande av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om sjömanspensioner (1291/2006) 21 § 2 mom. och
fogas till 2 §, sådan den lyder i lag 297/2015, nya 6—8 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydels

2 §

Om pensionskassan enligt 108 § i den nya lagen är behörig att handlägga en ansökan om arbetslivspension, bestäms beloppet av arbetslivspensionen enligt 1, 2 och 5 mom. I annat fall bestäms beloppet av arbetslivspensionen enligt 3—5 mom. Om arbetslivspensionen dock beviljas efter partiell förtida ålderspension, bestäms beloppet av arbetslivspensionen på det sätt som föreskrivs i 7 och 8 mom.

Om en arbetstagare går i partiell förtida ålderspension från ett anställningsförhållande som omfattas av den nya lagen och pensionskassan enligt 108 § i den nya lagen är behörig att handlägga pensionsansökan, ska det pensionsbelopp som ligger till grund för den partiella förtida ålderspensionen bestämmas enligt 1, 2 och 5 mom. I sådana fall ska även beloppet av den ålderspension, invalidpension och arbetslivspension som beviljas efter partiell förtida ålderspension bestämmas enligt de punkter i 1 och 2 mom. som har tillämpats tidigare vid beräkningen av det pensionsbelopp som ligger till grund för den partiella förtida ålderspensionen.

Om en arbetstagare går i partiell förtida ålderspension i andra situationer än de som anges i 7 mom., ska det pensionsbelopp som ligger till grund för den partiella förtida ålderspensionen bestämmas enligt 3—5 mom. I sådana fall ska även beloppet av den ålders-

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

pension, invalidpension och arbetslivspension som beviljas efter partiell förtida ålderspension bestämmas enligt de punkter i 3 och 4 mom. som har tillämpats tidigare vid beräkningen av det pensionsbelopp som ligger till grund för den partiella förtida ålderspensionen.

21 §

21 §

En arbetstagare som avses i 1 mom. har rätt till oreducerad ålderspension vid fyllda 63 år. Fortsätter arbetstagaren dock i deltidarbete efter att ha fyllt 65 år, omvandlas deltidspensionen vid ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren uppnått 65 års ålder till en lika stor ålderspension. *Utan hinder av bestämmelserna i 66 § 1 mom. 3 punkten och 72 § 1 mom. 3 punkten i den nya lagen tillväxer pensionen med 2 procent av arbetsinkomsterna per år från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren fyller 63 år fram till utgången av den kalendermånad under vilken arbetstagaren fyller 65 år, och med 1,6 procent per år under tiden mellan ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren fyller 65 år och utgången av den kalendermånad under vilken arbetstagaren fyller 68 år. Börjar ålderspensionen för deltidarbetet senare än från ingången av månaden efter den under vilken arbetstagaren uppnått 68 års ålder, höjs den uppskjutna pensionsdelen på det sätt som föreskrivs i 11 § 4 mom. i den nya lagen. Vad som bestäms i denna paragraf tillämpas också när ny pension beviljas efter en sådan deltidspension i fråga om vilken pensionsfallet har inträffat före den 1 januari 2005.*

En arbetstagare som avses i 1 mom. har rätt till oreducerad ålderspension vid fyllda 63 år. Fortsätter arbetstagaren dock i deltidarbete efter att ha fyllt 65 år, omvandlas deltidspensionen vid ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren uppnått 65 års ålder till en lika stor ålderspension. Trots bestämmelserna i 72 § 1 mom. 3 punkten i den nya lagen växer pensionen med 2 procent av arbetsinkomsterna per år från ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren fyller 63 år fram till utgången av den kalendermånad under vilken arbetstagaren fyller 65 år, och med 1,6 procent per år under tiden mellan ingången av kalendermånaden efter den under vilken arbetstagaren fyller 65 år och utgången av den kalendermånad under vilken arbetstagaren fyller 68 år. Börjar ålderspensionen för deltidarbetet senare än från ingången av månaden efter den under vilken 68 års ålder uppnåts, höjs den uppskjutna pensionsdelen på det sätt som föreskrivs i 11 § 4 mom. i den nya lagen, i den lydelse momentet hade den 31 december 2016. Vad som bestäms i denna paragraf tillämpas också när ny pension beviljas efter en sådan deltidspension i fråga om vilken pensionsfallet hade inträffat före den 1 januari 2005.

Denna lag träder i kraft den 20 .

12.

Lag

om ändring av lagen om införande av lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner (80/2016)
1 och 3 §, 4 § 3 mom., 5 och 9 § samt
fogas till lagen en ny 7 a § som följer:

Gällande lydelse

1 §

Ikraftträdande

Lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner (78/2016) träder i kraft den 1 januari 2017. Den tillämpas på pensioner där pensionsfallet inträffar den 1 januari 2017 eller därefter samt på arbete som utförts i anställningsförhållanden som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om sjömanspensioner (1290/2006) från och med den 1 januari 2017.

Bestämmelserna i 97 § 1 mom. 6 punkten och 100 § 2 mom. i lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner tillämpas på ersättning enligt patientskadelagen (585/1986) eller lagen om ansvar i spårtrafik (113/1999) i fråga om försäkringsfall som inträffar den 1 januari 2017 eller därefter.

3 §

Uppskovsförhöjning

Om ålderspensionen för arbetstagare födda 1948 eller tidigare skjuts upp, höjs pensionen med 0,4 procent för varje månad med vilken begynnelsepunkten för pensionen skjuts upp till en senare tidpunkt än ingången av månaden efter den under vilken 68 års ålder

Föreslagen lydelse

1 §

Ikraftträdande

Lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner (78/2016) träder i kraft den 1 januari 2017. Den tillämpas på pensioner där pensionsfallet inträffar den 1 januari 2017 eller senare samt på arbete som utförs i anställningsförhållanden som omfattas av tillämpningsområdet för lagen om sjömanspensioner (1290/2006) från och med den 1 januari 2017.

Bestämmelserna i 97 § 1 mom. 6 punkten och 100 § 2 mom. i lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner tillämpas på ersättning enligt patientskadelagen (585/1986) och lagen om ansvar i spårtrafik (113/1999) i fråga om *skadefall* som inträffar den 1 januari 2017 eller därefter.

3 §

Uppskovsförhöjning

Om ålderspensionen för arbetstagare födda 1939 eller tidigare skjuts upp, höjs pensionen med 0,6 procent för varje månad med vilken begynnelsepunkten för pensionen skjuts upp från ingången av månaden efter den då 65 års ålder uppnåtts. Uppskovsförhöjningen

Gällande lydelse

uppnåts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad under vilken 68 års ålder uppnås.

För arbetstagare födda 1949—1953 beräknas den uppskovsförhöjning som avses i 11 och 16 § i lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner tidigast från och med den 1 januari 2017.

Om ålderspensionen för arbetstagare födda 1939 eller tidigare skjuts upp, höjs pensionen med 0,6 procent för varje månad med vilken begynnelsepunkten för pensionen skjuts upp till en senare tidpunkt än ingången av månaden efter den under vilken 65 års ålder uppnåts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad under vilken 65 års ålder uppnås.

4 §

Höjd pensionstillväxt under övergångsperioden

Fram till utgången av 2025 bestäms pensionsförsäkringsavgiften för en arbetstagare som fyllt 53 år i enlighet med 4 § 2 mom. i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016).

5 §

Deltidspension

På sådan deltidspension för arbetstagare födda före 1956 som börjat den 1 januari 2017 eller tidigare tillämpas de bestämmelser som var i kraft den 31 december 2016, och på minskning av efterlevandepension som erhålls av en efterlevande make som får del-

Föreslagen lydelse

beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 65 års ålder uppnås.

Om ålderspensionen för arbetstagare födda 1940—1948 skjuts upp, höjs pensionen med 0,4 procent för varje månad med vilken begynnelsepunkten för pensionen skjuts upp från ingången av månaden efter den då 68 års ålder uppnåts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 68 års ålder uppnås.

En arbetstagare född 1948 eller tidigare har för arbete som utförts vid sidan av pensionen rätt till uppskovsförhöjning till och med den 31 december 2016 i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdande av denna lag.

För arbetstagare födda 1949—1953 beräknas den uppskovsförhöjning som avses i 11 och 16 § i lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner tidigast från och med den 1 januari 2017.

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning om han eller hon får avträdelsestöd enligt lagen om avträdelsestöd för lantbruksföretagare (1293/1994).

4 §

Höjd pensionstillväxt under övergångsperioden

Fram till utgången av 2025 bestäms pensionsförsäkringsavgiften för en arbetstagare som fyllt 53 år i enlighet med 4 § 3 mom. i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016).

5 §

Deltidspension och partiell förtida ålderspension

På sådan deltidspension för arbetstagare födda före 1956 som börjat den 1 januari 2017 eller tidigare tillämpas de bestämmelser som var i kraft den 31 december 2016, och på minskning av efterlevandepension som erhålls av en efterlevande make som får del-

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

tidspension tillämpas 96 § i lagen om sjömanspensioner, sådan paragrafen lydde den 31 december 2016. Dessutom ska 23 och 24 § i lagen om sjömanspensioner tillämpas på annan pension efter deltidspension samt 159 § i den lagen på kostnadsfördelningen av till ålderspension motsvarande deltidspension ändrad pension, sådana paragraferna lydde den 31 december 2016. För deltidarbete som utförts jämsides med deltidspensionen tjänas pension in för arbetsinkomsterna varje år på det sätt som föreskrivs i lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner och i 4 § i denna lag. Om deltidspensionen har varit indragen utan avbrott i över sex månader, har arbetstägaren inte längre rätt att få deltidspension.

Föreslagen lydelse

tidspension tillämpas 96 § i lagen om sjömanspensioner, sådan paragrafen lydde den 31 december 2016. Dessutom ska 23 och 24 § i lagen om sjömanspensioner tillämpas på annan pension efter deltidspension samt 159 § i den lagen på kostnadsfördelningen av till ålderspension motsvarande deltidspension ändrad pension, sådana paragraferna lydde den 31 december 2016. För deltidarbete som utförts jämsides med deltidspensionen tjänas pension in för arbetsinkomsterna varje år på det sätt som föreskrivs i lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner och i 4 § i denna lag. Om deltidspensionen har varit indragen utan avbrott i över sex månader, har arbetstägaren inte längre rätt att få deltidspension.

Arbetstagare födda 1948 eller tidigare har inte rätt till partiell förtida ålderspension.

7 a §

Tidigareläggning av ålderspension som beviljas vid sänkt pensionsålder efter partiell förtida ålderspension

Om ålderspension beviljas efter partiell förtida ålderspension vid sänkt pensionsålder enligt någon annan arbetspensionslag än lagen om sjömanspensioner, ska den andel av grunden för den partiella förtida ålderspensionen som ännu inte beviljats och som avses i 18 § 2 mom. i lagen om sjömanspensioner minskas med 0,4 procent för varje månad som begynnelsestidpunkten för pensionen tidigareläggs före den lägsta åldern för ålderspension enligt 8 § i den lagen.

9 §

Rätt till pension enligt pensionsåldern i tilläggs pensionsarrangemang

Om en person enligt 8 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (69/2016) eller 30 b § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) har rätt till ålderspension vid en lägre pensionsålder än sin lägsta ålder för ålderspension enligt 8 § i lagen om sjömanspensioner, har han eller hon från samma tidpunkt även rätt till

9 §

Rätt till pension enligt pensionsåldern i tilläggs pensionsarrangemang

Om en person enligt 8 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (69/2016) eller 30 b § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) har rätt till ålderspension vid en lägre pensionsålder än sin lägsta ålder för ålderspension enligt 8 § i lagen om sjömanspensioner, har han eller hon från samma tidpunkt även rätt till

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

pension enligt lagen om sjömanspensioner. Pensionen enligt lagen om sjömanspensioner minskas då med 0,4 procent för varje månad som begynnelsestidpunkten för pensionen tidigareläggs före ingången av månaden efter den under vilken arbetstagaren uppnår den lägsta åldern för ålderspension. Närmare bestämmelser om minskning av pensionen enligt lagen om sjömanspensioner utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Föreslagen lydelse

pension enligt lagen om sjömanspensioner. Pensionen enligt lagen om sjömanspensioner minskas då med 0,4 procent för varje månad som begynnelsestidpunkten för pensionen tidigareläggs före ingången av månaden efter den under vilken arbetstagaren uppnår lägsta ålder för ålderspension. *När pension beviljas enligt lagen om sjömanspensioner i de fall som avses i sista meningen i 8 § 3 mom. i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016), görs det ovannämnda avdraget dock inte från pensionen.* Närmare bestämmelser om minskning av pension enligt lagen om sjömanspensioner utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Om en arbetstagares tilläggspensionskydd den 3 september 2015 enligt villkoren i ett gällande anställningsförhållande grundar sig på att arbetstagaren får pension enligt lagen om sjömanspensioner vid en lägre ålder än den lägsta åldern för ålderspension som anges i 8 § 1 och 2 mom. i lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner (78/2016), och arbetstagaren när han eller hon uppnår lägsta ålder omfattas av en formfri gruppensionsförsäkring som anknyter till detta anställningsförhållande och som ersatt ett pensionskydd som är bättre än minimipensionskyddet enligt de lagar som nämns i 3 § 2 mom. i lagen om sjömanspensioner, i den lydelse momentet hade den 31 december 2016, har arbetstagaren rätt att från detta anställningsförhållande gå i pension enligt lagen om sjömanspensioner i en pensionsålder enligt tilläggspensionsarrangemanget.

Om arbetstagarens pensionskydd, enligt villkoren i ett sådant tilläggspensionsarrangemang som avses i 2 mom., i dess helhet har ordnats som pension enligt tilläggspensionsarrangemanget från den lägsta pensionsåldern tills 63 år uppnåtts och om arbetstagarens pension enligt lagen om sjömanspensioner när 63 år uppnås dras av från tilläggspensionen, har en arbetstagare som omfattas av nämnda tilläggspensionsarrangemang rätt att få pension enligt lagen om sjömanspensioner vid 63 års ålder. Rätten gäller även personer som redan är pensionerade med nämnda tilläggspensionsarrangemang som grund när denna lag träder i kraft och personer som före denna lags ikraftträdande har uppnått pensionsåldern

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

enligt det tilläggs pensionsarrangemang som avses i 2 mom.

När pension beviljas enligt lagen om sjömanspensioner i de fall som avses i 2 och 3 mom. minskas pensionen varaktigt med 0,4 procent för varje månad som pensionen börjar före lägsta ålder för ålderspension som föreskrivs i 8 § 1 och 2 mom. i lagen om ändring av lagen om sjömanspensioner. När pension beviljas enligt lagen om sjömanspensioner i de fall som avses i sista meningen i 3 mom., görs det ovannämnda avdraget dock inte från pensionen. Närmare bestämmelser om minskning av pension enligt lagen om sjömanspensioner utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

13.

Lag

om ändring av pensionslagen för den offentliga sektorn

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) 92 § 3 mom. och 171 § 2 mom.,
ändras 3 § 1 mom. 8 punkten, 12 § 3 mom., 40 och 50 §, rubriken för 75 §, 75 § 2 och 4 mom., 81 § 2 mom., 84 § 3 mom., 87 § 3 mom. 7 punkten, 90 § 1 mom., 91 §, 92 § 1 mom., 96 § 1 mom. 1 och 2 punkten, 128, 129, 131 och 134 §, 151 § 1 mom. 1 punkten, 158, 170 § 2 mom. och 173 § samt
fogas till 3 § ett nytt 2 mom., till 87 § 3 mom. en ny 8 punkt, till 137 § ett nytt 5 mom. och till 157 § ett nytt 2 mom. som följer:

Gällande lydelse

3 §

Centrala definitioner

I denna lag avses med

8) *oavlönad tid* den tid under vilken en arbetstagare har erhållit moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002), inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991), dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015) eller lagen om olycksfall i mili-

Föreslagen lydelse

3 §

Centrala definitioner

I denna lag avses med

8) *oavlönad tid* den tid under vilken en arbetstagare har fått moderskaps-, särskild moderskaps-, faderskaps- eller föräldrapenning eller sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller specialvårdspenning enligt sjukförsäkringslagen (1224/2004), *dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar (/)*, alterneringsersättning enligt lagen om alterneringsledighet (1305/2002), inkomstrelaterad dagpenning enligt lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002), vuxenutbildningsstöd enligt lagen om vuxenutbildningsstöd (1276/2000), rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005), ersättning för inkomstbortfall enligt lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen (626/1991), dagpenning eller rehabiliteringspenning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), lagen om lantbruksföretagares olycksfall i ar-

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

tärtjänst (1211/1990) eller dagpenning enligt trafikförsäkringslagen (279/1959),

Föreslagen lydelse

betet och yrkessjukdomar (873/2015) eller lagen om olycksfall i militärtjänst (1211/1990) eller dagpenning enligt trafikförsäkringslagen (279/1959),

*I denna lag avses med **pensionsfall***

1) den sista dagen i kalendermånaden före begynnelsestidpunkten för ålderspensionen,

2) den sista dagen i kalendermånaden före begynnelsestidpunkten för den partiella förtida ålderspensionen,

3) inträde av arbetsoförmåga på det sätt som avses i 33 §,

4) uppfyllande av förutsättningarna för erhållande av arbetslivspension i enlighet med 51 §, eller

5) förmånslåtarens död.

12 §

Ålderspensionens belopp

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid för vilken han eller hon fått arbetslöshetsdagpenning.

12 §

Ålderspensionens belopp

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning för samma tid som han eller hon har fått en *arbetslöshetsförmån eller invalid- eller sjukpension.*

40 §

Betalning av invalidpension retroaktivt

Invalidpension betalas inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än sex månader före månaden för ansökan om pension.

Om invalidpension beviljas retroaktivt betalas pensionen inte för den tid för vilken arbetstagaren har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna *eller lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner*, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.

Om invalidpension beviljas retroaktivt såsom delinvalidpension eller full invalidpension på basis av 38 § 2 mom. och det för

40 §

*Betalning av invalidpension **och arbetslivspension** retroaktivt*

Invalidpension betalas inte utan giltigt skäl retroaktivt för längre tid än sex månader före månaden för ansökan om pension.

Om invalidpension beviljas retroaktivt betalas pensionen inte för den tid för vilken arbetstagaren har fått rehabiliteringspenning enligt arbetspensionslagarna, lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av lagen om rehabilitering som ersätts enligt trafikförsäkringslagen.

Om invalidpension beviljas retroaktivt och det för samma tid har betalats någon annan rehabiliteringspenning enligt lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner än den

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

samma tid har betalats dagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpension för denna tid till den del dess belopp överstiger beloppet av dagpenningen.

Föreslagen lydelse

rehabiliteringspenning till pensionstagare som avses i 34 § i den lagen, betalas invalidpensionen ut för denna tid till arbetstagaren endast till den del dess belopp överstiger beloppet av rehabiliteringspenningen.

Om invalidpension beviljas retroaktivt såsom delinvalidpension eller full invalidpension på basis av 38 § 2 mom. och det för samma tid har betalats sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpension för denna tid till den del dess belopp överstiger beloppet av dagpenningen.

Vad som föreskrivs i 2 och 3 mom. tillämpas på betalning av arbetslivspension retroaktivt.

50 §

Hänvisning till rehabilitering

Om en ansökan om invalidpension eller arbetspensionsrehabilitering avslås, ska Keva i samarbete med dem som tillhandahåller rehabiliteringstjänster se till att arbetstagaren ges information om andra rehabiliteringsmöjligheter och hänvisas till annan rehabilitering eller någon annan service som motsvarar hans eller hennes rehabiliteringsbehov. *Desutom ska Keva iaktta det som föreskrivs i lagen om klientsamarbete inom rehabiliteringen (497/2003).*

50 §

Hänvisning till rehabilitering

Om en ansökan om invalidpension eller arbetspensionsrehabilitering avslås, ska Keva i samarbete med dem som tillhandahåller rehabiliteringstjänster se till att arbetstagaren ges information om andra rehabiliteringsmöjligheter och hänvisas till annan rehabilitering eller någon annan service som motsvarar hans eller hennes rehabiliteringsbehov.

75 §

Justering av efterlevandepension

Om en kalkylerad invalidpension har beaktats som den efterlevande makens egen pension när efterlevandepensionen minskades första gången eller om minskningen av efterlevandepensionen har gjorts i enlighet med 74 §, ska efterlevandepensionen justeras när den efterlevande maken beviljas ålderspension eller invalidpension enligt arbetspensionslagarna eller därmed jämförbara lagar.

Efterlevandepensionen justeras från den tidpunkt då pensionen enligt 2 eller 3 mom.

75 §

Justering av efterlevandepension

Om en kalkylerad invalidpension har beaktats som den efterlevande makens egen pension när efterlevandepensionen minskades första gången eller om minskningen av efterlevandepensionen har gjorts i enlighet med 74 §, ska efterlevandepensionen justeras när den efterlevande maken beviljas ålderspension, *arbetslivspension* eller invalidpension enligt arbetspensionslagarna eller därmed jämförbara lagar.

Efterlevandepensionen justeras från den tidpunkt då pensionen enligt 2 och 3 mom.

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

börjar. När efterlevandepensionen minskas ska den pension beaktas som beviljats den efterlevande maken samt dessutom sådan pension som han eller hon fram till utgången av året före det år då den pensionen började har tjänat in genom arbete för vilket han eller hon inte har beviljats pension.

81 §

Pensionstillväxt

Till pension berättigar inte arbetsinkomsterna under det år då arbetsförmågan började, om den återstående tiden vid fastställandet av invalidpensionen har räknats såsom till pension berättigande tid på det sätt som föreskrivs i 88 §.

84 §

Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört

Om arbetstagaren utöver invalidpension enligt denna lag har fått invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag och som hänför sig till den invalidpension som upphört samma relativa andel av de inkomster för återstående tid som hänför sig till de invalidpensioner som arbetstagaren erhållit som den andel arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av summan av inkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 88 och 90 §.

87 §

Oavlönad tid som berättigar till pension

De inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid betraktas som in-

Föreslagen lydelse

börjar. När efterlevandepensionen minskas, ska den pension beaktas som beviljats den efterlevande maken samt dessutom sådan pension som han eller hon före utgången av det år som föregick det år då den pensionen började har tjänat in genom arbete för vilket han eller hon inte har beviljats pension.

81 §

Pensionstillväxt

Till pension berättigar inte *inkomsterna* under det år då arbetsförmågan började, om den återstående tiden vid bestämmande av invalidpensionen har räknats som till pension berättigande tid på det sätt som föreskrivs i 88 §.

84 §

Pensionstillväxt för tid med invalidpension som upphört

Om arbetstagaren utöver invalidpension enligt denna lag fått invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag och som hänför sig till den invalidpension som upphört samma relativa andel av de inkomster för återstående tid som hänför sig till de invalidpensioner som arbetstagaren erhållit som den andel arbetsinkomster enligt denna lag utgör av summan av *arbetsinkomsterna* enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 88 och 90 §.

87 §

Oavlönad tid som berättigar till pension

De inkomster som ligger till grund för förmåner för oavlönad tid betraktas som in-

Gällande lydelse

komster under det kalenderår till vilket förmånstiden hänför sig. De inkomster som ligger till grund för förmånerna berättigar till pension enligt följande:

7) 65 procent av den arbetsinkomst som ligger till grund för ersättning för förlorad inkomst som beviljats enligt bestämmelserna om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring eller försäkring för olycksfall i militärtjänst, för den tid för vilken dagpenning har betalats till arbetstagaren, dock inte till den del pension i enlighet med 6 punkten tjänas in av samma orsak.

90 §

Fastställande av pension för återstående tid på grundval av inkomst under mindre än fem år

Om en arbetstagare har arbetsinkomster som berättigar till pension, inkomster som ligger till grund för en förmån för oavlönad tid eller inkomster för återstående tid enligt 88 § endast under det år under vilket arbetsförmågan började eller året innan, beaktas vid fastställandet av inkomsten för återstående tid även inkomsterna under det år då arbetsförmågan började fram till utgången av den månad då arbetstagaren har blivit arbetsförmögen.

91 §

Fördelning av inkomst för återstående tid

Om återstående tid i en arbetstagares pension beaktas på basis av flera olika arbetspensionslagar, utgör den inkomst för återstående tid som omfattas av denna lag en lika stor andel av summan av inkomsterna för återstående tid som den andel arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av summan av

Föreslagen lydelse

komster under det kalenderår till vilket förmånstiden hänför sig. De inkomster som ligger till grund för förmånerna berättigar till pension enligt följande:

7) 65 procent av den arbetsinkomst som ligger till grund för ersättning för förlorad inkomst som beviljats enligt bestämmelserna om olycksfallsförsäkring, trafikförsäkring eller försäkring för olycksfall i militärtjänst, för den tid för vilken dagpenning har betalats ut till arbetstagaren, dock inte till den del pension i enlighet med 6 punkten tjänas in av samma orsak,

8) 65 procent av den lön som ligger till grund för dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar för den tid för vilken dagpenning vid smittsam sjukdom har betalats till arbetstagaren.

90 §

Fastställande av pension för återstående tid på grundval av inkomst under mindre än fem år

Om en arbetstagare har arbetsinkomster som berättigar till pension endast under det år under vilket arbetsförmågan började eller året innan, beaktas vid bestämmande av inkomsten för återstående tid även inkomsterna under det år då arbetsförmågan började fram till utgången av den månad då arbetstagaren har blivit arbetsförmögen.

91 §

Fördelning av inkomst för återstående tid

Om återstående tid i en arbetstagares pension beaktas på basis av flera olika arbetspensionslagar, utgör inkomsten för återstående tid enligt denna lag en lika stor andel av summan av inkomsterna för återstående tid som den andel av arbetsinkomsterna enligt denna lag utgör av summan av *arbetsinkoms-*

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

inkomsterna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 88 eller 90 §.

92 §

Pension på tidigare grunder

Om en arbetstagare som har fått rehabiliteringspenning enligt denna lag beviljas invalidpension på grund av arbetsoförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att rehabiliteringspenningensperioden löpte ut, fastställs invalidpensionen på de grunder enligt vilka den skulle ha fastställts om arbetsoförmågan hade börjat vid ingången av rehabiliteringspenningensperioden.

Om invalidpension enligt någon annan arbetspensionslag på grund av ny arbetsoförmåga beviljas på samma grunder som den tidigare pensionen eller, efter det att tiden för betalning av rehabiliteringspenning löpt ut, på samma grunder enligt vilka den skulle ha bestämts om arbetsoförmågan hade börjat när tiden för betalning av rehabiliteringspenning började, beaktas i pensionen inte de arbetsinkomster som tjänats in efter det att den tidigare pensionen upphörde eller tiden för betalning av rehabiliteringspenning löpte ut.

96 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag dras det av en primär förmån som arbetstagaren fått och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

1) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 68 § i den lagen och den dagpenning som betalas före olycksfallspensionen samt den ersättning för inkomstbortfall från vilken dragits av en arbetspension enligt 202 § 2 mom. i den lagen,

Föreslagen lydelse

terna enligt arbetspensionslagarna under den granskningstid som avses i 88 eller 90 §.

92 §

Pension på tidigare grunder

Om en arbetstagare som har fått rehabiliteringspenning *enligt arbetspensionslagarna* beviljas invalidpension på grund av sådan arbetsoförmåga som har börjat innan två år har förflutit från det att rehabiliteringspenningensperioden löpte ut, *bestäms invalidpensionen på samma grunder som den rehabiliteringspenning som först beviljats, dock utan den förhöjning på 33 procent som hänförs sig till rehabiliteringspenningen.*

(3 mom. upphävs)

96 §

Förmåner som dras av från pension

Från pension enligt denna lag dras det av en primär förmån som arbetstagaren fått och från familjepension en familjepension eller ersättning som motsvarar en primär förmån. Primära förmåner är

1) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 68 § i den lagen och för den dagpenning som betalas innan *den övre åldersgränsen för försäkringskyldigheten har uppnåtts och som baserar sig på det skadefall som avses i den paragrafen,*

Gällande lydelse

2) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 58 § i den lagen och den dagpenning som betalas före olycksfallspensionen,

Föreslagen lydelse

samt den ersättning för inkomstbortfall från vilken dragits av en arbetspension enligt 202 § 2 mom. i den lagen,

2) ersättning för inkomstbortfall som grundar sig på lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar, med undantag för olycksfallspension enligt 58 § i den lagen och för den dagpenning som betalas *innan den övre åldersgränsen för försäkringskyldigheten har uppnåtts och som baserar sig på det skadefall som avses i den paragrafen*,

128 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till arbetsgivaren eller sjukkassan

Om Keva har beviljat en arbetstagare invalidpension eller arbetslivspension retroaktivt och arbetsgivaren för samma tid har betalat arbetstagaren lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid. Den kompletteringsdagpenning som betalas av en sjukkassa som avses i lagen om försäkringskassor motsvarar lön som arbetsgivaren betalat, och pensionen betalas på ansökan till sjukkassan på samma sätt som till arbetsgivaren.

Om arbetsgivaren betalar lön till en arbetstagare för samma tid som den för vilken arbetstagaren får rehabiliteringspenning eller invalidpension och till pensionen hörande rehabiliteringstillägg, iakttas vid betalning av rehabiliteringspenningen eller invalidpensionen och dess rehabiliteringstillägg samma förfarande som i 1 mom. bestäms för betalning av invalidpension.

Om en arbetstagare i stället för invalidpension har beviljats ålderspension retroaktivt på det sätt som avses i 49 § 3 mom. från ingången av månaden efter den då den lägsta åldern för ålderspension uppnåddes och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid med arbetsförmåga på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om Keva har beviljat en arbetstagare invalidpension, arbetslivspension eller ålders-

128 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till arbetsgivaren eller sjukkassan

Om Keva har beviljat en arbetstagare invalidpension eller arbetslivspension retroaktivt och arbetsgivaren för samma tid har betalat arbetstagaren lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid. Den kompletteringsdagpenning som betalas av en sjukkassa som avses i lagen om försäkringskassor motsvarar lön som arbetsgivaren betalat, och pensionen betalas på ansökan till sjukkassan på samma sätt som till arbetsgivaren.

Om arbetsgivaren betalar lön till en arbetstagare för samma tid som den för vilken arbetstagaren får rehabiliteringspenning eller invalidpension och till pensionen hörande rehabiliteringstillägg, iakttas vid utbetalning av rehabiliteringspenningen eller invalidpensionen och dess rehabiliteringstillägg samma förfarande som anges i 1 mom. för utbetalning av invalidpension.

Om en arbetstagare i stället för invalidpension retroaktivt har beviljats ålderspension på det sätt som avses i 49 § 3 mom. från ingången av månaden efter den under vilken lägsta ålder för ålderspension uppnåddes och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid med arbetsförmåga till arbetsgivaren på ansökan till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om Keva har beviljat en arbetstagare invalidpension, arbetslivspension eller ålders-

Gällande lydelse

pension i de fall som avses i 3 mom. retroaktivt och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för uppsägningstid i stället för lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid på ansökan till arbetsgivaren till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Pensionen, rehabiliteringspenningen eller rehabiliteringstillägget betalas inte till arbetsgivaren eller sjukkassan till den del betalning med stöd av 129 § ska ske till sjukförsäkringsfonden och inte heller när arbetsgivaren eller sjukkassan med stöd av någon annan lag har fått ersättning för lön som de betalat.

Vad som i 3 mom. föreskrivs om betalning av retroaktiv ålderspension till arbetsgivaren som ersättning för den lön för sjukdomstid som betalats för samma tid, tillämpas också om arbetstagaren beviljas ålderspension i stället för arbetslivspension på det sätt som avses i 59 §.

Föreslagen lydelse

pension i de fall som avses i 3 mom. retroaktivt och arbetsgivaren för samma tid har betalat honom eller henne lön för uppsägningstid i stället för lön för sjukdomstid, betalas pensionen för denna tid till arbetsgivaren på ansökan till högst det belopp som har betalats i lön för samma tid.

Om Keva har beviljat en arbetstagare pension retroaktivt för samma tid för vilken arbetstagaren har betalat lön eller motsvarande ersättning till arbetstagaren för den tid för vilken arbetstagaren för förhindrande av spridning av en smittsam sjukdom har förordnats att utebli från sitt förvärvsarbete eller att hållas isolerad eller i karantän, betalas pensionen för denna tid till arbetsgivaren på ansökan till högst det belopp som för samma tid har betalats i lön eller som ersättning. Den kompletteringsdagpenning som betalas av en sjukkassa som avses i lagen om försäkringskassor motsvarar lön som arbetsgivaren betalat, och pensionen betalas på ansökan till sjukkassan på samma sätt som till arbetsgivaren.

Pensionen, rehabiliteringspenningen eller rehabiliteringstillägget betalas inte till arbetsgivaren eller sjukkassan till den del betalning med stöd av 129 § ska ske till sjukförsäkringsfonden och inte heller när arbetsgivaren eller sjukkassan med stöd av någon annan lag har fått ersättning för lön som de betalat.

Vad som i 3 mom. föreskrivs om betalning av retroaktiv ålderspension till arbetsgivaren som ersättning för den lön för sjukdomstid som betalats för samma tid, tillämpas också om arbetstagaren beviljas ålderspension i stället för arbetslivspension på det sätt som avses i 59 §.

129 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till sjukförsäkringsfonden

Om en arbetstagare har fått dagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen för samma tid som den för vilken han eller hon beviljas ålderspension, betalas ålderspensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av

129 §

Betalning av pension och rehabiliteringsförmån till sjukförsäkringsfonden

Om en arbetstagare har fått *sjukdagpenning* eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen eller *dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar* för samma tid som den för vilken han eller hon beviljas ålderspension, betalas ål-

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

den sjukdagpenning som har betalats för samma tid.

Om full invalidpension beviljas retroaktivt efter den primärtid som avses i 38 § 1 mom. och det för samma tid har betalats dagpenning enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den dagpenning eller partiella sjukdagpenning enligt *sjukförsäkringslagen* som har betalats för samma tid.

Om rehabiliteringspenning eller rehabiliteringstillägg beviljas retroaktivt för samma tid för vilken dagpenning enligt sjukförsäkringslagen har betalats till arbetstagaren, betalas rehabiliteringspenningen och rehabiliteringstillägget till sjukförsäkringsfonden till den del deras belopp motsvarar dagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen som har betalats för samma tid.

Föreslagen lydelse

derspensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den sjukdagpenning, *partiella sjukdagpenning eller dagpenning vid smittsam sjukdom* som har betalats för samma tid.

Om full invalidpension beviljas retroaktivt efter den primärtid som avses i 38 § 1 mom. och om det för samma tid betalats *sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning* enligt sjukförsäkringslagen, betalas invalidpensionen till sjukförsäkringsfonden till den del pensionen motsvarar beloppet av den *sjukdagpenning* eller partiella sjukdagpenning som har betalats för samma tid.

Om rehabiliteringspenning eller rehabiliteringstillägg beviljas retroaktivt för samma tid för vilken *sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning* enligt sjukförsäkringslagen *eller dagpenning vid smittsam sjukdom enligt lagen om smittsamma sjukdomar* har betalats till arbetstagaren, betalas rehabiliteringspenningen och rehabiliteringstillägget till sjukförsäkringsfonden till den del deras belopp motsvarar *sjukdagpenning, partiell sjukdagpenning eller dagpenning vid smittsam sjukdom som betalats ut för samma tid*.

Om arbetslivspension beviljas retroaktivt för samma tid för vilken sjukdagpenning eller partiell sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen har betalats till arbetstagaren, betalas arbetslivspensionen till sjukförsäkringsfonden till den del dess belopp motsvarar den sjukdagpenning eller partiella sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen som har betalats för samma tid.

131 §

Betalning av pension till kommunen eller ett organ enligt socialvårdslagen

Om en arbetstagare har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska Keva till det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) på dess yrkande betala den retroaktivt beviljade pensionen till den del pensionen till sitt belopp motsvarar det förskott som har betalats på utkomststödet.

Om en kommun eller samkommun har

131 §

*Betalning av pension till **Folkpensionsanstalten**, ett organ enligt socialvårdslagen eller kommunen*

Om en arbetstagare har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska Keva till *Folkpensionsanstalten* eller till det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) på dess yrkande betala den retroaktivt beviljade pensionen till den del pensionen till sitt belopp motsvarar det förskott som har betalats på utkomststödet.

Gällande lydelse

ordnat vård eller omvårdnad på institution eller familjevård för en pensionsberättigad, ska Keva på yrkande av kommunen eller samkommunen till kommunen eller samkommunen betala pensionen för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som föreskrivs i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

134 §

Ordningen för utbetalning av pension

Om pension ska betalas till någon annan än pensionstagaren själv på basis av denna eller någon annan lag, och två eller flera myndigheter, kommuner, anstalter eller organ eller andra instanser har rätt till den, betalas pensionen i följande ordning:

- 1) till sjukförsäkringsfonden enligt 129 §,
- 2) som obetalda försäkringsavgifter till pensionsanstalten enligt 120 § 1 mom. i lagen om pension för företagare (1272/2006) eller till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt 28 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006),
- 3) till pensionsanstalten som återkrav av pension som betalats utan grund enligt 137 §,
- 4) till arbetsgivaren eller sjukkassan enligt 128 §,
- 5) till en arbetslöshetskassa eller Folkpensionsanstalten enligt 130 § 1 mom.,
- 6) till Folkpensionsanstalten enligt 130 § 2 eller 3 mom.,
- 7) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 131 § 1 mom.,
- 8) till en kommun eller en samkommun enligt 131 § 2 mom.,
- 9) till Folkpensionsanstalten enligt 130 § 5 mom.,
- 10) en betalning utan grund av pension till en anstalt i ett EU- och EES-land enligt artikel 72.2 i EU:s tillämpningsförfordning om social trygghet,
- 11) till en utskökningsmyndighet enligt 4 kap. 2 § i utskökningsbalken (705/2007),
- 12) en betalning utan grund av annan förmån än pension till en anstalt i ett EU- och EES-land enligt artikel 72.1 och 72.3 i EU:s tillämpningsförfordning om social trygghet,
- 13) en betalning utan grund av pension

Föreslagen lydelse

Om en kommun eller samkommun har ordnat vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård för en pensionsberättigad, ska Keva till kommunen eller samkommunen på deras yrkande betala pensionen för tiden i vård eller omvårdnad på institution eller i familjevård, för att användas på det sätt som föreskrivs i 14 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

134 §

Ordningen för betalning av pension

Om pension ska betalas till någon annan än pensionstagaren själv på basis av denna eller någon annan lag, och två eller flera myndigheter, kommuner, anstalter eller organ eller andra instanser har rätt till den, betalas pensionen i följande ordning:

- 1) till sjukförsäkringsfonden enligt 129 §,
- 2) som obetalda försäkringsavgifter till pensionsanstalten enligt 120 § 1 mom. i lagen om pension för företagare (1272/2006) eller till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt 28 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (1280/2006),
- 3) till pensionsanstalten som återkrav av pension som betalats utan grund enligt 137 §,
- 4) till arbetsgivaren eller sjukkassan enligt 128 §,
- 5) till en arbetslöshetskassa eller Folkpensionsanstalten enligt 130 § 1 mom.,
- 6) till Folkpensionsanstalten enligt 130 § 2 eller 3 mom.,
- 7) till Folkpensionsanstalten enligt 131 § 1 mom.,
- 8) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 131 § 1 mom.,
- 9) till en kommun eller samkommun enligt 131 § 2 mom.,
- 10) till Folkpensionsanstalten enligt 130 § 5 mom.,
- 11) en betalning utan grund av pension till en anstalt i ett EU- och EES-land enligt artikel 72.2 i EU:s tillämpningsförfordning om social trygghet,
- 12) till en utskökningsmyndighet enligt 4 kap. 2 § i utskökningsbalken (705/2007),
- 13) en betalning utan grund av någon annan förmån än pension till en anstalt i ett EU- eller EES-land enligt artikel 72.1 och 72.3 i

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

och annan förmån till en anstalt i ett land som ingått en överenskommelse om social trygghet enligt bestämmelserna i överenskommelserna om social trygghet, samt

14) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 133 §.

137 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

151 §

Kevas rätt att få uppgifter för att avgöra ett ärende och verkställa lagstadgade uppgifter

Kevalag har rätt att trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter

1) av en arbetsgivare, en försäkrings- och pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring och av myndigheter och andra som omfattas av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), nedan offentlighetslagen, få de uppgifter som är nödvändiga för att ordna pensionskydd och avgöra ett anhängigt pensions- eller förmånsärende eller som i övrigt är nödvändiga vid verkställigheten av uppgifter som föreskrivs i denna lag, i EU:s grundförordning om social trygghet eller EU:s tillämpningsförordning om social trygghet eller i en överenskommelse om social trygghet,

Föreslagen lydelse

EU:s tillämpningsförordning om social trygghet,

14) en betalning utan grund av pension och annan förmån till en anstalt i ett land som ingått en överenskommelse om social trygghet enligt bestämmelserna i överenskommelserna om social trygghet,

15) till ett organ som avses i socialvårdslagen enligt 133 §.

137 §

Återkrav av pension som betalats utan grund

Om Keva till en pensionstagares konto i ett penninginstitut utan grund har betalat ut sådan pension eller annan förmån som hänförs till tiden efter den månad då pensionstagaren avled, har Keva rätt att av penninginstitutet få återbetalning utan dödsboets samtycke och utan återkravsbeslut.

151 §

Kevas rätt att få uppgifter för att avgöra ett ärende och verkställa lagstadgade uppgifter

Kevalag har rätt att trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter

1) av en arbetsgivare eller någon annan som betalar ersättning för arbete, av en försäkrings- och pensionsanstalt som verkställer lagstadgad försäkring och av myndigheter och andra som omfattas av lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999), nedan *offentlighetslagen*, få de uppgifter som är nödvändiga för att ordna pensionskydd eller avgöra ett anhängigt pensions- eller förmånsärende eller som i övrigt är nödvändiga vid verkställigheten av uppgifter som föreskrivs i denna lag, i EU:s grundförordning om social trygghet eller EU:s tillämpningsförordning om social trygghet eller anges i en överenskommelse om social trygghet,

Gällande lydelse

157 §

Utlämnande av uppgifter till myndigheterna

Föreslagen lydelse

157 §

Utlämnande av uppgifter till myndigheterna

Sekretessbelagda uppgifter som erhållits med stöd av 1 mom. i denna paragraf får lämnas vidare för utredande av brott och väckande av åtal. Uppgifterna ska utplånas genast när de inte längre behövs.

158 §

Utlämnande av uppgifter för utredning av brott och missbruk

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Keva för utredande av brott och missbruk rätt att lämna ut på verkställigheten av denna lag baserade uppgifter till ett ministerium, Skatteförvaltningen och sådana anstalter eller sammanslutningar som sköter det lagstadgade socialskyddssystemet och som administrerar socialskyddsförmåner som påverkas av en pension enligt denna lag.

Följande uppgifter kan lämnas ut i fråga om personer som får eller har fått pension enligt denna lag:

- 1) personbeteckning och andra identifieringsuppgifter,
- 2) uppgifter om utbetalda pensioner,
- 3) uppgifter om arbetsgivaren, samt
- 4) övriga därmed jämförbara uppgifter som är nödvändiga för samkörning av personuppgifter och andra tillsynsåtgärder av engångsnatur som utförs för att utreda brott och missbruk som riktar sig mot den sociala tryggheten.

Keva har i 1 mom. avsedd rätt att även till polis- och åklagarmyndigheterna lämna ut uppgifter som nämns i 2 mom. till den del dessa är nödvändiga för utredande av brott och väckande av åtal.

I situationer som avses i denna paragraf får dock inte lämnas ut uppgifter om en arbetstagares hälsotillstånd och inte heller uppgifter som avser att beskriva grunderna för en arbetstagares behov av socialvård.

158 §

Utlämnande av uppgifter för utredning av brott och missbruk

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Keva för utredande av brott och missbruk rätt att lämna ut på verkställigheten av denna lag baserade uppgifter till ett ministerium, Skatteförvaltningen och sådana anstalter eller sammanslutningar som sköter det lagstadgade systemet för social trygghet och som administrerar sociala förmåner som påverkas av en anställning som omfattas av denna lag eller av en pension enligt denna lag.

Följande uppgifter får lämnas ut:

- 1) personbeteckning och andra identifieringsuppgifter,
- 2) uppgifter om utbetalda pensioner,
- 3) uppgifter om arbetsgivaren, en anställning som omfattas av denna lag samt om inkomster, och
- 4) andra uppgifter uppgifter som är jämförbara med de uppgifter som avses i 1—3 punkten och som är nödvändiga för samkörning av personuppgifter och andra tillsynsåtgärder av engångsnatur som vidtas för att utreda brott och missbruk som riktar sig mot den sociala tryggheten.

4) andra uppgifter uppgifter som är jämförbara med de uppgifter som avses i 1—3 punkten och som är nödvändiga för samkörning av personuppgifter och andra tillsynsåtgärder av engångsnatur som vidtas för att utreda brott och missbruk som riktar sig mot den sociala tryggheten.

Trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Keva rätt att lämna ut de uppgifter som avses i 2 mom. även till förundersöknings- och åklagarmyndigheterna till den del uppgifterna är nödvändiga för utredande av brott och väckande av åtal.

I situationer som avses i denna paragraf får uppgifter om en arbetstagares hälsotillstånd och uppgifter som avser att beskriva grun-

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

derna för en persons behov av socialvård inte lämnas ut.

170 §

170 §

Redovisning av arbetstagarens pensionsavgift

Redovisning av arbetstagarens pensionsavgift

I fråga om en arbetstagare som är anställd av kyrkan och som omfattas av pensionskyddet enligt denna lag redovisas pensionsavgiften till Kyrkans centralfonds konto på det sätt som bestäms av Keva.

I fråga om en arbetstagare som är anställd av staten och som omfattas av pensionskyddet enligt denna lag redovisas pensionsavgiften till statens pensionsfond på det sätt som bestäms av Keva. I fråga om en arbetstagare som är anställd av kyrkan och som omfattas av pensionskyddet enligt denna lag betalas pensionsavgiften in till Kyrkans pensionsfonds konto på det sätt som bestäms av Keva.

171 §

171 §

Preskription av arbetstagarens pensionsavgift

Preskription av arbetstagarens pensionsavgift

Om en arbetstagares arbetsinkomst utökas retroaktivt med till pension berättigande arbetsinkomster som är mer än fem år gamla, ska Keva på basis av dessa arbetsinkomster påföra pensionsavgiften inom tio år från den dag då denna avgift för anställningen i fråga hade förfallit till betalning.

(2 mom. upphävs)

173 §

173 §

Preskription av återbetalning av pensionsavgift som betalats utan grund

Preskription av återbetalning av arbetstagares pensionsavgift som betalats utan grund

Återbetalningen av arbetstagarens pensionsavgift som betalats utan grund preskriberas fem år från ingången av året efter den dag då arbetstagarens pensionsavgift innehölls, om preskriptionen inte avbrutits innan dess. Preskriptionen avbryts på det sätt som föreskrivs i 10 eller 11 § i lagen om preskription av skulder. Preskriptionstiden på fem år kan förlängas på det sätt som föreskrivs i 11 § 3 mom. i den lagen.

Återbetalningen av arbetstagarens pensionsavgift som betalats utan grund preskriberas fem år från ingången av året efter förfalldagen för arbetstagarens slutliga pensionsavgift, om preskriptionen inte avbrutits tidigare.

Återbetalningen av en arbetstagares pensionsavgift som innehållits utan grund preskriberas fem år från ingången av året efter den dag då innehållning verkställdes på arbetstagarens pensionsavgift, om preskriptionen inte avbrutits tidigare.

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Bestämmelser om avbrytande av preskription finns i 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder. Bestämmelser om förlängning av en preskriptionstid på fem år finns i 11 § 3 mom. i den lagen.

*Denna lag träder i kraft den 20 .
Bestämmelserna i 96 § 1 mom. 1 och 2 punkten tillämpas från och med den 1 januari 2016.*

Denna lag tillämpas även på påförande av en sådan pensionsförsäkringsavgift och en sådan pensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund vilka baserar sig på arbetsinkomster som betalats innan denna lag trädde i kraft.

Återbetalning enligt 173 § i denna lag av en pensionsförsäkringsavgift som betalats utan grund preskriberas dock tidigast ett år efter lagens ikraftträdande, om återbetalningen i fråga inte preskriberas tidigare också enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

14.

Lag

om ändring av lagen om införande av pensionslagen för den offentliga sektorn

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om införande av pensionslagen för den offentliga sektorn (82/2016) 1 § 6 mom. samt 15, 17 och 21 §, samt
fogas till 12 § ett nytt 3 mom. och till lagen en ny 16 a § som följer:

Gällande lydelse

1 §

Ikraftträdande

Bestämmelserna i 96 § 1 mom. 6 punkten och 99 § 2 mom. i pensionslagen för den offentliga sektorn tillämpas på ersättning enligt patientskadelagen (585/1986) eller lagen om ansvar i spårtrafik (113/1999) där försäkringsfallet inträffar den 1 januari 2017 eller därefter.

12 §

Pension efter partiell förtida ålderspension

Föreslagen lydelse

1 §

Ikraftträdande

Bestämmelserna i 96 § 1 mom. 6 punkten och 99 § 2 mom. i pensionslagen för den offentliga sektorn tillämpas på ersättning enligt patientskadelagen (585/1986) eller lagen om ansvar i spårtrafik (113/1999) där *skadefallet* inträffar den 1 januari 2017 eller senare.

12 §

Pension efter partiell förtida ålderspension

Om ålderspension beviljas efter partiell förtida ålderspension vid sänkt pensionsålder enligt någon annan arbetspensionslag, ska den andel av grunden för den partiella förtida ålderspensionen som ännu inte beviljats och som avses i 18 § 2 mom. i pensionslagen för den offentliga sektorn minskas med 0,4 procent för varje månad som begynnelse-tidpunkten för pensionen tidigareläggs före den lägsta åldern för ålderspension enligt 10 § i den lagen.

Gällande lydelse

15 §

Uppskovsförhöjning

Om ålderspensionen för arbetstagare födda 1948 eller tidigare skjuts upp, höjs pensionen med 0,4 procent för varje månad med vilken begynnelse­tidpunkten för pensionen skjuts upp till en senare tidpunkt än ingången av månaden efter den då 68 års ålder uppnåts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad under vilken 68 års ålder uppnås.

För arbetstagare födda 1949—1953 beräknas den uppskovsförhöjning som avses i 12 och 16 § i pensionslagen för den offentliga sektorn från och med den 1 januari 2017.

Om ålderspensionen för arbetstagare födda 1939 eller tidigare skjuts upp, höjs pensionen med 0,6 procent för varje månad med vilken begynnelse­tidpunkten för pensionen skjuts upp till en senare tidpunkt än ingången av månaden efter den då 65 års ålder uppnåts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad under vilken 65 års ålder uppnås.

Föreslagen lydelse

15 §

Uppskovsförhöjning

Om ålderspensionen enligt StaPL för arbetstagare födda 1939 eller tidigare skjuts upp, höjs pensionen med 0,4 procent för varje månad med vilken begynnelse­tidpunkten för pensionen skjuts upp från ingången av månaden efter den då 68 års ålder uppnåts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 68 års ålder uppnås.

Om ålderspensionen för arbetstagare födda 1940—1948 skjuts upp, höjs pensionen med 0,4 procent för varje månad med vilken begynnelse­tidpunkten för pensionen skjuts upp från ingången av månaden efter den då 68 års ålder uppnåts. Uppskovsförhöjningen beräknas på den pension som har tjänats in fram till utgången av den månad då 68 års ålder uppnås.

En arbetstagare född 1948 eller tidigare har för arbete som utförts vid sidan av pensionen rätt till uppskovsförhöjning till och med den 31 december 2016 i enlighet med de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet av denna lag.

För arbetstagare födda 1949—1953 beräknas den uppskovsförhöjning som avses i 12 och 16 § i pensionslagen för den offentliga sektorn tidigast från och med den 1 januari 2017.

En arbetstagare har inte rätt till uppskovsförhöjning om han eller hon får avträdelse­stöd enligt lagen om avträdelse­stöd för lantbruksföretagare (1293/1994).

16 a §

Pensionstillväxt för pensionsfall åren 2017—2019

Trots bestämmelserna i 82 § i pensionslagen för den offentliga sektorn växer pensionen för det år då pensionsfallet inträffar på basis av inkomsterna under året före pensionsfallet, om pensionsfallet inträffar

1) 2017 och arbetstagaren har sådana sammanräknade inkomster enligt KomPL, StaPL och KyPL 2014—2016 som uppgår till minst 6 000 euro respektive år,

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

2) 2018 och arbetstagaren har sådana sammanräknade inkomster enligt KomPL, StaPL och KyPL 2015 och 2016 och inkomster enligt pensionslagen för den offentliga sektorn 2017 som uppgår till minst 6 000 euro respektive år,

3) 2019 och arbetstagaren har sådana sammanräknade inkomster enligt KomPL, StaPL och KyPL 2016 och inkomster enligt pensionslagen för den offentliga sektorn 2017 och 2018 som uppgår till minst 6 000 euro respektive år.

Inkomsterna enligt pensionslagen för den offentliga sektorn under det år som föregick året för pensionsfallet multipliceras med antalet månader från ingången av året för pensionsfallet till utgången av månaden för pensionsfallet och divideras med 12. Om pensionsfallet inträffar 2017, multipliceras de sammanräknade inkomsterna enligt KomPL, StaPL och KyPL 2016 med antalet månader från ingången av året för pensionsfallet till utgången av månaden för pensionsfallet och divideras med 12.

Trots bestämmelserna i 1 och 2 mom. växer pensionen för det år då pensionsfallet inträffar på basis av sådana inkomster som omfattas av pensionslagen för den offentliga sektorn och som har betalats före pensionsfallet, om pensionsfallet har inträffat

1) 2017 och de sammanräknade inkomsterna enligt KomPL, StaPL och KyPL år 2016 avviker med över 10 procent från medelinkomsterna i fråga om de sammanräknade inkomsterna enligt dessa lagar 2014 och 2015,

2) 2018 och inkomsterna enligt pensionslagen för den offentliga sektorn år 2017 avviker med över 10 procent från medelinkomsterna i fråga om de sammanräknade inkomsterna enligt KomPL, StaPL och KyPL 2015 och 2016,

3) 2019 och inkomsterna enligt pensionslagen för den offentliga sektorn år 2018 avviker med över 10 procent från medelinkomsterna i fråga om inkomsterna enligt pensionslagen för den offentliga sektorn 2017 och i fråga om de sammanräknade inkomsterna enligt KomPL, StaPL och KyPL 2016.

Om arbetstagaren under året för pensionsfallet har haft rätt till förmåner enligt 87 § i pensionslagen för den offentliga sektorn eller enligt lagen om pensionsersättning som ska betalas ut från statens medel för tiden för

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

vård av barn under tre år eller för tiden för studier (644/2003), ska 1 och 2 mom. inte tillämpas, utan pensionen för året för pensionsfallet växer på basis av de inkomster som omfattas av pensionslagen för den offentliga sektorn och som har betalats före pensionsfallet.

Det belopp som anges i denna paragraf motsvarar värdet ett (1,000) år 2004 för den lönekoeficient som nämns i 3 § 12 punkten i pensionslagen för den offentliga sektorn, och det justeras årligen.

17 §

17 §

Deltidspension

Deltidspension och partiell förtida ålderspension

I fråga om arbetstagare födda före 1956 tillämpas på deltidspension som börjat den 1 januari 2017 eller tidigare de bestämmelser som gäller den 31 december 2016, och på minskning av efterlevandepension som erhålls av en efterlevande make som får deltidspension tillämpas 90 § i KomPL och 88 § i StaPL, sådana de lyder den 31 december 2016. På annan pension som fås efter deltidspensionen tillämpas dessutom 15 § 5 mom. och 16 § i KomPL samt 22 och 23 § i StaPL, sådana de lyder den 31 december 2016. För deltidsarbete som utförts jämsides med deltidspensionen tjänas pension in av arbetsinkomsterna varje år på det sätt som föreskrivs i 81 § i pensionslagen för den offentliga sektorn och i 16 § i denna lag. Om deltidspensionen har varit indragen utan avbrott i över sex månader, har arbetstagaren inte längre rätt att få deltidspension.

I fråga om arbetstagare födda före 1956 tillämpas på deltidspension som börjat den 1 januari 2017 eller tidigare de bestämmelser som gäller den 31 december 2016, och på minskning av efterlevandepension som erhålls av en efterlevande make som får deltidspension tillämpas 90 § i KomPL och 88 § i StaPL, sådana de lyder den 31 december 2016. På annan pension som fås efter deltidspensionen tillämpas dessutom 15 § 5 mom. och 16 § i KomPL samt 22 och 23 § i StaPL, sådana de lyder den 31 december 2016. För deltidsarbete som utförts jämsides med deltidspensionen tjänas pension in av arbetsinkomsterna varje år på det sätt som föreskrivs i 81 § i pensionslagen för den offentliga sektorn och i 16 § i denna lag. Om deltidspensionen har varit indragen utan avbrott i över sex månader, har arbetstagaren inte längre rätt att få deltidspension.

Arbetstagare födda 1948 eller tidigare har inte rätt till partiell förtida ålderspension.

21 §

21 §

Rätt till pension enligt pensionsåldern i tilläggspensionsarrangemang

Rätt till pension enligt pensionsåldern i tilläggspensionsarrangemang

Om en person enligt 8 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016) eller 30 b § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) har rätt

Om en person enligt 8 § i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016) eller 30 b § 2 mom. i lagen om införande av lagen om pension för arbetstagare (396/2006) eller 9 §

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

till ålderspension vid en lägre pensionsålder än den lägsta ålder för ålderspension som avses i 10 § i pensionslagen för den offentliga sektorn, har han eller hon från samma tidpunkt även rätt till pension enligt pensionslagen för den offentliga sektorn. Pensionen enligt pensionslagen för den offentliga sektorn minskas då med 0,4 procent för varje månad som begynnelsestidpunkten för pensionen tidigareläggs före ingången av månaden efter den då arbetstagaren uppnår den lägsta åldern för ålderspension. Närmare bestämmelser om minskning av pension enligt pensionslagen för den offentliga sektorn utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Föreslagen lydelse

i lagen om ändring av lagen om införande av lagen om sjömanspensioner (80/2016) har rätt till ålderspension vid en lägre pensionsålder än den lägsta ålder för ålderspension som avses i 10 § i pensionslagen för den offentliga sektorn, har han eller hon från samma tidpunkt även rätt till pension enligt pensionslagen för den offentliga sektorn. Pensionen enligt pensionslagen för den offentliga sektorn minskas då med 0,4 procent för varje månad som begynnelsestidpunkten för pensionen tidigareläggs före ingången av månaden efter den då arbetstagaren uppnår den lägsta åldern för ålderspension. När pension inom den offentliga sektorn beviljas i de fall som avses i sista meningen i 8 § 3 mom. i lagen om införande av lagen om ändring av lagen om pension för arbetstagare (71/2016) eller 9 § 3 mom. i lagen om ändring av lagen om införande av lagen om sjömanspensioner (80/2016), görs det ovan nämnda avdraget dock inte från pensionen. Närmare bestämmelser om minskning av pension enligt pensionslagen för den offentliga sektorn utfärdas genom förordning av social- och hälsovårdsministeriet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

15.

Lag

om ändring av 20 § i lagen om Keva

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om Keva (66/2016) 20 § som följer:

Gällande lydelse

20 §

Indrivning av avgifter och preskription av avgiftsfordran

Keva ska påföra en avgift som baserar sig på denna lag inom fem år från det att fordran uppkom. Avgiftsfordran anses uppkomma på förfallodagen för en slutlig avgift enligt denna lag. En avgift som påförts med stöd av denna lag och en på avgiften för tiden för betalningsdröjsmål beräknad årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982) är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av dessa fordringar finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Bestämmelser om indrivning av fordringar finns dessutom i lagen om indrivning av fordringar (513/1999).

Återbetalningen av en avgift som betalats utan grund preskriberas fem år efter den dag då avgiften betalades, om inte preskriptionen har avbrutits innan dess. Om preskriptionen avbryts börjar en ny femårig preskriptionstid löpa. På avbrytande av preskription tillämpas 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003).

Föreslagen lydelse

20 §

*Indrivning av **pensionsavgifter** och preskription av avgiftsfordran*

Keva ska påföra en pensionsavgift som baserar sig på denna lag att betalas inom fem år från ingången av året efter förfallodagen för den slutliga avgiften. En avgift som påförts med stöd av denna lag och en på avgiften för tiden för betalningsdröjsmål beräknad årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982) är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av dessa fordringar finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Återbetalningen av en pensionsavgift som betalats utan grund preskriberas fem år från ingången av året efter förfallodagen för den slutliga pensionsavgiften, om preskriptionen inte avbrutits tidigare. När preskriptionen avbrutits börjar en ny preskriptionstid om fem år. Bestämmelser om avbrytande av preskription finns i 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003).

Denna lag träder i kraft den 20 .

16.

Lag

om ändring av 3 § i lagen om finansiering av statens pensionsskydd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om finansiering av statens pensionsskydd (67/2016) 3 § som följer:

Gällande lydelse

3 §

Preskription av återbetalning av pensionsavgift som betalats utan grund

Återbetalningen av en pensionsavgift som betalats utan grund preskriberas fem år efter den dag då arbetsgivarens pensionsavgift betalades, om inte preskriptionen har avbrutits innan dess. Om preskriptionen avbryts börjar en ny femårig preskriptionstid löpa. På avbrytande av preskription tillämpas 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003).

Föreslagen lydelse

3 §

Indrivning av pensionsavgifter och preskription av avgiftsfordran

Keva ska påföra en pensionsavgift som baserar sig på denna lag att betalas inom fem år från ingången av året efter förfallodagen för den slutliga avgiften. En avgift som påförts med stöd av denna lag och en på avgiften för tiden för betalningsdröjsmål beräknad årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § 1 mom. i räntelagen (633/1982) är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av dessa fordringar finns i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007).

Återbetalningen av en pensionsavgift som betalats utan grund preskriberas fem år från ingången av året efter förfallodagen för den slutliga pensionsavgiften, om preskriptionen inte avbrutits tidigare. När preskriptionen avbrutits börjar en ny preskriptionstid om fem år. Bestämmelser om avbrytande av preskription finns i 10 och 11 § i lagen om preskription av skulder (728/2003).

Denna lag träder i kraft den 20 .

17.

Lag

om ändring av lagen om Pensionsskyddscentralen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om Pensionsskyddscentralen (397/2006) 1 §, 2 § 1 mom. 2 punkten, 4 § 1 mom. 4 punkten och 3 mom., 5 § 1, 2 och 6 mom. och 9 § 2 och 3 mom., av dem 1 §, 5 § 1, 2 och 6 mom. och 9 § 2 och 3 mom. sådana de lyder i lag 1111/2007, och *fogas* till 11 §, sådan den lyder i lag 1111/2007, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. blir 3 mom., som följer:

Gällande lydelse

1 §

Pensionsskyddscentralen

Pensionsskyddscentralen är samordnande organ för verkställigheten och utvecklingen av det arbetspensionsskydd som avses i de arbetspensionslagar som nämns i 3 § 1 mom. och 2 mom. 1—6 punkten i lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

2 §

Pensionsskyddscentralens uppgifter

Pensionsskyddscentralen har till uppgift att

2) föra statistik och bedriva forskning inom sitt verksamhetsområde,

Föreslagen lydelse

1 §

Pensionsskyddscentralen

Pensionsskyddscentralen är samordnande organ för verkställigheten och utvecklandet av det arbetspensionsskydd som avses i de arbetspensionslagar som nämns i 3 § 1 mom. och 2 mom. 1—3 punkten i lagen om pension för arbetstagare (395/2006).

2 §

Pensionsskyddscentralens uppgifter

Pensionsskyddscentralen har till uppgift att

2) föra statistik och bedriva forskning inom sitt verksamhetsområde *samt göra bedömningar av och kalkyler över utvecklandet och finansieringen av pensionsskyddet,*

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

4 §

Pensionsskyddscentralens rätt att få och använda uppgifter för statistisk verksamhet, forskning och utveckling

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Pensionsskyddscentralen rätt att få de uppgifter som behövs för att individualisera en person, uppgifter om arbetsinkomst samt andra uppgifter om pensionsförsäkring, pensionsskydd och övrigt socialskydd som uppgiftslämnaren ombesörjer, när uppgifterna behövs för statistisk verksamhet, forskning och utveckling inom Pensionsskyddscentralens verksamhetsområde, av

4) Olycksfallsförsäkringsanstalternas förbund,

Förutom för forskning och statistisk verksamhet får Pensionsskyddscentralen samköra och använda de personuppgifter och andra uppgifter den fått med stöd av 1 mom. eller 197 och 198 § i lagen om pension för arbetstagare för att göra utredningar och framställningar som behövs för att utveckla arbetspensionsskyddet i enlighet med 2 § 1 mom. I punkten i denna lag. Uppgifterna skall behandlas med hänsyn till att ingens integritet eller affärs- eller yrkeshemlighet äventyras.

5 §

Ansvar för Pensionsskyddscentralens kostnader

Pensionsskyddscentralen har rätt att ta ut verksamhetsbaserade serviceavgifter för sina

Föreslagen lydelse

4 §

Pensionsskyddscentralens rätt att få och använda uppgifter för statistisk verksamhet, forskning och utveckling

Utan hinder av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter har Pensionsskyddscentralen rätt att få de uppgifter som behövs för att individualisera en person, uppgifter om arbetsinkomst samt andra uppgifter om pensionsförsäkring, pensionsskydd och annan social trygghet som uppgiftslämnaren ombesörjer, när uppgifterna behövs för statistisk verksamhet, forskning och utveckling inom Pensionsskyddscentralens verksamhetsområde, av

4) *Olycksfallsförsäkringscentralen,*

Förutom för forskning och statistisk verksamhet får Pensionsskyddscentralen samköra och använda de personuppgifter och andra uppgifter den fått med stöd av 1 mom. eller 197 och 198 § i lagen om pension för arbetstagare för att göra utredningar och framställningar som behövs för att utveckla arbetspensionsskyddet i enlighet med 2 § 1 mom. I punkten i denna lag. *Pensionsskyddscentralen har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att på det sätt som föreskrivs i 28 § i offentlighetslagen för vetenskaplig forskning, statistikföring eller myndigheters planerings- eller utredningsarbete lämna ut uppgifter om pension, pensionsrätt eller försäkring som erhållits från en pensionsanstalt som verkställer arbetspensionslagarna för den offentliga sektorn.* Uppgifterna ska behandlas så att ingens integritet eller affärs- eller yrkeshemlighet äventyras.

5 §

Ansvar för Pensionsskyddscentralens kostnader

Pensionsskyddscentralen har rätt att ta ut verksamhetsbaserade serviceavgifter för sina

Gällande lydelse

tjänster. De pensionsanstalter som har hand om pensionsskyddet enligt de arbetspensionslagar som nämns i 3 § 1 mom. och 2 mom. 1—6 punkten i lagen om pension för arbetstagare svarar för de kostnader som Pensionskyddscentralens uppgifter enligt denna lag medför till den del som Pensionskyddscentralens verksamhetsbaserade serviceavgifter och övriga avkastning inte räcker till för att täcka dem.

Pensionsanstalternas andel av Pensionskyddscentralens kostnader fördelas mellan pensionsanstalterna i förhållande till de arbetsinkomster som är försäkrade i respektive pensionsanstalt. Den andel av de försäkrade arbetsinkomsterna som ska beaktas när pensionsanstaltens kostnadsandel beräknas bestäms dock särskilt för pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn, Sjömanspensionskassan och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt hur stor andel av Pensionskyddscentralens tjänster som väntas rikta sig till dessa pensionsanstalter. Först beräknas kostnadsandelarna för pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn, Sjömanspensionskassan och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Därefter fördelas den andel av Pensionskyddscentralens kostnader som inte täckts mellan de övriga pensionsanstalterna inom den privata sektorn i förhållande till de arbetsinkomster som är försäkrade i respektive pensionsanstalt. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om storleken på och justeringar av den andel av de försäkrade arbetsinkomsterna som ska beaktas i kostnadsandelen för pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn, Sjömanspensionskassan och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt.

Kostnadsandelen får drivas in utan dom och beslut i den ordning som föreskrivs i lagen om verkställighet av skatter och avgifter (706/2007). Om avgiften inte betalas senast på förfalldagen uppbärs på det obetalda kapitalet en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 4 § i räntelagen (633/1982). I stället för dröjsmålsränta kan Pensions-

Föreslagen lydelse

tjänster. De pensionsanstalter som har hand om pensionsskyddet enligt de arbetspensionslagar som nämns i 3 § 1 mom. och 2 mom. 1—3 punkten i lagen om pension för arbetstagare svarar för de kostnader som Pensionskyddscentralens uppgifter enligt denna lag medför till den del som Pensionskyddscentralens verksamhetsbaserade serviceavgifter och övriga avkastning inte räcker till för att täcka dem.

Pensionsanstalternas andel av Pensionskyddscentralens kostnader fördelas mellan pensionsanstalterna i förhållande till de arbetsinkomster som är försäkrade i respektive pensionsanstalt, dock så att kostnaderna i fråga om Keva fördelas mellan Keva, staten, Kyrkans pensionsfond och Folkpensionsanstalten i förhållande till det finansieringsansvar som föreskrivs i 178 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare. Den andel av de försäkrade arbetsinkomsterna som ska beaktas när pensionsanstaltens kostnadsandel beräknas bestäms dock särskilt för pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn, för Sjömanspensionskassan och för Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt enligt hur stor andel av Pensionskyddscentralens tjänster som väntas rikta sig till dessa pensionsanstalter. Först beräknas kostnadsandelarna för pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn, Sjömanspensionskassan och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt. Därefter fördelas den andel av Pensionskyddscentralens kostnader som inte har täckts mellan de övriga pensionsanstalterna inom den privata sektorn i förhållande till de arbetsinkomster som är försäkrade i respektive pensionsanstalt. Genom förordning av statsrådet utfärdas närmare bestämmelser om storleken på och justeringar av den andel av de försäkrade arbetsinkomsterna som ska beaktas i kostnadsandelen för pensionsanstalterna inom den offentliga sektorn, Sjömanspensionskassan och Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt.

Kostnadsandelen är direkt utsökbar. Bestämmelser om indrivning av andelen finns i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utskökningsväg (706/2007). Om avgiften inte betalas senast på förfalldagen, uppbärs på det obetalda kapitalet en årlig dröjsmålsränta enligt den räntefot som avses i 184 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare. I stället

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

skyddscentralen ta ut en dröjsmålsavgift på fem euro om beloppet av dröjsmålsräntan blir mindre än så.

9 §

*Tillsättande av styrelsen och dess samman-
sättning*

En styrelsemedlem ska ha tillräcklig kännedom om arbetspensionsbranschen och ha gott anseende. En person som är omyndig eller försatt i konkurs eller som har meddelats näringsförbud får inte vara medlem i styrelsen.

Avgår en styrelsemedlem från sitt uppdrag under mandattiden, ska i hans eller hennes ställe enligt vad som bestäms ovan utses en ny styrelsemedlem för den återstående mandattiden.

11 §

Verkställande direktören och dennes ställföreträdare

Styrelsen utser en ställföreträdare för verkställande direktören. Vad som i denna lag föreskrivs om verkställande direktören tillämpas på motsvarande vis på ställföreträdaren för verkställande direktören.

Föreslagen lydelse

för dröjsmålsränta kan Pensionsskyddscentralen ta ut en dröjsmålsavgift på fem euro, om beloppet av dröjsmålsräntan blir mindre än så.

9 §

*Tillsättande av styrelsen och dess samman-
sättning*

En styrelsemedlem ska ha tillräcklig *sak-kunskap* om arbetspensionsbranschen och ha gott anseende. En person som är omyndig eller försatt i konkurs eller som har meddelats näringsförbud får inte vara medlem i styrelsen.

Om en styrelsemedlem avgår från sitt uppdrag under mandattiden, ska i hans eller hennes ställe enligt vad som föreskrivs ovan utses en ny styrelsemedlem för den återstående mandattiden. *En ny styrelsemedlem kan utses vid representantskapets första ordinarie sammanträde som hålls efter att en medlem avgått. Till dess en ny styrelsemedlem har utsetts ska den personliga ersättare som har utsetts för den styrelsemedlem som avgått vara styrelsemedlem.*

11 §

Verkställande direktören och dennes ställföreträdare

Verkställande direktören får inte delta i behandlingen av ett ärende som gäller hans eller hennes enskilda intresse eller det enskilda intresset för en sammanslutning i vilken verkställande direktören är styrelsemedlem, verkställande direktör eller anställd.

Denna lag träder i kraft den 20 .

18.

Lag

om ändring av lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om överföring av pensionsrätt mellan arbetspensionssystemet i Finland och Europeiska gemenskapernas pensionssystem (165/1999) 4 § 2 mom., 6 §, 12 § 3 mom. samt 13 och 14 §, av dem 4 § 2 mom. samt 13 och 14 § sådana de lyder i lag 687/2006 och 12 § 3 mom. sådant det lyder i lag 557/2012, som följer:

Gällande lydelse

4 §

Rätten till överföring och pensionsrätt som överförs

Föreslagen lydelse

4 §

Rätten till överföring och pensionsrätt som överförs

Överföringen gäller pensionsrätt som den som är berättigad till överföring har intjänat fram till beräkningsdagen för överföringsbeloppet, justerad i enlighet med 96 § i lagen om pension för arbetstagare. Överföringen gäller också tilläggsförmåner enligt 11 § i lagen om pension för arbetstagare, sådan paragrafen lydde när lagen om pension för arbetstagare trädde i kraft, 11 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969), sådan paragrafen lydde när lagen 655/2000 trädde i kraft och 11 § i lagen om pension för företagare (468/1969), sådan paragrafen lydde när lagen 656/2000 trädde i kraft, med undantag för begravningsbidrag. Den pensionsrätt som överförs omfattar pensionsrättigheterna enligt de lagar, det pensionsreglemente och de pensionsstadgor som nämns i 8 § 4 mom. 3—5 och 7—9 punkten i lagen om pension för arbetstagare, sådana dessa lagrum lydde när lagen om pension för arbetstagare trädde i kraft, och enligt lagen om pension för arbetstagare samordnade och omvandlade så att de motsvarar rätt till pension vid 63 års ålder, i enlighet med vad som föreskrivs i ikraftträdandebestämmelserna i lagen om ändring av

Överföringen gäller den pensionsrätt som den som är berättigad till överföring har tjänat in fram till beräkningsdagen för överföringsbeloppet, justerad enligt 96 § i lagen om pension för arbetstagare. Överföringen gäller också tilläggsförmåner enligt 11 § i lagen om pension för arbetstagare, i den lydelse paragrafen hade den 31 december 2006 samt 11 § i lagen om pension för lantbruksföretagare (467/1969) och 11 § i lagen om pension för företagare (468/1969), i den lydelse paragraferna hade den 31 december 2000, med undantag för begravningsbidrag. Den pensionsrätt som överförs omfattar pensionsrättigheterna enligt de lagar, det pensionsreglemente och de pensionsstadgor som nämns i 8 § 4 mom. 3—5 och 7—9 punkten i lagen om pension för arbetstagare, i den lydelse punkterna hade den 31 december 2006, och enligt lagen om pension för arbetstagare samordnade och omvandlade så att de motsvarar rätt till pension vid 63 års ålder, i enlighet med vad som föreskrivs i ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen om statens pensioner (679/2004) och ikraftträdandebestämmelsen i lagen om ändring av lagen

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

lagen om statens pensioner (679/2004) och i lagen om ändring av lagen om kommunala pensioner (713/2004).

Föreslagen lydelse

om kommunala pensioner (713/2004), i den lydelse den hade den 31 december 2016.

6 §

Ränta på överföringsbeloppet

På överföringsbeloppet betalas en årlig ränta på tre och en halv procent, räknat från beräkningsdagen för överföringsbeloppet till den dag då överföringen till Europeiska gemenskaperna äger rum.

6 §

Ränta på överföringsbeloppet

På överföringsbeloppet betalas en årlig ränta på 3,1 procent, räknat från beräkningsdagen för överföringsbeloppet till den dag då överföringen till *Europeiska unionens pensionsystem* äger rum.

12 §

Återföring av pensionsrätten

Som kapitalvärde för pensionsrätt som enligt 1 mom. återförs till Finland används återföringsbeloppet. Utgående från kapitalvärdet beräknas pensionsrätten enligt de grunder som avses i 5 §. Den kommunala pensionsanstalten sköter dessa pensionsrättigheter. Återföringsbeloppet intäktsförs till statens pensionsfond.

12 §

Återföring av pensionsrätten

Som kapitalvärde för pensionsrätt som enligt 1 mom. återförs till Finland används återföringsbeloppet. Utifrån kapitalvärdet beräknas pensionsrätten enligt de grunder som avses i 5 §. *Dessa pensionsrättigheter sköts av Keva på samma sätt som de pensionsrättigheter sköts som grundar sig på statlig anställning.* Återföringsbeloppet intäktsförs till statens pensionsfond.

13 §

Återföringens rättsverkningar

På basis av återförd pensionsrätt har en person i tillämpliga delar rätt till pension enligt bestämmelserna om nya förmånstagare i 1 § 4 mom. i lagen om statens pensioner (280/1966), dock inte till ålderspension före 63 års ålder eller till förtida ålderspension före 62 års ålder. Vid bestämmandet av pension som beviljas på basis av återförd pensionsrätt räknas sådan återstående tid som avses i 5 a § i lagen om statens pensioner inte som till pension berättigande tid och när det gäller inkomster under återstående tid beaktas inte återföringsbeloppet.

13 §

Återföringens rättsverkningar

På basis av återförd pensionsrätt har en person rätt till pension enligt pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016) så att rätten att gå i ålderspension bestäms i enlighet med 10 § i pensionslagen för den offentliga sektorn. Vid bestämmande av pension som beviljas på basis av en pensionsrätt som har överförts till Finlands arbetspensionssystem räknas inte den återstående tid som avses i 83 § i pensionslagen för den offentliga sektorn som till pension berättigande tid, och det belopp som har överförts till Finlands arbetspensionssystem beaktas inte i de inkomster för återstående tid som avses i 88 § i pensionslagen för den offentliga sektorn.

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

14 §

Ändringssökande

Om en pensionstagare anser att den pension som på basis av detta kapitel har beviljats honom eller henne inte överensstämmer med denna lag, kan pensionstagaren söka ändring i beslutet eller ansöka om undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut så som bestäms i lagen om statens pensioner.

Föreslagen lydelse

14 §

Ändringssökande

Om en pensionstagare anser att den pension som på basis av detta kapitel har beviljats honom eller henne inte överensstämmer med denna lag, får pensionstagaren söka ändring i beslutet eller ansöka om undanröjande av ett lagakraftvunnet beslut så som bestäms i *pensionslagen för den offentliga sektorn*.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Denna lag tillämpas på överföring av en pensionsrätt till Europeiska unionens pensionssystem, om beräkningsdagen för överföringsbeloppet är den 1 januari 2017 eller ett senare datum.

Lagens 13 § tillämpas även på en sådan pensionsrätt som återförts före ikraftträdandet av denna lag.

19.

Lag

om ändring av folkpensionslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i folkpensionslagen (568/2007) 11 §, sådan den lyder i lag 84/2016, och
fogas till lagen en ny 75 a § som följer:

Gällande lydelse

11 §

Rätt till ålderspension för den som får arbetslöshetsdagpenning

Den som på grundval av 6 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) får arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar har rätt att vid 63 års ålder få ålderspension utan någon minskning enligt 10 § 2 mom. i denna lag.

Föreslagen lydelse

11 §

Rätt till ålderspension för den som får arbetslöshetsdagpenning

Den som är född före 1958 och som med stöd av 6 kap. 9 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) får arbetslöshetsdagpenning för tilläggsdagar har rätt att vid 62 års ålder få ålderspension utan någon minskning enligt 10 § 2 mom. i denna lag. Den som är född 1958—1961 har motsvarande rätt vid 64 års ålder.

75 a §

Återbetalning av förmåner som utbetalats utan grund efter ett dödsfall

Om Folkpensionsanstalten utan grund har betalat in sådan pension eller annan förmån som hänför sig till tiden efter den månad då en förmånstagare avled på förmånstagarens konto i ett penninginstitut, har Folkpensionsanstalten rätt att av penninginstitutet få återbetalning utan dödsboets samtycke och utan återkravsbeslut.

Denna lag träder i kraft den 20 .

21.

Lag

om ändring av 7 och 32 § i lagen om garantipension

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om garantipension (703/2010) 7 § 1 mom. 2 och 3 punkten samt 32 § 2 mom., av dem 7 § 1 mom. 2 och 3 punkten sådana de lyder i lag 85/2016, som följer:

Gällande lydelse

7 §

Rätt till garantipension

Rätt till garantipension har en person som

2) får förtida ålderspension,
3) får sjukpension enligt folkpensionslagen (568/2007),

32 §

Bestämmelser om förfarandet i fråga om garantipension

I fråga om garantipension gäller i tillämpliga delar folkpensionslagens 63 § om meddelande av beslut, 75 och 76 § om återkrav och preskription av fordran som återkrävs, 13 kap. om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter samt 106 och 107 § om dröjsmålsförhöjning och dröjsmålstid dock så, att dröjsmålstiden anses börja först då en kalendermånad har förflutit från utgången av den månad under vilken ett meddelande om pension eller ersättning som avses i 9 § kommit in till Folkpensionsanstalten.

Föreslagen lydelse

7 §

Rätt till garantipension

Rätt till garantipension har en person som

2) får förtida ålderspension *enligt folkpensionslagen (568/2007)*,
3) får sjukpension enligt folkpensionslagen,

32 §

Bestämmelser om förfarandet i fråga om garantipension

På garantipension tillämpas folkpensionslagens 63 § om meddelande av beslut, 75 § om återkrav, *75 a § om återbetalning av förmåner som betalats ut utan grund efter ett dödsfall*, 76 § om preskription av en fordran som återkrävs, 13 kap. om erhållande, utlämnande och hemlighållande av uppgifter samt 106 och 107 § om dröjsmålsförhöjning och dröjsmålstid, dock så att dröjsmålstiden anses börja först då en kalendermånad har förflutit från utgången av den månad under vilken ett meddelande om pension eller ersättning som avses i 9 § kommit in till Folkpensionsanstalten.

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den _____ 20 .

22.

Lag

om ändring av 17 § i lagen om frontmannapension

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om frontmannapension (119/1977) 17 §, sådan den lyder i lag 169/2008, som följer:

Gällande lydelse

17 §

Om inte något annat bestäms i denna lag, iakttas dessutom i tillämpliga delar 54 § 1 och 2 mom., 55 §, 56 § 2 och 4 mom., 62—65, 67, 71—84, 86, 88, 91, 96, 106, 107, 110 och 111 § i folkpensionslagen samt lagen om folkpensionsindex (456/2001).

Bestämmelser om tidpunkten för betalning av fronttillägg och extra fronttillägg utfärdas genom förordning av statsrådet.

Föreslagen lydelse

17 §

Om inte något annat föreskrivs i denna lag, iakttas dessutom 54 § 1 och 2 mom., 55 §, 56 § 2 och 4 mom., 62—65, 67, 71—74, 75 a, 76—84, 86, 88, 91, 96, 106, 107, 110 och 111 § i folkpensionslagen samt lagen om folkpensionsindex (456/2001).

Bestämmelser om tidpunkten för betalning av fronttillägg och extra fronttillägg utfärdas genom förordning av statsrådet.

Denna lag träder i kraft den 20 .

23.

Lag

om ändring av 10 § i lagen om betalning av fronttillägg utomlands

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om betalning av fronttillägg utomlands (988/1988) 10 § 1 mom., sådant det
lyder i lag 573/2007, som följer:

Gällande lydelse

10 §
Om inte något annat bestäms i denna lag,
iaktas i tillämpliga delar 54 § 1 och 2 mom.,
63, 75—84, 86, 91, 96, 106 och 107 §, 110 §
2 mom. och 111 § i folkpensionslagen samt
lagen om folkpensionsindex (456/2001).

Föreslagen lydelse

10 §
Om inte något annat föreskrivs i denna lag,
iaktas 54 § 1 och 2 mom., 63, 75, 75 a, 76—
84, 86, 91, 96, 106 och 107 §, 110 § 2 mom.
och 111 § i folkpensionslagen samt lagen om
folkpensionsindex (456/2001).

Denna lag träder i kraft den 20 .

26.

Lag

om ändring av 39 och 40 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005) 39 § 1 mom. och 40 § 1 mom., av dem 39 § 1 mom. sådant det lyder i lag 1236/2014, som följer:

Gällande lydelse

39 §

Retroaktiv betalning

Om en rehabiliteringsklient retroaktivt beviljas sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, ålderspension, garantipension eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av någon annan lag, ska pensionen eller ersättningen till den del som den motsvarar rehabiliteringspenningen för samma tid betalas till Folkpensionsanstalten, *dock med beaktande av 43 § 2 mom. i lagen om pension för arbetstagare.*

Föreslagen lydelse

39 §

Retroaktiv betalning

Om en rehabiliteringsklient retroaktivt beviljas sjukdagpenning enligt sjukförsäkringslagen, ålderspension, garantipension eller ersättning för inkomstbortfall med stöd av någon annan lag, ska pensionen eller ersättningen till den del som den motsvarar rehabiliteringspenningen för samma tid betalas till Folkpensionsanstalten. *Retroaktiv invalidpension och arbetslivspension enligt arbetspensionslagarna betalas dock inte till Folkpensionsanstalten till den del som den motsvarar rehabiliteringspenningen.*

40 §

Justering av rehabiliteringspenningens belopp

Rehabiliteringspenningens belopp skall justeras om det sker förändringar i de förmåner som påverkar rehabiliteringspenningen. Rehabiliteringspenningen justeras räknat från den dag då beloppet av den på rehabiliteringspenningen inverkan andra förmånen förändras.

40 §

Justering av rehabiliteringspenningens belopp

Rehabiliteringspenningens belopp ska justeras om det sker förändringar i de förmåner som påverkar rehabiliteringspenningen. Rehabiliteringspenningen justeras räknat från den dag då beloppet av den på rehabiliteringspenningen inverkan andra förmånen förändras. *Rehabiliteringspenningen justeras*

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

dock inte retroaktivt till sådan rehabiliteringspenning till pensionstagare som avses i 34 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

27.

Lag

om ändring av lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015) 62 § 1 mom., 68 §, 103 § 4 mom., rubriken för 143 §, 143 § 3 mom., 145 och 189 §, 278 § 1 mom. och 283 § samt
fogas till 247 § ett nytt 5 mom. som följer:

Gällande lydelse

62 §

Avdrag för löntagarpremier som görs på dagpenningen

Från dagpenningen dras det av 60 procent av det sammanlagda beloppet av sjukförsäkringens dagpenningspremie enligt 18 kap. 21 § 1 mom. i sjukförsäkringslagen (1224/2004), arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift för personer under 53 år enligt 153 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie enligt 18 § 1 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998).

Föreslagen lydelse

62 §

Avdrag för löntagarpremier som görs på dagpenningen

Från dagpenningen dras det av 60 procent av det sammanlagda beloppet av sjukförsäkringens dagpenningspremie enligt 18 kap. 21 § 1 mom. i sjukförsäkringslagen (1224/2004), *av arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift enligt 153 § i lagen om pension för arbetstagare* samt av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie enligt 18 § 1 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998).

68 §

Rätt till olycksfallspension på grundval av ett skadefall som inträffat under tid med ålderspension

Har en ålderspension börjat efter det att den skadade har fyllt 63 år och har skadefallet inträffat i arbete som den skadade utförde under pensioneringen, upphör rätten att få olycksfallspension när det har gått tre år efter

68 §

Rätt till olycksfallspension på grundval av ett skadefall som inträffat under tid med ålderspension

Om ålderspensionen har börjat efter det att den skadade har fyllt 63 år och skadefallet har inträffat i arbete som den skadade utförde under pensioneringen, upphör rätten att få olycksfallspension när det har gått tre år från

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

skadedagen eller när den skadade före det har fyllt 68 år.

103 §

När rätt till familjepension inträder och upphör

Om ålderspensionen har börjat löpa efter det att den skadade har fyllt 63 år och skadefallet har inträffat i arbete som den skadade utförde under pensioneringen, upphör rätten att få familjepension dock senast när det har gått tre år från skadedagen eller när den skadade före det skulle ha fyllt 68 år.

143 §

Ersättning som ska betalas till kommunen

Om den skadade har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska som ersättning för utkomststödet den ersättning för inkomstbortfall som beviljats för samma tid betalas till det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) på ansökan av organet.

145 §

Ersättningarnas inbördes företrädesordning

Om en ersättning som med stöd av denna lag eller någon annan lag ska betalas till någon annan än den som ersättningen med stöd av denna lag har beviljats och två eller flera myndigheter, kommuner, inrättningar, organ eller andra aktörer har rätt till ersättningen, betalas ersättningen i följande ordning:

Föreslagen lydelse

skadedagen eller när den skadade före det har *uppnått den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten enligt arbetspensionslagarna.*

103 §

När rätt till familjepension inträder och upphör

Om ålderspensionen har börjat efter det att den skadade har fyllt 63 år och skadefallet har inträffat i arbete som den skadade utförde under pensioneringen, upphör rätten att få familjepension dock senast när det har gått tre år från skadedagen eller när den skadade före det skulle ha *uppnått den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten enligt arbetspensionslagarna.*

143 §

Ersättning som ska betalas till kommunen, Folkpensionsanstalten eller ett organ enligt socialvårdslagen

Om den skadade har fått utkomststöd enligt 23 § i lagen om utkomststöd (1412/1997) i förskott, ska som ersättning för utkomststödet den ersättning för inkomstbortfall som beviljats för samma tid betalas *till Folkpensionsanstalten* eller det organ som avses i 6 § 1 mom. i socialvårdslagen (710/1982) på ansökan av organet.

145 §

Ersättningarnas inbördes företrädesordning

Om en ersättning som med stöd av denna lag eller någon annan lag ska betalas till någon annan än den som beviljats ersättning med stöd av denna lag och om två eller flera myndigheter, kommuner, inrättningar, organ eller andra aktörer har rätt till ersättningen, betalas ersättningen i följande ordning:

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

- 1) till försäkringsanstalten i form av återkrav enligt 247 § av ersättning som den betalat ut grundlöst,
- 2) till Folkpensionsanstalten med stöd av 12 kap. 2 § i sjukförsäkringslagen och 22 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner,
- 3) till arbetsgivaren och sjukkassan med stöd av 139 § i denna lag och till staten med stöd av 16 § i lönegarantilagen,
- 4) till arbetslöshetskassan med stöd av 141 § och till Folkpensionsanstalten med stöd av 141 eller 142 §,
- 5) till pensionsanstalten med stöd av 140 §,
- 6) till kommunen med stöd av 143 §,
- 7) till Folkpensionsanstalten med stöd av 28 § i lagen om studiestöd, och
- 8) till utsokningsmyndigheten med stöd av 4 kap. 2 § i utsokningsbalken (705/2007).

189 §

Frivillig försäkring för arbetstiden för företagare som fyllt 68 år

Om en företagare när han eller hon fyller 68 år fortsätter med sitt arbete som företagare, kan försäkringsbolaget på ansökan förlänga giltighetstiden för en försäkring enligt 188 §. I sådana fall ska årsarbetsinkomsten fastställas till ett belopp som är lika stort som den årsarbetsinkomst som motsvarar företagarens arbetsinsats och med iakttagande av principerna i 112 § 1 mom. i lagen om pension för företagare.

247 §

Återkrav

Föreslagen lydelse

- 1) till försäkringsanstalten i form av återkrav enligt 247 § av ersättning som den betalat ut grundlöst,
- 2) till Folkpensionsanstalten med stöd av 12 kap. 2 § i sjukförsäkringslagen och 22 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner,
- 3) till arbetsgivaren och sjukkassan med stöd av 139 § i denna lag och till staten med stöd av 16 § i lönegarantilagen,
- 4) till arbetslöshetskassan med stöd av 141 § och till Folkpensionsanstalten med stöd av 141 eller 142 §,
- 5) till pensionsanstalten med stöd av 140 §,
- 6) till Folkpensionsanstalten med stöd av 143 § 3 mom.,
- 7) till kommunen med stöd av 143 §,
- 8) till Folkpensionsanstalten med stöd av 28 § i lagen om studiestöd,
- 9) till utsokningsmyndigheten med stöd av 4 kap. 2 § i utsokningsbalken (705/2007).

189 §

Frivillig försäkring för arbetstid för företagare efter att försäkringsskyldigheten enligt arbetspensionslagarna upphört

Om en företagare när han eller hon uppnår den övre åldersgränsen för försäkringsskyldigheten enligt arbetspensionslagarna fortsätter sitt arbete som företagare, kan försäkringsbolaget på ansökan förlänga giltighetstiden för en försäkring enligt 188 §. I sådana fall ska årsarbetsinkomsten fastställas till ett belopp som är lika stort som den årsarbetsinkomst som motsvarar företagarens arbetsinsats och med iakttagande av principerna i 112 § 1 mom. i lagen om pension för företagare.

247 §

Återkrav

Om försäkringsanstalten utan grund har betalat in ersättning som hänför sig till tiden efter den månad då en ersättningstagare avled på ersättningstagarens konto i ett pen-

Gällande lydelse

278 §

Försäkring av dem som deltar i yrkesinriktad rehabilitering enligt arbetspensionslagarna

Den pensionsanstalt som betalar ersättning för kostnader för yrkesinriktad rehabilitering enligt de arbetspensionslagar som avses i 3 § 1 mom. och 2 mom. 1 samt 3—6 punkten i lagen om pension för arbetstagare ska försäkra en rehabiliteringsklient med en försäkring enligt 3 § 1 mom. i denna lag för skadefall som kan inträffa vid arbets- och utbildningsförsök, arbetsträning och arbetspraktik som ingår i rehabiliteringen.

283 §

Hänvisningar till tidigare lag

Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till en lag som upphävts genom denna lag ska denna lag tillämpas i dess ställe.

Föreslagen lydelse

ninginstitut, har försäkringsanstalten rätt att av penninginstitutet få återbetalning utan dödsboets samtycke och utan återkravsbeslut.

278 §

Försäkring av dem som deltar i yrkesinriktad rehabilitering enligt arbetspensionslagarna

En pensionsanstalt som betalar ersättning för kostnader för yrkesinriktad rehabilitering med stöd av de arbetspensionslagar som avses i 3 § 1 mom. och 2 mom. 1—3 punkten i lagen om pension för arbetstagare ska försäkra en rehabiliteringsklient med en försäkring enligt 3 § 1 mom. i denna lag för skadefall som kan inträffa vid arbets- och utbildningsförsök, arbetsträning eller arbetspraktik som ingår i rehabiliteringen. *Försäkrings-skyldigheten gäller dock inte de situationer som nämns i 24 § i pensionslagen för den offentliga sektorn.*

283 §

Tillämpningsbestämmelse

Om det någon annanstans i lag hänvisas till en lag som upphävts genom denna lag ska denna lag tillämpas i dess ställe.

Det som någon annanstans i lag föreskrivs om ersättning enligt lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar ska tillämpas på motsvarande ersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring.

Denna lag träder i kraft den 20 .

28.

Lag

om ändring av lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar (873/2015) 58, 97, 98 och 178 §, av dem 98 § sådan den lyder i lag 1651/2015, som följer:

Gällande lydelse

58 §

Rätt till olycksfallspension på grundval av ett skadefall som inträffat under tid med ålderspension

Har en ålderspension börjat efter det att den skadade har fyllt 63 år och har skadefallet inträffat i arbete som den skadade utförde under pensioneringen, upphör rätten att få olycksfallspension när det har gått tre år efter skadedagen eller när den skadade före det har fyllt 68 år.

97 §

Betalning av ersättningen till någon annan än den skadade

Vid betalningen av en ersättning ska iakttas vad som

1) i 139 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om ersättning som ska betalas till arbetsgivaren och sjukkassan,

2) i 140 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om retroaktiv ersättning som ska betalas till pensionsanstalten,

3) i 141 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om retroaktiv ersättning som ska betalas till arbets-

Föreslagen lydelse

58 §

Rätt till olycksfallspension på grundval av ett skadefall som inträffat under tid med ålderspension

Om ålderspensionen har börjat efter det att den skadade har fyllt 63 år och skadefallet har inträffat i arbete som den skadade utförde under pensioneringen, upphör rätten att få olycksfallspension när det har gått tre år från skadedagen eller när den skadade före det har uppnått den övre åldersgränsen för försäkringskyldigheten enligt arbetspensionslagarna.

97 §

Betalning av ersättningen till någon annan än den skadade

Vid betalningen av en ersättning ska iakttas vad som

1) i 139 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om ersättning som ska betalas till arbetsgivaren och sjukkassan,

2) i 140 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om retroaktiv ersättning som ska betalas till pensionsanstalten,

3) i 141 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om retroaktiv ersättning som ska betalas till arbets-

Gällande lydelse

löshetskassan och Folkpensionsanstalten för tiden med arbetslöshetsförmån,

4) i 142 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om annan retroaktiv ersättning som ska betalas till Folkpensionsanstalten, och

5) i 143 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om ersättning som ska betalas till kommunen.

Föreslagen lydelse

löshetskassan och Folkpensionsanstalten för tiden med arbetslöshetsförmån,

4) i 142 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om annan retroaktiv ersättning som ska betalas till Folkpensionsanstalten, och

5) i 143 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar föreskrivs om ersättning som ska betalas till kommunen, *Folkpensionsanstalten eller ett organ enligt socialvårdslagen.*

98 §

Ersättningarnas inbördes företrädesordning

Om en ersättning som med stöd av denna lag eller någon annan lag ska betalas till någon annan än den som ersättningen med stöd av denna lag har beviljats till och två eller flera myndigheter, kommuner, inrättningar, organ eller andra aktörer har rätt till ersättningen, betalas ersättningen i följande ordning:

1) till lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt som obetalda försäkringspremier i enlighet med 112 § 1 mom. 1 punkten,

2) till lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt i enlighet med 145 § ersättning som den betalat ut grundlöst,

3) till Folkpensionsanstalten i enlighet med 12 kap. 2 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004) och 22 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005),

4) till arbetsgivaren och sjukkassan i enlighet med 139 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och till staten i enlighet med 16 § i lönegarantilagen (866/1998),

5) till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som obetalda försäkringsavgifter i enlighet med 112 § 1 mom. 2 och 3 punkten,

6) till arbetslöshetskassan i enlighet med 141 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och till Folkpensionsanstalten i enlighet med 141 eller 142 § i den lagen,

7) till pensionsanstalten i enlighet med 140 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar,

98 §

Ersättningarnas inbördes företrädesordning

Om en ersättning som med stöd av denna lag eller någon annan lag ska betalas till någon annan än den som beviljats ersättningen med stöd av denna lag och om två eller flera myndigheter, kommuner, inrättningar, organ eller andra aktörer har rätt till ersättningen, betalas ersättningen i följande ordning:

1) till lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt som obetalda försäkringspremier i enlighet med 112 § 1 mom. 1 punkten,

2) till lantbruksföretagarnas olycksfallsförsäkringsanstalt ersättning som den betalat ut grundlöst i enlighet med 145 §,

3) till Folkpensionsanstalten i enlighet med 12 kap. 2 § i sjukförsäkringslagen (1224/2004) och 22 § i lagen om Folkpensionsanstaltens rehabiliteringsförmåner och rehabiliteringspenningförmåner (566/2005),

4) till arbetsgivaren och sjukkassan i enlighet med 139 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och till staten i enlighet med 16 § i lönegarantilagen (866/1998),

5) till Lantbruksföretagarnas pensionsanstalt som obetalda försäkringsavgifter i enlighet med 112 § 1 mom. 2 och 3 punkten,

6) till arbetslöshetskassan i enlighet med 141 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar och till Folkpensionsanstalten i enlighet med 141 eller 142 § i den lagen,

7) till pensionsanstalten i enlighet med 140 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar,

8) till *Folkpensionsanstalten i enlighet*

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

8) till kommunen i enlighet med 143 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar,

9) till Folkpensionsanstalten i enlighet med 28 § i lagen om studiestöd (65/1994),

10) till utökningsmyndigheten i enlighet med 4 kap. 2 § i utökningsbalken (705/2007).

Vad som föreskrivs i 1 mom. 1 punkten gäller inte försäkringspremier för frivilliga försäkringar enligt denna lag.

Föreslagen lydelse

med 143 § 3 mom. i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar,

9) till kommunen i enlighet med 143 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar,

10) till Folkpensionsanstalten i enlighet med 28 § i lagen om studiestöd (65/1994),

11) till utökningsmyndigheten i enlighet med 4 kap. 2 § i utökningsbalken (705/2007).

Vad som i 1 mom. 1 punkten föreskrivs gäller inte försäkringspremier för frivilliga försäkringar enligt denna lag.

178 §

Hänvisningar till tidigare lag

Om det någon annanstans i lagstiftningen hänvisas till den lag som upphävts genom denna lag ska denna lag tillämpas i dess ställe.

178 §

Tillämpningsbestämmelse

Om det någon annanstans i lag hänvisas till en lag som upphävts genom denna lag ska denna lag tillämpas i dess ställe.

Det som någon annanstans i lag föreskrivs om ersättning enligt lagen om lantbruksföretagares olycksfall i arbetet och yrkessjukdomar ska tillämpas på motsvarande ersättning enligt lagen om olycksfallsförsäkring för lantbruksföretagare.

Denna lag träder i kraft den 20 .

29.

Lag

om ändring av 11 kap. 4 a § i sjukförsäkringslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i sjukförsäkringslagen (1224/2004) 11 kap. 4 a §, sådan den lyder i lag 1047/2009,
som följer:

Gällande lydelse

11 kap.

Beloppet av dagpenningsförmånerna

4 a §

*Försäkringsavgifter och försäkringspremier
som dras av från arbetsinkomsterna*

Vid beräkning av beloppet av dagpenningsförmånen avdras från arbetsinkomsterna 60 procent av det sammanlagda beloppet av sjukförsäkringens dagpenningspremie enligt 18 kap. 21 § 1 mom., arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift för personer under 53 år enligt 153 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie enligt 18 § 1 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998). Avdraget görs från sådan försäkringslön som avses i 2 § 1 mom. 3 punkten i detta kapitel och från sådana vid beskattningen konstaterade i arbetsavtals- och tjänsteförhållanden erhållna arbetsinkomster som avses i 3 § eller sådana i arbetsavtals- och tjänsteförhållanden erhållna arbetsinkomster som har utretts i enlighet med 4 §.

Föreslagen lydelse

11 kap.

Beloppet av dagpenningsförmånerna

4 a §

*Försäkringsavgifter och försäkringspremier
som dras av från arbetsinkomsterna*

Vid beräkning av beloppet av dagpenningsförmånen avdras från arbetsinkomsterna 60 procent av det sammanlagda beloppet av sjukförsäkringens dagpenningspremie enligt 18 kap. 21 § 1 mom., *av arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift enligt 153 § i lagen om pension för arbetstagare* samt av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie enligt 18 § 1 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998). Avdraget görs från sådan försäkringslön som avses i 2 § 1 mom. 3 punkten och från sådana vid beskattningen konstaterade i arbetsavtals- och tjänsteförhållanden erhållna arbetsinkomster som avses i 3 § eller sådana i arbetsavtals- och tjänsteförhållanden erhållna arbetsinkomster som har utretts i enlighet med 4 §.

Denna lag träder i kraft den 20 .

30.

Lag

om ändring av 3 kap. 4 § och 6 kap. 4 § i lagen om utkomstskydd för arbetslösa

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002) 3 kap. 4 § 3 mom. och 6 kap. 4 § 1 mom., sådana de lyder, 3 kap. 4 § 3 mom. i lag 1354/2007 och 6 kap. 4 § 1 mom. i lag 1049/2013, som följer:

Gällande lydelse

3 kap.

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

4 §

Hindrande sociala förmåner

En arbetssökande har utan hinder av 2 mom. 1 punkten rätt till arbetslöshetsförmån om han eller hon får ålderspension på grund av att han eller hon har uppnått den avgångsålder som avses i 8 § 1 mom. i lagen om statens pensioner (1295/2006).

6 kap.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet

4 §

Lön som ligger till grund för löntagares inkomstrelaterade dagpenning

Den lön som ligger till grund för löntagares inkomstrelaterade dagpenning beräknas utgående från personens stabiliserade lön för den

Föreslagen lydelse

3 kap.

Allmänna begränsningar för erhållande av förmåner

4 §

Hindrande sociala förmåner

En arbetssökande har trots bestämmelserna i 2 mom. 1 punkten rätt till arbetslöshetsförmån om han eller hon får ålderspension på grund av att han eller hon har uppnått den avgångsålder som avses i 7 § i lagen om införande av pensionslagen för den offentliga sektorn (82/2016).

6 kap.

Arbetslöshetsdagpenningens belopp och varaktighet

4 §

Lön som ligger till grund för löntagares inkomstrelaterade dagpenning

Den lön som ligger till grund för en löntagares inkomstrelaterade dagpenning beräknas utifrån personens stabiliserade lön för den tid

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

tid innan arbetslösheten började under vilken han eller hon har uppfyllt löntagares arbetsvillkor. Om arbetet och löneinkomsten har varit av säsongbetonad natur, beräknas den inkomstrelaterade dagpenningen på årsinkomsten. Vid beräkning av den lön som ligger till grund för dagpenningen avdras från lönen eller från årsinkomstens arbetsinkomstandel 60 procent av det sammanlagda beloppet av sjukförsäkringens dagpenningsspremie enligt 18 kap. 21 § 1 mom. i sjukförsäkringslagen, arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift för personer under 53 år enligt 153 § 1 mom. i lagen om pension för arbetstagare och löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie enligt 18 § 1 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner.

Föreslagen lydelse

innan arbetslösheten började under vilken han eller hon har uppfyllt löntagares arbetsvillkor. Om arbetet och löneinkomsten har varit av säsongbetonad natur, beräknas den inkomstrelaterade dagpenningen på årsinkomsten. Vid beräkning av den lön som ligger till grund för dagpenningen avdras från lönen eller från årsinkomstens arbetsinkomstandel 60 procent av det sammanlagda beloppet av sjukförsäkringens dagpenningsspremie enligt 18 kap. 21 § 1 mom. i sjukförsäkringslagen, *av arbetstagarens arbetspensionsförsäkringsavgift enligt 153 § i lagen om pension för arbetstagare* samt av löntagares arbetslöshetsförsäkringspremie enligt 18 § 1 mom. i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner.

Denna lag träder i kraft den 20 .

31.

Lag

om ändring av 5 § i lagen om ersättning för utbildning

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om ersättning för utbildning (1140/2013) 5 § 3 mom. som följer:

Gällande lydelse

5 §

Utbildningsersättningens storlek

Den genomsnittliga dagslönen beräknas så att den lönesumma enligt 19 a § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998), nedan finansieringslagen, som utgör grund för arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie divideras med det genomsnittliga antal arbetstagare som arbetsgivaren har i sin tjänst och den kvot som på detta sätt fås divideras med talet 200. Den genomsnittliga dagslönen vid statens ämbetsverk beräknas så att lönesumman av arbetsinkomst som berättigar till pension enligt 59 § i lagen om statens pensioner (1295/2006) divideras med det genomsnittliga antalet arbetstagare vid ämbetsverket och den kvot som på detta sätt fås divideras med talet 200.

Föreslagna lydelse

5 §

Utbildningsersättningens storlek

Den genomsnittliga dagslönen beräknas så att den lönesumma enligt 19 a § i lagen om finansiering av arbetslöshetsförmåner (555/1998), nedan *finansieringslagen*, som utgör grund för arbetsgivarens arbetslöshetsförsäkringspremie divideras med det genomsnittliga antal arbetstagare som arbetsgivaren har i sin tjänst och den kvot som på detta sätt fås divideras med talet 200. Den genomsnittliga dagslönen vid statens ämbetsverk beräknas så att lönesumman av arbetsinkomst som berättigar till pension enligt 85 § i *pensionslagen för den offentliga sektorn (81/2016)* divideras med det genomsnittliga antalet arbetstagare vid ämbetsverket och den kvot som på detta sätt fås divideras med talet 200.

Denna lag träder i kraft den 20 .

32.

Lag

om ändring av 2 a § i lagen om utkomststöd

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om utkomststöd (1412/1997) 2 a § 1 mom. 3 punkten, sådan den lyder i lag
1294/2002, som följer:

Gällande lydelse

2 a §

Skyldighet att anmäla sig som arbetslös arbetssökande

En person i åldern 17—64 år som ansöker om utkomststöd är skyldig att anmäla sig som arbetslös arbetssökande vid arbetskraftsbyrån, om han eller hon inte

3) är en sådan person som avses i 3 kap. 3 § 1 mom. eller 4 § 1—5 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002),

Föreslagen lydelse

2 a §

Skyldighet att anmäla sig som arbetslös arbetssökande

En person i åldern 17—64 år som ansöker om utkomststöd är skyldig att anmäla sig som arbetslös arbetssökande vid arbetskraftsbyrån, om han eller hon inte

3) är en sådan person som avses i 3 kap. 3 § 1 mom. eller 4 § 1—6 punkten i lagen om utkomstskydd för arbetslösa (1290/2002),

—————
Denna lag träder i kraft den 20 .

33.

Lag

om ändring av 29 kap. 4 a § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i strafflagen (39/1889) 29 kap. 4 a § 1 mom., sådant det lyder i lag 398/2006, som följer:

Gällande lydelse

29 kap.

Om brott mot den offentliga ekonomin

4 a §

Arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri

En arbetsgivare eller en företrädare för denne som

1) genom att försumma försäkringsskyldigheten enligt lagen om pension för arbetstagare (395/2006) eller en annan anmälningskyldighet som avses i lagen om pension för arbetstagare,

2) genom att till den som sköter uppgifter enligt lagen om pension för arbetstagare lämna felaktig information om sådana uppgifter som behövs enligt nämnda lag och som påverkar försäkringsavgiften eller fördelningen av de kostnader som pensionerna föranleder eller genom att vägra lämna uppgifter som nämns i denna punkt, eller

3) genom att underlåta att till en pensionsanstalt som sköter pensionsförsäkring enligt lagen om pension för arbetstagare redovisa arbetspensionsförsäkringsavgift som tagits ut hos arbetstagaren,

får till stånd eller försöker få till stånd att ingen eller alltför låg arbetspensionsförsäkringsavgift bestäms eller att en sådan avgift återbetalas utan grund, skall för *arbetspen-*

Föreslagen lydelse

29 kap.

Om brott mot den offentliga ekonomin

4 a §

Arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri

En arbetsgivare eller en företrädare för denne som

1) genom att försumma *skyldigheten att ordna pensionsskydd för arbetstagarna enligt 141 § i lagen om pension för arbetstagare (395/2006) eller 138 § i lagen om sjömanspensioner (1290/2006) eller genom att försumma den anmälningskyldighet som avses i 144 § i lagen om pension för arbetstagare eller i en förordning som utfärdats med stöd av den eller i 139 § i lagen om sjömanspensioner*, eller

2) genom att till den som sköter uppgifter enligt lagen om pension för arbetstagare *eller lagen om sjömanspensioner* lämna felaktig information om sådana uppgifter som behövs enligt de lagarna och som påverkar försäkringsavgiften eller fördelningen av de kostnader som pensionerna föranleder eller genom att vägra lämna uppgifter som nämns i denna punkt

får till stånd eller försöker få till stånd att ingen eller en alltför låg arbetspensionsförsäkringsavgift bestäms eller att en sådan av-

RP 120/2016 rd

Gällande lydelse

sionsförsäkringsavgiftsbedrägeri dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Föreslagen lydelse

gift återbetalas utan grund, ska för *arbetspensionsförsäkringsavgiftsbedrägeri* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Denna lag träder i kraft den 20 .